בת תש"ם, 16.1.1980 מיספר 2211 שנה 44 המחיר: 35.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

הדו"ח הסודי נגנב מאולפן הטלוויזיה באמצע השידור

צה"ל משתיק את זוועות מזרע

קצין רפואה ראשי ערן דולב

אצל האומבנדה - „אביק" הוא אליל

כת האומבנדה בברזיל מונה כ־4 מיליון נפש. דתם מבוססת על מוטיבים מקומיים ועל מה שנקלט מתרבות המערב. הם מאמינים בגלגול נשמות ובכוחן לרפא.

אבל גם הנשמה „המוכשרת" ביותר עלולה לעתים לעמוד חסרת אונים מול המחלה ואז מציעים לחולה להעזר ברפואה המודרנית — „אביק" לדוגמא.

„אביק", יצרן התרופות הישראלי כבש זה מכבר שווקים ברחבי העולם ולא רק בברזיל. כשהמדובר בתרופות, החברה פועלת במספר תחומים: תכשירים לטיפול במחלות־לב, תרופות פסיכותרפוייטיות, תכשירים הפועלים על מערכת העצבים המרכזית, מערכת העיכול, תכשירים לטיפול בעור ובסרטן לסוגיו.

הייצור הכימי של החברה מיועד בעיקר לייצוא (93%).

בעידן המודרני גם בעלי חיים זוכים לטיפול ולהשגחה רפואית ול„אביק" יש מה לתת להם: לאמה בפרו, קנגורו באוסטרליה, אריה בלונדון ופרה בצרפת - מקבלים טיפול רפואי, חיסונים או חומרי חיטוי של „אביק" - לבריאות!

בתחומים האלה: תרופות, כימיקלים ותרופות וטרינריות מייצר „אביק" 50% מתוצרתו לייצוא.

בשנת 1979 ייצא „אביק" מוצרים בסך 10,000,000 דולר.

ובשנה זו היה גידולו הריאלי בשיעור של 20% לשנה.

עם תחילת שנות ה־80 נערך „אביק" לייצוא כולל בשיעור של עד 40,000,000 דולר לשנה.

גם „אביק" עובד עם בנק דיסקונט.

ראית מפעל שעובד טוב יש לו בנק שטוב לעבוד איתו

בנק דיסקונט

בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי־מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קורא יקר

מדורו של חיים ברעם, עולם קטן, הוא חידוש בעיתונות הישראלית.

רוב עיתוני ישראל מגיבים על מאורעות בינלאומיים כאילו הופיעו במדינה ה־51 של ארצות־הברית. הידיעות של סוכנויות־הידיעות האמריקאיות, המשקפות את נקודת־ההשקפה האמריקאית, מובאות כאמת לאמיתה, בלי ביקורת ובלי ניסיון כלשהו לגבש נקודת־השקפה ישראלית.

יוצאים מכלל זה הקומוניסטים, העושים את אותו הדבר — אך להיפך. הם מביאים את נקודת ההשקפה הסובייטית, לפי הנוסח של פראבדה, כאמת לאמיתה, כאילו היתה ישראל צריכה להיות רפובליקה סוציאליסטית בברית־המועצות.

העולם הזה כופר בשתי הגישות האלה גם יחד. אנו סבורים שבסיקור המאורעות הבינלאומיים, יש לנו שני תפקידים: להביא את העובדות לפני הקורא, באובייקטיביות מירבית, ולגבש נקודת־השקפה ישראלית עצמאית בהערכתן.

מזה חמישה חודשים עושה זאת חיים ברעם, במדורו עולם קטן. ברעם, בנו של מי שהיה שר־העבודה בממשלת־המערך, ואחיו של ח"כ עוזי ברעם, מעיד על עצמו שהוא בלתי־מזדהה, הכואב את כאב העולם השלישי.

בשבוע שעבר פירסם ברעם במדורו (העולם הזה 2210) ניתוח של הפלישה הסובייטית לאפגניסתאן, ונדמה לי שהיתה זאת הערכה ישראלית שקולה.

שלושה ✶ מישורים

לאירוע זה, המטיל את צילו על הימים הראשונים של 1980, יש לפחות שלושה מישורים שונים, הקשורים זה בזה:

- זוהי מילחמת־אזרחים, אחת ממאות שהסעירו את תולדות הארץ הזאת מאז שחר ההיסטוריה.
- זהו מאבק אימפריאליסטי בין מעצמות־העל.
- זהו חלק מן המילחמה הקרה שבין העולם המערבי והעולם הקומוניסטי.

מי שרוצה להבין את המתרחש, אל לו להתעלם אף מאחד משלושת ההיבטים האלה. רק הבנת שלושתם, והקשר ביניהם, מאפשר דיון סביר בחלקה של ישראל. מורכבת ומסובכת, וייתכן מאד שאין איש ראל בפרשה זו.

מילחמת־האחים המקומית היא תופעה מחוץ לאפגניסתאן המסוגל להבין את כל מרכיביה.

נראה כי באופן כללי, זהו מאבק בין קנאים מוסלמיים ובין חדשנים.

הקנאים שאבו בלי ספק עידוד מן הגאות החדשה של האיסלאם התקיף, שהגיע לשילטון באיראן, והמכה גלים גם בכל שאר חלקי העולם המוסלמי. השכנים המוסלמיים באיראן ובפאקיסתאן בוודאי מעודדים קנאות זו בכל כוחם. ואילו החדשנים פוזלים, באופן טבעי, לעבר המחנה הקומוניסטי.

זה נראה פשוט, אך אינו פשוט כלל. כי בשני המחנות יש פילוגים לאין־ספור.

חוץ מזה קיימת באפגניסתאן התחרות ניצחית בין שבטים ואיזורים, כשכל אחד מהם חותר לעצמאות מירבית ושונא את השילטון המרכזי אשר בכאבול.

מילחמת־האחים האפגנית היא ניצחית. המאבק בין המעצמות האימפריאליסטיות על אפגניסתאן עתיק אף הוא.

מאז סוף המאה ה־18 ועד דורנו היתה נטושה מערכה בלתי־פוסקת בין בריטניה ורוסיה על אפגניסתאן, כאשר גם אחרים — גרמנים, תורכים, פרסים — הכניסו מדי פעם את הכף שלהם לצלחת.

אפגניסתאן היא שטח־ספר בין אסיה הצפונית, שנכבשה בידי הרוסים, ובין אסיה הדרומית, שנכבשה בידי הבריטים. במשך

טילי קרקע־אוויר סובייטים בכאבול
לא מדינה 51, לא רפובליקה סובייטית

150 שנה ניסו הרוסים להשתלט בכאבול ולהפוך את ארץ־הספר הזאת לבת־חסות שלהם. לעיתים הצליחו, אך הצלחתם היתה תמיד קצרה. גם הבריטים, שהצליחו הרבה יותר, ספגו מהלומות לא־מעטות, ולא־פעם נאלצו להוציא את אפם מאפגניסתאן כשהוא זב דם.

הקרבות על מעבר־חייבר, דרך־המעבר הקלאסית מהודו הבריטית אל תוך אפגניסתאן, הפכו שם־דבר בפולקלור של הצבא הבריטי.

האפגנים עצמם שונאים, כך נדמה, את כל הזרים במידה שווה. במשך מאות בשנים לחמו בלי הרף בכל שכניהם, ומדי פעם אזרו עוז ופרצו מתוך גבולותיהם, והקימו אימפריה משלהם. באבור האגדתי, צאצאו של טימור הצולע, פלש ב־1526 להודו והקים שם ממלכה גדולה. נדמה כאילו בני אפגניסתאן יכלו לסבול את הכל, מלבד שלום ממושך.

כאשר נסוגו הבריטים מתת־היבשת ההודית, חדרו האמריקאים אל תוך החלל.

המאבק בין הסובייטים והאמריקאים תפס את מקומו של המאבק בין הבריטים והרוסים, אך חוץ מזה מאומה לא השתנה. הרוסים חותרים דרומה — הן כדי להגן על האימפריה שלהם, הן כדי להגיע אל הים החם ואל האוצרות הכבירים של הנפט. האמריקאים חותרים צפונה, כדי לגרד את „הבטן הרכה" של הסובייטים וכדי להגן על אוצרות־הטבע הדרושים לעולם המערבי.

לכל זה נוסף בימינו הממד האידיאולוגי — המילחמה העולמית בין שתי מעצמות־העל, שאחת מהן נושאת את דגל הדמוקרטיה המערבית, והשנייה את דגל הקומוניזם.

רק כסיל הישלה את עצמו כי „המילחמה הקרה" פסקה אף לרגע, מפאת מדיניות ה„דטאנט" בין שתי המעצמות.

האימפריאליזם הסובייטי חודר, בעצמו או באמצעות בני־חסותו, לכל מקום בעולם שבו הוא יכול להשיג יתרונות מבלי להסתכן יותר מדי. כך בדיוק עושה גם האימפריאליזם האמריקאי.

הדגל האדום של הצדק מכאן והדגל הלבן של החרות מכאן אינם אלא דיגליגוחיות במאבק זה.

באפגניסתאן השתלבו כל המאבקים האלה, בצורה שהיא כימעט קלאסית.

הקנאים המוסלמים המפולגים מאוחדים בשאיפתם לסלק את השילטון השמאלי הפרו־קומוניסטי בכאבול. הם נעזרים בשבטים המרדניים, המואסים ביכלל בשילטון המרכזי, בפאקיסתאן ובאיראן.

מובן מאליו שהם נהנים גם מתמיכתם השקטה של האמריקאים, באמצעות פאקיסתאן. המגמה היא לסלק את הסובייטים מאפגניסתאן, ולכונן שם מישטר מוסלמי ימני, אשר ישמש מחסום מפני הקומוניזם והחדירה הסובייטית.

הסובייטים תומכים, כמובן, במישטר הפרו־קומוניסטי. כאשר המרידה המוסלמית גברה, ניסו להתפשר ולהקים בכאבול מישטר מתון יותר, תוך סילוק המשרת התורני שלהם, שהיה קיצוני מדי. כשנוכחו לדעת כי אין די בכך, פלש הצבא הסובייטי לאפגניסתאן באופן גס וברוטאלי.

שליטי מוסקבה אינם טיפשים (על כל פנים, לא יותר מאשר שליטי וושינגטון, ירושלים או כל בירה אחרת). הם בוודאי הבינו כי פלישה זו תאחד נגדם את כל הכוחות הלאומיים בארץ הכבושה ואת כל פלגי האיסלאם המתעורר. הם בוודאי גם הבינו כי הדבר יעזור לאמריקאים ליישב את הסיכסוך שפרץ בינם לבין הקנאים המוסלמיים באיראן ובמקומות אחרים.

וכפי שלמדו האמריקאים בוויאט־נאם — הרבה יותר קל לפלוש אל תוך ביצה כזאת מאשר להיחלץ ממנה.

אם כן מדוע עשו זאת הסובייטים? מה היה החשבון?

יש כמה תשובות אפשריות:

- יתכן שלא היתה להם ברירה. אולי נוכחו לדעת כי משרתיהם בכאבול נתונים בסכנה כה חמורה, עד כי רק פלישה סובייטית מאסיווית יכולה להציל אותם.
- יתכן כי במאבקי־הכוח הסמויים בקרמלין מנצחת מגמה יותר קיצונית ותוקפנית, המסתמכת על גידול הכוח הצבאי היחסי של ברית־המועצות מול פני האמריקאים.
- יתכן כי נראה לסובייטים כי רכישת אפגניסתאן, כמדינת־חסות, הוא הישג איסטראטגי די חשוב כדי להצדיק סיכון ומאמץ בממדים גדולים.

על כל פנים, נוצר עתה מצב מוזר בדרום־אסיה:

ברית־המועצות נתונה במילחמה עם הקנאים המוסלמיים באפגניסתאן, אך תומכת בקנאים המוסלמיים באיראן. היא מקווה שאחרי שילטון האיית־אללה שם תשתלט מיפלגת טודה הקומוניסטית.

ארצות־הברית תומכת בקנאים המוסלמיים באפגניסתאן, אך נתונה במילחמה עם הקנאים המוסלמיים באיראן. גם היא חוששת שאחרי האיית־אללה עלולים לבוא הקומוניסטים, אך היא גם מקווה שניתן עדיין להחזיר שם שילטון פרו־מערבי כלשהו.

לשני הצדדים יש תכונה משותפת אחת: הם אדישים לגמרי לגורלו של האדם האפגני, כשם שהיו אדישים לגורל האדם הקאמבודי והוויאט־נאמי.

איך צריכה ישראל להתנהג בג'ונגל הזה?

נדמה כי איש בירושלים אינו נותן על כך את דעתו. הכל יורים מן המותן. הכרזות קלות־דעת פורחות בכותרות העיתונים — ולעיתים נדמה כי זוהי הכוונה היחידה של המצהירים.

בעיני הכסילים, זהו מאבק פשוט בין „העולם החופשי" ובין „הקומוניסטים", ועל כן חייבת ישראל אוטומטית לעזור לאמריקאים.

אנשים קצת יותר מתוחכמים מאמינים כי ישראל קשורה עתה, לחיים ולמוות, במעצמה האמריקאית, ועל כן „מה שטוב לאמריקה, טוב לישראל".

יש השמחים לקראת כל תופעה שיש בה כדי לעורר בציבור האמריקאי רגשות של עלבון לאומי, מתוך תיקווה שזה יביא להתגברות מחודשת של הלאומנות האמריקאית.

התעוררות כזאת, כך הם מאמינים, תביא אוטומטית לתמיכה גדולה בישראל, כמדינה המוכנה והמסוגלת לספק לאמריקה בסיסים צבאיים, שרותים, סיוע מיבצעי ואף כוחות צבאיים ממש.

עזר וייצמן הכריז באמריקה כי ארצות־הברית כלל אינה צריכה לבקש מישראל בסיסים — כי הסכמתנו נתונה מראש. ראש־הממשלה חזר על כך בניסוח דיפלומטי יותר: אם האמריקאים יבקשו, הוא יציע לממשלה להיענות לבקשה. הרמז: מובן מאליו שהממשלה תסכים לכך אוטומטית.

לשבת ✶ בשקט

כדאי לבדוק מחדש את כל ההנחות שעליהן מבוססת מדיניות זו.

ראשית: אם ארצות־הברית תומכת בקנאים המוסלמיים באפגניסתאן, ואם היא רוצה להסתדר עם האיית־אללה, הרי תמיכת ישראל בה היא התרומה הפחות־רצוייה לה. היא תבקש לה בעלי־ברית מוסלמיים.

הדבר כבר הוכח, כאשר הבטחתו הנדיבה של עזר וייצמן לא פתחה לפניו את הכיס האמריקאי, והוא נאלץ לחזור ארצה כשידיו ריקות.

גם הקשר בין הלאומנות האמריקאית המחודשת („להתגבר על הטראומה של ויאט־נאם") ובין התמיכה האמריקאית בישראל קיים רק בדימיון הישראלי. אין הוא קיים בדימיון האמריקאי.

ומצידנו: האם באמת יש לנו אינטרס להיות לעולם ועד מעין חרב־להשכיר של המעצמה האמריקאית, ולהתערב בכל עניין שאינו נוגע לנו?

אולי הגיע הזמן שנופיע במערכות העולם כגורם בלתי־תלוי, המוכן לנהל מדיניות עצמאית, והמבקש לקשור קשרים עם העולם השלישי, המואס בשתי האימפריות גם יחד?

האם אנחנו רוצים שגם בשנת 2000 תהיה ישראל מעין תינוק מזויין, הקשור בחוט־הטבור לרחם האמריקאי — או שתהיה אז שותפה מרכזית בקהיליה הגדולה של עמי העולם השלישי?

מי שמבין שיש צורך בשינוי הכיוון, ולוא גם בהדרגה ובטווח הרחוק, חייב לכלכל היום את מעשיו בהתאם לכך.

לשם כך כדאי להימנע מפרובוקציות, ולשבת בשקט כשאין צורך לקפוץ ולצעוק.

וקודם כל: כדאי ללמוד היטב כל בעייה, לפני שממהרים לתחוב לתוכה את האף הלאומי. זהו, בין השאר, תפקידם של אמצעי־התיקשורת.

אנחנו, בשבועון זה, נשתדל לעשות זאת כמיטב יכולתנו.

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" 901
תאריך: 20.1.1955

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם כתבה מקיפה, שפיענחה את דיוקנו של אורי אילן, בן קיבוץ גן־שמואל, שהתאבד בכלא דמשק, אחרי שהופעלו עליו איומים. במדור „תצפית" התפרסמו שתי ידיעות סנסציוניות, אשר אימתו כעבור זמן לא רב. האחת: „פינחס לבון לא יוסיף לכהן כשר־הביטחון בממשלה הבאה..." והשנייה על הקאריירה של חיים לסקוב, מי שהיה מפקד חיל־האוויר. לבון חדל לכהן כשר־הביטחון, ולסקוב מונה כסגן הרמטכ"ל, ואחר כך כרמטכ"ל. סופרו המשוטט את השבועון, עמוס קינן, כתב „כך נראית ישראל מרחוק", ראשון בסידרת מאמרים, שבהם בחן את ישראל בעיני ישראלי מן החוץ.

תחקיראי „העולם הזה" החלו בפירסום סידרה, שנשאה את הכותרת „הבעייה העתיקה ביותר בעולם". הכתבה הראשונה בסידרה נושאת את הכותרת „תעשיית האהבה בע"מ". מדור „אמנות" הביא כתבת־שער על הזמרש ישראל יצחקי, כוכב הזמר העברי בראשית שנות החמישים.

בשער הגיליון: זמרש ישראל יצחקי.

חברת פרלמנט בריטית מ"באת ארצה את שיחרור האשה ✶

מיכתב למערכת מאת ח"כ מנחם בגין בעניין ח"כ דויד בן־גוריון ✶ ח"כ יצחק רפאל, הרמב"ם ומחלות־המין

המשק

ייצוא ב־52 לירות

במשך עשרת החודשים הראשונים של שנת 1954 הובאו ארצה, לכל אחד מתושבי ישראל, סחורות בשווי של 222 ל"י. סך הכל של יבוא זה, שהסתכם בחודשים ינואר—אוקטובר 1954 בסכום המדהים של 355 מיליון ל"י, הורכב מפריטים כה יסודיים, כרבע מיליון טונות חיטים, 767 טונות פולי־קפה ירוקים, 305 טרקטורים ו־265 פרדות־משא קפריסאיות.

את התמורה של יבוא זה שילמו תושבי ישראל בעיקר בכספים לא־להם, ב־280 מיליון לירות מכספי שילומים, מענקים, מגביות ומלוות. באשר ליתרה התאמצו מיליון ו־600 אלף הישראלים, ותרמו כל אחד כ־46 לירות מעמלם ליצוא הכולל של 74 מיליון ל"י.

מילבד 58 מיליון סכיני־גילוח, 7,868,389 תיבות פרי־הדר ו־412,789 זוגות גרביי ניילון, ייצא המשק הישראלי גם 25,120 קילוגרם גומי לעיסה ו־2,666 מכוניות שהורכבו בארץ. וכראוי למשק החייב לייצא או לשנורר מן הזולת, לא זנח הייצוא הישראלי את האפשרויות הזעירות ביותר. בשנה שעברה ייצאה ישראל סחורות לפורטוגל בשווי כולל של 512 ל"י, ולאפגניסתאן ב־25 ל"י.

כספים

התמוטטות מוחלטת

דממה מוזרה השתררה השבוע בפינת הרחובות הרצל ושדרות־רוטשילד בתל־אביב. עשרות הברנשים המשולהבים והמיוזעים, שהתרוצצו שם בימי גשם ושמש, הימרו על שער הדולר והסוברין, נעלמו לבלי הותיר שריד.

ההתנדפות המוחלטת של אנשי הבורסה התל־אביבית לא באה עקב פעולות־סריקה נמרצות של מישטרת־ישראל. היא היתה תוצאה ישירה של התנדפות התיקווה לגאות מחודשת בסחר הזהב והדולרים: בשבוע שעבר ירד שער הסוברין ל־22 ל"י *. דולרים חסומים הוצעו בשתי לירות ישראליות — וקופצים אין. הגורם המשוער להתמוטטות הבורסה השחורה: המלאי הניכר של מטבע זר שנצטבר ברשות מישרד־האוצר.

רבים מאנשי הבורסה הגיבו על התבוסה בייאוש. אחרים, מנוסים יותר, שמרו על שלוותם. אמר אחד מהם בחיוך קל: „עכשיו רשאית המישטרה לעצור אותנו באשמת הפרת שלום הציבור: יצאנו מהעסק הזה בלי מכנסיים."

מיעוטים

שיחרור דוהר

אדית סמרסקיל, צירת בית־הנבחרים הבריטי, מי שהיתה שרת־העבודה והבריאות בממשלת הלייבור, דגלה מאז ומתמיד בשיחרור בנות־מינה מעול הגברים. גם החודש, כאשר באה לביקור בישראל, קיוותה להביא את בשורת שיחרור האשה.

האכזבה הראשונה היתה קשה: בנות הערים והקיבוצים בהם ביקרה סמרסקיל לא היו זקוקות לכל שיחרור. אולם, הלוחמת הוותיקה (55) לשיוויי־זכויות האשה לא אמרה נואש, וחיכתה להזדמנות מתאימה כדי להפגין את השקפותיה המהפכניות.

ההזדמנות באה רק בשבוע שעבר, כאשר הסיע ראש עיריית חיפה, אבא חושי, את סמרסקיל ואת בן־לווייתה, ציר הלייבור ג'יימס גריפית, אל הדרוזים בכפר עוספיה, השוכן על הכרמל. האורחים נתקבלו בביתו של העיתונאי הדרוזי כמאל מנצור, שם שקעה חברת הפרלמנט בשיחה עם זקני העדה הדרוזית, שנאספו במקום. לפתע פנתה סמרסקיל אל מנצור ושאלה בקולה החד: „היכן אשתך?"

מנצור הנבוך מיהר להתנצל, והסביר, כי אשתו חולה ונמצאת בחדר האחורי. אולם הדבר לא שיכנע את צירת הליבור. היא קמה ממקומה, נכנסה לחדר האחורי, שאלה את האשה הצעירה (20), ללא כל הקדמות, להשקפותיה הפוליטיות ולרמת השכלתה.

„המהפכה הראשונה". ברגע בו השיבה אשת מנצור החמודה־שחרחורת כי היא בוגרת אוניברסיטת ביירות, וכי היתה חברת המפלגה הסוציאליסטית הלבנונית *, פתחה סמרסקיל בהתקפת־מחץ: „מה, את סוציאליסטית ואינך לוחמת לזכויות־האשה? אשה צריכה להימצא בחברת־הגברים ולא להסתתר בפינות אפילות!"

סמרסקיל לא הסתפקה בדיבורים. היא עזרה לאשה הצעירה להתלבש והכניסה אותה לחדר־האורחים, הציגה אותה בפני גריפית, שוחחה אתה שעה ארוכה, והכריזה בגאווה: „זוהי המהפיכה הראשונה שחוללתי בישראל!"

המארחים כבשו את עלבון מסורתם בת מאות השנים, והגיבו בשתיקה קודרת. אולם מנצור עצמו לא התאפק והעיר: „אינני מתנגד להענקת שיוויון־זכויות לנשים, אולם אין לעשות זאת בבת־אחת, אלא בהדרגה, צעד אחר צעד." סמרסקיל חרתה טענה ריאקציונית זו בזכרונה והשיבה למנצור כגמולו, עוד באותו הערב. כאשר הדרוזי הופיע במסיבה שנערכה בביתו של אבא חושי, שבה השתתפו גם זלמן ארן ויוסף אלמוגי, קיבלה צירת הלייבור את פניו בצעקה: „צא מכאן! איפה אשתך? אם תבוא לאנגליה בלי אשתך, לא אקבל אותך בבית־הנבחרים!"

מנצור נעלב, אך התרשם. לאחר שיצאה אדית סמרסקיל את הארץ להביא בשורת שיחרור האשה לארצות אחרות, יצא מנצור לטבריה, נפגש עם דויד בן־גוריון אשר נח שם, ולקח איתו — זו הפעם הראשונה — את אשתו.

---

* בשנת 1952 היה שער הסוברין 44 ל"י.

* כמאל מנצור הכיר את אשתו כאשר שהה בלבנון, לאחר מילחמת תש"ח. בראשית שנות ה־50' הוא הביא אותה ארצה, באישור השילטונות, ונשאה לאשה.

אורי אילן וחברתו מיכל

אורי אילן, בנה של מי שהיתה חבר־כנסת של מפ"ם, פיינה אילנית, עם חברתו מיכל זיידנברג, אשר נודעה כאחת הצנחניות הראשונות בישראל. אורי אילן התאבד בכלא דמשק והשאיר מיכתב שהוסתר בבגדיו.

מכתבים

שערה מול מצריים

בדרך בין אתונה ורומא, בגובה של 4800 מ', קראתי את הגיליון האחרון של העולם הזה (899). ראשית נתקלה עיני בסיפורו של המלח הכשיר לויצקי. עלי לומר, כי מזמן לא נהניתי מקריאה כלשהי, אם מעל ואם מתחת לעננים, כפי שנהניתי מרשימה זו. ודאי יש בה פיסקות המקוממות את הנפש (מעציבות את הלב). אבל בהגיעך לנכס הגדול של כל הלוחמים, לחוש־ההומור, פורץ מפיך, בלא משים, צחוק לבבי. אלה הבחורים שלנו, המספרים, לאחר כל מה שעבר עליהם, על תלאותיהם בבת־צחוק.

אינני מכיר את מר לויצקי. יתכן שהוא נמנה עם אלה אשר לימדום מה שלימדום. יתכן, איפוא, שהוא יזלזל אפילו בברכתי. בכל זאת, אני לוחץ את יד־ימינו לא רק על המעשה אלא גם על סיפור המעשה. האמת השלמה היא, כי בשביל הקברניט וכל חבריו־פיקודיו הרגשתי, כל זמן היותם בשבי ובסכנה, מה שהרגשתי כלפי הבחורים אשר בימים עברו שלחתים לקראת הסכנה — אף על פי שאותם לא שלחתי. בבחורים כאלה יכולה להתגאות כל אומה.

בהמשך הקריאה הגעתי להתחלה: לחילופי־המיכתבים בין עורך העולם הזה לבין מר (דויד) בן־גוריון. היה זה בשבילי גילוי ממש: לא קראתי את השבועון הנידון, לא ידעתי כי האיש מוכן, או, ביתר דיוק, הודה שהוא מוכן, לחמם את לבו רווי אהבת כל ישראל בהדלקת עיתונים.

בברכה לבבית.

מנחם בגין, רומא

אנשים

● לפני שדויד בן־גוריון שב לשדה־בוקר בנגב, הספיק עוד לבקר בכפרי הדרוזים בגליל, שם זכה במתנת־כבוד נאה: כיפת־ראש דרוזית. לא הוחסר גם חלקה של אשתו, **פולה**, שזכתה בצלי־נצרים קלוע מקש.

● למזל מייוחד במינו זכה ח"כ **קלמן כהנא**, רב ואיש פועלי־אגודת־ישראל, כשביקר במסיבה שנערכה בקיבוץ פאג"י, חפץ־חיים, והשתתף בהגרלת 100 פרסי ספרים, וזכה בספר על הגאון מבני־ברק **החזון־איש**. מחבר הספר: הרב קלמן כהנא.

● לא כל כך הצליח בלבנון **מנחם בגין**, השוהה כעת ברומא (ראה: מיכתבים). כשהגיעה המהדורה הערבית של סיפרו, המרד, לביירות, פירסמו שילטונות לבנון צו־החרמה, והפקיעו את המרד מחנויות למימכר־ספרים. מהדורות לועזיות אחרות שלא הופקעו: האנגלית, הצרפתית והספרדית.

● בפותחו את שנת הרמב"ם, לרגל 750 שנה למותו, הזדרז ח"כ הפועל המזרחי, **יצחק רפאל**, והודיע במסיבת־עיתונאים על תגלית חשובה: בין ספרי הרפואה הרבים שהרמב"ם כתב בערבית מצויים לא מעטים הדנים במחלות מין.

אל תהיה אסיר של לוח התכניות בטלויזיה!

אם יש לך טלויזיה צבעונית של SONY
BETAMAX - הפתרון עבורך!

מה זה BETAMAX SL-8000E ?

״בטמקס״ הוא וידיאו־טייפ־קסטות לשימוש ביתי, בעזרתו תוכל להפיק יותר הנאה מהטלויזיה הצבעונית שלך, ואם תרצה להפוך את ביתך ל״בית קולנוע״...

עם ״בטמקס״, תוכל להקליט כל דבר מהטלויזה, להקליט תוכנית אחת בזמן שאתה צופה באחרת, להקליט תוכניות גם כשאתה אינך בבית, להקליט ולשדר סרטים תוצרת בית (ע״י רכישת מסרטת וידיאו), ליהנות מספריית קסטות מוקלטות ולהמשיך לצפות בטלויזיה גם לאחר סיום התוכניות.

... שגעון!

למבקשים את הטוב ביותר!

SONY®

השבוע יימצאו פתרונות לבעיות שהעסיקו אותך עוד מהחודש שעבר. תצליח להיחלץ ממיספר דאגות כספיות שהטרידו את מנוחתך. לעומת זאת ייתכן שתיאלץ להתייצב מול משבר ריגשי. אם יקרה הדבר במשפחתך, מוטב שתנצור את לשונך אם אינך רוצה שהעניינים יתגלגלו לרעה.

* * *

הוצאות כספיות בלתי־צפויות עומדות לגרום לך לעמוד בפני מצב מביך. אל דאגה: אומנם המצב קשה, אך אתה תיחלץ ממנו בכבוד. בעתיד היותר רחוק צפוייה לך צעידה ניכרת קדימה במישור הכלכלי. יחד עם ההתפתחות הזאת, תבוא התפתחות ניכרת בכל הקשור להצלחתך בקרב בנות המין היפה. המכתב שקיבלת — מפתה ומרגיז. עני לו בקרירות, ותראי שזה יעזור.

* * *

צורת הדיבור הברורה והמרשימה שלך בימים אלה, תזכה אותך ביתרון ובכושר לשכנע אחרים לרעיונותיך הבאים עכשיו לידי ביטוי מעשי, בתנאי שאתה מאמין בהם בלב שלם. ידידה ממזל דגים שתפגוש עשויה להיות לך אשת שיחה מעניינת. אתה עלול להיסחף בשיחותיך על דת ומוסר וליצור בה את הרושם של מטיף דתי המנסה לחנך את כל הסובבים אותו לערכים נעלים. זהו הזמן המתאים להיערכות לקראת העתיד.

* * *

חודש זה אינו מתאים לפעילות רומנטית, בת סרטן. ואתה בן סרטן, אם הבוס צועק עליך או נוזף בך — אין זה אומר שהצדק איתו. לכן אל תסכים לעבור על־כך לסדר־היום. מאידך, תגובה כלשהי, בעיקר השבוע, תהווה עבורך קץ הקריירה המיקצועית שלך. חשוב היטב כיצד לפעול, ואל תהיה פזיז. החודש כדאי גם שתימנע ממגע ממושך עם בני־אדם.

* * *

תקופת האושר בה אתה מצוי ממשיכה — אם־כי ענני־סערה קטנים מופיעים באופק, בצורת התחייבויות־עבודה, פגישות עם נושים או מריבות עם ידידות טובות במיוחד. אך אל דאגה, עם רצון עז אתה עשוי לצאת מכל זה בשלום. אם אתה עוסק בשני רומנים מקבילים — דע לגמור עם אחד מהם, או לפחות להסוות אותו כך שלא יגרום להתפוררות כל החבילה ולא תצא קרח מכאן ומכאן. זהו חודש מסובך אשר יסתיים בטוב.

* * *

גל חדש של הצלחות פיננסיות כורך עימו התמוטטות כוחותיך. אל תהסס ליטול חופשה קצרה, לצאת לאוויר השדה, להכיר אנשים חדשים — אבל, מצד שני, אל תיכנע לנטיותיך הטבעיות לחסל את ההווה כדי להתמסר למחר מעורפל. בתולה: מחכה לך פגישה מיקרית עם אהבה גדולה.

שינוי לטובה במצבך הכלכלי המסובך במיקצת. אתה תמצא ידידים במקום הפחות מתקבל על הדעת. עם זאת, דע שהם מתייחסים אליך בחוסר־התחשבות. היזהר מהפכפכים, ועוד יותר, כמובן, מנשים הפכפכות. נטייתך לחולמנות ולרומנטיקה תסבך אותך, השבוע, במריבה לא־לך. אזי, אם כבר תכניס את האף לענייני הזולת — סיים לפחות את המלאכה בכבוד.

* * *

בסך־הכל, נכנסת לתקופה טובה מאלו שקדמו לה. אם את רווקה — אין הרבה סיכויים שתישארי בודדה, השבוע, או שתהיי רווקה, בעוד חודשים מועטים. בן עקרב: הישמר מהוצאות ניכרות, העלולות להיגרם על־ידי צעד פזיז או על־ידי ליאות־מחשבה. מצד שני, מעולם לא היית כל־כך אקטיבי. לבשי תכלת.

* * *

חילוקי דיעות סוערים יגרמו לך למפח־נפש. אין דבר: שיחה לאור ירח, באמצע השבוע, תשפר את המצב עד אין־הכר. יתכן אפילו שזה יגרום להתלקחות הקשר לממדים רציניים ביותר. קנייה אשר תעשי ביום שישי עשוייה להוביל אותך להיכרות חדשה. היי שמרי מרכילותן של ידידותיך. בת קשת לבשי אפור וארגמן.

הורוס קופ

לא. הדרך הנכונה אינה להגיד את הכל בפרצוף. אף לא למקורבות אליך ביותר. עם חברות את חייבת לנהוג דיפלומאטיה. על־אף שזה שנוא על בני גדי, שינאת מוות. גם עם זרים: בייחוד הבוסים והמספקים עבודות חייבים להבין לרוחך, ולעדנת־חושייך אך אל תחמירי איתם.

* * *

אם חשבת לנסוע ביום א׳ ייתכן שתתאכזב. אבל גם אם עלה הדבר בידך, זכור שדווקא ימי ג׳ עד ה׳ הם קשים ומסוכנים במיוחד. על כן מוטב שתרכז בהם דברים הקשורים בביתך. ואם אתה חייב לנסוע, נהג בעצמך. פגישה מיקרית הופכת לרומן של קבע. הצלחה, בה זכית לאחרונה, תביא לקידום.

* * *

המשבר הכספי אליו נקלע עיסקך, ישפיע בצורה קשה על מצבך הכספי האישי. בקשר לכך, היזהר מלעשות מעשים נמהרים, עליהם אתה עלול להתחרט מאוחר יותר. אל תתבייש לחוזות באוזני ידידיך כי מצב עיסקך גרוע. לעומת־זאת, אל תעז לנסות לחפש מוצא מן הסבך בין הכפופים לך.

בעל הלטיפונדיה

על חוותו הפרטית של אריק שרון („העולם הזה" 2210).

מרבים לדבר על ניגוד אינטרסים אפשרי בין אריק שרון כשר־החקלאות לבין אריק שרון כחוואי. אולם אין מדברים על דבר אלמנטרי יותר: כיצד הצליח איש כמוהו, שהתפרנס ברוב שנותיו מעבודת־צבא — וכולנו יודעים כי המשכורת בצה"ל אינה הופכת איש־קבע למיליונר — לרכוש חווה כה גדולה, שאין לה אח ודוגמה במדינת־ישראל. אומרים שבזכות קשריו ובגין שמו ההולך לפניו, זכה בהלוואות מאמריקה. אך, האם אין בכך פסול? האם יכול גם אזרח אחר, זולתו, לקבל הלוואה בתנאים כאלה? האם לא זכה במימון בזכות המעמד שאותו רכש לו בצה"ל, אודות לאומץ־ליבם, נחישותם ותושייתם של עשרות אלפים חיילים אלמונים, שהם, ורק הם, בגופם, ביצעו את כל מעללי הגבורה המיוחסים להוד מעלתו הגנרל?

מוסר הגיבורים של אריק שרון וחבריו ראוי לעיון מדוקדק. יש לזכור שבן־טיפוחיו, מאיר הר־ציון, זכה גם הוא בחווה משלו, בכאוכב אל־הוואה, היא כוכב־הרוחות, הצופה על ביקעת הירדן.

הדבר מזכיר את הנוהג הקדום (ראה, למשל, דברי ימי האימפריה הרומית), להעניק קרקעות לגיבורי־מילחמה. כל תלמיד היסטוריה יודע לאן הובילה שיטת תגמולים זו — לניוון, שחיתות וכליון.

אהוד גלאי, תל־אביב

צריך עזות מצח וחוצפה, כדי להופיע בציבור כחקלאי החי מעיבוד אדמה. מתי, בפעם האחרונה, עיבד אריק שרון את הקרקע במו ידיו. אני לתומי חשבתי, כי התואר חקלאי, או איכר, או פלאח, מגיע רק למי שמעבד בעצמו את האדמה, ולא למי שחי מניצול עבודתם של אחרים.

בעל חווה? כן. לטיפונדיסט — כן. בעל רכוש קרקעי — כן. אך מה בין אלה לבין עובדי אדמה — לאלוהי הצביעות תפיתרונים.

ש. לוי, באר־שבע

● אריק שרון כחוואי מצטלם — ראה תמונה.

חוואי שרון ליד סוס בחוותו
חקלאי לצרכי־צילום

● ● ●

כף רגלו של גוש־אמונים

גוש־אמונים מהתל בממשלה, בחוק ובדמוקרטיה — ותחת התנחלות אחת, יזכה בשתיים.

ההתעללות של גוש־אמונים בממשלה עוברת כבר את כל הגבולות האפשריים במדינה מתוקנת. בשם אלוהים חברו הקנאים האלה, כדי להרוס כל חלקה טובה בישראל. הם מבזים את בית־המישפט העליון, את הממשלה ואת הכללים הדמוקרטיים הבסיסיים. ושמא הם נענשים על כך? לא. הם אף זוכים בפרס: עדיין לא עזבו את אילון־מורה וכבר מכינים להם מישכן חדש לדור בו, מפעם לפעם, על תל־כביר. חוששני, שבעזרתו של אריק שרון, ששלח את סוכניו עם כסף ביד, כדי לנסות ולקנות כל חלקה אפשרית באיזור שכם, יזכה גוש־אמונים בפרס חסר־תקדים: תחת התנחלות אחת, באילון־

מורה, יזכה הגוש בשתיים — באילון־מורה עצמה ובתל־כביר הסמוכה.

יהורם שווילי, תל־אביב

● ● ●

כן תרגילים, לא תרגילים

על השותפות המוזרה של שימעון פרס ושולמית אלוני עם משה שמיר וגאולה כהן („העולם הזה" 2209).

ח"כ אורי אבנרי תוקף את ח"כ שולמית אלוני על כי הציעה להעביר את הצעתו של ח"כ משה שמיר, בדבר „מעמדם המישפטי של היישובים ביהודה ושומרון", לדיון בוועדה, וכי בעצם ניסתה לעשות „תרגיל פרלמנטרי" על מנת לזכות בזכות הדיבור, אך הופלה בפח על־ידי שמיר.

אלא שלא מיני ולא מקצתי. ח"כ אלוני לא התכוונה לעשות „תרגילים", אלא התכוונה באמת ובתמים להעביר את ההצעה לוועדה. לצערנו לא מצא ח"כ אבנרי לנכון להביא את נימוקיה להצעה, ועל מנת להעמיד דברים על דיוקם מן הראוי לשוב ולנמק.

סיעת ר"צ סבורה, שמוטב היה שוועדה משותפת של ועדת־חוץ־וביטחון ושל ועדת־חוקה־חוק־ומישפט ידונו בנושא דיון רציונאלי, שהרי בוועדות אלה יש נציגים גם לסיעות שפויות ויושבים בהן גם אנשי אופוזיציה ומותר לקוות כי בהחלטות ועדה כזו יגבר השכל. הורדת הנושא מדיון בכנסת, כדרישת ראש־הממשלה, משאירה את העניין כולו לממשלה, או, במילים אחרות, לוועדת השרים לענייני התיישבות, בראשות השר אריאל שרון. ואנו עדים כבר לפירסומים על דרכים שמחפש שר־המישפטים, שמואל תמיר, להפיס את דעתו של הרב חיים דרוקמן ואנשי גוש־אמונים בעניין.

(המשך בעמוד 8)

להיות במקום הכי נמוך בעולם ולהרגיש HIGH

חורף. בתל־אביב היה קר ורטוב. אפילו באילת ירד גשם. נסענו לחפש את השמש ומצאנו הרבה יותר משמש: הרים עטורי הוד קדומים, נוף פראי ונהדר, אוויר צלול ונקי ובתוך — שוקט, ירקרק ומנמנם ים־המלח.
בחרנו (לפי התקציב שלנו) באחד מבתי־המלון היפים שנמצאים ב־מקום, התפשטנו מהחורף, לבשנו בגדי־ים וירדנו לחוף.
הצטרפנו לאנשים שהשתזפו בש־מש החמימה, הסתכלנו על המים הרוגעים ועל המתרחצים ש"שטו" מעדנות על המים החלקים כמו ראי ושקענו בנירוונה.

נפש בריאה וגוף בריא.

"זה הברום שנמצא בריכה הגבוה ביותר בים־המלח (פי שבעים מבכל ים אחר), הוא שמרגיע אתכם". סחה לנו מיכל, אשה צעירה, ת...ת חיפה, המבקרת [illegible]

ללא חשש מכוויות. הסיבה פשוטה למדי: בגלל הלחץ האט־מוספירי הגבוה ורמת האידוי שהיא הגבוהה בעולם — נוצרת שכבת סינון באוויר, המסננת את הקרניים האולטרא־סגולות ומנ־טרלת את השפעתן המזיקה על העור".

הכוכבים נראו כל־כך קרובים שנדמה היה לנו שאם רק נושיט יד, נוכל לקטוף כוכב.
בבוקר טבלנו להנאתנו בבריכת הגפרית הטבעית, קיבלנו עיסוי טוב והרגשנו רעננים, משוחררים ונינוחים.

חיפשנו את השמש ומצאנו עולם קסום של בריאות, שלווה ויופי. ואף בילויים לא חסרו לנו. כל לילה היינו יוצאים לרקוד בבית־מלון אחר, כי בכל אחד מבתי־המלון בים־המלח יש באר עם משקאות ומוסיקה לריקודים. גם סרטים לא חסרו לנו וכמובן — טלוויזיה צבעונית.
כך עבר עלינו שבוע ימים של הרפייה מלאה. כי אם יש ברום להרגעה, חמצן לנשימה, מגנזיום

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20' כשבוע שבין ה־16 בינואר עד ה־22 בינואר? במדור זה יסקור „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־80 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1901

22.1 — המלכה ויקטוריה, ששלטה ב־בריטניה משך 64 שנה, נפטרה. תקופת של־טונה היתה הארוכה ביותר בתולדות ה־אנושות.

1905

22.1 — „יום א' המגואל בדם" בפטר־בורג. צבא הצאר יורה ב־15 אלף פועלים שבאו לארמון להגיש תזכיר. עשרות נהג־רגו. 5000 נעצרו וגורשו לסיביר. פנחס רוטנברג, מי שנודע אחר־כך כזקן מ־נהריים, היה בין מארגני ההפגנה.

1915

19.1 — התקפה אווירית גרמנית רא־שונה על בריטניה.

1917

21.1 — איש ניל"י, אבשלום פיינברג, נהרג בסיני.

20.1 — ועידת ראשי הנאצים כונסה בוואנזה על־ידי היידריך. החלטת הוועי־דה: „יש להוביל את היהודים למיזרח ולהעבידם כראוי בהשגחה מתאימה לק־ראת הפיתרון הסופי".

1943

18.1 — האקציה השנייה בגטו וארשה הופסקה עם הופעתם של הפלוגות החמו־שות של הארגון־היהודי־הלוחם.

19.1 — הסתיים מצור הגרמנים על לנינגראד, שנמשך 16 חודשים.

1944

22.1 — כוחות־הברית נחתו באנציו ובאטונו, דרומית לרומא, בעורף הצבא ה־גרמני.

1945

17.1 — הגנרל הרוסי זוקוב כבש את וארשה.

18.1 — שני אנשי לח"י, אליהו בית צורי ואליהו חכים, נידונו למוות בקא־היר אחרי שהודו ברצח הלורד מוין.

1948

16.1 — הל"ה בפיקודו של דני מס, נפלו בדרכם להיחלץ לעזרת ישובי גוש־עציון.

20.1 — הסוכנות־היהודית רכשה 20 מטוסים קלים מעודפי חיל־האוויר הבריטי בארץ. נהדפה התקפת צבא ההצלה של קאוקג'י על יחיעם.

ההגנה הטילה מצור על...

1949

16.1 — קובד...

שהצביעה נ...

17.1

מכתבים

(המשך מעמוד 8)
תלמי, אנטיוכוס, רומאים, ערבים וצלבנים, ובתקופה המודרנית — מעצמות זרות.
גם בהצעות החלוקה השונות הוצאה הרצועה מתחום שילטונה של „המדינה שבדרך". מן הראוי להזכיר, שבתקופות היסטוריות שונות היתה ליהודים עדנה, ושרידי בתי־כנסת עתיקים ורצפות פסיפס נהדרות מצויים ברוב ערי הרצועה, אך מאז ומעולם האוכלוסיה שבה היתה זרה ושלטה בחבל ארץ זה ללא מצרים.
לכן, אך טבעי הוא, שבהסכמי קמפ־דייוויד הוכרה הרצועה כחלק מן האוטו־נומיה הפלסטינית, עם זיקה הדוקה לגדה. ואך טבעית היא הצעתו של ח"כ אברהם כץ־עוז מן המערך, לפנות מן הרצועה את היישובים היהודיים שהוקמו בה אחרי מילחמת ששת־הימים.
פירוז הרצועה ועיבוי היישובים בנגב המערבי („תוכנית חבל דרום") עשויים לחזק את הסכם השלום עם מצריים ולפתור את בעיית החבל ואוכלוסייתו.
דן יהב, תל־אביב

● ● ●

על בריונותם של כדורסלנים

קורא מוחה על יחסם הסלחני של אמצעי־התיקשורת לאולסי פרי וארל ויליאמס.

קשה לי להבין את חוסר האובייקטיביות של אמצעי־התיקשורת בכל הנוגע להתנהגותם המחפירה של שני כדורסלני מכבי תל־אביב, אולסי פרי וארל ויליאמס. במיוחד תמה אני על שדר־הרדיו גידעון הוד ועל איש־הטלוויזיה יורם ארבל, שהתעלמו לחלוטין מהתנהגותם של פרי וויליאמס, וחזרו והדגישו את הקללות שהוטחו לעברם (שאין אני מצדיקן). זוהי התעלמות מן העובדה, ששני הכדורסלנים האלה עשו מעשה בריונות, שיכול היה להסתיים באסון.
קשה להבין גם את הטענה כנגד העונש

תורו טוסקניני נפטר בגיל 90.
22.1 — הסתיים השלב השני בפינוי חצי האי סיני על־ידי ישראל.

1958

16.1 — הסתיימה סלילת הכביש לאי־לת.

1961

16.1 — יחזקאל סהר, מי שהיה מפכ"ל המישטרה, הורשע בעוון עדות שקר ב־מישפטו של עמוס בן־גוריון נגד שורת המתנדבים, ונידון לתשעה חודשי מאסר ולקנס של 15 אלף לירות.
17.1 — פאטריס לומומבה, מי שהיה ראש ממשלת קונגו, נרצח.
20.1 — ג'ון פיצ'גראלד קנדי הושבע כנשיא ה־35 של ארצות־הברית.
21.1 — נוסד אירגון אופק.

1964

19.1 — הטייס המיצרי מחמוד עבאס חילמי, נחת עם מטוס־אימונים בישראל וביקש מיקלט.

1970

16.1 — המשוררת לאה גולדברג נפט־רה בגיל 59.
22.1 — כוח צה"ל השתלט על האי שדואן השוכן בכניסה מים־סוף למיפרץ סואץ. הכוח חזר לארץ אחרי 36 שעות, כשברשותו שלל רב, הכולל מיתקן מכ"ם ימי חדיש, ו־62 שבויים מצריים.

1972

18.1 — הופעל הרכבל באתר ההחלקה

שהיה נשיא

בים־המלח ארבע פעמים בשנה.

"הברום הוא מינרל המוכר בר־פואה כמרגיע עצבים והוא נמצא ברוב גלולות ההרגעה. פה אתם מקבלים אותו ישר מהטבע ובכמויות"...

והיא מוסיפה ואומרת: "יש באי־זור ים־המלח שילוב מדהים של יצירות הטבע אשר משפיעות על הנפש ועל הגוף בעת ובעונה אחת. קודם כל החמצן. ים־המלח נמצא בתחתית העולם, ולכן כמות החמצן היא הרבה יותר גדולה, והלב והריאות לא צריכים לעבוד קשה כדי לספק חמצן לגוף. הנשימה קלה, והגוף נח ואוגר כוחות חדשים.

"נעבור למינרל הדומיננטי של ים־המלח — המגנזיום. המגנזיום הוא אנטי־אלרגי ולכן הוא מקור מרפא אידיאלי בעיקר למחלות עור שבחלקן נובעות מהשפעה פסיכוסומטית. וזה עוד לא הכל". אומרת מיכל ומחייכת. "אני אינני סובלת ממחלת עור. בשבילי, דווקא המגנזיום הוא הקוסמטיקאי הכי טוב בעולם".

מה שלא עושה הצבע — עושה הטבע.

מה זאת אומרת? שאלנו ומיכל השיבה ואמרה: "המגנזיום מחדש את נעורי העור, והתהליך הוא פשוט ביותר. המים מרחיבים את הנקבוביות והמגנזיום חודר פנימה ומזין את תאי העור. גם לשמש השפעה בריאה ויפה לגוף. הנה אתם שוכבים פה ומשתזפים מקרני השמש החמימות והנעימות

אוצר שלא יסולא בפז.

אחרי שנפרדנו ממיכל, ניסינו ל"עכל" את כל האינפורמציה המעניינת שקיבלנו ממנה. חשבנו, כמה מצחיק שאנחנו, ישראלים, הגרים בארץ, ובכל זאת לא ידענו עד היום איזה אוצר בלום של בריאות ויופי טמון בים־המלח שלנו.

בדרכנו חזרה למלון, התידדנו עם בחור הולנדי גבוה ורחב־גרם, שסיפר לנו שדווקא בים־המלח פוגשים אנשים מכל העולם. ואמנם, בליל השפות ששמענו בבית־המלון, אמת את דבריו של ידידנו ההולנדי שאמר לנו באנגלית קלוקלת בערך כך: "אמנם לסעודים יש נפט ולאפריקנים יש יהלומים, אבל לישראלים יש אוצר שלא יסולא בפז וזהו ים־המלח".

מה עוד צריך הבן־אדם?

קשה היה לנו להנתק מהים, ואחרי מנוחה קצרה וארוחת־ערב טעי־מה, חזרנו לחוף. נכנסנו למים, שכבנו על הגב והקשבנו לשקט.

ממלוח יצא מתוק.

חזרנו הביתה רגועים ומבסוטים. פתאום לא הפריעו לנו הצעקות של הילדים והלחצים בעבודה. גילינו שיש בנו יותר סבלנות וכוח ממה שחשבנו והחלטנו להמליץ גם לפניכם, הקוראים, לנסוע לים־המלח. ומקומות תוכלו להזמין באחד מבתי־המלון האלה:

מלון עין־בוקק, 057-90931

מלון גני שולמית, 057-90651

מלון גלי־זוהר, 057-90851

מוגש ע"י ועדת הקיט ערד־תמר, ים־המלח.

נפתחה ועידת השלום בארמון־
בוורסאי.

1920

16.1 — ישיבה ראשונה של חבר־הלאו־מים. ארצות־הברית אינה מייוצגת, מפני שהקונגרס עדיין לא אישר את חברותה.
חודש האיסור על מכירת משקאות חריפים בארצות־הברית.
17.1 — הצגת בכורה של הסרט הנער עם צ׳ארלי צ׳פלין והילד ג׳קי כוגן.
20.1 — מישלחת פועלי־ציון העולמי באה לארץ־ישראל כדי לבדוק אפשרות להתיישב בארץ. בין חברי המישלחת דויד בן־גוריון, זלמן רובשוב (שז״ר) ויצחק טבנקין.

1923

22.1 — הסופר, המדינאי והרופא, מכס נורדאו, נפטר בגיל 74.

1924

21.1 — לנין נפטר בגיל 54.

1925

16.1 — טרוצקי סולק מתפקידו כ־קומיסר לענייני מילחמה.

1938

19.1 — הפצצת יעדים אזרחים ב־ספרד. מטוסי הגנרל פראנקו מפציצים את ברצלונה ואת ואלנסיה. 700 נהרגו.

1940

22.1 — הבריטים גילו מחסן נשק ותחמושת גדול בכפר הנוער בן־שמן.

1942

18.1 — נחתמה ברית צבאית בין גר־מניה, איטליה ויפאן.

יסו.

הכירה בירשאל, למרות
בעצרת האו״ם.
— שר־החוץ בווין מודיע על הס־
ריטניה לשחרר את עצורי קפריי־
ין.

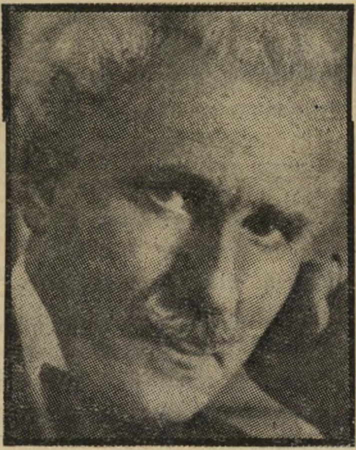

ארתורו טוסקניני
16.1.1957

1950

20.1 — רמת־גן הוכרזה כעיר.
הבלשן יהודה גור נפטר בגיל 88.
21.1 — ניסויים להורדת גשם מלא־כותי, שנערכו בארץ, הוכתרו בהצלחה.

1952

16.1 — האוניה הראשונה עם עולים מאיראן הגיעה לישראל.

1954

21.1 — הושקה הצוללת האטומית ה־ראשונה נאוטילוס.

1956

17.1 — עמוס בן־גוריון הגיש תביעת פיצויים של 25 אלף לירות, כנגד שורת המתנדבים, על הוצאת שם רע.

1957

16.1 — המנצח האיטלקי הגדול אר־

בחרמון.

1973

22.1 — לינדון ג׳ונסון, מי ש... ארצות־הברית, נפטר בגיל 65.
רב־אלוף (מיל.) יעקוב דורי, שהיה ה... רמטכ״ל הראשון של צה״ל, נפטר.

1974

17.1 — שלושה קציני צה״ל קפאו למוות סמוך למינזר סנטה־קתרינה.
18.1 — נחתם ההסכם בקילומטר ה־101 על־ידי רב־אלוף דויד אלעזר והגנרל מוחמד גמאסי.

1976

16.1 — הוקמה מיפלגת לעם.
19.1 — ברוך אגדתי, מוותיקי תל־אביב ואבי העדאלידע שלה, נפטר בגיל 81.

1977

17.1 — מישחק כדורגל נערך בין חיילי צה״ל לבין חיילים לבנוניים ליד הגדר הטובה.
20.1 — ג׳ימי קארטר הושבע כנשיא ה־39 של ארצות־הברית.

1978

16.1 — הסנאטור האמריקאי יוברט האמפרי נפטר בגיל 66.
17.1 — הוועדה המדינית המשותפת ל־מצריים וישראל נפתחה במלון הילטון בירושלים.

יוברט האמפרי
16.1.1978

לתא...
ללא ר...
אנשי מכב...
קרה כדבר הזה ...
או הפועל תל־אביב, היו ...
מים עונש כבד, שהיה שו...
האפשרות לשחק כדורסל בארץ ...
שנים.

...לא אתפלא, אם יקלו בעונשם של פרי וויליאמס, תחת לחץ הגורמים המישפטיים באיגוד הכדורסל ואמצעי־התיקשורת.
שלומי גולדמן, רמת־גן

● ● ●

לקראת השנה החדשה

מסיבת־ענק של עליזים ועליזות, עד אור תבוקר.
מאות עליזים ועליזות חגגו במועדון־מיפגש של הומו־סכסואלים בתל־אביב.

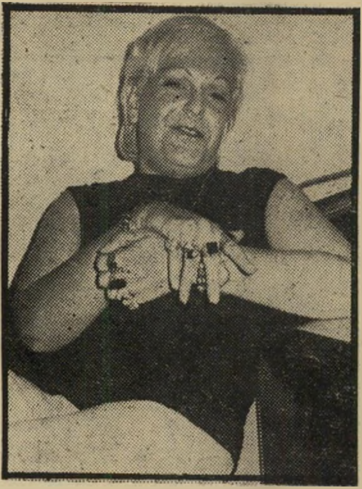

זלמן־שושנה וינדר
חמישה כוכבים

נפלא. והכל בשיתופם של בדרגים ובדרניות מהשורה הראשונה. ממש רמה אירופית. חמישה כוכבים. זה היה סילווסטר שמח.
זלמן־שושנה וינדר, יו״ר אגודת הקוקסינליות, ת.ד. 1016, חיפה

לקניות יוצאים עם ויזה

החורף הגיע ועמו הצורך לחדש את מלתחת הבגדים.
צאי לקניות "בראש שקט" מבלי לדאוג למזומנים.
קחי איתך את ויזה כרטיס האשראי של
בנק לאומי ובנק דיסקונט
ותהני מבטחון, נוחות,
אשראי עד חודש ימים
ומכל הכבוד.

צאי לקניות עם ויזה-כדאי לך.

ויזה - כרטיס האשראי של:
בנק לאומי
בנק דיסקונט

עם "קאפרי" אתה מוכן לוותר על הרבה דברים

צילום ליאורה

כן, גם לך מותר לפעמים
להתפנק, וסבון "קאפרי" מאפשר לך
לעשות זאת בדרך הנעימה ביותר.
מקלחת מרעננת לאחר יום עבודה מעייף
וסבון "קאפרי" - הנאה אמיתית.

"קאפרי" - סבון היוקרה של עץ-הזית
מכיל שמן קוקוס מעולה ומרכיבים טבעיים,
לטיפול הנכון בעור ולשמירת בריאותו.

"קאפרי" -
סבון "חוצלארץ" אמיתי
מתוצרת **עץ הזית**

"קאפרי" - ההבדל הנעים.

מהרצל ועד ישראל קינג

המאבק הפלסטיני להכרה דיפלומטית מצד ארצות־הברית וההתחרות בין הפלסטינים וישראל על אהדת דעת־הקהל האמריקאית, יגיעו לשלב חדש ולרמת ויכוח חדשה עם פירסום ספרו של אדוארד סעיד, „שאלת פלסטין”, בימים אלה. זהו ספר בלתי־רגיל, מאת מחבר בלתי־רגיל, ספר שיעורר ויכוחים סוערים והתקפות צפויות מצד מגיניה של ישראל בארצות־הברית. דבר אחד ברור — הופעתו של הספר מבטיחה שהעניין הפלסטיני לא ירד מסדר היום של דעת־הקהל בארצות־הברית. וזוהי בדיוק מטרתו של המחבר.

הוצאת הספר לאור כרוכה בסיפור מעניין, המלמד משהו על מעמדו של העניין הפלסטיני בדעת־הקהל הליברלית בארצות־הברית, ומשמש דוגמה לאחת מטענותיו העיקריות של סעיד. כתב היד הוזמן על־ידי הוצאת „בייקון” מבוסטון, שהיא בית־הוצאה שלא למטרת רווח, הידועה בעמדותיה הלא־מימסדיות, ומתגאה בכך שהוציאה לאור את כתביהם של הפילוסופים מרכוזה והברמס. הוצאה זו פירסמה ב־1976 את תירגום ספרו הידוע של אהרון כהן, „ישראל והעולם הערבי”, במהדורה חדשה, ופנתה באותה תקופה לאדוואורד סעיד בהצעה לכתוב ספר על נקודת הראות הפלסטינית בסיכסוך הישראלי־ערבי. אולם כשהוגש לה כתב־היד סירבה ה־הוצאה לפרסמו. למרות זאת מתפרסם הספר דווקא

הפרופסור הפלסטיני אדוארד סעיד, מומחה לספרות אנגלית וספרות השוואתית, פירסם ספר מעורר הדים ופולמוס בשם „שאלת פלסטין”

על־ידי הוצאת הספרים של ה„ניו־יורק טיימס”, שהיא מימסדית ביותר, ושאין לחשוד בה שהיא מזדהה עם הכתוב בו. הסיבה לכך היא עיסקית בלבד. למרות שהוצאת־הספרים והעיתון המכובד אינם מזדהים, חס וחלילה, עם תוכן ספרו של סעיד, הם מעוניינים ב־הוצאתו לאור, כי נראה להם שהוא יזכה בהצלחה מיסחרית ויהפוך לרב־מכר. הגיונה העסקי של הוצאת־הספרים מלמד משהו על טיבו של הספר ועל הסקרנות הקיימת בקרב קהל הקוראים המשכיל לגבי העמדה הפלסטינית. עמדתה המימסדית ומעמדה הכספי של הוצאת ה„ניו־יורק טיימס” מאפשרים לה לפרסם את הספר מבלי לחשוש מהתקפות ומפגיעות, דבר שהיה בלתי אפשרי לגבי הוצאת „בייקון”, שחששה מהתקפותיו של המימסד היהודי ומההאשמות השגורות בדבר אנטי־שמיות, המכוונות לכל מי שנותן הזדמנות לדובר פלסטיני להשמיע את דבריו.

■ ■ ■

המחבר, פרופסור אדוואורד סעיד (43), יליד שכונת טלביה שבירושלים, התחנך במצריים ובארצות־הברית, והוא בוגר אוניברסיטת הארוורד. הוא רכש את פירסומו בתחום הספרות האנגלית והספרות ההשוואתית, ומכהן כעת כפרופסור בעל קתדרה (הדרגה האקדמית הגבוהה ביותר) באוניברסיטת קולומביה שבניו־יורק. הוא זכה במיספר רב של פרסים ומילגות־מחקר בתחום ביקורת הספרות, ומאמריו הרבים ושני ספריו בתחום זה זכו להצלחה בקרב אנשי המיקצוע. יש לשער שרוב המאזינים להרצאותיו בכנסים אקדמיים ובאוניברסיטות שונות ברחבי ארצות־הברית היו נדהמים, אם מישהו היה מו־דיע להם כי הפרופסור המעונב והמכופתר, המרצה בפני־הם בבקיאות רבה, ומשלב בהרצאה ציטטות מגתה ב־מקור הגרמני, מדנטה במקור האיטלקי, ומפרוסט

סעיד מהווה הוכחה חיה לכזב שבראיית הפלסטינים כפראי־מידבר, צמאי־דם, לא אחראיים וטרוריסטים

במקור הצרפתי, הוא חבר המועצה הלאומית הפלסטינית. סעיד מהווה הוכחה חיה לכזב שבראיית הפלסטינים כפראי־המדבר צמאי־דם או „טרוריסטים”. קשה מאד לקשור את הפרופסור המכובד לספרות בכל הדימויים השליליים של הפלסטינים ואש״ף. מכיוון שסעיד לא עסק בכתיבה על נושאים פוליטיים עד השנים ה־אחרונות, ולא הבליט את זהותו הפלסטינית, ישנם רבים המכירים את כתביו בתחום הספרות, אך יודעים רק מעט על פעילותו הפוליטית.

סיפרו הקודם, „המיזרחנות”, שיצא לאור בשנה שעברה, היה הראשון שבו פרץ מעבר לתחומי מיגדל השן האקדמי ועורר סערה בינלאומית. סעיד ערך בספר חיסול־חשבונות אקדמי עם המומחים לעניינים ערביים מסוג מסויים, המוכרים לצופי הטלוויזיה הישראלית; אותם המסבירים לקהל הצופים את „המנטליות הער־בית”, ואת אופיה הנחשל והפרוע, שהוא המקור לכל הצרות בעולם. טענותיו של סעיד הן, שאי אפשר לדבר על הערבים או המיזרח כגוף אחד, ושאין צורך בתחום מדעי נפרד העוסק במיזרח, משום שאין להניח שקיימים כוחות מייוחדים הפועלים במיזרח הערבי, ושאינם קיימים במקומות אחרים.

■ ■ ■

כפי שאפשר לתאר, ביקורתו של סעיד לא התקבלה פה־אחד על־ידי ציבור המיזרחנים, והוא שימש מטרה לחיצי ביקורת רבים. למרות זאת, ספרו על המיזרחנות

היה בעיקרו אקדמי, ולא פוליטי. הספר שלפנינו הוא בעיקרו פוליטי, ולא אקדמי. אין ספק שפירסומו, ו־ההדים שיעורר, יבטיחו שכל מי שקורא את סעיד כמבקר הספרות ידע בקרוב גם על סעיד כדובר הפלס־טינים.

הספר מכוון לקורא האמריקאי המשכיל, ומטרתו המוצהרת היא לשנות את דעתה של העילית האמריק־אית הפעילה בעניינים אקדמיים ופוליטיים ולשכנע או־תם בצידקת העניין הפלסטיני.

נקודת המוצא של הספר היא, שקיים עיוות נורא בתשומת־הלב הניתנת לכל אחד מן הצדדים בעימות הישראלי־פלסטיני. בניגוד לרושם המתקבל מקריאת עיתונות־המימסד הישראלית, הנזעקת למשמע כל הכרזה אמריקאית שבה מוזכר העניין הפלסטיני, או הרעיון של מולדת לפלסטינים, ומתריעה על סחף בדעת־הקהל האמריקאית, סחף זה הוא יחסי מאד. עמדתם של רוב אמצעי־התיקשורת בארצות־הברית, ועמדת העילית ה־משכילה, במייוחד באוניברסיטות, היא פרו־ישראלית ואנטי־פלסטינית במידה רבה.

וגם אם מישהו אינו מזדהה עם עמדת ממשלת־ישר־אל, הוא יתרחק באותו זמן מכל עמדה המזדהה עם העניין הפלסטיני. כי הפלסטינים הם בחזקת „טרוריס־טים” ו„בלתי־אחראיים”, ואש״ף הוא פשוט אירגון של קיצוניים, שאינם מייצגים את רוב העם הפלסטיני, אם אמנם קיים עם כזה...

סעיד נותן דוגמות אין־ספור לתופעה הקיימת ב־אמצעי־התיקשורת האמריקאים, שבה פונים לדוברים ישראלים כשהמדובר בעמדה ישראלית אך כשהמדובר בפלסטינים מראיינים „מומחה לבעיות המיזרח התי־כון”, שהוא אמריקאי או ישראלי. כתבי־עת רבים באר־צות־הברית, ובהם כאלה הנחשבים לליברלים, פשוט לא יפרסמו מאמרים הכתובים בידי ערבים בכלל ופלס־טינים בפרט.

■ ■ ■

סעיד חווה על בשרו את חוויותיו של כל ערבי, וערבי פלסטיני, בארצות־הברית במשך 20 השנים האח־רונות. הוא נתקל אישית במיקרים של דעות־קדומות, ודווקא בקרב העילית האינטלקטואלית, שבתוכה הוא מבלה את זמנו. המילה „ערבי” הפכה להיות מילת־גנאי בארצות־הברית, לא פחות מאשר בישראל, ואפשר לשמוע אותה ולראות אותה לא רק ברחובות ובבארים אלא גם בסמינרים באוניברסיטות המכובדות ביותר.

מאורעות התקופה האחרונה במיזרח התיכון, ו־במייוחד האירועים באיראן, תרמו לחיזוק הדעות הקדו־מות כלפי ערבים. האמריקאי הממוצע מזהה את ה־איראנים עם הערבים ואת מדיניותם כלפי ארצות־הברית עם גורמים רדיקאליים במיזרח התיכון ועם אש״ף.

בשנים האחרונות מלאים עיתוני ארצות־הברית ב־קריקטורות המתארות את אוייביו החדשים של העם האמריקאי, שייח'י הנפט הערביים. דמותו של שייח' נפט ערבי בקריקטורות האמריקאיות זהה לדמותו של היהודי בקריקטורות נאציות. הוא בעל עור כהה, אף עקום, רודף־בצע, ערמומי ותאוותני. ההבדל היחידי בין דמות היהודי ב„דר שטירמר” ודמות הערבי בקריקטו־רות האמריקאיות הוא בכך, שהערבי חובש כופייה. אי־אפשר להעלות על הדעת שקריקטורות מסוג זה תופענה במקום כלשהו בעולם ביחס ליהודים מבלי ל־עורר זעקות מחאה. אך כשהמדובר בערבים אין פוצה פה ומצפצף. להיות ערבי בארצות־הברית הוא עניין לא נעים ביותר, ולמרות ה„סחף” המפורסם ישראל היא עדיין פרה קדושה לגבי רוב האמריקאים.

■ ■ ■

בעייתם של הפלסטינים עם דעת־הקהל האמריקאית מתחילה בדעות הקדומות של התרבות המערבית כלפי האיסלאם, הערבים והמיזרח בכלל, הקיימות מזה מאות שנים.

בין הציונות והעולם המערבי היה קשר של תרבות, שהערבים היו מחוצה לו. אם הברירה היא תמיכה בציונות ובישראל, או תמיכה בערבים, לגבי כל אדם מערבי אין כל ספק שהיהודים נראים יפים ולבנים לעומת הערבים השחורים והמפגרים. עלייתה של הציו־נות תרמה לתדמית השלילית של הערבים, משום שהם נראו תמיד כמפריעים לפעולותיה החיוביות של הציו־נות וכאוייבי הקידמה. המיזרח התיכון תואר תמיד כמקום שבו אוכלוסיה חדשה ומתקדמת של יהודים מחוללת ניסים של בניין והפרחת השממה ונלחמת מילחמות מוצלחות ומודרניות כנגד רוב ערבי של ילי־דים מפגרים. הצלחתה של הציונות שימשה כהוכחה לצידקתה המוסרית ולפיגורם של הילידים.

ואמנם אין ספק בכך, שהפלסטינים יצגו חברה מסורתית, מפגרת באופן יחסי לעומת החברה האירו־

החוקר המעונב והמכופתר, שהוא חבר המועצה הלאומית הפלסטינית, זנח, כרבים מבני דורו, את תלומות השיבה לחיפה וליפו וממליץ על מדינה פלסטינית לצד ישראל

פית שממנה באו היהודים. אך, אומר סעיד, גם אם הם היו מפגרים, בלתי־מתורבתים, וסבילים, העובדה היא שהם היו בארץ והם חיו בארץ לפני ההתיישבות הציונית. כל הטענות הערביות בדבר העוול שנגרם להם לא זכו להד רב, בגלל תדמיתו המייוחדת והמסובכת של העם היהודי בתודעה המערבית. „היה להם המזל הרע להיות צודקים בהתנגדותם לפלישה קולוניאלית למולדתם, יחד עם עמידה מול היריב המסובך ביותר מבחינה מוסרית — היהודים, עם היסטוריה ארוכה של רדיפות וטרור מאחוריהם.”

סעיד מכיר היטב את הטענות המתבססות על גורלו הטרגי של העם היהודי ועל שואת יהודי אירופה כהצדקה לציונות. הוא מדבר על המאמץ האישי שלו להבין את השואה ועל העובדה, שכאדם שחונך במערב הוא מסוגל להבין את השואה לפחות כמו כל לא־יהודי אחר. הוא מדגיש כי בימינו העם היהודי מורכב מ„אלה שהתגברו על הגורל הטרגי ביותר שנגזר אי־פעם על עם כלשהו,” אך אינו רואה בגורל טרגי זה הצדקה לנישול העם הפלסטיני.

(המשך בעמוד 46)

ד״ר בנימין בית הלחמי, * חיפה

* הדוקטור בית־הלחמי הוא מרצה באוניברסיטת חיפה, בחוג לפסיכולוגיה, השוהה עתה במישיגאן, ארצות־הברית, בשנת שבתון.

על טפחות אפשר לבנות

גם ב״**טפחות** 90,000״ התכנית המובילה בחסכון לדיור, מקבלים חוסכי בנק ״טפחות יותר:

ב״טפחות 90,000״ אתה צובר סכומים גדולים בהרבה:
תקרת החסכון הבסיסית היא 30,000 ל״י וגדלה ב־3,000 ל״י לשנה. סכום המשכנתא הכפולה גדל לכן ב־6,000 ל״י לכל שנת חסכון.

משכנתא לך ומשכנתא לאשתך, למימון אותה דירה, אם לשניכם חשבונות חסכון ״טפחות 90,000״, שתי המשכנתאות בתנאים מעולים. הסדר בלעדי לחוסכי ״טפחות 90,000״ לעדיפות והנחה ברכישת דירה מחברות ״רסקו״, ״שכון ופתוח״, ״אזורים״.

הזדרז להרשם!!! תוך זמן קצר עומד האוצר לסגור התכנית בתנאיה המעולים הנוכחיים.

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק
טפחות
בנק משכנתאות לישראל בע״מ

[illegible]

ה.ה. 16.1

לכבוד טפחות
בנק משכנתאות לישראל בע״מ
ת.ד. 18060 ירושלים
נא לשלוח אלי ספסי הרשמה וחומר הסברה על
טפחות 90,000
ועל ההסכם הסר התקדים לעדיפות ברכישת דירה.
שם
כתובת

הודו: סוף ממשלת המהפך

נהג־המונית בריי־בארלי, איזור הבחירה של אינדירה גאנדי, הציץ באדישות מופגנת בצבא העיתונאים וצלמי הטלוויזיה. „הפוליטיקאים אינם מגשימים את חלומו־תינו,” אמר, „אבל אין ספק שהם עושים הכל כדי לממש את חלומותיהם.”

במדינה שפינקס־הבוחרים שלה מכיל 362 מיליון בעלי זכות־בחירה, קשה לומר שהברקה זו מאפיינת את דעת־הקהל. אך ברור שההודים מאסו ביריביה של אינ־דירה גאנדי במהירות עצומה.

אין ספק שגם בהודו נכשל המהפך של 1977. מנהיג־ג׳נאטה הקשיש, ג׳אנג׳וואן ראם, נכשל כליל. מיפלגתו, שהשיגה ניצחון היסטורי על מיפלגת־הקונגרס של אינ־

עולם קטן

דירה לפני שנתיים וחצי, ירדה מהשילטון והתפלגה. יורשו, מנהיג לוק־דאל, צ׳אראן סינג׳, הוא זקן אומלל, סנילי־למחצה, המפגין ברבים את הרחמים הרבים שהוא רוחש לעצמו. הוא ידוע בנטייתו המביכה למרר בבכי כשהוא מרואיין על־ידי אמצעי־התיקשורת. ג׳נאטה ולוק דאל הרסו את הכלכלה ההודית, ולא הצליחו לשלוט במדינה הענקית, המסוכסכת, הסובלת מאז ומתמיד מרעב ומחוסר גיבוש לאומי של ממש.

בשנתיים האחרונות גברה המצוקה. המחסור בדלק פגע קשות בתחבורה ובשירותים. תפוקת־הפחם ירדה ב־55 אחוזים. מיצרכי־יסוד כמו סוכר, אורז, ובעיקר בצל, התייקרו בעשרות אחוזים.

בחודשים האחרונים פקדה את המערכת הפוליטית בהודו ממש מגיפה המונית של כלנתריזם. שרים וחברי־פרלמנט בכירים זכו בתואר המפוקפק „דאלבלדו” (עריק), השמור בהודו לפוליטיקאים העורקים באורח כרוני ממחנה אחד למישנהו. מנהיגים ידועים במחנה ג׳נאטה ולוק דאל חשו באחרונה שאינדירה גאנדי עשוייה לנצח. הם התחרו ביניהם בהכרזות שהודו זקוקה לאישיות חזקה, שתחלץ אותה מהמשבר החברתי והכלכלי. הם הצביעו בגלוי על אינדירה כעל אישיות כזו, והכריזו על הצטרפותם למיפ־לגת־הקונגרס.

אחד ממנהיגי ג׳נאטה הצטרף לאינדירה שבוע לפני הבחירות, ועורר חיוכים רבים. ב־1977 הוא נטש את גאנדי בדיוק ארבעה ימים לפני מועד הבחירות. גאנדי, שסוב־לנותה כלפי יריבים פוליטיים היא מאד גולדה־מאירית, אימצה אותו אל ליבה. אחרי הכל, הוא פוליטיקאי ממולח ובעל השפעה. יודעי־דבר בטוחים שאת החשבון איתו היא תערוך אחרי הבחירות.

איזור סוער. משקיפים סבורים שלא ניתן להסביר את ניצחונה הסוחף של אינדירה גאנדי אלא בהקשרם של המאורעות האחרונים באיזור.

נכון ששילטונם של ראם וסינג׳ היה מעורער ומגוחך, ממשלות של ארליכים וידינים, גרועות אפילו משילטון הליכוד בישראל. אבל ניצחונה של אינדירה, שהשיגה רוב מוחלט של 269 מושבים בפרלמנט, מתוך 524, הוא בהחלט מפתיע. סביר להניח שההודים מודאגים מאד ממעורבותן ההולכת וגוברת של מעצמות־העל באיזור.

הפלישה הסובייטית לאפגניסתאן גונתה אמנם על־ידי גאנדי, אך נראה שעיקר הדאגה בהודו הוא מפני חיזוקה הצפוי של פקיסתאן. ברית אמריקאית־סינית, המבוססת מבחינה איסטרטגית על פקיסתאן השנואה, היתה מאז ומתמיד סיוט בהודו. ברית כזו אמנם מתממשת עתה, ונשיא פקיסתאן, הגנראל המוסלמי האדוק והידוע באכ־זריותו, זיא, עומד לקבל סיוע צבאי עצום מארצות־הברית.

ההודים המשכילים, חרף סלידתם מגאנדי, רואים בה אישיות גדולה. חילוניותה המופגנת הקנתה לה את תמיכת המיעוט המוסלמי העצום, המונה עתה כ־130 מיליון נפש. הרגעת מיעוט זה היא כיום אינטרס הודי ראשון־במעלה. ההתעוררות המוסלמית בפקיסתאן ובאיראן, והמרד באפ־גניסתאן, מעוררים בהלה מובנת בהודו.

אינדירה עבדה קשה על הקול המוסלמי, ואמנם האי־מאם של המיסגד הגדול בדלהי, אף הוא כלנתריסט ותיק, הכריז בגלוי על תמיכתו בגאנדי, הכרזה שהיתה שווה מיליוני קולות בטוחים.

לחם או חופש. קשה היום להאמין שאינדירה גאנדי, המנצחת והגיבורה הלאומית, בילתה לפני שנה שבוע בכלא בעוון ביזיון הפרלמנט.

גאנדי איבדה ב־1977 לא רק את ראשות־הממשלה, אלא גם את מושבה בפרלמנט ההודי. באורח תיאורטי היא עדיין צפוייה לארבעה מישפטים בגין מעשי־שחיתות וניצול לרעה של מישרתה הרמה לצרכים מיפלגתיים.

בנה, סאנג׳אי גאנדי, נבחר עתה מחדש באיזור אמאטי. הוא שוחרר לאחרונה מהכלא, אחרי שהגיש עירעור לבית־המישפט העליון על הרשעתו בשורה ארוכה של מעשי־שחיתות חמורים.

בשנתיים האחרונות לשילטונה קיימה גאנדי שילטון־חירום, שלא היה אלא דיקטטורה של ממש. עיתונאים הודיים בעלי פירסום עולמי בילו חודשים ארוכים בכלא. עיתונים רבים נסגרו. המנגנון הממשלתי סבל מטיהורים על רקע פוליטי. גאנדי היתה אישיות שנואה בהודו, ובכל רחבי העולם.

יורשיה לא גילו אהדה רבה יותר לאמצעי־התיקשורת. ראש־ממשלת לוק דאל, צ׳אראן סינג׳, אף הכריז שהוא יטפל באמצעי־התיקשורת ללא רחמים אחרי הבחירות (העולם הזה 2203).

גם גאנדי עצמה לא התנצלה מעולם על מעשיה. ברור שאם יחדשו העיתונים את ההתקפות עליה, היא תנקוט שוב בצעדי־חירום, אולי באמתלה של המתיחות עם סין ופקיסתאן. תחת להתנצל, עבדה האשה בת ה־62

מנצחת גאנדי
המערך חוזר לשילטון

בפרך לאורך כל מערכת־הבחירות. בתו של ראש־הממשלה הראשון, ג׳ואהארלאל נהרו האגדי, עברה 40 אלף ק״מ ודיברה בפני המונים הנאמדים ב־90 מיליון בני־אדם. היא סיירה חמש פעמים בריי־בארלי, איזור הבחירה שדחה אותה ב־1977, והצליחה ללכד את המוסלמים, „הטמאים” והברהמינים בתמיכה חד־משמעית בבחירתה לפרלמנט.

ההודים זכרו אמנם את הנוקשות והסמכותיות המופ־רזת של שילטונה, אבל גם את חלוקת־המזון הצודקת יותר ואת הרכבות שנסעו בזמן. כתב אובזרבר הלונדוני, איאן ג׳אק, ששוחח עם מאות הודים, מדווח שכימעט כולם אמרו לו שעבורם רעיון החירות פירושו, מעל הכל, מזון עבורם ועבור ילדיהם.

המחלוקת הישנה — לחם או חופש — סייעה הפעם לגאנדי. היא הבטיחה את שניהם. כמה משקיפים רציניים, המכירים היטב את הודו, סבורים שהבטחותיה לסבסד את מחיר־הבצל גרמו לניצחונה בבחירות יותר מכל שיקול אחר. קשה לקבל ניתוח זה במלואו, אבל יש בו כדי לשקף את המצב האמיתי ב„דמוקרטיה הגדולה ביותר בתבל”.

10 הרוגים. כרגיל היתה מערכת־הבחירות מלאה שחיתויות ואי־סדרים. באזורים נידחים חטפו פעילי המיפ־לגות קלפיות. בקטטות שפרצו נהרגו 10 בני־אדם. בארץ כמו הודו מתייחסים לתקריות כאלה בסלחנות.

אין ספק שאינדירה, שכבר שלטה בהודו 11 שנים, חזרה לשילטון על גלי אהדה המונית. עסקני־הקונגרס מצפים שלפחות 70 חברי־פרלמנט נוספים יצטרפו עתה למיפלגתם.

גאנדי תנסה לחדש את מדיניותה הניטראליסטית, אבל יש להניח שלא תזניח גם את קשריה ההדוקים עם מוס־קבה. לבעיות־היסוד של הודו אין פיתרונות קלים. אפשר, אולי, לקיים את המישחק הדימוקרטי עם חריגים קלים או חמורים. את הרעב, הפער הסוציאלי, הפיצול הלאומי והדתי והתפוצצות־האוכלוסיה לא ניתן לפתור בשיטות ליברליות מערביות.

יתכן מאד שההתלהבות האופפת עתה את גאנדי תתחלף עד מהרה באכזבה ובייאוש. משבר־האנרגיה והת־עצמות פקיסתאן עלולים להחמיר עוד יותר את מצבה הקשה של הודו. הבוחרים ההודיים למודי־הסבל פנו שוב לאישיות כריזמטית. זוהי תרופה שיטחית לטווח קצר, כמובן.

ההתפכחות הצפוייה עלולה לגרום לסלידה כללית מכל התהליך הפוליטי ולתקופה ארוכה של תסיסה, אולי אפילו לפעולות־טרור. האופוזיציה תצטרך להתארגן מחדש אחרי שג׳נאטה ולוק דאג איבדו כל אמינות.

חזות קשה זו להודו לא תמנע מגאנדי לשלוט בתת־היבשת בעשור הבא. המנהיגה הגדולה האחרונה במאה ה־20, כפי שמכנים אותה העיתונאים במערב, תוביל את המדינה הענקית לסוף המאה ה־21, כשהיא נושאת עימה את כל תחלואיה ללא־תוחלת וללא סימן כלשהו לאור בקצה המינהרה.

מוסקבה: יחי אמין ז״ל!

ועד־השלום הסובייטי, השוכן ברחוב גורקי 16, מוסקבה, מוציא עלון נאה, הקרוי שלום במאה ה־20. זהו ירחון היוצא ברוסית, באנגלית בצר־פתית, בספרדית ובגרמנית.

ביולי שעבר חגג הירחון בכתבה מצולמת את ה„חיים החדשים באפגניסתאן”. „שינויים גדולים

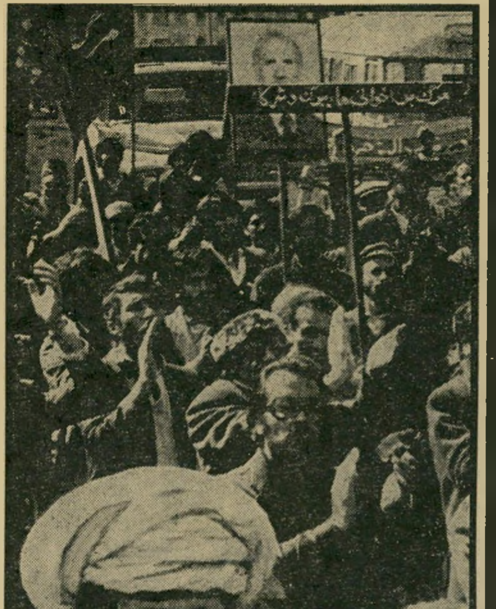

תמונת אמין בהפגנה בעיתון הסובייטי
עלין השלום

פקדו את אפגניסתאן מאז מהפכת השיחרור ה־לאומי באפריל 1978,” נאמר בטכסט הקצר, „בהנ־הגת המפלגה הדמוקרטית העממית (של אמין), עוסקים עתה האפגנים בפיתרון בעיותיהם הסוציו־כלכליות ובפיתוח המדינה. הם שותפים לכל הכו־חות המתקדמים בעולם בהגנה על השלום.”

בעמוד 27 מופיעה תמונה גדולה של הפגנה קומוניסטית בכאבול. המפגינים נושאים, בין הש־אר, גם את תמונתו של חאפז־אללה אמין, ראש־ממשלתה הקומוניסטי־ראדיקלי של אפגניסתאן, שכדי להדיחו פלשו הסובייטים לפני שבועיים לשכנתם ההררית.

חיים ברעם

גם אם את
משתמשת בטמפון אחר
נסי את אוֹ־בֶּה

נסי פעם אחת ותגיעי למסקנה שטמפון אוֹ־בֶּה הוא הטוב ביותר. עם טמפון אוֹ־בֶּה תרגישי בטוחה וחפשיה, בתקופת המחזור החדשי, יותר מאשר עם כל טמפון אחר.

ל־אוֹ־בֶּה שלושה גדלים בשלוש דרגות ספיגה: **מיני** - לבתולה ולנערה המתבגרת, **נורמל** - למרבית הנשים, **אקסטרה** - לנשים עם דימום רב.

אוֹ־בֶּה בעל כושר הספיגה הטוב בעולם, מתרחב ואוטם בפני דימום וריח. אוֹ־בֶּה קטן, וקל להחדירו.

אוֹ־בֶּה אינו זקוק למוליכים: דחיפה קלה והוא בפנים. בלתי מורגש ונעלם מעיני כל. גדולתו של אוֹ־בֶּה בקטנותו. אפשר לשאת אותו בכיס הקטן של הג׳ינס או בארנק הכסף.

נסי את אוֹ־בֶּה – אין טוב ממנו.

לכ׳ ענת עצמון
או־בה מח׳ ההסברה
ת.ד. 2115, חיפה

אבקש לשלוח אלי את
חוברת ההדרכה + השי:
3 טמפונים בנרתיק

שם ______________________

כתובת ______________________

____

גיל ________ □ משתמשת בטמפונים
□ לא משתמשת בטמפונים

o.b.

הטמפון הקטן
שכבש את העולם

אנשים בעולם

הלורד סנודאון: בת חדשה מאשה חדשה

לורד סנודאון, אנתוני ארמסטרונג ג׳ונס, נמצא בדרך־כלל מאחרי עדשת המצלמה כשהוא מצלם במיקצועיות עילאית. אחד מסרטיו התיעודיים על חיי קשישים הוקרן בשעתו בטלוויזיה הישראלית. הפעם הוא לפני המצלמה בחברת הליידי שרה, בתו מנישואיו לנסיכה מארגארט (מימינו בתמונה, בתיספורת קצרה), אמו הדוכסית רוס (קיצונית משמאל, בכובע פרווה), ואשתו השנייה לינדסי הוג, המחזיקה בזרועותיה את בתם החדשה, ליידי פראנסס. הלורד הוא בן 49 ורעייתו לינדסי בת 37.

שהפור באחתייר: מה מבשל העתיד?

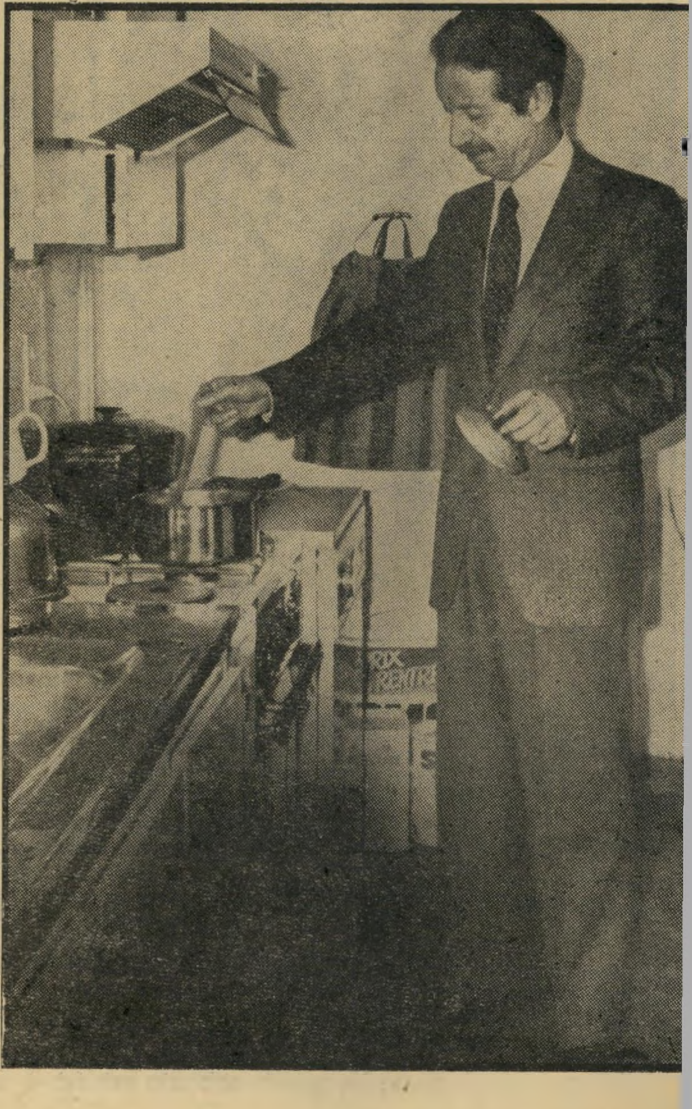

שהפור באחתייר, ראש־הממשלה לשעבר של איראן, מתגורר במקום מחבוא בפאריס מפחד שליחי האיית־אללה חומייני, ובראשם האיית־אללה כאלכאלי, „השופט המעופף”, המבקשים את ראשו. באחתייר, הטוען כי חומייני יביא על ראשו את הקץ בכוחות עצמו וכי אל לארצות־הברית להתערב באופן צבאי באיראן, מאמין בלב ונפש כי אכן יחזור לאיראן ביום מן הימים. בינתיים הוא מכין בעצמו את ארוחותיו (בתמונה) וחי בחברת בנו הלומד רפואה. במקום תמונות ושטיחים יש בדירתו הצנועה קישוט אחד: מפה ענקית של איראן.

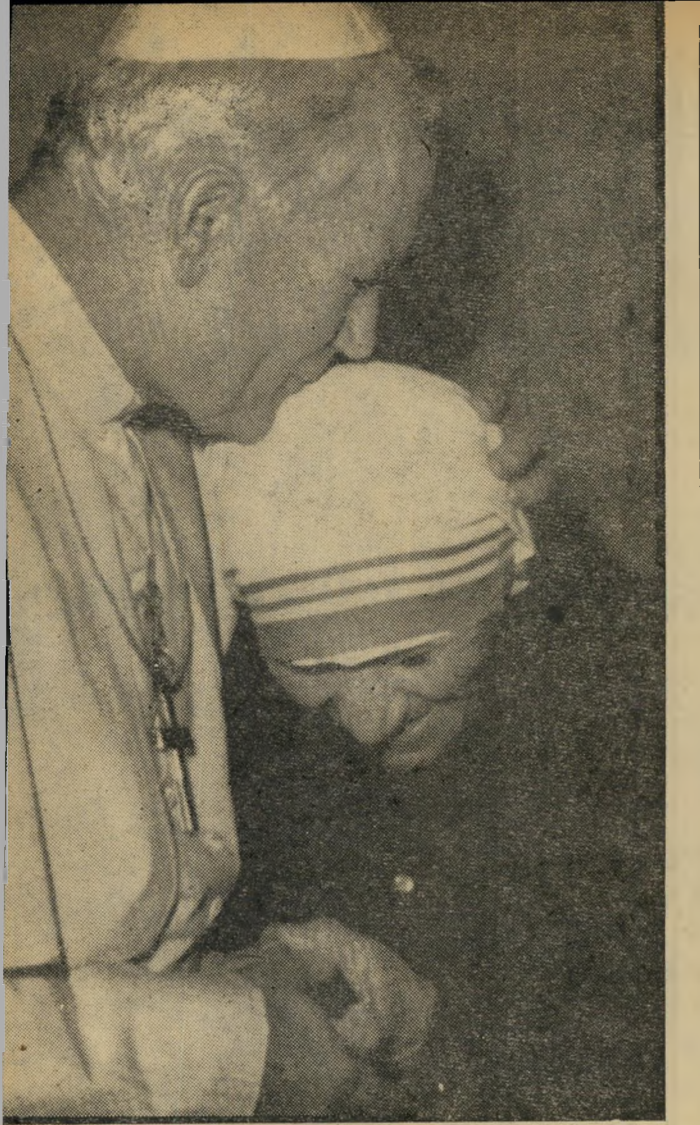

יוחנן פאולוס: נשיקה לאחות טרזה

פרס נובל לשלום שהוענק על סף שנת 1980 לאחות טרזה מכאלכותה זיכה את הכנסייה הקאתולית בפירסום נאה: בדרכה לאוסלו לקבלת הפרס זכתה האם, בת ה־69 בנשיקה מפי האפיפיור יוחנן פאולוס השני. בעת הטיסה, כשהוגשו לנוסעים מטעמים שונים, הסתפקה טרזה במים לחם ותפילות. באשר לפרס בסך 190 אלף דולר, אמרה: „אינני ראוייה לו. תודה לאלוהים על מתנתו לעניים.”

רוזלין קארטר: הנכדה בבית־הלבן

יש אומרים שגברת קארטר היא הגברת הראשונה בעלת ההשפעה הגדולה ביותר בבית־הלבן שהיתה אי פעם בארצות־הברית. אך בחדרים העליונים של הבית, המשמשים למגורי המישפחה, היא מתאמצת להיראות פרטית ביותר: „כאן למעלה אנחנו סתם מישפחה,” היא נוהגת לומר. כשהיא מחזיקה בזרועותיה את נכדתה, בתו של בנה הבכור צ׳יפ (בתמונה) היא מנסה להאפיל במסך של שלווה על בעיותיה המישפחתיות: האלכוהוליזם של בילי, וגירושיו של צ׳יפ.

אנשים בעולם

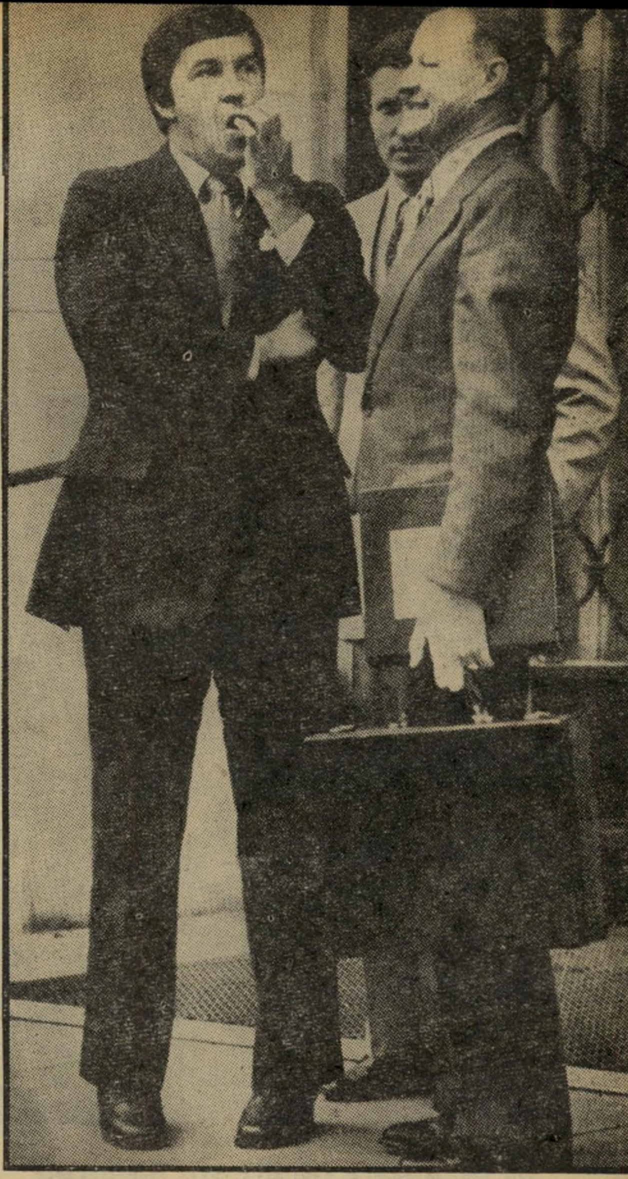

האמילטון ג׳ורדן: לשמור על פרופיל נמוך

זהו הילד הנורא של ממשלת קארטר. האמילטון ג׳ורדן ניראה בתמונה עם יועצו של הנשיא לענייני ביטחון לאומי, זביגנייב בז׳יז׳ינסקי, וכאילו נתחלפו היוצרות, הפעם נראה בז׳יז׳ינסקי כמתלוצץ (מחייך עם תיקים מישרדיים). ג׳ורדן העומד עדיין בראש יועציו של הנשיא בבית־הלבן, לאחר שהואשם בהרחת קוקאין בדיסקוטק הידוע סטודיו 54. התבקש על־ידי הנשיא לשמור על פרופיל ציבורי נמוך. למרות שג׳ורדן הכחיש את ההאשמה, טרם ידוע מה יהיו תוצאות המישפט, אשר יהיו לו השלכות גם לגבי תדמיתו של ג׳ורדן.

קאתרין הלמונד: תחביב בשם דיוויד

יפה וזוהרת מופיעה כוכבת הסידרה בועות, קאתרין הלמונד בכל אירוע הוליוודי, כשהיא נשענת על זרועו של דיוויד כריסטיאן, שותפה לחיים. בסידרה היא אומנם מגלמת תפקיד של אם מוזרה במיקצת, ג׳סיקה טייט, אולם בחייה האישיים לא ילדה מעולם. „די לי בילדי הטלוויזיוניים,” היא אומרת לכל השואל בדבר תוכניות להגדלת המישפחה, „דיוויד ואני מסתפקים האחד בשני.”

קולין קמפ: הנתונים שעוררו את תיאבונו של פרנסיס פורד קופולה

אין צורך להסביר במילים מה הם נתוניה הטבעיים של קולין קמפ, תגליתו של הבמאי פרנסיס פורד קופולה בסירטו אפוקליפסה עכשיו. ביום שהגיעה זו אל בימת הצילומים בלב הג׳ונגל הפיליפיני קרו דברים מוזרים: מרטין שין, גיבור הסרט קיבל התקף־לב. המסוק של קופולה הסתבך ונתקע בסבך העצים. נהגו האישי של מארלון בראנדו נהרג בתאונת מכונית. אבל כל אלה לא קילקלו את תאבונו של קופולה שהביא בו ביום את טבחו היפאני מהוליווד. בעוד מארלון בראנדו ממשיך ומתעקש לאכול אוכל מכסיקאי בלבד. לא פלא שקופולה הודה בעצמו כי לאט לאט הלכו כולם והשתגעו שם בג׳ונגל.

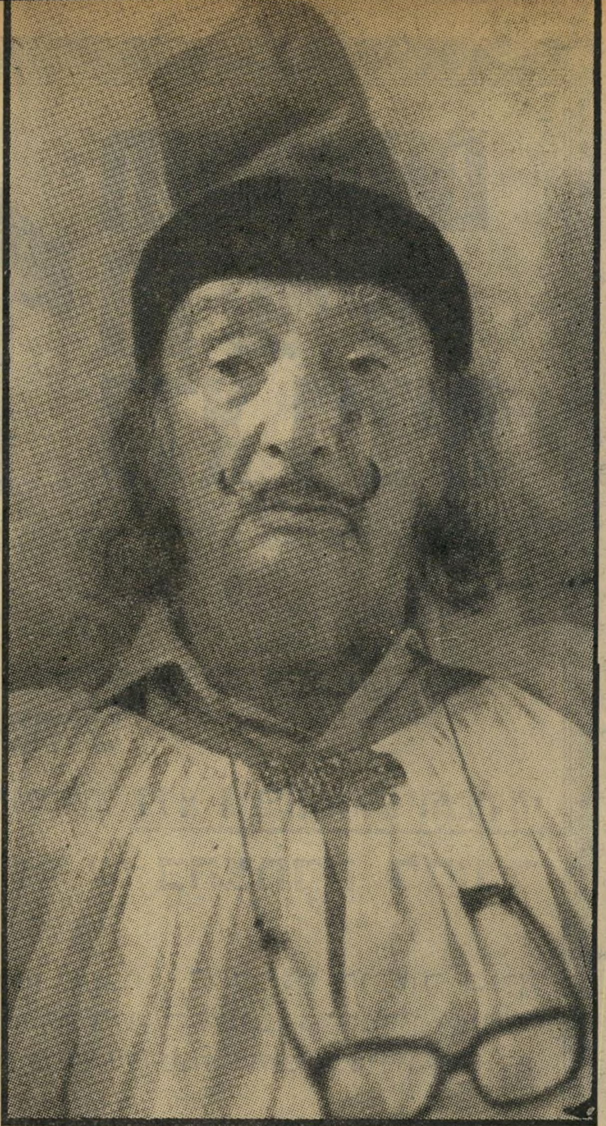

סלוואדור דאלי: דיוקן מעודכן לגיל 75

זהו דיוקנו המעודכן ביותר של כהן האמנות האוונגארדית, סלוואדור דאלי, ביום הולדתו ה־75. לרגל מאורע זה מציג מרכז האמנות, שעל שם פומפידו בפאריס, תערוכה ענקית מיצירותיו: 168 תמונות, 219 רישומים, 4 פסלים, ועוד יצירות פלסטיות שונות מכל תקופות יצירתו של האמן. התערוכה המפוזרת בחמש הקומות של המרכז המכונה בובור מצפה למאות אלפי צופים, ומכילה יצירות רבות של דאלי שעדיין לא הוצגו מעולם.

דאלידה: „אמריקה שיחררה לי את הרגליים!"

אחרי סיור הופעות בארצות־הברית חזרה דאלידה לפאריס והצטלמה כפי שלא הצטלמה מעולם: כשרגליה חשופות וגופה מוצג לראווה בסיגנון מארלן דיטריך. מה גרם לשינוי הקיצוני בעמדותיה המו־סריות האדוקות כמעט של הזמרת שמוצאה מוסלמי מצרי? „אמריקה שיכנעה אותי שאין כל רע בחשיפת הרגליים," הצהירה הזמרת. מעריציה הרבים מאשרים זאת: בגיל חמישים כמעט היא משאירה הרבה מאחוריה, צעירים ורעננים, והקאריירה שלה במיצעדי־הפיזמונים מוצלחת יותר מזו של הימים הראשונים כששרה השארתי את לבי בפורטופונו, כשבאה לפאריס מאיטליה.

אד קוטש: הפוליטיקה נחה בין כוכבים

אד קוטש, ראש עיריית ניו־יורק, מכיר בחשיבות הפוליטיקה הבין־כוכבית. כשנערכה בברודווי הצגת הבכורה של המחזמר אוויטה, שהובא לארצות־הברית מלונדון, קפץ בראש האנשים היפים הישר מן הפרמיירה לדיסקוטק, כשמשני צדדיו יפהפיות זוהרות: ג׳ינה לולובריג׳ידה ולורן בקל. האירוע זכה בכיסוי עיתונאי נרחב יותר מאשר בחירתו לראשות העיר, וקוטש ראה כי טוב והמשיך במסורת. מאז אינו מחמיץ שום פרמיירה חגיגית, כולל זו של הסוס החשמלי (סירטו של סידני פולק — העולם הזה 2209) שנערכה זה מכבר בניו־יורק. החשבון פשוט: הצלמים הולכים לאן שהכוכבים הולכים.

שריל לאד: סוף האידיליה

כך הם נראו פעם מאושרים וצוהלים. היה זה לפני ששריל (המלאך של צ׳ארלי) לאד הודיעה כי היא נוטשת את בעלה מזה שבע שנים, דיוויד לאד, מפיק הסרטים ובנו של השחקן הקולנוע המנוח אלן לאד. „מתחים של קאריירה," כך אמרה, מפרידים ביניהם. הסבר כמעט זהה לזה שנתנה המלאכית האחרת, פארה פוסט, לפרידתה מבעלה. לבריל ולדיוויד בת, ג׳ורדן, בת 4.

כל העולם לפניך ב־16 תשלומים חדשיים ללא ריבית

אם בדעתך לנסוע לחו"ל **בעוד 7 חודשים** או יותר, תיהנה מההטבות הבאות:

אנו מציעים לך תכנית חסכון חדשנית

המאפשרת לך ★ לשלם מחצית מהמחיר המשוער של כרטיס טיסה עד ליום הנסיעה

ב־8 תשלומים חודשיים שווים

★ היתרה תשולם **ב־8 תשלומים חודשיים** מיום הנסיעה **ללא ריבית וללא הצמדה!**

★ אתה רשאי לשנות את דעתך ולקבל בחזרה את מלוא כספך בכל עת **בהצמדה לדולר** עד לחודש לפני הנסיעה. אין אתה מתחייב לשום דבר!

הצעה זו טובה: 1) לכרטיסי טיסה בחברות יאטא לתקופה ובתעריף שתבחר. 2) לבילוי חופשות בארץ. 3) לטיסות שכר ולסידורי קרקע בחו"ל — כולל השכרת רכב, קרוונים, בתי־מלון וטיולים מאורגנים. לגבי סעיף 3, עליך לחכות 8 חדשים במקום 7, על מנת להזמין סידורים אלה.

אצלנו תקבל ייעוץ והדרכה לטיול המתאים לאפשרויותיך.

ההרשמה בימים א'—ו' בשעות 8.30—12.00 ובימים א', ב', ג', ה' גם בשעות: 16.00—17.00.

— אם ברצונך לנסוע לחו"ל במשך 7 החודשים הקרובים, נשמח לשרתך שלא במסגרת תכנית זו.

תכנית זו מוצעת בשיתוף עם אחד מהבנקים הגדולים

הארץ המובטחת בע"מ

הארץ המובטחת בע"מ
The PROMISED LAND LTD.

תל־אביב,
רח' שלום עליכם 5,
טל' (03)650951

ירושלים, רח' הלל 10,
טל' (02)228311, (02)227040
טלקס: 25392

יעל־ים

הורוסקופ חינם!!

מאדם דלן

בהצעת חינם זו תוכיח לך מאדאם דלן, אסטרולוגית וחוזה עתידות, שגם אתה זכאי לאושר והצלחה בחייך.
מלא עוד היום את התלוש המצורף למטה ותקבל מידע חינם בלי שום התחייבות על הכוחות השליליים המונעים הצלחה מכל כך הרבה בני אדם.
מאדאם דלן תחבר את ההורוסקופ הזה כדי להוכיח בעזרת כישוריה היוצאים מן הכלל כי יש לך זכות לאושר והצלחה. ברגע שתקבל לידיך את ההורוסקופ, תיווכח באמינותן של מסקנותיה ותרגיש שאושרך קרב ובא.

אל תחמיץ את ההזדמנות לקבלת מידע להצלחתך ואושרך בכל השטחים: אהבה, בריאות, משפחה, ממון, מקצוע וידידות. שלח את התלוש הרצ"ב בצירוף —.15 ל"י — דמי משלוח ואריזה — ותקבל לביתך בסודיות גמורה את ההורוסקופ.

לכבוד מאדאם דלן
ת.ד. 3460 תל־אביב
בבקשה לשלוח אלי הורוסקופ לפי הנתונים הבאים:
שם ומשפחה ....
כתובת מלאה ....
תאריך לידה ....
מין ....
★ לכמה תלושים שהגיעו בכתב בלתי ברור לא נשלח ההורוסקופ — ועמם הסליחה.

אנשים

הנהג של וייצמן קיבל דו"ח בכנסת

ומשה ארנס לא ידע מי זה סוקניק

■ היריבות בין שר-הביטחון, **עזר וייצמן**, ויושב-ראש-הכנסת, **יצחק שמיר**, הנחשבים שניהם מועמדי הליכוד לרשת את ראש-הממשלה **מנחם בגין**, הגיעה לשיאים חדשים. נהגו של וייצמן החנה את מכונית השר במקום השמור למכוניתו של יושב-ראש הכנסת, ליד הכניסה המיועדת לחברי-הכנסת. עדיין לא ברור מי נתן את ההוראה, אך אחד מאנשי מישמר-הכנסת ניגש למכונית והדביק על חלונה דו"ח חניה. איש-המישמר טען אחר-כך כי לא היתה זו יוזמה שלו, וכי לא היה מעז לתת דו"ח למכוניתו של שר-הביטחון, אלא שקיבל „הוראה מלמעלה". וייצמן ישב באותה עת במיזנון. כשסיפרו לו על הדו"ח. הורה לנהגו להזיז את המכונית מהמקום.

■ ח"כ המפד"ל, **יהודה בן-מאיר**, איחר לישיבת ועדת-הכנסת, שדנה בעירעורו של ח"כ **משה דיין** על כך שהיושב-ראש וסגניו לא הכירו בדחיפות הצעתו על תל-אל-כביר. התנצל בן-מאיר והסביר: „אמרו לי שח"כ **אברהם מלמד** נפצע בכנסיה הגדולה, אז הלכתי לראות מה שלומו. אבל הסתבר שהכל בסדר." דיין נזכר בפרשה מעברו וסיפר לחברי-הוועדה: „כאשר התמוטט עלי הר ונפצעתי, באו לראש-הממשלה המנוח, **לוי אשכול**, וסיפרו לו על המיקרה. אשכול שאל: 'ומה שלומו?' אמרו לו שהכל בסדר, ואז הוסיף ואמר: „איזה מין הר זה?" הכוונה היתה להתמוטטות תל-עפר כאשר דיין ערך חפירה ארכיאולוגית פרטית ליד אזור, ערב הקרב על כראמה.

■ במיסגרת יום-ירושלים, שערך בשבוע שעבר נשיא-המדינה **יצחק נבון**, הוא הגיע לשכונת שמואל הנביא. ילדי בית-הספר המקומי לא ידעו באיזה שיר להקביל את פני הנשיא, ולבסוף החליטו על השיר „בארבא, בארבא, אין כמוך בעולם". המורים הנדהמים מיהרו להשקיט את הילדים ופצחו בשיר הבאנו שלום עליכם.

■ באותה שכונה הגישו נשים לנשיא עוגה גדולה, שעליה נכתב: „עד 120 ושתזכה לקדנציה שניה." לאחר שטעם מן העוגה אמר להן נבון: „את החלק הראשון אני מקבל. לגבי הקדנציה השניה, אני לא כל-כך בטוח שאני רוצה בה."

■ כשביקר נבון בקטמונים, הוא העלה זיכרונות מתקופת רפ"י. „אז עשינו את **טדי קולק** ראש העיר," אמר. קולק התערב בדברי הנשיא פעם, פעמיים ושלוש, עד שלבסוף נמאס הדבר על נבון. הוא פנה לראש-העיר ואמר: „מה קורה כאן? אני אעמוד ואתה תנאם?"

■ בביקור האחרון באסואן הלך ראש-הממשלה, **מנחם בגין**, לסעוד עם יועצו המיוחד, איל-התעשייה **ראובן הכט**. הכט ביקש מהמלצר להביא לו מנה פול. האורחים בסביבה התפעלו על כך שהוא מתעקש לאכול את המאכל הלאומי של המצרים. כאשר הובאה לו המנה אמר: „מה זה? למה הבאתם לי זיתים?"

■ עוד מעוללות הטיול לאסואן: באחת הפינות נמצאו כמה עורכי-עיתונים ישראליים, כשהם משוחחים בשפה הפולנית.

■ כששר-הביטחון ויושב-ראש ועדת-החוץ-והביטחון של הכנסת, ח"כ **משה** („מישה") **ארנס**, שוחחו ביניהם הזכיר וייצמן חזור והזכר את **יגאל סוקניק**. ארנס לא ידע מי הוא אותו סוקניק, ושר-הביטחון הסביר כי סוקניק הוא סגן ראש-הממשלה, **ייגאל ידין**. היה זה שמו המקורי של מנהיג הדמוקרטים, שהומר בשמו המחתרתי — ידין.

■ אגב, ידין הצטרף לקבוצת חובבי-המשקה בכנסת. בשבוע שעבר הוא נראה במיזנון הכנסת, בשעת-בוקר, לוקם כוסית של קוניאק.

■ כמה ממעלליו של שר-האוצר לשעבר, סגן-ראש-הממשלה **שימחה ארליך**, עדיין משעשעים את יושבי מיזנון-הכנסת. השבוע סיפר, שם העיתונאי **אבנר תבורי** את הסיפור הבא, וטען כי הוא נכון: קבוצה של אנשי-עסקים נפגשה עם ארליך והודיעה לו כי שר התמ"ת, **גידעון פת**, תומך בתביעותיהם. ארליך הרים את שפופרת הטלפון, הזמין שיחה עם פת ושאל אותו: „זה נכון שאמרת להם שאתה תומך בתביעותיהם? לא בדיוק? אה, אתה מתנגד להן... אז אני יכול להגיד להם שגם אתה נגד..." כשיצאו אנשי-העסקים ממישרדו של ארליך נכנסו בשיחה עם מזכירתו, ואז נתברר להם, באקראי, כי פת כלל אינו נמצא בארץ.

■ רוכשי מכוניות סובארו חדשות, שהיו אמורים לקבל את מכוניותיהם בימים אלה, נדהמו כאשר החברה הודיעה שיחול עיכוב בן חודש במסירת המכוניות. מנהלי סובארו הודיעו לרוכשים, כי „שר האוצר, **יגאל הורביץ**, רוצה בכמה מכוניות עבורו ועבור פקידיו הבכירים, לכן אנו נותנים לו זכות-קדימה."

■ שר-האנרגיה, **יצחק מודעי**, נטל לעצמו דובר חדש — **יצחק שומרון**. המעשה הראשון שלו, בתפקידו החדש, היה קביעת שלט על מכתבתו, האומר: „אל תשכחו שאנחנו בתקופת פוסט-אבולעפיה." מנהל המכס **יצחק אבולעפיה** סולק מתפקידו אחרי ששוחח עם עיתונאים — דבר שלא מצא חן בעיני שר-האוצר, יגאל הורביץ.

■ נבחרי-העם ואישי-ציבור אינם מכירים את מצוקת האישפוז בבתי-החולים, משום שהם נהנים מיחס מיוחד. חברת-הכנסת **שולמית אלוני**, שאושפזה באיכילוב בגלל ניתוח-כיב, הוכנסה לחדר בן שתי מיטות, אולם בו בלילה הוצאה החולה השנייה מהחדר, כדי לאפשר פרטיות לח"כית. באותו בית-חולים, במחלקה הפנימית, מאושפזת מזה כמה שבועות אמו של ראש-עיריית תל-אביב, **שלמה להט**. למרות הצפיפות במחלקה זו, גם היא הוכנסה לחדר בן שתי מיטות, וגם מאותו חדר הוצאה החולה השנייה, כדי לאפשר לאשה מנוחה ופרטיות.

■ במישרדו של מנכ"ל מישרד-הבינוי-והשיכון, **אשר וינר**, נערך דיון בעניין המשכורת הגבוהה של מנכ"ל חברת עזרה וביצרון, **ארצי ויין**. בדיון השתתף גם מנכ"ל חברת חלמיש, **נחמן פרבר**. ראש-העיר שלמה להט מעוניין שחלמיש תעבור מהממשלה לרשות העיריה. בדיון הוחלט שהחברה תישאר חברה ממשלתית ומחצית ממשכורתו של ויין תקוצץ. בתום הדיון אמר פרבר ללהט כי הוא מרוצה מכך שחלמיש אינה עוברת לרשות עיריית תל-אביב. אמר לו להט: „אני הבנתי את סיכום הדיון כפי שאני רציתי." אחר כך סנה להט ל**פרץ אוניקובסקי**, יושב-ראש מועצת-המנהלים של חלמיש וקרא לעברו: „סיכום הדיון לא מעניין אותי. אני אפטר אותך ואמנה את עצמי ליושב-ראש, ואז נראה מה יהיה!"

■ שופט-שלום חיפאי צעיר, **מיכה לינדנשטראוס**, עשה בשבוע שעבר היסטוריה. הוא זכה להיות הגבר היחידי עד כה, שהורשה להיכנס ואף לנאום במועדון קול האשה. המועדון הפמיניסטי החיפאי ידוע בחוקיו הנוקשים, האוסרים, בין היתר, על כניסת גברים. לינדנשטראוס הוזמן רק אחרי שהבטיח לדבר על נושאים נשיים בילבד.

■ בוועדת הכספים של עיריית-חיפה אושר תקציב של 2.5 מיליון לירות להדברת יתושים ונחשים בעיר. חבר מועצת העיריה, עורך-הדין **יונה יהב**, שאל את מהנדס-העיר, **זיגי שוורץ**: „האם הכסף הזה מיועד גם להדברת הנחשים שבבית מיפלגת העבודה?" התשובה היתה חיובית.

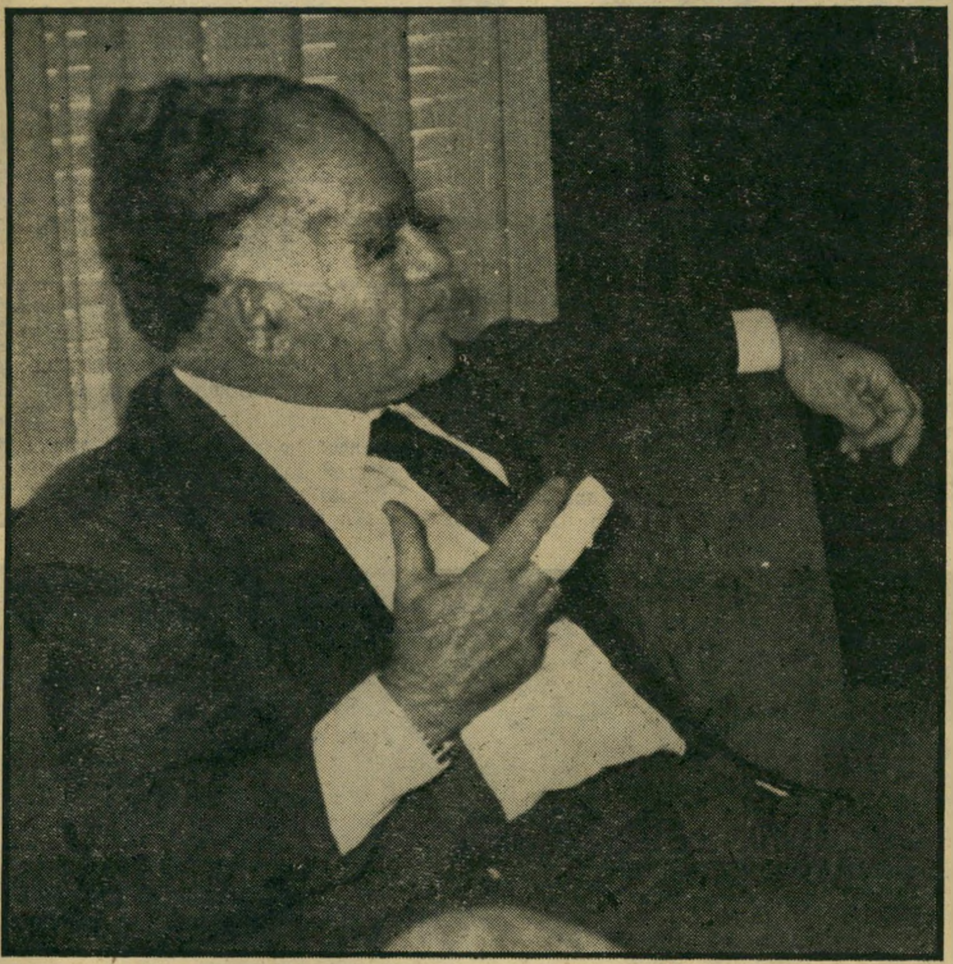

יצחק שמיר יושב-ראש הכנסת, נראה בשבוע שעבר בלישכתו ובמיזנון-הכנסת, כשאצבעו חבושה. אחד מחברי-הכנסת הצעירים של הליכוד שאל אותו: „לאן דחפת את האצבע?" שמיר לא הבין את השאלה והסביר ארוכות לח"כ איך בדיוק חתך את האצבע בביתו.

רפאל איתן הרמטכ"ל הציג בשבוע שעבר אופנת חדשה של מדי-צה"ל כאשר הופיע חבוש כובע-פרוות, המתאים לשלגים של סיביר. היה זה המשך כימעט-ישיר להצהרתו של רפול לפיה יוכל צה"ל להביס בקרב את צבא ברית-המועצות. ליצנים, שראו את הרמטכ"ל, טענו כי הוא מתכונן כבר לקרב נגד הצבא הרוסי, שייערך על אדמת ברית"מ.

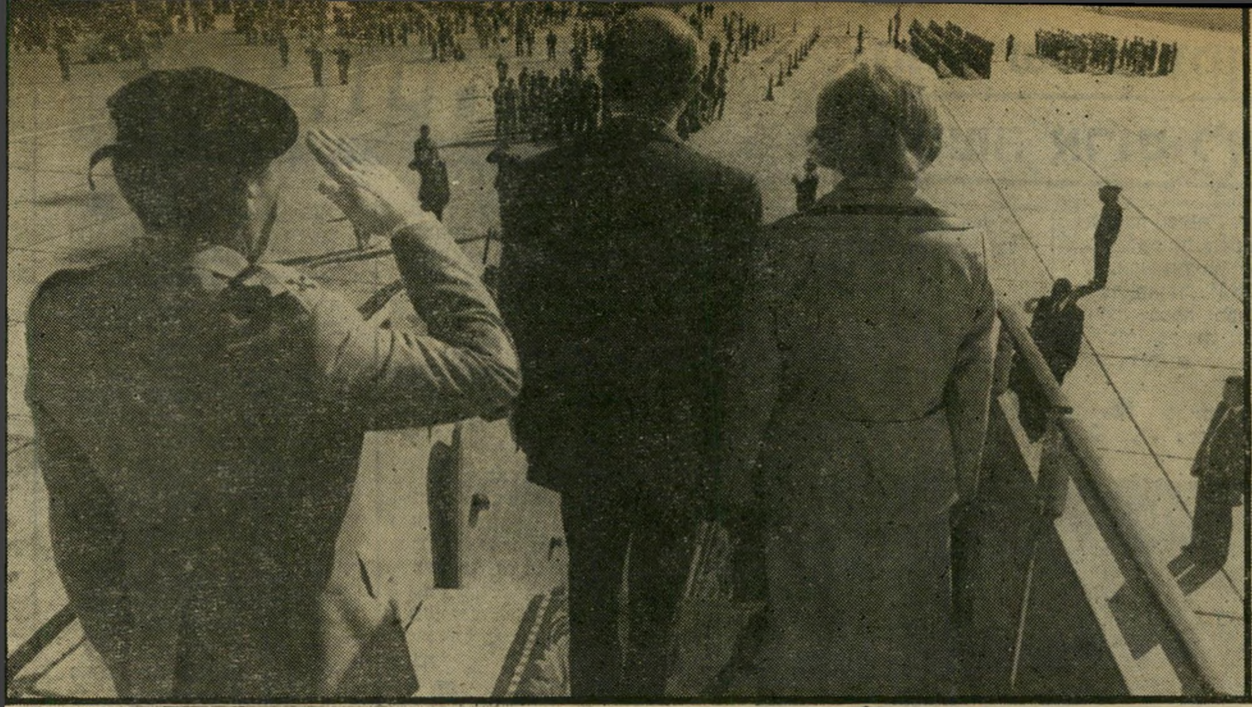

אנשים

יורשיו של משה רבנו נפגשים שוב עם פרעה מלך מצריים

הפעם היה זה כמו טיול־נופש. המתחים וההתרגזויות של המיפגשים הקודמים בגין־סאדאת פינו את מקומם לנוחות ולשלווה של תיירים.

בגין צעד בעיקבותיהם של משה דיין וייגאל ידין שצעדו בעיקבות הפרעונים. הוא התקבל בחיוכים רבים ובטיכסיות מועטה, ונשלח יחד עם הפמליה העצומה שלו לאתרי התיירות של מצריים־עילית, אבו־סימבל ולוקסור. בגין התפעל מהפסלים, מהארכיטקטורה, מה„אלילים״, מרקדנית הבטן, מהמלון המפואר שבו שהה, ומטיב המזון.

היו לו גם כמה מיפגשים מעניינים. עם מטוסי הרקולס מצריים, שבגללם הקימה בזמנו ישראל זעקה נוראה כאשר הם סופקו על־ידי ארצות־הברית למצריים, עם מלצר ראשי במלון שבו התגורר, ששרת במלון המלך דויד בירושלים ועזב אותו אחרי שהאצ״ל פוצץ את המלון, עם ה־שגריר המיועד של מצריים בישראל ועם מוכרי־הירקות בשוק של אסואן.

מבט מאחור מזכירו הצבאי של ראש־הממשלה, תת־אלוף אפרים („פרוייקה״) פורן, לבוש מדי יצוג, מצדיע בעת שתזמורת מיצרית מנגנת את התקווה, כשראש־הממשלה, מנחם בגין, ורעייתו עליזה הגיעו לנמל־התעופה של אסואן. מאוחר יותר התמרמר בגין שרחובות אסואן לא היו מלאים דגלים. התלונה הגיעה לאזני סאדאת והוא הורה להניפם.

שיזוף ראש מערכת „ידיעות אח־רונות״, דוב יודקובסקי, חוסף שיזוף כשבגין וסאדאת מנהלים שיחה.

בירכת כהנים מנחם בגין נוהג ככהנים או כ־אפיפיור, ומלטף את ראשו של אחד מנכדיו של נשיא מצריים אנוור אל־סאדאת, כשלידו עומדת רעיית הנשיא ג׳יהאן. למרות שאל־סאדאת ניסה לתת לביקור גוון לא־פורמלי ולא־מכופתר, המשיך בגין לנקוט בגינוני הטכס המייוחדים לו, בעיקר בפני עדשות המצלמות ומאות העיתונאים.

חוזרים היונים שהופרחו לכבו־דו של בגין ולכבוד ה־שלום, היו יוני־דואר שחזרו לידי משלחיהם.

היו גם השיחות המדיניות בארבע עיניים עם הנשיא אל־סאדאת. איש אינו יודע מה דובר בהן, אך סאדאת התחשב בחוש הד־תיאטרלי של אורחו, ותחת לשבת בחדר נוח, יצא עימו לגן, שם לעיני צלמים עם עדשות טלסקופיות דיברו שני המנהיגים על בעיות האיזור.

הפעם היו נושאים חדשים, שדחקו את הנושא העיקרי, יחסי ישראל־מצריים. פקיסטן, אפגניסתאן, איראן ושיתוף הפעולה הצבאי בין מצריים לארצות־הברית. ל־שיחות על יחסי ישראל ומצריים כבר לא נותר זמן רב.

הכל חזרו מהמסע הבלתי־מחייב במצ־ריים שזופים, מרוצים ועמוסי חוויות. הת־קדמות מדינית רבה לא היתה, אבל בגין יכול היה לבשר בחגיגיות רבה על שתי טיסות שבועיות של אל־על לקאהיר. שאלת האוטונומיה בעזה או בגדה־המערבית לא הוכרעה, אך בגין יכול היה בשובו לבקש ולהודיע לראש־עיריית רמת־גן, הד"ר יש־ראל פלד, שגם אחרי הטיול המעייף הוא מרגיש בריא ורענן.

היה זה טיול שנועד לעדשות המצלמות של מאות העיתונאים והצלמים שהוטסו למצריים, אבל היה זה גם טיול שלא כבש את כותרות העיתונים. היה זה טיול עם הרבה מאד צבע והרבה אתרים ססגוניים, אך עם מעט מהות.

אוי לעיניים!

למרות שהיא מוחאת כפיים נמנעת עליזה בגין מלהתבונן ברקדנית־הבטן המצרית המפורסמת שאדיה, אשר ערכה ריקוד מיוחד לכבודו של בעלה, מנחם בגין. תחילה רקדה שאדיה ליד שולחנם של טייסי חיל־האוויר ובגין נהנה לראות את מבוכתם. אחר־כך היא התקרבה לשולחנו ובגין היה עסוק ביותר בהתבוננות בה.

האחות

מרים הלפרין, אחותו של ראש־הממשלה, נפ־רדת ממנו בשדה־התעופה בצאתו למצריים.

שני זוגות

השגריר המיועד אלי בן־אלישר ו־רעייתו ניצה שהצטלמו בתמונת למזכרת ליד זוג מלכים מצרים חצובים באבן בקברי אבו־סימבל.

האשה הקטנה

מן המפורסמות הוא שפסלי נשות המלכים במצריים פוסלו בגודל קטן מפסלי המלכים עצמם. אשת ראש־הממשלה, ליד פסל מלך ואשתו.

התפעלות

העיתונאי הוו־תיק משה רון מתפעל מרקדנית הבטן המצריה, שאדיה.

אנשים

נעמי אדווה הוציאה את השיניים לאיש שדקר את הכלב. ושושנה אביגל בעטה במקום עדין בגופו של נהג המשאית

■ הקלטת שעשועון הטלוויזיה שחק אותה נעשית בדרך־כלל ללא תקלות, ואין מפסיקים את הצילומים עד תומה. באחת מהתוכניות ש־כבר צולמו, הופיעה ההגדרה „קניית קולות". המתחרה ש־ביקש לרמוז לאיש־הצוות, אמר במהירות ספונטנית: „מה שיעקב חלפון עשה עבור ח"כ **שמואל פלאטו־שרון**." הבמאי **יצחק קול** עצר את המצלמות, הודיע שזה סוב־יודיצה, והורה להתחיל את ה־קטע מההתחלה. הצופים שמ־עו: „מה שחלפון חשוד שע־שה עבור פלאטו־שרון."

■ הצייר **יוסל ברגנר** נסע לירושלים ביום השישי שעבר כדי לבקר ידידים ותי־קים. כאשר נכנס קודם לבית האמנים, נשא עימו את בק־בוק־הוויסקי האהוב עליו, וסל מלא מתנות, כדי לחלק לידי־דיו. בין המתנות היו רישומים מפרי־יצירתו, וקטלוגים מן ה־תערוכה האחרונה שלו, הכל עם הקדשה אישית לכל אחד. בשעת־לילה מאוחרת הגיע שוב לבית־האמנים. שם פגש את **סעדיה מרציאנו**, ממנ־היגי הפנתרים השחורים. אמר לו ברגנר: „אני רוצה לת־רום לתנועה שלכם 10 אלפים לירות." אמר ועשה. הוא הו־ציא מכיסו כסף מזומן בסך של 7000 לירות, אולם כאשר ראה כי חסרים לו 3000 לירות, ביקש מאחת הידידות במקום להלוות לו סכום זה. ללא הי־סוס הוציאה זו צ'ק על הסכום המבוקש.

■ הבדיחה האחרונה של טייס אל־על, **איזרי יפה**, מס־פרת כי כאשר אירעה תאונת־ההתרסקות למטוס די־סי־10, שלחו יצרני המטוס לכל המ־דינות מיברקים, שהודיעו: „קרקעו את כל מטוסי הדי־סי־10, עד להודעה חדשה!" גם הפולנים קיבלו את המיב־רק, וגילו שאין להם אף מטוס מדגם זה. לכן הם קירקעו שני מטוסי די־סי־3 ואחד די־סי־4.

■ אהבת־החיות של אשת־הבוהמה **נעמי אדווה**, ש־כבר הכניסה אותה לצרות רבות, הביאה לאחרונה לתק־רית נוספת. בקירבת דירתה של אדווה, ברחוב ביל"ו בתל־אביב, גר צעיר תוקפני שאינו אוהב חיות. באחד הלילות חדר הצעיר לדירה של זוג זקנים, שהיה להם כלב קטן. הצעיר טען כי נביחות הכלב מפריעות לו, ודקר אותו למוות במיטרייה. השוטרים שנקראו למקום טענו שאין להם סמ־כות להיכנס לדירת הצעיר. אדווה החליטה לטפל בעניין בעצמה. בעזרת ידיד, קצין־צנחנים בדימוס, צילצלה ב־דלת דירתו של הצעיר, וכאשר זה פתח את הדלת תקפה אותו אדווה, הרביצה לו מכות נא־מנות והוציאה לו כמה משי־ניו. „זה ישמש לו כאזהרה!" הודיעה לו.

■ גם המומחית־לתיקשו־רת יפת־התואר, **שושנה אביגל**, הוכיחה כי האשה ה־מודרנית יודעת להתגונן. כש־נהגה במכוניתה, חסם נהג־משאית את דרכה. בתגובה על כך נסלה שושנה את מפתחות המשאית. הנהג התנפל עליה ורצה להוציא את המפתחות מידיה בכוח. שושנה התגוננה בעוז, והקרב הסתיים כאשר בעטה באשכיו והוציאה אותו זמנית מכלל פעולה.

■ כאשר ביקרו לאחרונה במאי־הטלוויזיה **יגאל שי־לון**, ומנכ"ל אולפני הרצליה, יצחק קול, בדרום־אפריקה, פגשו שם במפיק־הטלוויזיה הגדול ביותר בארץ זו. הוא הציג את עצמו לפניהם והת־ברר כי שמו הוא **קוס**. יגאל לא יכול היה להתאפק, ופרץ בצחוק. קול שאל את הסו־בבים, אם אין לקוס איזה כינוי אחר, שלא יזכיר להם ביטויים גסים מהארץ. השיבו לו: „ב־וודאי, אתם יכולים לקרוא לו בשמו האחר **קורבס**." היחי־די שהתאפק ונמנע מן הצחוק הפרוע היה קול.

■ התכשיטן **אלי גרא** המייצר כלי־קודש מכסף, קיבל הצעה מעניינת מאד. הוא הוז־מן ללאס־וגאס, עיר־ההימו־רים האמריקאית, כדי להציג תערוכה מיצירותיו. ההזמנה באה מהרב המקומי שם, **דייד אפל**, בעלה של תימניה מ־כרם־התימנים, בשם **נעמי חזי**. גרא כבר התחיל לייצר כלי־קודש בצורת רולטה.

■ השופט **בנימין כהן** כינה השבוע את עורך־הדין **משה רום** בשם „רמפול", בגלל חקירה נגדית מוצלחת שערך בעניין ששה קילוגרמים של סמים.

■ שחקן־הכדורגל **אבי כהן**, שהגיע לישראל לכמה ימים, כדי לשחק בארץ בנב־חרת הלאומית נגד קבוצה מ־מערב־גרמניה, השאיר בליבר־פול, מקום מגוריו ועבודתו, את אשתו הצעירה **דורית**. אך היא לא השתעממה שם. הוריה והוריו של אבי נמצאים אצלה עתה בביקור מישפחתי.

■ למיסעדה ירושלמית הגיע בשבוע שעבר ראש עי־ריית תל־אביב, שלמה להט. ב־עודו אוכל שם פגש בשחקן בית"ר־ירושלים **דני נוימן**. פנה אליו להט ואמר לו: „דני, מתי אתה עובר לקבוצת בני־יהודה?" דני לא הגיב. „זה תלוי רק בך," הבטיח להט ל־שחקן הירושלמי.

יצחק נבון נשיא־המדינה, היה אורח העיר ירושלים ביום שבו הוענקה לו אזרחות־כבוד של העיר. במיסגרת סיורו בירושלים ביקר נבון גם בעיר המיזרחית ונפגש עם ערבים. באמצע הסיור התחיל לרדת גשם כבד. אחד מפקידי־העירייה שליווה את נבון, פרש מיטריה, אולם שכח לסוכך בה מעל הנשיא, ורק הוא עצמו נשמר יבש עם תום הסיור.

דן בן־אמוץ הגיע למסיבה בחברת נערה צעירה בשם חני בסביץ. כאשר לא גילה עניין במסיבה, החליט להשתעשע ולספור את צמותיה של ידידתו. הוא מצא 24 צמות בשערה. „לא בחינם קוראים לי סופר," התלוצץ דן עם ידידיו. מייד אחרי הספירה עזבו השניים.

יוסי גרינברג צלם תחנת הטלוויזיה אן־בי־סי בארץ (יושב על כסא) ומאיר גרגו, צלם האי־בי־סי היו משועממים ביום השישי האחרון. השניים הוזעקו לעיר־המזרחית בירושלים, יחד עם צוותי טלוויזיה זרים אחרים על סמך ידיעות שעומדות להיות מהומות בעיר. אולם מילבד „שקט מתוח" לא ארע דבר והצלמים השתעשעו כשהם מצחצחים זה לזה את נעליהם.

אח"מ

ח"כ מרדכי אלגרבלי בכה השבוע מעל דוכן הכנסת, אבל בבית הוא מצא נחמה בבישול ארוחה לשבת

כבר בדרך הביתה משחרר ח"כ אלגרבלי את העניבה. כשהוא מגיע לאשדוד הוא ממהר לעלות שבע קומות ולפשוט את בגדי העבודה, החליפה המגוהצת והאלגנטית שלו. תוך דקות מעטות הוא כבר בבגדי אזרח פשוט, מספר סיפורים לילדיו, מבשל דגים ברוטב מרוקאי חריף, ומארגן חוגי בית למיפלגה החדשה שהקים, מיפלגת עודד.

בשבוע שעבר עמד ח"כ מרדכי אלגרבלי על בימת הכנסת ונאם כשדמעות חונקות את גרונו. הוא ביקש מחברי־הכנסת לפעול למענו אצל מיפלגתו לשעבר, התנועה ה־דמוקרטית, כדי שזו לא תגזול ממנו את מקומו בוועדת־החינוך. חבר־הכנסת נמוך הקומה, שהגיע לכנסת אחרי שנות עבודה רבות במישרד־החינוך, הצליח במה ש־וותיקים וגדולים ממנו לא הצליחו מעולם: חברי־הכנסת סטו מאדי־שותם הרגילה ואפילו, יש אומרים, התרגשו למראה האיכפתיות המרו־קידו. הכנסת החליטה להעביר את בה שבה מתייחס חבר־כנסת לתפ־הדיון ולאפשר הצבעה בעניין.

יש אומרים כי הדבר נעשה שלא מאהבת מרדכי אלא משנאת נוף. המועמד לרשת את מקומו של איש־החינוך אלגרבלי בוועדה הוא ח"כ עקיבא נוף.

הקלפן

ח"כ מרדכי אלגרבלי ממונה על הכנת ארוחות השבת. הוא מכין דגים ברוטב מרוקאי חריף, חמין, ארטישוק ולפעמים גם קוסקוס. בשבת משוחררת אשתו מעבודות הבית, שאותן מבצע חבר־הכנסת שזה עתה הכריז על הקמת מיפלגה חדשה, מיפלגת עודד. בשבת הוא מבקר בבית־הכנסת עם הילדים.

הח"כ הנרגש שב באותו ערב ל־ביתו וטיפל בשלושת ילדיו, מיכל, יהודה („אודי") ויובל בן השלוש כאילו ולא ארע דבר. הוא הכין ארוחת־ערב, עזר במיקלחת והקריא להם סיפורים. כששקט הבית הח־ליט גם אלגרבלי להרגע. הוא הת־יישב לפרוט על הפסנתר, תחביב שזנח בחודשי המאבק האחרונים. לפני שנרדם הספיק עוד לעבור על עיתוני־הצהריים, לתכנן את יום המחרת. ולעיין ביומנו של משה שרת.

ביום השישי בבוקר הוא ליווה את הילדים לבית־הספר ולגנון. אשתו ג'ורג'ט הלכה לבית־המר־קחת. „לפני שנתיים החלטנו ש־אסור לנו להיות תלויים במשכורת של הכנסת. אסור שמקור הפרנסה שלנו יהיה תלוי במצפון. אז אשתי שהיא בעלת תואר M.A. ברוק־חות שכרה בית־מרקחת באשדוד, ועברנו להתגורר בעיר זו," מספר אלגרבלי. בדרך הביתה עבר ב־בית־הספר וביקר תלמידים טעוניי־טיפוח שעד לפני שלושה חודשים נהג להעביר להם שיעור באזרחות כל יום שישי.

לקראת הצהריים הוא חזר לביתו והתייצב למישרה השנייה שלו — הכנת השבת. הוא בישל דגים ב־רוטב חריף וארטישוק, הכין חמין מרוקאי המבוסס על תפוחי־אדמה, ביצים ובשר. אלגרבלי נחשב מומ־חה לקוסקוס, שאותו הוא מבשל „רק כשנחה עליו הרוח."

כשמגיעים הילדים הוא מקבל אותם. הכל מחכים לג'ורג'ט, ויחד איתה אוכלים ארוחת־צהרים. מרגע זה ואילך מסיימת ג'ורג'ט את שבוע העבודה. מרדכי מדיח את הכלים ומטפל בילדים. לגביו, השבת הוא יום המנוחה של אשתו.

בערב הוא קורא במישנה תורה לרמב"ם. בשבת בבוקר הוא מבקר בבית־הכנסת עם הילדים. הוא מש־תדל מאד שלא לעזוב את הבית עד צאת השבת, ואז שוב מתחיל שבוע עבודה פוליטי, בתנועת עודד ובכנסת, שבה לא החמיץ עדיין אף דיון, ומעולם לא נעדר מישיבות הוועדה שלו, ועדת־החינוך.

הוויכוחים הפוליטיים מתחילים אצלו בבית, הוא נחשב יונה ואשתו לנץ. הוא מנסה למשוך אותה ל־צידו והוא משתדל להסביר לה ש־איך דרך אחרת מלבד „לתת צ'אנס לשלום."

נגינה מיזרחית

„הדבר שאני הכי אוהב זה פיו־טים מרוקאים. הייתי רוצה ש־בתי־הכנסת של הספרדים והאשכנזים יתאחדו, אבל בתנאי אחד, שהניגונים יישארו מיזרחיים!" לפני שנתיים התחילו הוא ובתו מיכל ללמוד לפרוט על פסנתר, בינתיים מיכל היא זו שמתקנת את השגיאות של אבא, כאשר הוא מתיישב בשעות הערב לנגן על הפסנתר.

הבעל מבשל

בניגוד לרבים מחבריו לכנסת שכל הקשר בינם לבין הבישול הוא באכילה בלבד, מתגאה אלגרבלי בתבשיליו. ובניגוד לגברים רבים שמצניעים את עזרתם במשק־הבית אומר חבר־הכנסת מסיעת היחיד: „גם לי וגם לאשתי מגיע להגשים שאיפות, לכן אני חייב לעזור לה כמה שיותר."

האשה מפרנסת

ג'ורג'ט אלגרבלי החליטה שהיא חייבת בקידום אישי וחייבת לנתק את התלות הכלכלית במשכורת חברת־כנסת של בעלה. היא שכרה בית־מרקחת באשדוד, שאותו היא מנהלת. „העיקר שמרדכי לא צריך לדאוג אם הממשלה של מנחם בגין תיפול או לא. פרנסה יש," היא אומרת.

הבמאי סילק את בקבוק־הוויסקי של רפי נלסון, והאץ' ניצח את נלסון בשתיית בירה

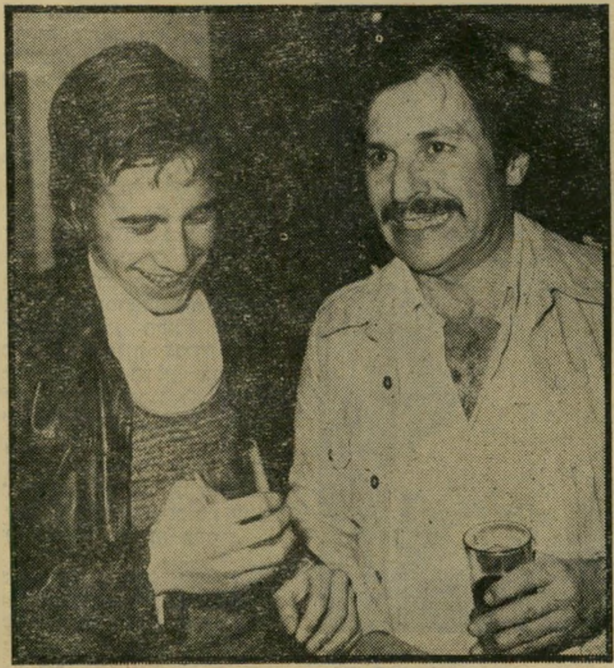

יונתן ארקין

בנו בן ה־17 של הפנטומימאי ג'וקי ארקין, מתגורר דרך קבע עם אמו בארצות־הברית. לפני כמה שבועות הגיע ארצה לבקר את אבא. ג'וקי (מימין) החליט לצרפו לצוות הלהקה ועתה הם מופיעים ביחד.

■ נוימן יצא בשבוע שעבר עם קבוצתו כדי לשחק בחיפה. למרות הגשמים העזים היו השחקנים מוכנים למישחק. הם אפילו עלו על המיגרש לתרגילי־חימום, ולבשו את התילבושות שלהם, כאשר ברגע האחרון הודיע להם שופט־המישחק, **עובדיה בן־יצחק**, שהמישחק מתבטל בגלל הבוץ במיגרש. „בשימחה מהולה בעצב חזרנו לירושלים. 500 צופים מטורפים בכל זאת הגיעו למיגרש והתאכזבו בגלל ביטולו," סיפר אחר־כך דני.

■ למסיבה שנערכה בביתו של צ'לן התיזמורת הפילהרמונית, **אלחנן ברגמן**, באו הפסנתרנית **פנינה זלצמן** ובעלה **יגאל וייסמן**. אחד האורחים תמה על שבעלה של הפסנתרנית נראה כה רזה ואתלטי. השיבה לו פנינה: „הוא נמצא אצלי בפול־פנסיון, אבל בחודש האחרון הייתי עסוקה בחזרות לקונצרטים, ולא היה לי זמן לבשל. לכן הוא אוכל אצלי רק לבן."

■ בשעת טיעון לעונש במישפטה של נאשמת בהסתרת סמים, אמר עורך־הדין **אריה שרעבי**: „הנאשמת גדלה במי־המדמנה של החברה!" ביגלל מבטה התמה של הנאשמת, פנה התובע **אברהם לנדשטיין** לשרעבי ואמר לו: „בשביל שכר־הטירחה שקיבלת מגיע לנאשמת תירגום!"

■ בעת מישפט־הרצח של **חג' כחיין** מיפו עלה לדוכן־העדים מחדש עד שאחרי עדותו הראשונה חזר בו וסיפר לבית־המישפט כי הוא מתחרט על עדותו. בפעם השנייה על דוכן־העדים בכה, וסיפר כי הוא סוחד מהמישטרה וממישפחת הנרצח, וביקש מבית־המישפט להחזיקו במעצר. על־כך ענתה השופטת **הדסה בן־עתו**: „לזאת אל תדאג, את בקשתך זו נמלא ברצון!"

לוליק לוי

הזמר בעל הקול הרך, שלהיט הגדול ביותר שלו „השיריונים יצאו", היה לפני כעשרים שנה, נסע לפני כשנתיים לאמריקה בלוויית אשתו, סו, ושני ילדיהם. לאחרונה חזר ארצה גרוש, ללא ילדים והחל מנהל את מיסעדת „החצר" של בני אמדורסקי, שנפתחה לאחרונה בכפר האמנים עין־הוד. בתמונה לוליק, שהוא אחיו של אושיק לוי, עם מני פאר.

חדוה עמרני

נמצאת בחודשי־הריונה האחרונים, ועומדת ללדת בכל יום. חדווה מתגוררת בבית מפואר בבברלי־הילס, ונוהגת במכונית „מצרדס" שמיספרה חדוה 1. היא היתה אחת האורחות בנשף של האוניברסיטה העברית, שהתקיים במלון „סנצ'רי פלאזה" בלוס־אנג'לס. אורחי־הכבוד בנשף היו הנרי קיסינג'ר ופרנק סינטרה, אך את התוכנית האומנותית הגישו הזמרים סטיב לורנס ואידי גורמה, ששרו את „הללוייה" ושהזמינו את חדווה להצטרף אליהם בפיזמון החוזר.

■ באותו מישפט שאל התובע **אברהם אלג'ם** את אחד העדים בתימהון: „הכיצד? עזבת את דוכן־האבטיחים והלכת לעזור לנאשם לתקן את ריכבו שהתקלקל?" הביטה בו בן־עתו ואמרה: „מר אלג'ם, אנחנו עדיין לא בסדום! אנשים עדיין עוזרים זה לזה! האם לא קרה לך מעולם שמישהו עזר לך?" „לא גבירתי, אין לי השפעה כזו על אנשים."

■ שחקן־הטלוויזיה **דייוויד סול** (האץ' מססארסקי והאץ'), הפך מארח של ישראלים המגיעים ללוס־אנג'לס. סול, שביקר בישראל והתאהב בארץ, הזמין לביתו שבלורל קניון את **רפי נלסון**. נלסון בא אל הבית בחברתו של איש־העסקים **מתי עינב** ובידיו ארגז־בירה, ובילה את אחרי־הצהריים בתחרות שתיית בירה עם סול, שהצליח לנצח את רפי.

■ רפי נלסון הגיע לראיון עם העיתונאית **שרית ישי** בתחנת־הטלוויזיה הישראלית יזדאל טודיי, כשהוא מחזיק בידו בקבוק־ויסקי. תחנת־הטלוויזיה שייכת לגורו **מהאּרישי**, ושתיית אלכוהול אסורה בה בהחלט. אך נלסון התעלם מהאיסור ובאמצע הראיון שלף את בקבוק הוויסקי והניחו על השולחן. מפיק־התוכנית **פיל בלייזר**, שידע כי תוצאות מעשה כזה עלולות להיות חמורות, עשה את אשר לא־ייעשה, נכנס אל תוך התמונה והוריד מהשולחן את בקבוק־הוויסקי.

יש כרמליטה יש חגיגה!

כרמליטה סנגריה - אין מה להוסיף, הכל כבר בפנים.
כרמליטה סנגריה - מתחרה בהצלחה מזה 10 שנים בסנגריות הספרדיות ברחבי העולם, עשוייה ממיטב הענבים של כרמל.

כרמליטה סנגריה - זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה.

כרמליטה סנגריה
הלהיט החדש של
כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון זכרון יעקב

סיפור־שער ב„העולם הזה" על חנה מרון ואורנה פורת

מלפני 26 שנים בדיוק הפך השבוע סיפור
אישי מרתק בתוכנית הטלוויזיה

זעקה הדדית חנה מרון מימין ואורנה פורת. השתיים אומנם מעולם לא צעקו זו על זו ולא רבו בקולניות, אולם הכל ב„הקאמרי" ידעו על התחרות ביניהן.

כאשר הופגשה עם יריבתה מ־שכבר הימים, השחקנית חנה („חנהלה") מרון, ניסו השתיים ל־שכנע את קהל הצופים כי הסיפו־רים על היריבות ביניהם הם בסך־הכל אגדה. „אנחנו חברות טובות," אמרה פורת. „זה רק העולם הזה עשה," הסבירה מרון, „הם עשו עלינו פעם כתבת־שער. הלכו ו־ראיינו כל אחד מאיתנו לחוד ועשו מכל העניין פרשה, כאילו אנחנו יריבות. אבל אנחנו אף פעם לא היינו יריבות."

בגיליון העולם הזה 793 מה־8 בינואר 1953 הופיע שער שעליו דמויותיהן של שתי השחקניות. תחת

מריבה מפוברקת? שער „העולם הזה" 793 מה־8 בינואר 1953. לשער זה התייחסו שתי השחקניות בתוכנית הטלוויזיה ששודרה בשבוע שעבר.

עולם התיאטרון בארץ המתין ב־קוצר רוח ליום החמישי האחרון כדי לצפות בתוכנית הטלוויזיה בת 50 דקות שהוקדשה לאחת ממלכות התיאטרון הישראלי, אורנה פורת.

פורת, היודעת היטב מה הקהל רוצה, סיירה במיסגרת השידור עם בתה בתיאטרון הקאמרי הישן, סי־פרה על תקופת היותה עוזרת־בית ועל נישואיה המשולשים לבעלה.

תחרות יופי התחרות בין השתיים לא היתה רק במישור המישחק, אלא, כדרך כל אשה, גם בתחום היופי. שתיהן היו ידועות כנשים יפות ואורנה פורת (משמאל) אף נהגה להופיע כדוגמנית, נוסף לעבודתה בתיאטרון. התחרות בין השחקניות היתה לשם דבר ב„הקאמרי" של אז.

הכותרת „על מדרגות התהילה כו־כבים מתנגשים," כתב אז השבו־עון, לאחר שסקר את תולדות חייהן של שתי השחקניות: „לפני כשנה התברר כי הזמן בשל להפיכתה של אורנה משחקנית לכוכב של ממש. הצלחתה באהבתה של יובל־אור היתה הקדמה לניצחון הגדול ש־במאי הקאמרי הכין עבורה, התפקיד המרכזי בז'אן דארק.

„הידיעה הזו נפלה כרעם על ראשה של חנה מרון. היא פנתה אל מילוא, ביקשה ממנו שיאפשר לה לעבוד על התפקיד בכפילות עם אורנה. מילוא סרב."

שחקני הקאמרי יכלו רק לחייך בשבוע שעבר למראה האידיליה בין שתי השחקניות. הן אומנם מ־עולם לא השמיצו זו את זו, לא משכו אשה בשערות רעותה ולא התגוששו, אולם התחרות הבריאה בין השתיים היתה לשם דבר.

גם החברים הוותיקים במערכת העולם הזה לא יכלו שלא לחייך. הכתבה על היריבות בין חנה'לה מרון ואורנה פורת היתה יזומה על־ידי אנשי יחסי־הציבור של הקאמרי. שתי השחקניות השתתפו בעריכת הכתבה.

אולם גם שחקני הקאמרי וגם כתבי העולם הזה לא יכלו שלא לשמוח עם התוכנית בטלוויזיה. אם היה ריב בין שתי השחקניות־מלכות של התיאטרון הישראלי, הוא הס־תיים סופית השבוע.

תחרות הכישרון חנה מרון (מימין) בתמונה ש־צולמה בחדר ההלבשה של „ה־תאטרון הקאמרי" עת היא יושבת מול המראה, לבושה כמלכה אליזבת ב„מרי סטיוארט" כאשר גליון ה„לייף" שבו תמונה מהמחזה ניצב לעומתה. אורנה פורת נראית בתמונה (משמאל) מתוך ההצגה „ז'אן דארק" הנחשבת לאחד השיאים בקאריירה הבימתית שלה, בתיאטרון „הקאמרי".

מִקְבָּץ

אריאלי

השקעה משולבת במטבע חוץ עם תשואה גבוהה ובטחון מירבי.

קבָּץ — התוכנית החדשה של
ק הפועלים, מציעה לך שילוב של
מטבעות המבוקשים ביותר, ביחסים
ופטימליים, אשר נקבעו לאחר בחינה
קצועית מדוקדקת של המגמות בשוק
מט"ח. לבחירתך שני הרכבים של
קבץ כמפורט בטבלה.

	מִקְבָּץ דולר	מִקְבָּץ יורו
דולר	2.00	0.50
מרק גרמני	1.50	4.00
לירה שטרלינג	0.50	0.75
פרנק שויצרי	—	1.00

השקעה במִקבץ מעניקה לך, בנוסף
לרווחי שערי החליפין, גם רבית נאה
וגבוהה יותר מהמקובל עד כה.
פרטים נוספים בכל סניפי בנק הפועלים.

בוא לגדול אתנו.

בנק הפועלים בע"מ

אתה והלירה

לירה ישראלית אחת

מאת יגאל לביב

מרדכי ציפורי הולך למושבה

מושבה שמקימה התאחדות־האיכרים בשטח קיבוץ גזר לשעבר, ליד רמלה, אשר נועדה לבני־איכרים שצר להם ה־מקום במשקי הוריהם, תכלול גם את סגן־שר־הביטחון, **מרדכי ציפורי.**

מנכ״ל התאחדות האיכרים, **שלמה רייזמן,** מסר כי ההתאחדות החליטה להציע לבני־איכרים באיזור מושבות־הדרום לקבל יחידת־דיור ומשק באזור גזר. כל מתיישב יקבל שטח של 1700 מ״ר. יהיו 420 יחידות משק, מהן 50 של עולים מרוסיה, שלא יהיו חקלאים, אלא יעבדו בערים, והיתר של בני־איכרים.

כל מתיישב יצטרך לשלם תמורת ה־קרקע והתשתית, עד חצי מיליון לירות. אם יהיו יותר מועמדים מאשר חלקות, תיערך הגרלה.

רייזמן אישר כי חלק מהיחידות יינת־נו גם למי שאינם בני־איכרים, כדי להע־לות את הרמה. הוא אמר כי מרדכי צי־פורי יגדל בחלקתו ענבי־יין.

ההתאחדות הקימה עתה גם מושבה בגליל ליד עראבה, ובה 350 משפחות ה־עובדות ברשות־לפיתוח־אמצעי־לחימה של מישרד־הביטחון. יש תוכנית להקים עוד שמונה מיצפים בגליל, שיהפכו למושבות בנות 60 משפחות כל אחת.

ציפורי לא היה השבוע בארץ. דובר בשמו סיפר כי מישפחת ציפורי, שמקורה בפתח־תיקווה, עסקה בחקלאות, וכי סגן־השר רוצה אף הוא לחזור לחיים חקל־איים.

סגן־שר ציפורי
גם הוא בחקלאים

גם תכשיטי „טופז" מחסל את העסק

בעיקבות רשת „שניידמן", צועדים גם „תכשיטי טופז" ברחוב דיזנגוף. הבעלים סוגרים את העסק ומציעים את המקום להשכרה. שטח החנות 270 מטר, וה־בעלים רוצים דמי־שכירות בשיעור 10% מן המחזור. „טופז" שייכת ל**נחום כהן,** בעלה של בת מישפחת שניידמן. גם הוא מחסל את העסק ביגלל מס־ההכנסה על המלאי.

גרסטנר התפטר מניהול האגף הכללי

עוזי גרסטנר, יושב־ראש האגף הכללי בהתאחדות התעשיינים, התפטר ביום השישי מתפקידו. במקומו נבחר **אלכס לונשטיין,** תעשיין רהיטים.

גרסטנר התפטר ביגלל הסתבכות עס־קיו השונים. בין השאר מכר את חלקו ב„קלאס", הפסיד כספים רבים ברכישת מטוס־נוסעים פרטי, ובעוד עסקים.

מתנגד לחיוב אוטומטי של חשבונו בבנק

המישפטן **חיים שטנגר** הודיע ל־הנהלת „בנק דיסקונט" כי יבקש פסק־דין הצהרתי, שיבטל את המיכתב ששלח הבנק לחוסכים בתוכניות „תמר" ובו קבע כי יגדיל אוטומטית את ההפקדה החודשית בתוכנית, אלא אם יורה המפ־קיד אחרת.

שטנגר טוען כי אסור לבנק לעשות כל פעולה ללא הוראה חיובית. שטנגר גם פנה בתלונה למפקח על הבנקים נגד הודעת הבנק, שנשלחה בימים אלה. שטנ־גר ייפגש השבוע עם סמנכ״ל בנק דיס־קונט, **אלי כהן,** לדון בטענתו.

הבורסה

שים לב ל„פלדיום"

בעוד מחירי־הזהב, הכסף והפלטינה מרקיעים שחקים, התחילו משקיעים נבונים לרכוש מתכת הקרויה פלדיום. זוהי מתכת נדירה ביותר, המשמשת ל־תעשיית־המטוסים. מחיריה עלו בחודש האחרון מ־170 דולר ל־215 דולר האונ־קיה, וניתן לרכשה בכמויות קטנות ב־בורסות העולם. יש לה יתרון על רכישת זהב, שכן אין מס־ערך־מוסף על רכישתה, כמו שיש בזהב.

אישון יערוך את „הצופה"

שבועיים לפני הופעת הידיעה שבישרה על סגירת העיתון „הצופה", הוחלט ב־צמרת המפד״ל להמשיך את הוצאתו לאור. כעורכו נקבע **משה אישון,** ש־הוחזר ארצה מארצות־הברית. נראה כי סגירת העיתון נועדה בעיקר כדי להפ־סיק את העסקת העורך הנוכחי **שבתי דון יחיא.**

גם סיעת למיפנה וגם סיעת הצעירים סבורות כי אישון הוא משלהם. עתה החליטו שתי הסיעות כי זול וכדאי יותר לשלם לעורך את מבוקשו, מאשר לסגור את העיתון.

היכן ניתן לקצץ?

שר־האוצר **יגאל הורביץ,** הודיע, כ
אם לא יקצצו עשרים מיליארד לירות ב
תקציב הבא, הוא יתפטר. שר־השיכ
דויד לוי, מנהל מאבק נגדי, ומתנג
לקיצוצים המוצעים.

הורביץ מציע לקצץ בסעיפי־הרווחה
כך שעיקר הקיצוץ יפגע בשכבות החל
שות. תחת הקיצוצים שהוא מציע ני
לקצץ בסעיפים הבאים:

● סובסידיות להון. בתקציב 979
ניתנו 55 מיליארדים לירות כסובסידיו
ממשלתיות על־ידי הלוואות בריבית נמ
כה לתעשייה ולענפים אחרים. ניתן בקלו
להקטין את המתנות לעשירים בסכו
שרוצה הורביץ לקצץ.

● הקלות במסי רכוש והכנסה, ש
נתנה ועדת־הכספים השנה בסכום ש
7.5 מיליארד לירות לבעלי הרכוש.

● פטור כימעט־מוחלט ממס־הכנס
ליהלומנים, שאינם משלמים מס מז
שנים, ואשר עתה מוצע כי ישלמו מ
אפסי ומגוחך תוך חריגה מכל כלל
מערכת־המיסוי. גביית מס־הכנסה ריא
מענף זה בלבד (מחזורו בשנת 1979: 4.
מיליארד דולר) תביא יותר מכפל הסכו
שהורביץ רוצה לקצץ.

● קיצוץ בהקצבות להתנחלות ובהח
יישבות מעבר לקו הירוק, הניתנת ב
תקציבי מישרד־החקלאות והסוכנות ה
יהודית.

● אי־היענות לדרישת הסוחרים לת
להם את ההקלות במס־ההכנסה שי
לתעשיינים, בצורת הקילת המלאי, וביטו
ההקלות לתעשייה, השוות השנה עשרו
מיליארדי לירות.

הייבוא יורד בגלל צימצום קניית חומרי־גלם

גורמים בכירים בתעשייה הצביעו ע
כך כי שימחתו של שר־האוצר, **יגא**
הורביץ, על הסימנים של הקטנת ה
ייבוא תמוהה בהחלט. לדעתם, הגורם ה
עיקרי לירידה בייבוא, היא הקטנת ה
רכישות של חומרי־גלם לתעשייה.

התעשייה משלמת כיום על המימון ש
מלאי חומרי־הגלם ריבית של 30% ב
דולרים, והיא מעדיפה להקטין את ה
מלאי למינימום ולא לשלם ריבית זו.

תוך כמה חודשים צפוי מצב שבו המש
יישאר כשהמלאי לייצור יספיק לחוד

הסדר בין פשבדובסקי לרונן־תוראל

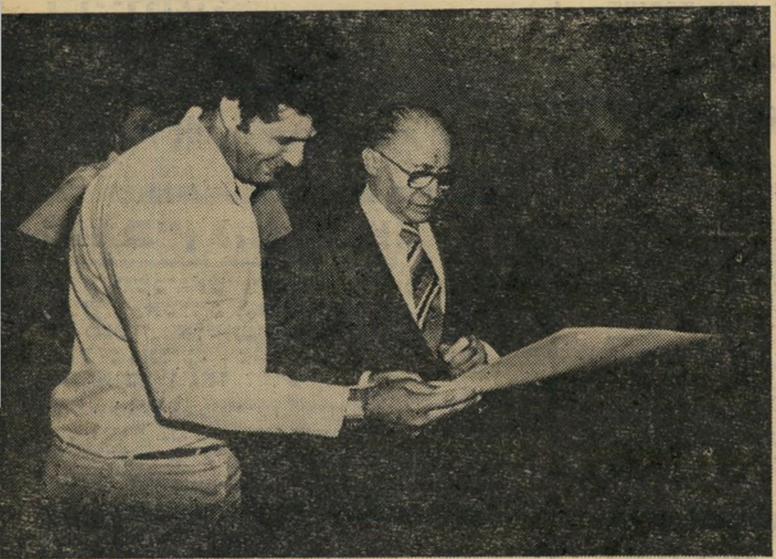

ראש־ממשלה בגין ומיסעדן רונן
סאדאת הסכים

איום בתביעה מישפטית של **פליקס פשבדובסקי** נגד **ג'קי רונן** ו**יצחק תוראל** הסתיים בפשרה.

פשבדובסקי שילם לתוראל בערבות רונן 10 אלפים דולר, והתחייב לשלם עוד
עשרים אלף דולר אם יסדירו עבורו פגישות עם ראש־הממשלה **מנחם בגין,** הנשיא
אנוור אל־סאדאת והנשיא **ג'ימי קארטר,** שבהן ימסור להם פסל כמתנה.
בעיקבות פירסום העיסקה כאן, ביטל ראש־הממשלה בגין את הפגישה עם פשבדובסקי
וזה דרש כי יחזירו לו מקדמה ששילם, בסך 10 אלפי דולר. תוראל טען כי לפני
הפירסום ב„העולם הזה" (2199), נקבעו פעמיים פגישות בין בגין לפשבדובסקי
למסירת הפסל, אולם פשבדובסקי משום מה לא הגיע ארצה.

בתיווכם של מקורבים, ובראשם **חיים חכמון,** ידידו של פשבדובסקי, הוסכ
כי תוראל יסדיר פגישה בין פשבדובסקי לנשיא אל־סאדאת תמורת המיקדמה ששילם

ההכנסה ממס הכנסה לפי סוגי נישום

חלוקת נטל המס בשנים 75 - 79

א. במיליארדי לירות

שנה	1975	1976	1977	1978	1979 אפריל—אוקטובר
שכירים	4.8	6.6	10.8	18.1	19.1
עצמאיים	2.4	4.3	6.6	11.1	5.5
חברות	4.5	5.6	6.5	11.4	11.5
ניכויים אחרים במקור	0.9	1.3	2.0	3.6	4.7
סה״כ	12.6	17.8	25.9	44.2	40.8

ב. באחוזים

	1975	1976	1977	1978	1979
שכירים	38.3	37.1	41.5	41.0	47
עצמאים	19.9	24.2	25.5	25.1	13
חברות	35.1	31.7	25.3	25.8	28
ניכויים אחרים במקור	7.4	7.0	7.7	8.1	12
סה״כ	100.0	100.0	100.0	100.0	100

המקור: מינהל הכנסות המדינה, נתונים 1975—1978 בנק ישראל, 1979 אפריל — אוקטובר.

תשקיף

ארליך יו"ר הכנסת

גראה כי מועמדותו של ח"כ יצחק ברמן לתפקיד יושב־ראש הכנסת, כאשר יצטרף יצחק שמיר לממשלה כשר־החוץ, הוסרה סופית.

סגן־ראש־הממשלה, שמחה ארליך, הביע את רצונו להיבחר כיושב־ראש הכנסת. ארליך קיבל את הסכמת ראש־הממשלה, ובשיחה שנערכה בינו לבין ברמן, הודיע ברמן כי יסיר את מועמדותו אם ארליך יתמודד על התפקיד.

במיקרה כזה נראה כי הליברלים יבחרו שר אחר במקום ארליך. יש להניח כי התיק שיינתן לליברלים יהיה תיק־התחבורה, וזאת בעיקבות התפטרותו הצפוייה של שר־התחבורה חיים לנדאו מהממשלה. בליברלים יתמודדו על התפקיד דויד שיפמן ומנחם סבידור.

צפויה התנחלות

בפיתחה

חברי ישיבת ימית, אחת מישיבות־חחסדר, מתכננים התנחלות ראוותנית בפיתחת־רפיח.

החכנות להתנחלות שמורות בסוד, וכן גם עיתויה.

הורביץ הניל וטו

כוונת יושב־ראש מועצת־המנהלים של „אל־על", אברהם („בומה") שביט, למנות את מנכ"ד „אליאנס", יוסף („ג'ו") גורן, כמנכ"ל „אל־על", סוכלה על־ידי וטו של שר־האוצר ייגאל הורביץ.

הורביץ מעוניין במינוי של אהרון דוברת לתפקיד, אולם דוברת מסרב לקבלו. בעיקבות הווטו החליט שביט להשאיר בינתיים את רפי הר־לב כממלא־מקום המנכ"ל, ולהפסיק לחפש מועמדים חדשים.

חשדות נגד

פרקליטה

פרקליט־המדינה גבריאל בך חוקר תלונה, שהוגשה למישטרה נגד סגנית בכירה לפרקליט מחוז תל־אביב במישפטים אזרחיים, עורכת־הדין לאה לוי. נגד לוי הוגשה תלונה למישטרה על חשד של זיוף חשבונות בסופרמרקט. גורמים בפרקליטות־המדינה הודו בקיום החקירה, ואילו לוי עצמה סירבה להגיב על החקירה.

חקירה בסוכנות

מבקר הסוכנות היהודית עורך עתה חקירה מקיפה בנסיבות של החכרת מרתף אולם בנייני האומה לחברת אולפני־הסרטים קוסמוס, בבעלות אדי סופר, שלמה גל וליאון תמן, קרובו של ניסים גאון.

לקוסמוס הוחכר המרתף בן 700 המטרים בבנייני האומה, שהיא חברת־בת של הסוכנות היהודית, למרות שפניות לחכור את המרתף, שנעשו בעבר על־ידי הטלוויזיה הישראלית ואולפני הסרטה הרצליה, נדחו. הסיבה לדחיית ההצעות של הטלוויזיה ושל אולפני הרצליה היתה שמאחר והבניין שייך לסוכנות, אי־אפשר לפעול בו בשבת. חברת קוסמוס הורשתה להפעיל את המיתקנים שלה גם בשבת.

במיסגרת חקירת מבקר־הסוכנות הוחזרו כמה מפקידי הסוכנות מחוץ־לארץ, כדי שאפשר יהיה לערוך עימם בירור.

תבוטל היחידה

המרכזית

מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, עומד לחסל את היחידה המרכזית („המדור") במישטרת תל־אביב. לדעת שפיר מתנהגים אנשי היחידה ומפקדיהם בצורה הפוגעת בעבודתה הסדירה של המישטרה.

הידיעה על־כך עוררה תסיסה רבה בקרב שוטרי היחידה.

נהג־צמוד

מתקציב סמוי

בניגוד להחלטת הקבינט הכלכלי על ביטול הנהגים הצמודים למנכ"לים של מישרדי־הממשלה, לקח לעצמו נציב־שרות־המדינה החדש, דן יעקובסון, נהג צמוד.

כדי לעקוף את החלטת הקבינט הכלכלי, נמצא נהג המקבל את משכורתו מתקציב ממשלתי סמוי, שאינו מופיע בתקציב המדינה.

„אמפל" תרכוש

„משקיעי ישראל"

חברת „אמפל", חברת בת של „בנק הפועלים" בארצות־הברית, נמצאת במשא־ומתן מתקדם לרכישת חבילת המניות של סם רוטברג ב„משקיעי ישראל". לרוטברג מניות שליטה ב„משקיעי ישראל", ואם העיסקה תצא אל הפועל, תשלוט „אמפל" על החברה.

עיסקה זו, אם תבוצע, תצטרך לקבל את אישורה של ועדת־ניירות־הערך האמריקאית.

הקיצוץ של נאמן

בתוכנית הקיצוצים של מישרד־האוצר הציע מנכ"ל המישרד, הד"ר יעקוב נאמן, לקצץ בצורה משמעותית את תקציב מל"מ, המרכז למיכון מישרדי, ולהעביר את עבודות המיכון של הממשלה לחברות פרטיות.

פקידי־האוצר נזכרו כי עוד לפני שהיה נאמן מנכ"ל הוא ניהל, כעורך־דינה של החברה הפרטית לשרותי מחשבים „מלד", משא־ומתן עם האוצר לשם קבלת העבודות המחשב של הממשלה. למרות שהצעת „מלד" היתה זולה מתקציב החברה הממשלתית „מל"מ", החליט מי שהיה אז מנכ"ל האוצר, עמירם סיוון, לדחות את ההצעה.

נמשכת ההתחרות

ב„מעריב"

בעיקבות החלטת עורך מעריב, שלום רוזנפלד, שלא לפרוש ולהמשיך בתפקידו עוד שנתיים, התלקחה ביתר שאת ההתחרות בין הצעירים, התומכים ברוזנפלד, לבין ותיקי מעריב, שבראשם עומדים משה ז'אק ושמואל שניצר, שהיו שניהם מועמדים לרשת את רוזנפלד.

באסיפה של עובדי „מעריב" תקף שניצר בחריפות את השינויים בעיתון, שהכניסו הצעירים, בראשותו של עידו דיסנצ'יק, וטען שהם ירחיקו מהעיתון את קוראיו הסולידיים. במיסגרת מאבקו לשמור על הישן, הפסיק שניצר את פירסום הסידרה על מארילין מונרו ב„ימים ולילות", בטענה כי היא פורנוגרפית. צעדי הנגד של הצעירים יהיו הוספת מוספים חדשים, וביניהם מוסף מיוחד לאשה, שיהיו בשליטתם.

בינתיים הוחלט במעריב על הטכניקה לבחירת עורכו הבא של העיתון בעוד שנתיים. הוחלט כי את העורך תבחר ועדה מיוחדת בת 12 איש, שתורכב מעורכי־העיתון הוותיקים ומקבוצה של צעירים. לעובד בן־עמי תמשיך להיות זכות־הווטו על מינוי העורך.

בעוד ששמרנות „מעריב" נשמרת, התחיל „מעריב לנוער" לפרסם חומר נועז וארוטי, שאין כדוגמתו כימעט בכל עיתון אחר.

הורביץ יעקוף

את גפני

שר־האוצר, ייגאל הורביץ, הודיע כי לא יתחשב בדעתו של נגיד „בנק־ישראל", ארנון גפני, וימכור את מניות הממשלה ב„בנק טפחות" לבנק ישראלי גדול, אם אחד הבנקים הרוצים ב„טפחות" יציעו סכום של 20 מיליוני דולר, וישלמו סכום זה במזומן, ללא אשראי.

שלושת הקונים הרציניים ביותר בינתיים הם בנק לאומי, בנק המיזרחי וחברת כלל.

אייזנברג

לעיסקי טלוויזיה

איש־העסקים שאול אייזנברג נמצא במשא־ומתן מתקדם, באמצעות חברה השייכת למיכאל („מיקי") אלבין, לרכישת מניות במרכז התיקשורת הירושלמי, החברה של מיכה שגריר.

כוונת אייזנברג לרכוש מניות בחברה מעידה על־כך שהוא מתכוון להיכנס למירוץ על הערוץ השני של הטלוויזיה.

אוזן יקבל שכר

מי שהיה שר־החקלאות בממשלת־המערך, אהרון אוזן, יצורף על־ידי שימעון פרס למנגנון מיפלגת־העבודה, ויקבל שכר.

תפקידו של אוזן יהיה לטפל בבעיות־המצוקה ובבני־השכונות. כוונת מיפלגת־העבודה היא לבנות אותו מהבחינה הציבורית כמישקל־נגד לשר־הבינוי דויד לוי.

מילחמה

נגד לורנץ

הרבי מגור מתכנן שורה של צעדים נגד ח"כ אגודת־ישראל, שלמה לורנץ.

הצעת הרוטציה של חברי־הכנסת מטעם האגודה, שכוונתה היא בעיקר נגד לורנץ, היא רק הצעד הראשון במילחמת־החורמה שעליה הכריז הרבי מגור נגד הח"כ.

חיים יבין

יתמודד

לאחר שתיפתר בעיית המיכרז התפור למנהל הטלוויזיה, שאותו חיבר מנכ"ל רשות־השידור, יוסף („טומי") לפיד, תתעורר בעייה חדשה.

מנהל מחלקת החדשות של הטלוויזיה, חיים יבין, החליט להתמודד אף הוא על תפקיד מנהל הטלוויזיה. בכך מקטין יבין את סיכוייהם של שני המועמדים האחרים, (ראה מדור „שידור") **שלמה עבאדי ודן מרגלית.**

חקיקה נגד המבקר

כמה חברי כנסת, בראשותו של ח"כ מרדכי וירשובסקי, החליטו ליזום חקיקה שלא תאפשר למבקר המדינה, הד"ר ארנסט נבנצל, להגיש את מועמדותו לכהונה נוספת.

במדינה

העם

המדינה - יוק

הציונות מרדה באגודה, והאגודה מורדת בציונות — אך האגודה שולטת במדינה הציונית

לישראלי המצוי הם נראו כמו יצורים מכוכב אחר. הם היו לבושים אחרת, דיברו שפה אחרת, התנהגו בצורה אחרת.

ואכן, אגודת־ישראל מייצגת עולם שונה.

גידופים להרצל. בישראל התרגזו על „הכנסייה הגדולה" של אגודת־ישראל מפני שלא הזמינה את נשיא־המדינה, לא הניפה את דגל ישראל, לא הזכירה כלל את שתי המילים „מדינת ישראל" בכל דיוניה והחלטותיה. כל הנואמים הקפידו לדבר על „עם ישראל" ו„ארץ־ישראל", תוך העלמת שם המדינה.

אגודת־ישראל קמה לפני 67 שנים, כשמטרתה המוצהרת היא להילחם בהשכלה ובציונות. היא לא היתה בלתי־ציונית, אלא אנטי־ציונית. לדעתה, החזון ההרצלאי של פיתרון בעיית־היהודים על־ידי הקמת מדינה יהודית היה בבחינת כפירה בעיקר.

מכיוון שרק למשיח מותר לפתור את בעיית־היהודים, הרי הרצל ואנשיו דוחים את ביאת המשיח. זה היה חטא שלא־יכופר, וכל גדולי־התורה של ימין גידפו את תיאודור הרצל בסיגנון קיצוני.

יד לקופה. אולם זהו רק צד אחד של המטבע. חשוב יותר הצד השני: הציונות עצמה קמה כמרד נגד האמונה ואורח־החיים המיוצגים על־ידי אגודת־ישראל.

הציונות היתה תנועה מהפכנית. ברוחב ובעומק מהפכנותה, היא היתה כימעט חסרת־תקדים. היא באה לשנות ארץ, שפה, ערכים, מיבנה חברתי, אורח־חיים, סיגנון והווי. היא הטיפה לשינאת ההווי היהודי המיזרח־אירופי, שאגודת־ישראל היא כיום נציגתו האחרונה.

כל הדברים האלה טושטשו במהלך השנים.

אגודת־ישראל שלחה את ידה אל קופת המדינה המוחרמת על־ידה, ולכן למדה לדבר בשתי שפות — בשפה ציונית־כביכול בישראל, בשפה אנטי־ציונית קיצונית מחוץ לישראל.

הכנסייה הגדולה התעלמה מישראל, מדיגלה ומנשיאה, אך היא השולטת למעשה בישראל. באמצעות ארבעה חברי־כנסת, היא כופה את רצונה על האומה כולה. גדולי־התורה, הרואים במדינת־ישראל לכל היותר אפיזודה חולפת בהיסטוריה הארוכה של היהדות, קובעים את חוקיה של מדינה זו. והמדינה, שקמה תוך מרידה בעולמה הרוחני והגשמי של אגודת־ישראל, מקבלת את דינה.

אילו ראה זאת הרצל, היה שואל בפליאה: „באגדה ה ז א ת אתם רציתם?"

הכנסייה הגדולה בירושלים
לבוש אחר, שפה אחרת

יחסים מרחביים

אוטונומיה בבוץ

ממשלת ישראל היתה צריכה לקפוץ על הצעת סאדאת — אך היא עושה ההפך

המצלמות תפסו זאת ממרחק: מנחם בגין ואנוור אל־סאדאת רוכנים באסואן מעל למפה.

איזו מפה? ההומור העממי אומר שהיתה זאת מפה של אפגניסתאן. מכיוון שאין השניים יכולים להסכים על אשר צריך להתרחש בגדה ובעזה, פנו לעבר אסיה המרכזית, שם קל להם להסכים.

כמו במיקרים רבים, היה הרבה מן האמת בהומור. באסואן לא הושג שום הסכם חדש. האוטונומיה תקועה בבוץ של משא־ומתן שאין לו סוף.

טיסות ישירות. לאור עובדה זו, מעוררת סבלנותו של הנשיא המצרי פליאה. גם בקרב הישראלים היו רבים שחששו שמא תפקע סבלנות זו. בצמרת השילטון המצרי, ובעיקר במישרד־החוץ, רואים בדאגה את התקרבות מועד החלפת־השגרירים, בשעה שאין שמץ של הישג בעניין הפלסטיני.

הכל חוששים כי הנפת הדגל הישראלי מעל לשגרירות בקאהיר, ותנפת הדגל המצרי מעל לשגרירות בתל־אביב, ישמשו בעוד שבועיים אות להתקפת־מחץ כלל־ערבית על מצריים.

אולם אל־סאדאת לא נרתע מפני אזהרות אלה של יועציו. הוא דבק במילוי ההסכם. הוא אף גילה נדיבות מירבית לגבי נושא שני, שגם הוא יגרום לפיצוץ בעולם הערבי: טיסות ישירות של שתי החברות הלאומיות בין קאהיר ולוד.

אביב 82'. מה פשר הסבלנות של המצרים?

נראה כי למרות המאורעות במרחב, לא השתנתה האיסטראטגיה הכללית של אל־סאדאת. הוא קבע לעצמו מראש את התאריך הקובע לבחינת מדיניותו מחדש: באביב 1982. עד אז ייבחר הנשיא האמריקאי הבא (סתיו 1980), תיבחר ממשלה חדשה בישראל (סתיו 1981) ויוחזר כל חצי־האי סיני (אביב 1982). אז יהיו כל הקלפים בידיו, והוא יוכל לבחון מחדש את צעדיו — המשך דרך השלום או שיבה לעולם הערבי. אם עד אז לא יושג שלום כולל, תהיה לו הברירה בין שתי אפשרויות אלה.

עד אז יימנע אל־סאדאת, כנראה, מכל סטייה מן הדרך שבחר בה. אך השאלה היא: האם יוכל להתמיד בדרך זו, במשך שנתיים, כאשר אין כל תזוזה ישראלית?

הדבר תלוי, כמובן, במאורעות שיחולו במרחב. התפוצצות דתית או לאומית עלולה להדליק גם את מצריים, להכריח את אל־סאדאת לשנות את מדיניותו, או להביא להחלפתו.

אריק כמו אש"ף. לכך רמז השבוע שר־המדינה לענייני חוץ, בוטרוס בוטרוס־ע'אלי. בדרכו האדיבה, הזהיר המדינאי הנוצרי את הציבור הישראלי, באמצעות הטלוויזיה הישראלית, שכדאי לישראל להגיע לפיתרון הבעייה הפלסטינית כל עוד המצב הוא כמו שהוא — כי אין ביטחון שהתנאים הנוחים הנוכחיים יימשכו גם מחר.

אל־סאדאת עצמו התייאש, כנראה, מן האפשרות הזאת. תחת זאת הציע לבגין רעיון, שמטרתו היא ליצור רושם של התקדמות, כדי להרוויח זמן. זוהי מהדורה חדשה של רעיון מצרי ישן: להחיל את האוטונומיה תחילה על רצועת־עזה, כדגם שיחול בעתיד גם על הגדה.

לפי ההיגיון, היתה ממשלת־בגין צריכה לעוט על המציאה ולקבל את הרעיון, שהרי הוא יכול להביא לפירוד המחנה הפלסטיני, לבידוד הגדה ולהחלשת אש"ף, תוך חיזוק ההשפעה המצרית הממתנת. אולם ממשלת בגין שבוייה עתה בידי קיצוניותה עד כדי כך, שאינה מסוגלת עוד לשקול רעיונות כאלה באופן הגיוני, אף לא על פי הגיונה שלה עצמה.

לשיא הגיע אריק שרון, כאשר התנגד להצעת אל־סאדאת בנימוק שאין להפריד בין הגדה לרצועה. זוהי, כמובן, הטענה העיקרית של אש"ף כנגד ההצעה.

בגין ואל־סאדאת רוכנים על המפה באסואן
הצעה חדשה, סירוב ישן

הממשלה

נהלל ובית־שאן

הורביץ ינצח בקרב, אך דויד לוי ינצח במילחמה

פעם היה די להגיד „דויד לוי", כדי שהנוכחים יפרצו בצחוק.

שמו של השר ברוך־הילדים מבית־שאן היה קשור בבדיחות אין־ספור. בימי־הבראשית של המהפך, כאשר ממשלת־הליכוד עוד עוררה את הרצון להתבדח, שימש לוי כנושא למרבית ההומור הלאומי.

מאז עברו ימים רבים, ואין עוד איש מתבדח על ממשלת־הליכוד. מעולם לא היתה המדינה כה חסרת־הומור כמו עכשיו. כימעט ואין בדיחות חדשות על השילטון. הצחוק עבר.

השבוע התברר כי גם השר דויד לוי חדל מלהיות נושא מתאים לבדיחות.

האליל התורני. לוי, שר־הבינוי, היה השר היחידי בממשלה שהעז להתייצב במלוא קומתו נגד האליל התורני, שר־האוצר ייגאל הורביץ. בעוד ששרי המיפלגה הדמוקרטית, שרשמו את הרווחה על דיגלם, התקפלו או גימגמו, ייסר לוי בלשון חדה את השר, המבקש לקצץ באופן מכריע את השרותים החברתיים, ובעיקר את השיכון.

לוי הוא בעל־בריתו העיקרי של עזר וייצמן, במאבק על ירושת חרות והליכוד. לפי הגירסה המקובלת, נועדה ברית זו להנחיל לווייצמן את ראשות־הממשלה, בעוד שלוי יהיה השר העיקרי לענייני־פנים. מצבור־כוח זה יכלול חלק מתנועת־החרות, יחד עם הליברלים ושאר הכוחות המתונים בליכוד. הסיסמה תהיה: „רק וייצמן יכול לנצח. בלי וייצמן, יפסיד הליכוד את השילטון!"

לטרפד את הספינה. עד לא־מכבר נראה כי אין בתנועת־החרות, או בליכוד כולו, ריכוז־כוחות דומה, העשוי להתחרות בציר וייצמן־לוי. אולם לאחרונה מתחיל להיווצר מצבור יריב.

כניסתו של ייגאל הורביץ לתפקיד שר־האוצר, והפופולריות השיטחית שממנה הוא נהנה עתה כאיש „היודע לבצע", ש„אינו מבין חוכמות", מועידה לו מקום מרכזי בממשלה. לצידו עומד להתייצב יצחק שמיר, שיקבל אף הוא תיק מרכזי בממשלה — תיק־החוץ.

הורביץ ושמיר הם, שניהם, ניצים קיצוניים. שניהם התנגדו להסכמי קמפ־דייוויד, ותומכים בהתנחלות מוגברת. הורביץ שייך לשיכבת אילי־ההון, והוא מבטא את השקפותיה החברתיות.

שמיר הוא איש־חרות. הורביץ שייך לסיעה הקטנה של רפ"י (לע"ם), אך הוא יכול בכל עת להצטרף לתנועת־החרות.

לפי גירסה זו, התקפתו של לוי על הורביץ נובעת משיקולים אלה. וייצמן־לוי רוצים לטרפד את ספינת הורביץ־שמיר לפני שתספיק לפרוש את מיפרשיה.

ישראל ראשונה ושניה. גירסה פחות אישית שמה את הדגש על המוצא החברתי של שני היריבים.

דויד לוי מייצג את שיכבת־המצביעים הקלאסית של חרות — ישראל השנית.

הורביץ, לעומת זאת, בא מן העילית של ההתיישבות העובדת במושב־העובדים נהלל, והוא הצטרף למעמד החדש של עשירי־ישראל. בעיותיהן של שכבות־המצוקה זרות לו לגמרי. בכל גילגוליו לא היה שייך למיפלגה שניזונה מקולותיה של שיכבה זו. הוא יכול לנהל מדיניות כלכלית, המתעלמת לגמרי מן ההיבטים הסוציאליים.

הקרב והמילחמה. איזו מן הגירסות האלה נכונה? קרוב לוודאי שכולן יחד. כי בפוליטיקה, כמו בחיים, משתלבים בדרך כלל יחד כמה וכמה מניעים, רעיוניים ואישיים כאחד.

דבר אחד ברור: גם אם יצליח מנחם בגין לאחות איכשהו את הקרע, תהיה זאת שלווה זמנית בילבד. כיום הורביץ הוא פופולרי, ואין לדויד לוי גיבוי רב בחוגי הצמרת. אולם ככל שיתקרבו ה־

(המשך בעמוד 41)

אזהרה!

רק טלויזיה "גרונדיג" עם תעודת אחריות
היא "גרונדיג" אמיתית.

חברת גיל אלקטרוניקה בע"מ,
היבואן הבלעדי של טלויזיות "גרונדיג" מגרמניה,
מזהירה בזה את הציבור מפני רכישת
מקלטי טלויזיה מוברחים, ממקורות מפוקפקים.

הצרכנים מתבקשים לבדוק הימצאות תעודת האחריות
הניתנת ע"י חברת גיל אלקטרוניקה בע"מ
והמצורפת לכל מכשיר טלויזיה "גרונדיג" מקורי.

חברת גיל אלקטרוניקה בע"מ
היבואנים הבלעדיים של "גרונדיג"
לא תעניק שרות למכשירי טלויזיה
שאינם מצויידים בתעודת אחריות מטעמה.

להשיג בחנויות המובחרות

GRUNDIG

יבואנים בלעדיים:
גיל אלקטרוניקה בע"מ, רח' אבן גבירול 18, תל-אביב.

הנדון:

שיגעון שומרי־הראש אינו מייוחד למנהיגי ישראל. הוא חוזר על תופעה הקיימת בממלכת הקופים

הבאבון הראשי

התמונה מוכרת לכולנו מן הטלוויזיה, וגם מן החיים.

השר בא לבקר בית־חרושת, בית־ספר, עיירת־פיתוח או כנס כלשהו.

אין הוא בא כאחד האדם. אין הוא פוסע ברחוב כמוך וכמוני.

הוא צועד בראש פמליה. קבוצה של אנשים — מזכירות, ראשי־לשכות, שומרי־ראש, מלחכי־פינכה למיניהם, צועדים עימו, וקצת מאחריו.

המנהיג צועד נמרצות, זקוף, מודע לחשיבותו הרבה. חצי־צעד מאחריו צועדים אנשי הפמליה, גם הם בעוז ובאון, תוך תנועות נמרצות של הזרועות, דרוכים וערים.

לשווא תנסה לפענח מהו תפקידם של אלה באירוע זה. מפני מי שומרים שומרי־הראש על ראשו היקר של המנהיג בבית־החרושת, שכל עובדיו גאים לקבל את פניו? מה יכול לעשות ראש־הלישכה, הגלווה אל השר שלו בכנס־הוותיקים? אילו משימות דחופות ממתינות למזכירים ולמזכירות המלווים את השר בביקורו בגן־הילדים העירוני?

מכיוון שזמנם והובלתם של כל אלה עולים בכסף רב, מוכרחה להיות סיבה לנוכחותם באירוע, המתרחש הרחק ממישרדיהם.

מהי?

■ ■ ■

מובן שיש להם תפקיד, והוא חשוב מאד.

עליהם להיות נוכחים.

מנהיג הבא לבקר סתם — נוהג לבדו במכונית, עוצר, יוצא, פוסע כאחד האדם לעבר המארח, לוחץ את ידו והולך עימו למקום האירוע — מנהיג כזה מוציא לעצמו תעודת־עניות. אין הוא מנהיג כלל.

זהו כלל חשוב: מנהיג שאין לו פמליה אינו מנהיג.

הפמליה חשובה כרקע למנהיג. בעצם קיומה היא מכריזה: הנהו, המנהיג! הוא חשוב! הוא כביר! הוא עצום!

וגם המשתתפים באירוע והצופים בטלוויזיה קולטים את המסר: מנהיג שיש לו פמליה כה גדולה — הריהו מוכרח להיות חשוב ונישא מעם.

אם הפמליה מתודרכת כראוי, היא יכולה להגביר את הרושם הזה. אנשיה צריכים לשלוח במנהיג מבטים של הערצה והכנעה, לאוץ אנה ואנה על פי רמז ממנו, להמציא לו ניירות, להגיש לו את נאומו, להסתדר סביבו כשהוא יוצא מן המכונית, אחרי שאחד מהם פתח לו את הדלת — וכן הלאה.

פמליה טובה שווה זהב. היא מנפחת את ה„אגו" של המנהיג, מעלה את ה„סטאטוס" שלו בעיני הבריות ומבטיחה את מקומו בצמרת.

■ ■ ■

יש להבין תופעה זו, כדי לתפוס את תביעתו של אריק שרון ממנחם בגין לקבל ליווי צמוד של שומרי־ראש, וגם שיוצב שומר ב„בודקה" מתאימה בפתח חוותו, וכיוצא־באלה דרישות.

אדם תמים יכול לשאול כפליאה: לשם מה דרושים שומרי־ראש לאריק שרון? שומרים — מפני מי? מפני מה?

מפני הבריונים האימתניים של „שלום עכשיו", שאינם דורכים על הדשא בהפגנותיהם?

מפני ה„מחבלים" שיארבו לשר שרון במיסדרונות הכנסת?

מי בכלל עלול להתנכל גופנית לשר שרון?

כל בר־דעת מבין כי סיכוייו של השר שרון ליפול קורבן לתאונת־דרכים, או לסוס משתולל בחוותו, גדולים לאין שיעור

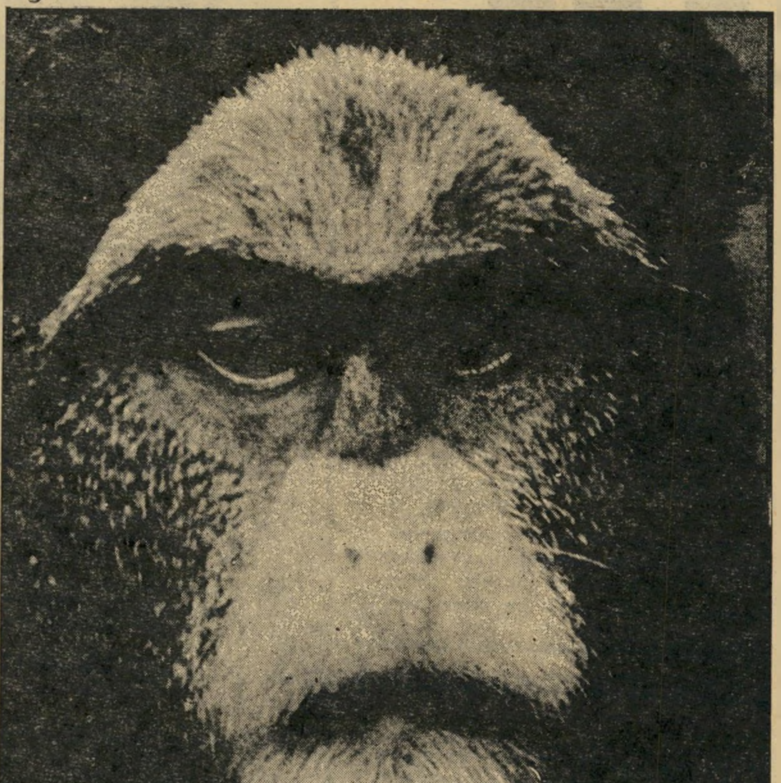

קוף־מנהיג: הבאבון אינו זקוק לגורילה*

מסיכוייו לשמש מטרה להתנקשות. אם כן, מדוע הוא זקוק לשומרי־ראש? מדוע העניק לו ראש־הממשלה שמירה זו, אף ששרות־הביטחון־הכללי חיווה את דעתו המיקצועית שאין בה צורך?

האם איש זה, המוחזק כגיבור לאומי, חי בעולם של פחדים? האם הוא לוקה, חלילה, בשיגעון של רדיפה?

התשובה היא שאין כל קשר בין שומרי־הראש ובין סכנה כלשהי. שומרי־הראש אינם אלא סמל של מעמד, חלק מפמליה.

לכאורה, ועל פי החוק, כל שרי ישראל — מילבד ראש־הממשלה — שווים. לכל אחד מהם (וגם לראש־הממשלה) יש רק קול אחד בהצבעה בממשלה. דעתו של שר־התיקשורת שקולה כנגד קולו של שר־הביטחון, גם בהכרעות ביטחוניות.

אולם למעשה יש שרים „בכירים", ושרים שאינם כאלה. והביטוי החיצוני לכך הוא שומרי־הראש.

ולגבי רוב הבחורים הטובים האלה, המתרוצצים אחרי הראש־השמור כשהם נושאים אקדחים טעונים בימי־שרב לוהטים, זהו גם תפקידם היחידי.

■ ■ ■

מבחינה זו אין הבדל בין אריק שרון ובין כמה וכמה מעמיתיו.

מי רוצה להרוג את ייגאל ידין? מי רוצה להתנכל לו, לירות בו כדור, לנעוץ בו סכין, לפוצץ מיטען־נפץ מתחת למכוניתו?

התשובה היא: אף לא איש. קשה להעלות על הדעת עסקן מיפלגתי בישראל הנתון בסכנה פחות ממנו.

אבל ידין מסתובב יום־יום, כשפמליה של שומרי־ראש צמודה אליו, ואינה מתרחקת ממנו אף מרחק של עשרים מטרים. אילו פורסמה הודעה משותפת של הנהלת הפשע המאורגן בישראל ומיפקדת הכוחות המזויינים של אש"ף, המכריזה עליו כעל המטרה מס' 1 ברשימת־הרצח שלהם, לא יכלה להיות שמירה קפדנית יותר על ביטחונו.

ומה שטוב לסגן האחד, טוב לסגן השני. יתכן שהיו כמה אזרחים שמעשיו של שר־האוצר שימחה ארליך לא מצאו חן בעיניהם, ובהתקפות של זעם נוראי אף כתבו על כך מיכתבים למערכות. אך מאז שנטש את האוצר והפך סגן חביב וחסר־תפקיד, פסקו גם מיכתבים אלה.

הכל אוהבים את שימחה ארליך. אני משוכנע שמיליון אזרחים היו מוכנים ברצון לחתום על הצהרת־חיבה לארליך, תמורת ויתורו על שומרי־הראש היקרים.

אולם זה לא יעזור. כי שומרי־הראש לא נועדו להגן על ארליך מפני מתנקשים. הם באים להגן עליו מפני החשד הנורא שהוא פחות חשוב מייגאל ידין, או אריק שרון, או עזר וייצמן, או משה דיין (שאנו עדיין מספקים לו, על חשבוננו, שמירה רצופה.)

■ ■ ■

ההגיון הפשוט אומר שסכנה של התנקשות גופנית אינה מרחפת על אותם המשמיעים את הסיסמות המקובלות על הרוב המכריע של הציבור, אלא דווקא על אותם השוחים נגד הזרם, האומרים דברים שהם בלתי־פופולריים, מרגיזים ושנואים.

חייו של מאיר וילנר, למשל, בוודאי נתונים בסכנה גדולה יותר מאשר חייו של שימחה ארליך.

ואם מותר להוסיף נימה אישית: כמי שכבר שימש פעמיים בחייו מטרה להתנקשויות חמורות, נוסף על שלוש פצצות ומעשה־הצתה אחד במישרדו, יש לי נסיון כלשהו בסוגיה זו. לא ביקשתי שמירה מטעם שרות־הביטחון־הכללי, ואילו ביקשתיה — לא הייתי זוכה בה. פעמים אחדות היו לי שומרי־ראש (פרטיים ומישטרתיים) במשך כמה ימים, אך בכל פעם ויתרתי עליהם ברצון, כי הם מהווים מיטרד בלתי־נסבל לאדם האוהב לחיות את חייו בפרטיות כלשהי. העדפתי אמצעי־ביטחון אחרים.

אולם מנהיג לאומי אינו יכול להרשות לעצמו פרטיות. המיטרד הוא כאין וכאפס בעיניו לעומת ההכרזה הפומבית, החזותית, על מעמדו הרם והנישא.

■ ■ ■

סברתי שזוהי תופעה ישראלית מובהקת, עד שבא דסמונד מוריס והאיר את עיני.

מוריס הוא אחד העוסקים במדע הקרוי אתולוגיה — חקר ההתנהגות של בעלי־החיים, בעיקר מתוך מגמה להבין בעזרתה את התנהגותם של בני־אדם. סיפרו המרתק

(המשך בעמוד 44)

* קוף מסוג דה־בראצה. תמונה זו פורסמה בעיתון בהונג־קונג, הטוען כי הקוף „מזכיר מנהיג דתי מסויים במיזרח התיכון".

מאת אורי אבנרי

מיוחדת

הלם חשמלי, קשירה
למיטה, הלם אינסולין, מכות בידי אחים־
בירונים, רוב הצוות אינו מיומן

שיגעון מזרע

ד"ר גבריאל לני
שוקים חשמליים ו־400 כדורים

שדר הטלוויזיה אלי ניסן החוויר. לרגע הוא קפא במקומו, ומיד אחר־כך הזעיק אליו את שני עוזרי־ההפקה שלו, בני ליס ודליה מור. השלושה החלו בחיפושים נואשים אחרי המיסמך האבוד.

היה זה באמצע השידור החי של תוכנית־הטלוויזיה כניסה חופשית, ששודרה בשבוע שעבר. גם ללא המיסמך שאבד הצליחה התוכנית לזעזע את הארץ כולה. לפתע התגלה כי מישרד־הבריאות ושילטונות צה"ל נותנים יד להשתקת אחת הפרשות המזעזעות ביותר שידעה המדינה מעודה: פרשת הזוועות כלפי חיילי צה"ל בבית־החולים הממשלתי מזרע, ליד עכו.

חיפושיהם של שלושת אנשי הטלוויזיה לא נשאו פרי. הדו"ח הסודי נעלם. הם ידעו כי חשיפתו של הדו"ח במהלך תוכנית־הטלוויזיה תשמש אישור לכל הטענות שהועלו נגד שילטונות צה"ל ונגד מישרד־הבריאות. ניסן ושני עוזרי־ההפקה שלו גם ידעו כי היה יותר מגורם אחד שהיה מעוניין בכך שהדו"ח ייעלם, ושלא יובא לידיעת הציבור.

הדו"ח, הקרוי על־שם יושב־ראש הוועדה שחיברה אותו, פקיד מישרד־הבריאות אוריאל ריפתין, חשף גילויים מזעזעים על מה שקורה לחיילי צה"ל המאושפזים במזרע, והסיק מסקנות חריפות ביותר נגד בית־החולים, הנהלתו, כמה מרופאיו ושילטונות־הצבא. קביעותיו של דו"ח ריפתין נעשו אחרי עבודת מחקר־ממושכת, והן חד־משמעיות.

קודם כל, כדורים

אחד החיילים־לשעבר שאושפזו בבית־החולים מזרע, החושש עדיין להיחשף לציבור, הוא אבי *. אבי אמנם היה באולפן־הטלוויזיה בעת שהתוכנית שודרה, אך ברגע האחרון החליט שלא להתראיין ולהישאר בחזקת שומע בילבד. אולם לאבי היה הרבה מה להשמיע, והוא מתכוון לעשות כן.

סיפר השבוע אבי:

ב־1968, במילחמת ההתשה, קיבלתי מכה בעורף מרובה צ'כי. התחילו לי כאבים חזקים בעורף ובראש. אחרי שנה של סבל שלחה אותי הקב"נית (קצינת בריאות־הנפש) לבדיקה בבית־החולים מזרע.

אני חושב שהצעד שלה היה לגיטימי ונכון. גם אם היא טעתה באבחנה הרפואית שלה, היה עליה לבדוק זאת. במזרע, כמו בבתי־חולים אחרים, כך חשבתי לפחות אז, עובדים בני־אדם.

הגעתי למזרע. הרופא לא היה, אבל השאירו אותי שם. כדבר ראשון נתנו לי כדורים, שטישטשו אותי עד למחרת היום.

למחרת בבוקר הגיע ד"ר גבריאל לני, מנהל מחלקה 4, המחלקה הסגורה של בית־החולים. הוא דיבר איתי בדיוק ארבע דקות. יתכן שעניתי לו בבילבול מסויים, כי הייתי עדיין מטושטש מהכדורים של היום הקודם. אבל הוא היה צריך לדעת איזה כדורים נתנו לי וכמה, ומה ההשפעה שלהם על האדם.

אחרי ארבע דקות של שיחה הוא התחיל לכתוב בספר שלו, בלטינית. אחר כך נודע לי מה הוא כתב. הוא ציין שם — אחרי ארבע דקות שיחה! — שאני פאראנואיד. מעניין ששנה אחר־כך, כשכבר לא הייתי בבית־החולים — אם כי מדי פעם היו מאשפזים אותי שם — הוא החליף את זה לפסיכופאט.

יומיים שכבתי בבית־החולים, כשאני מקבל כדורים וזריקות שטישטשו אותי לגמרי. שכבתי במחלקה הסגורה של ד"ר לני. אחרי יומיים התחילו בסידרה של שוקים חשמליים. קיבלתי כ־30 טיפולים של הלם חשמלי, ללא הרדמה.

אבל לא רק זה. קיבלתי כמויות עצומות של זריקות, כדורים וסירופים. התהליך היה פחות או יותר קבוע. ד"ר לני היה נותן את ההוראה. ארבע אחים גברתניים היו תופסים אותי, ואחד היה מזריק. אחר־כך היו קושרים אותי למיטה בשרשראות ברזל.

אחרי כמה חודשים שוחררתי מבית ה־חולים. נכנסתי לשם כחייל שיש לו כאבים בראש ובעורף, ויצאתי משם שבר־כלי, פרופיל 24, עם 400 גרם כדורים ליום.

בכל חודש הייתי צריך להתייצב בבית־החולים אצל ד"ר לני. השיחה היתה קבועה. הוא היה שואל אותי „מה שלומך?" ועוד לפני שהספיק לקבל את התשובה, היה שואל אותי עוד שתי שאלות: „אתה עובד?" ו„תן בדיקת־שתן."

אם היה מתגלה בבדיקה שאני לא לוקח כדורים, מיד היו מכניסים אותי למחלקה הסגורה של ד"ר לני, לטיפול של ימים או שבועות. היו פעמים שבאמת לא לקחתי כדורים. הרגשתי כי הכדורים עושים לי רע. הבנתי כי כל עוד אני לוקח את ה־כדורים, אני בחזקת משוגע, לפחות בעיני עצמי, ורציתי להשתקם. בית־החולים הפך אותי לחולה, ולכן לא היה טעם לפנות לבית־החולים לשם שיקום. רציתי להשתקם לבד, בכוחות עצמי, והצעד הראשון היה להפסיק לקחת את הכדורים.

אבל בבדיקת־השתן היה ד"ר לני מגלה שאני לא לוקח כדורים, ומאשפז אותי מחדש. כך, במקום לחיות בריא, הייתי כל

ד"ר דן מיכאלי
מילכוד 78

„העולם הזה" מאשים כי:

● בבית־החולים מזרע נעשים על־ידי חלק מאנשי הצוות הרפואי מעשים המנוגדים לאתיקה, לנוהל התקין ולהומאניות.

● הגורמים המופקדים על נושא זה בצה"ל מפקירים את גורל חיילי צה"ל בידי אנשים שאינם ראויים לכך.

● מישרד־הבריאות מחפה על הנעשה בבית־החולים מזרע, ומבטיח את המשכם של מעשים אלה.

● שילטונות צה"ל משתתפים בקשר־השתיקה סביב מעשי־הזוועה בבית־החולים מזרע, ומסכנים את בריאותם של החיילים.

„העולם הזה" דורש כי:

● תוקם ועדת־חקירה ממלכתית, ה־מנותקת לחלוטין ממישרד־הבריאות, אשר תחקור עד תום את הנעשה בבית־החולים מזרע. מסקנותיה של ועדה זו יבוצעו לאלתר ועד תום, ואם יימצאו האשמים, הם יועמדו על ידי הוועדה לדין.

● ימנה הרמטכ"ל קצין בדרגה בכירה, אשר אינו קשור למיפקדת קצין־רפואה־ראשי, אשר יחקור את הטיפול בחיילים בבית החולים מזרע, ואת קשר־השתיקה סביב הנעשה בבית־החולים. בעיקבות מסקנותיו של אותו קצין יוסקו המסקנות המישפטיות נגד האחראים מטעם צה"ל למתרחש בבית־החולים, ונגד אותם שיצרו את קשר השתיקה במיפקדת קצין־רפואה־ראשי.

● עד להגשת מסקנות הוועדה ה־ממלכתית, יורחקו מבית־החולים מזרע מנהל בית־החולים, הד"ר ישראל זוסמן, ומנהל מחלקה 4, הד"ר גבריאל לני.

● עד להגשת מסקנות הקצין הבכיר, יוצאו החיילים מבית־החולים מזרע, ולא יישלחו לשם חיילים אחרים.

* שם בדוי.

שער־הכניסה האחורי לבית־החולים מזרע מבפנים: „רק משוגעים משתחררים!"

פעם הופך להיות יותר ויותר חולה. לכן לא עשיתי יותר חוכמות, ולקחתי את הכדורים.

לשקר כדי להינצל

בפעמים הראשונות, עוד לא עבדתי, וכאשר נשאלתי על־ידי ד"ר לני אם אני עובד, הייתי אומר לו את האמת, שאני לא עובד. אז הוא היה מכניס אותי למחלקה לאישפוז. מאוחר יותר למדתי את השיטה, ובכל פעם שהוא היה שואל אותי אם אני עובד, הייתי עונה בחיוב. כך אמנם שיקרתי, אבל ניצלתי מעוד כמה

ד"ר ערן דולב
מילכוד 79

אישפוזים ומעוד כמה זריקות, שוקים חשמליים וכדורים.

עד כאן סיפורו של אבי.

כיום אבי בריא לחלוטין. הוא הצליח לשקם עצמו, וביטל את המוראות ממזרע שהשאירו צלקת עמוקה אצלו. אבי נשא אשה, נולדו לו ילדים, והוא מתפרנס בכבוד כמנהל־מכירות של מיפעל גדול. אולם אבי יודע כי בעוד שהוא הצליח לצאת מקן־הקוקיה וממעגל הזוועות, יש עדיין חיילים רבים העוברים במחלקה 4, ותחת ידיו של ד"ר לני. למען אלה החליט אבי להילחם.

„הרגיז אותי שאף אחד ממישרד־הביטחון או מצה"ל לא ניסה לשאול אותי, בעת שהייתי בטיפול, מה קורה, ושאף אחד לא הסכים לשמוע ממני, אחרי ששוחררתי, מה קרה. עכשיו החלטתי ללכת עד הסוף."

אבי הצליח, אחרי מאמצים רבים, למצוא עורך־דין שיסכים להגיש בשמו תביעה נגד מישרד־הבריאות ומישרד־הביטחון. עורכי־דין רבים, שאליהם פנה, סירבו לקבל לידם את הטיפול, וטענו כי מילחמה נגד מוסדות אלה היא בלתי־אפשרית. כאשר הגיע אבי אל עורכת־הדין יעל פינקס הוא מצא אשה שהיתה מוכנה לא רק לשמוע את סיפוריו, אלא גם להזדעזע מהם, ולהסיק את המסקנות מהזעזוע שלה. עורכת־הדין פנקס מגישה את התביעות בשמו של אבי.

אולם לאבי אין בכך די. במשך שנות־הטיפול שלו ואחריהן הוא כתב ספר, המתאר את הקורות אותו. הספר, אשר ייצא לאור בשבועות הקרובים, קרוי פאשלה, וחברת־סרטים אמריקאית, שאותה עניין המו"ל בספר, שוקלת עתה אם להסריט אותו. אם אכן תוסרט התעודה המזעזעת שכתב אבי, יהיה בה תיאור מלא של בית־החולים מזרע ושחקן מוכשר, בעל עיניים קטנות, שפתיים הדוקות וצרות והליכה מהירה אך שקטה ומאיימת, יגלם את דמותו של הד"ר גבריאל לני.

זעקות בחדר ההלם

בית־החולים מזרע נבנה בשנות הששים, על כביש עכו־נהריה. הוא מורכב מכמה מיבנים, שכל אחד מהם הוא מחלקה בפני עצמה. הכניסה לבית־החולים שמורה היטב ומוגנת על־ידי גדר תייל. מעטים האנשים שהצליחו לחדור אל בית־החולים, בעיקר מקרב קרובי המאושפזים שם, אשר רצו להשיג פירורי־מידע על מצב יקיריהם, או רק לראות אותם לכמה דקות.

המחלקה הסגורה של בית־החולים, מחלקה 4, היא שם־דבר בכל הארץ. מחלקה 4 משותפת לגברים ולנשים, וחוסמת אותה דלת כבדה. ליד הדלת, מבפנים, חדר האחיות והאחים, הסמוך לחדרו הפרטי של ד"ר לני, מנהל־המחלקה. מהעבר השני של חדרו של לני, חדר העובדת הסוציאלית, והוא ריק במרבית שעות היום ובמרבית הימים. מעבר לשלושת החדרים האלה יש שוב דלת־ברזל כבדה, המפרידה אותם מאולם גדול, שבו ספסלים ארוכים לאורך הקירות. על ספסלים אלה חייבים החולים המאושרים של המחלקה, אותם שאינם כבולים באותה עת למיטותיהם בשלשלאות ברזל, לשבת כל היום, באפס מעשה, כימעט מעט ללא תזוזה.

בפינת החדר ניצב אמנם שולחן פינג־פונג, אולם אף אחד מהחולים או מהאחים אינו זוכר מאושפזים שאי־פעם ניצלו אותו למישחק. התרופות שהמאושפזים מקבלים אותן בכמויות־ענק אינן מאפשרות להם לעסוק בספורט או בפעילות אחרת, קלה יותר מאשר מישחק הפינג־פונג.

הצוות הסיעודי של המחלקה מורכב מכמה אחיות מוסמכות, שעברו השתלמות בבריאות־הנפש, אולם הרוב המכריע של העובדים הם גברים חסונים, שלא עברו כל השתלמות, ושאינם נחשבים כאחים. במזרע יודעים כי כדי להתקבל לעבודה כאח, יש להוכיח כוח גופני מעולה וקהות־חושים. כל אח שגילה אי־פעם מידת־רחמים, או שהתרעם על מה שקורה בתוך מחלקה 4, סולק על־ידי ד"ר לני.

חדר ההלם הוא ממלכתו הפרטית של הד"ר לני, ולאיש אין אישור לעשות בו שימוש ללא הוראתו המפורשת של לני. בחדר שבע מיטות. כל החולים, הצריכים לקבל — לדעת לני — באותו היום טיפול בהלם חשמלי, מובאים בבת אחת לחדר, ושוכבים על המיטות.

השוק ניתן לצמדים, שניים־שניים, כאשר כל יתר החולים, הממתינים לתורם בעיניים קרועות מאימה, חייבים להתבונן בטיפול. שתי אלקטרודות מוצמדות אל הרקות, ומהן מועבר חוט המתחבר אל מקור־כוח. השוק ניתן במשך שלוש דקות רצופות. הגוף מתכווץ, כמו בהתקף של מחלת הנפילה, ונשאר מכווץ ורועד עוד כ־6 דקות אחרי שהטיפול הסתיים.

בעת שנערכים טיפולי השוק־החשמלי, מהדהדים בכל חדרי המחלקה זעקות־האימים של העוברים את הטיפול. לחלק מהחולים אמנם נותן הד"ר לני, לפני הטיפול, זריקת־ואליום להרגעה, אך החולים יודעים כי הזריקה אינה מצליחה למנוע את הזעזוע.

באחד מנספחי כתב־האישום נגד בית־החולים מזרע ונגד הד"ר לני — אותו מיסמך־ריפתין שנעלם — כותב ד"ר אוסלנד, הפסיכיאטר היחידי בוועדת־ריפתין, בהתייחסו, אם כי לא באופן ישיר, אל לני ואל בית־החולים מזרע: „קיימים עדיין בתי־חולים בארץ שבהם ניתן טיפול בהלם חשמלי שלא לפי האינדיקציות המוכרות בפסיכיאטריה המודרנית. במיקרים מסויימים אף ניתן טיפול זה תוך עקיפת החוק וההוראות הקיימות, או תוך שמירה פורמאלית בילבד על ביצוע החוק."

מחלקה 4 במזרע
זעקות אימה ועיניים מפוחדות

„נזק קשה"

דו"ח־ריפתין, שהיה אחד הסודות השמורים ביותר במישרד־הבריאות, הודפס בארבעה עותקים בילבד. שני עותקים נמצאים עד היום בידי מישרד־הבריאות. עותק אחד נשלח, לפי דברי מישרד־הבריאות, לקצין־רפואה־ראשי של צה"ל. שילטונות צה"ל טוענים: הדו"ח מעולם לא הגיע אלינו.

העותק הרביעי הגיע לידי הטלוויזיה הישראלית, והוא העותק שנעלם ביום השידור.

הדו"ח הוגש ביום ה־23 בנובמבר 1978 למי שהיה אז מנכ"ל מישרד־הבריאות, הפרופסור אברהם מנצ'ל. למרות התיאורים המזעזעים, שנכתבו אמנם בלשון יבשה, המתארים את המצב הנורא של האישפוז הפסיכיאטרי בארץ, ולמרות המסקנות החמורות במייוחד של הדו"ח, קשה להצביע על משהו שנעשה לתיקון המצב ב־14 החודשים האחרונים, מאז שהוגש הדו"ח.

פרק מייוחד בדו"ח מתייחס לאופן אישפוז חיילי צה"ל בבתי־החולים הממשלתיים לחולי־נפש. לצה"ל אין בתי־חולים משלו, והוא משתמש בשרותי מישרד־הבריאות.

לגבי מזרע קובע הדו"ח בנושא זה: „יש לראות בחומרה רבה את העובדה שכל

(המשך בעמוד 42)

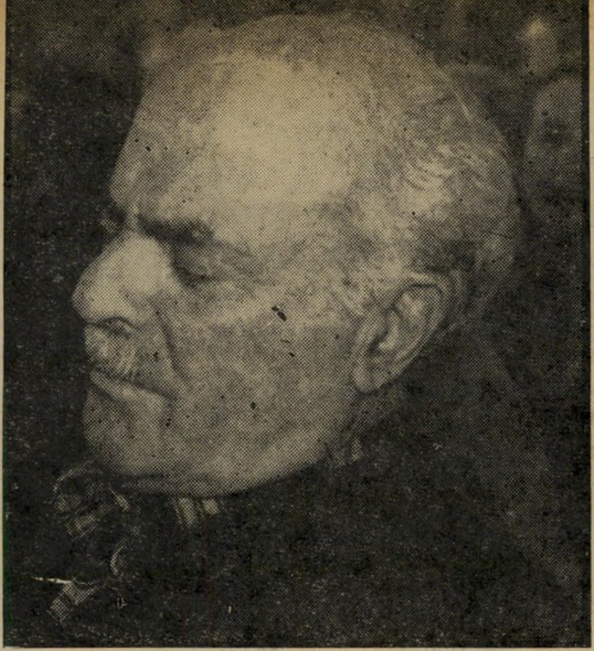

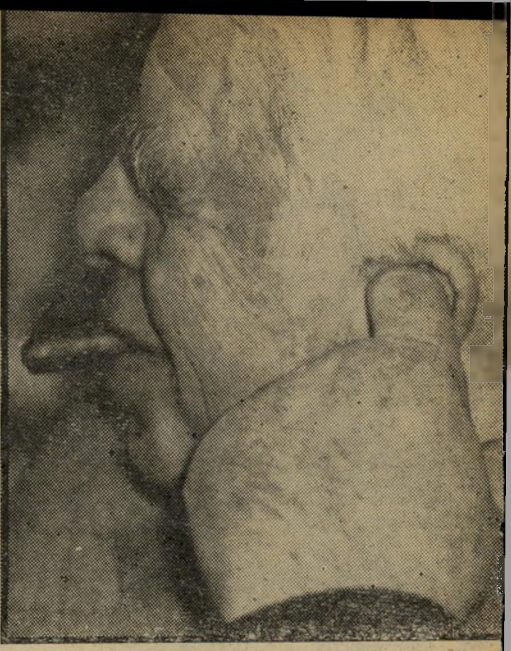

קורן ח״כ לשעבר של מיפלגת־העבודה ויו־שב־ראש התאחדות עולי רומניה בישראל, דויד קורן, סתם את אוזנו מהמהומה שבאולם.

אשכול הופעת הבכורה של מרים אשכול, אלמנת ראש־הממשלה לשעבר לוי אשכול, מאז נפטר בעלה. הגברת אשכול לא השתתפה בדיון, אך נשארה עד לסיום.

בן־אהרון מזכ״ל ההסתדרות לשעבר ותומכו של יגאל אלון, יצחק בן־אהרון, הגיע מקיבוץ **גבעת־חיים**, את דעתו על הישיבה הביע בתנומה שחטף.

ניצח

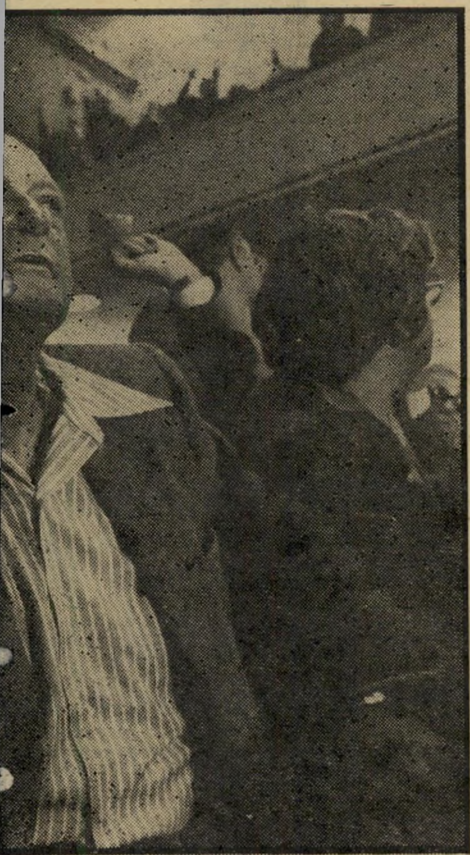

ביד רמה ובאצבע שימעון פרס משתתף בהצבעה שבה הוכרע, לפי שעה גורלו הפוליטי. פרס הניח את כל קלפיו על הצבעה זו והודיע למקורביו, כי הוא יראה בהצבעתו האישית של כל אחד מהם אם הוא שייך לו או לאוייבו. בעוד פרס מצביע ביד רמה, מצביע חיים בר־לב, בצינעה. למטה: רפי בלווא־לביא.

יגאל אלון הובס על־יד

נגדו אך תוצאות ה

קשה היה שלא להיזכר בימים הטובים של מיפלגת העבודה, בימים שלפני המפלה. אולם בית ארלוזורוב, ביתו של תיאטרון האוהל לשעבר, שוב היה מלא מפה לפה בצירי מרכז מיפלגה זו, עשרות עיתונאים, צלמים ותאורת טלוויזיה. כל ישיבות המרכז שנערכו מאז הבחירות ועד הישיבה שנערכה השבוע, מילאו בקושי רב את השורות הראשונות של האולם. היציע היה ריק לגמרי.

רק סדר הישיבה השתנה לעומת ישיבות המרכז שנערכו בעת שהמיפלגה היתה בשילטון. את מקומו של משה דיין ליד דלת היציאה תפס יצחק רבין. שמעון פרס שנהג לשבת בשורה הראשונה, ליד המעבר, ישב על הבמה ואת מקומו של פרס באולם תפס יושב־ראש סיעת המערך בכנסת, שבשבועות האחרונים הפך נושא־כיליו המוצהר של פרס, ח״כ משה שחל. דבורה ושרגא נצר הוותיקים ישבו במקומם הקבוע, בשורה השלישית. גם בגווארדיה הוותיקה שכללה את דויד הכהן, ברל רפטור ועקיבא גוברין חלו שינויים. הכהן היה כרגיל, נמרץ, תיאטראלי וקורלני. ברל רפטור בא לבוש מיכנסיים ארוכים, בניגוד להרגלו ללכת במיכנסיים קצרים, בחורף כבקיץ. עקיבא גוברין לא היה. הכוכבים החדשים של מיפלגת העבודה, יעקב לוינסון ומוטה גור, כלל לא הופיעו בישיבת המרכז.

לכתבים לענייני מיפלגות, שהופיעו הפעם בהרכב מלא, קשה היה שלא לערוך השוואות בין ישיבת מרכז מיפלגת העבודה, שבה לא השתתפו רובם בשנתיים האחרונות, לבין ישיבות מרכז חרות, שאליהן הם מתייצבים בכל פעם. גם בישיבה זו היו צעקות, בעיקר של כמה מתומכי פרס הרעשניים הזוכרים עדיין את תקופת סדרני הפועל, עת אפשר היה להוציא מהאולם כל מי שקריאות־הביניים שלו לא מצאו חן, אולם מרבית הישיבה התנהלה בשקט, בצורה תרבותית ומאופקת — הב־

דל עצו
מרכז ח
ישיב
ירית ה
העבודה
של מ
בהתמודד
באופן ה
אישים.
חודש
תאם לב
הרשימה
עד שתיב
הם יבחר
הוא ידע

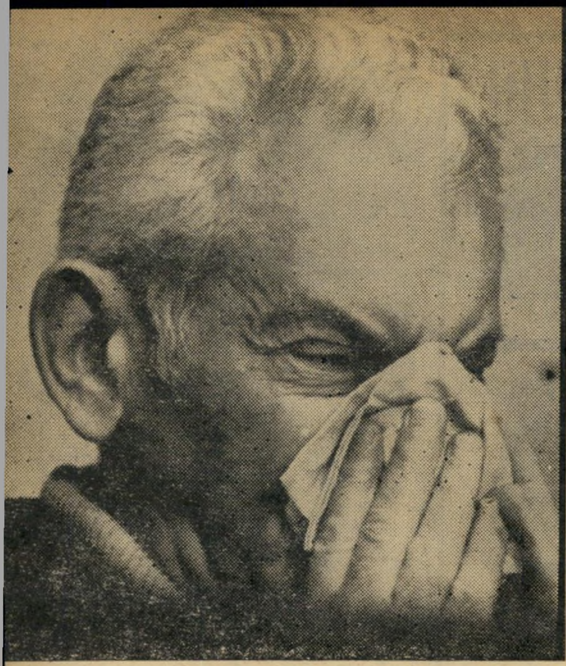

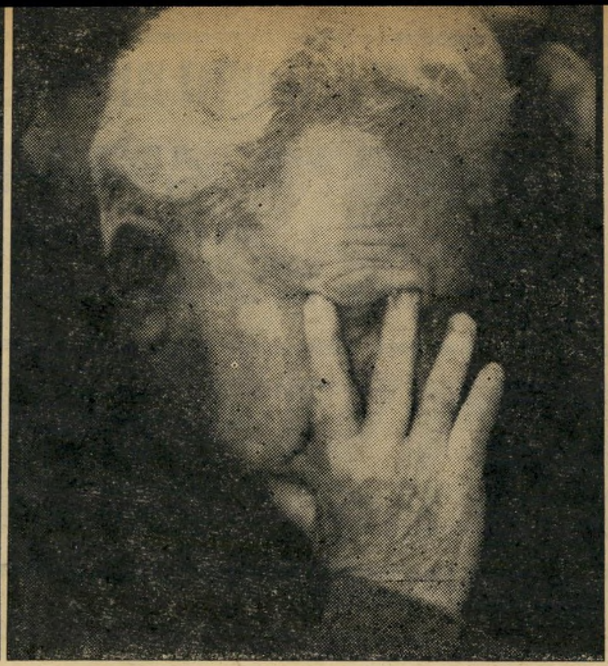

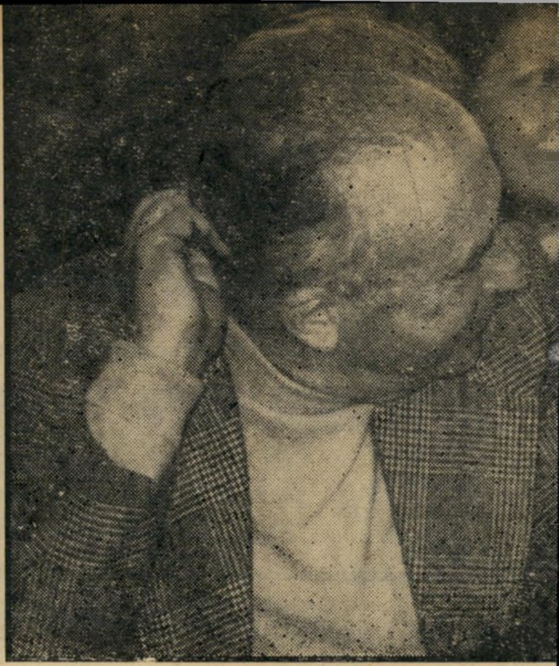

בין יריבו המושבע של שימעון פרס ולכן ראש תומכי אלון. יצחק רבין, ישב על הכסא שהיה שמור לדיין י הבחירות, שוחח עם היושבים לידו, וסירב להשתתף בדיון.

גלילי ידידו של יגאל אלון ואחד מראשי תומכיו, השר לשעבר ישראל גלילי, אשר באחרונה ממעט בפעילות מיפלגתית, ישב שקוע בהרהורים במשך מרבית הזמן.

בר־לב המזכיר האירגוני של מיפלגת ה־עבודה, חיים בר־לב, שישב לצידו של פרס על הבמה, השמיע מדי פעם הערות מבדחות.

ון פירוס

רעמי צחוק גרף מי שהיה ח״כ, שגריר ומנהל סולל־בונה, דויד הכהן. להכהן היה נימוק מקורי לדרישה כי המרכז יבחר את מועמדו מיד: „אני רוצה להצביע לפני שתגרשו אותי מהמרכז,״ אמר לראשי המיפלגה.

חברי מרכז מיפלגת העבודה שהצביעו
הצבעה היו מפלה לשימעון פרס

לעומת הג׳ונגל והבריונות השולטים בישיבות
ות.

המרכז היתה חשובה ביותר. היא היתה תיחה הרישמית במאבק על מועמד מיפלגת לראשות־הממשלה. לאחר שבועות ארוכים אישות ארסי מכיוון שמעון פרס, ואיומים ות מצידו של יגאל אלון, הוכרז באותו הערב, גלוי והמוחלט ביותר, המאבק בין שני ה־

ם אחדים מתנהל המאבק סביב שאלה אחת: ור כבר עתה את מועמד המיפלגה לראשות לכנסת הבאה ולראשות־הממשלה או להמתין חר ועידה חדשה ומרכז חדש למיפלגה, אשר במועמד. שמעון פרס רצה הכרעה מיידית. כי כיום ידו עדיין על העליונה, אך עם כל

יום שעובר מתכרסם כוחו, ואילו כוח יריבו, יגאל אלון, עולה. פרס, המכיר את המנטאליות המפא״יית המפורסמת, ידע כי אם יקבע עובדות בשטח, יהססו חברי מיפלגת העבודה להדיח אותו בשלב מאוחר יותר.

בדיוק בגלל אותם נימוקים טען יגאל אלון כי יש לדחות את ההצבעה. אלון פרש את חוקת המיפלגה הקובעת כי „ה־מועמד יבחר לפני הבחירות,״ ופירש את המילה „לפני״ כ„סמוך לבחירות״.

כאשר החליט פרס לנצל את תפקידו כיושב־ראש המיפלגה ולזמן את המרכז לבחור במועמד, מיהר ראש־המטה של

(המשך בעמוד 42)

שינה ומיקטרת ח״כ יוסי שריד, אשר עדיין לא קבע עמדה סופית בין שני המועמדים, נרדם בעת הישיבה, ואילו אלי מיזרחי, מי שהיה ראש לישכתם של גולדה מאיר ויצחק רבין, מעשן את מקטרתו.

התפתחויות חדשות בחקירת רצח שולמן: חשוד אחד נחשב

נרצח מי שנרצח אחרון

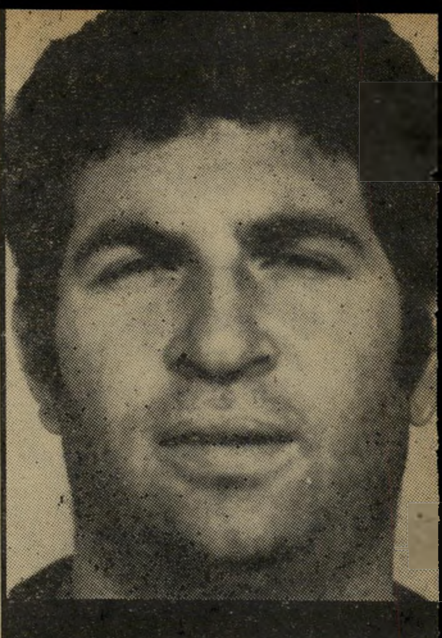

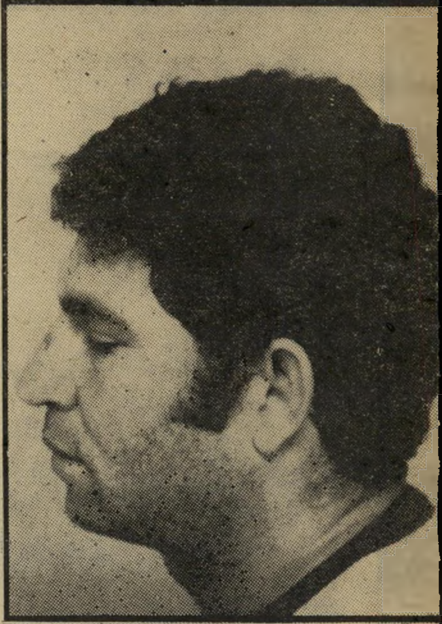

הנעלם שלמה קלמיס, שאותו מגדירה המישטרה כ־קבלן הפיצוצים בעולם־התחתון, נעדר מאז ה־2 בנובמבר 1979. על־פי שמועות הוא נרצח על רקע חיסול חשבונות, אולם המיש־טרה חושדת כי הוא מעורב ברצח שולמן.

ה התפוצצות שהרעידה לפני כ־חודש את שכונת אפקה בתל־אביב העמידה את מישטרת־ישראל לפני אחד האתגרים הגדולים ביותר מאז הקמתה. ה־עובדה ששמו של דויד שולמן, מי שנהרג בהתפוצצות זו, מוכר לקוראי העיתו־נים, בעיקר מאז שהיה שולמן מעורב במישפט בצלאל מיזרחי, והעובדה ששול־מן היה מעורב בעיסקות מסחריות ועיס־קות־קרקעות בסכומים של מיליונים רבים של לירות, היתה מספיקה למישטרה כדי לדעת שהפעם עליה לגלות את הרוצחים בכל מחיר.

אחת ההוראות הראשונות של המפכ״ל החדש של המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, היתה לתגבר את הצח״מ, צוות־החקירה־המייוחד, שעליו הוטל לפענח את פרשת רצח שולמן. המפכ״ל הודיע, בצו־רה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי ב־מיקרה זה לא יקבל חוסר־הצלחה כתשובה.

הצוות המתוגבר, בראשותו של סגן־ניצב משה פרידמן, מי שפיקד על מיבצע סוגר ללכידת בורחי כלא־רמלה, החליט בשלב מסויים לבדוק את מערכת־היחסים בין שולמן למישפחה הערבית המפורסמת ביפו, מישפחת שניר, שעימה נקלע שול־מן בשעתו לסיכסוך־קרקעות חריף.

בכפפות משי

שלושת ראשי מישפחת שניר, האחים מוחמד, סייד ויוסף, הוזמנו כמה פע־מים לחקירות במטה מחוז תל־אביב של המישטרה. במשך שעות ארוכות הם ישבו על ספסל במיסדרון, מבלי שנקראו לחדר החקירות. באותו הזמן לא ידעו האחים שניר שהם יושבים ליד מיקרופון סמוי, שהותקן במיוחד בשבילם, וכי שיחותיהם המישפחתיות הוקלטו. באמצעות תכסיס זה הצליחו אנשי הצח״מ לאגור מידע חשוב. ההקלטות במלואן שמורות היטב בכספת המישטרה במחוז תל־אביב.

עם מישפחת שניר, כך יודעים ב־מישטרה, יש לנהוג בכפפות של משי ובזהירות רבה. העובדה שהמישפחה היא ערבית הופכת את הנושא לרגיש במייו־חד. החוקרים יודעים מנסיונם, כי בעבר ניסתה המישטרה להאשים כמה מבני־המישפחה בעבירות פליליות, ללא הצלחה. כישלון נוסף, בעיקר בפרשה העומדת ב־אור הזרקורים כפרשת שולמן, עשוי להת־פקידה את מיכלול העסקות של מיפעל רהיטי מרס, ששולמן היה בעליו. לצורך זה צורף לצוות־החקירה רואה־חשבון, ש־עבר על סיפרי־החברה. נבדקו גם אירועים מן העבר, ששולמן היה קשור בהם. נערכה רשימה ארוכה של אנשים, שהיו ב־קשרים שונים עם הנרצח, וכולם הוזמנו למישטרה ונחקרו ארוכות.

החומר הרב שעבר תחת ידי צוות־החקירה מויין וסווג. בזה אחר זה נסתיימו חקירות־המישנה בכיוונים השונים, כולן ללא תוצאות ממשיות. לחוקרים הסתבר, כי דויד שולמן היה בעת הירצחו במצב כלכלי מצויין, וכי לא היה מעורב כלל מאדמותיהם של בני־המישפחה בשנות ה־50.

העילה שאיפשרה למדינה להשתלט על האדמות סופקה על־ידי האח החמישי של מישפחת שניר, שברח כפליט במילחמת־העצמאות ושהוכרז כ„נפקד״. לפי החוק היתה המדינה רשאית להלאים את חלקו באדמות.

בני מישפחת שניר לא השלימו מעולם עם ההלאמה. במשך שנים ניסו להשיב את האדמות באמצעות הליכים מישפטיים, ש־נקט עבורם פרקליטם, עורך־הדין דויד ליבאי. אולם גם כאשר נכשלו כל הניס־יונות, לא השלימו עם רוע הגזירה. בלי־

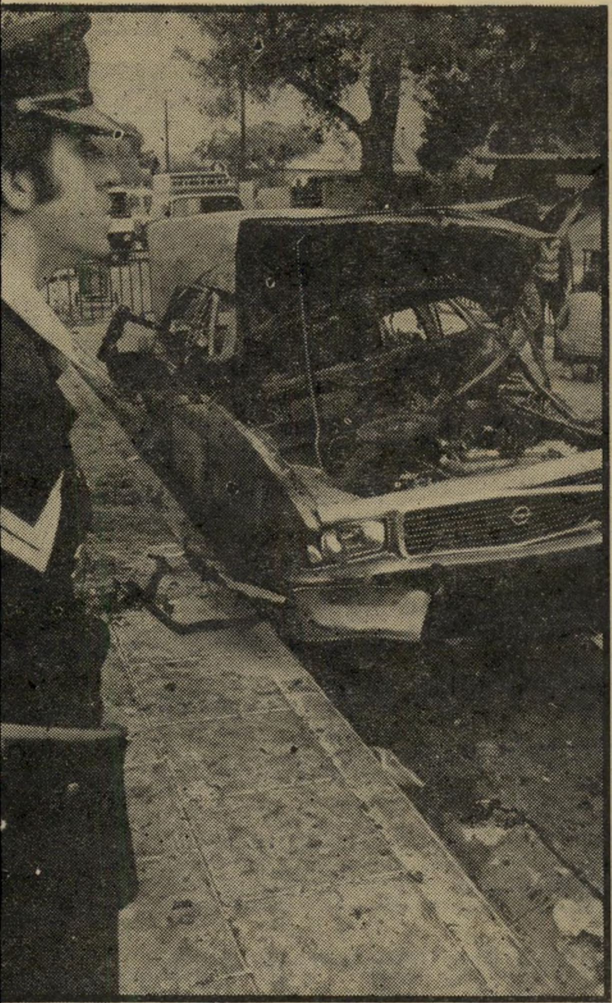

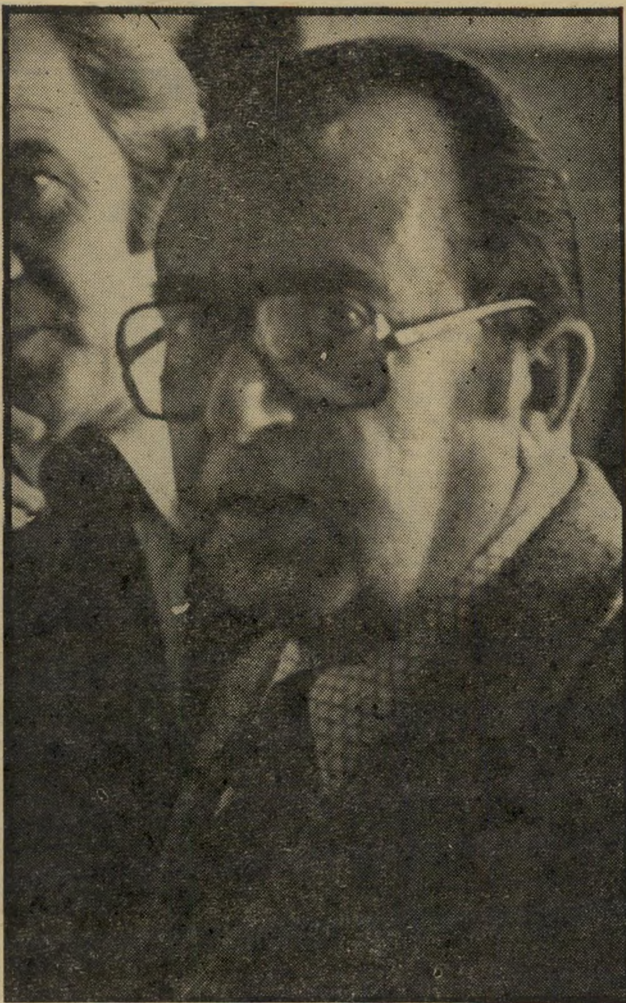

הקורבן ומקום הרצח דויד שולמן, מי שהיה בעליו של מיפעל רהיטי מרס, נרצח באמצעות מיטען־חבלה ממולכד, שחובר למערכת ההצתה של מכוניתו. המכונית חנתה לפני ביתו, וכאשר יצא בבוקר והתניע אותה, התפוצץ המיטען. החוקרים סבורים, כי את המילכוד ביצע אחד ממומחי העולם התחתון לפיצוצים.

פרש כהיטפלות בלתי־מוצדקת, ביגלל ה־עובדה שזו מישפחה ערבית. לכן החליטו החוקרים לבדוק מחדש את כל חומר־הרא־יות, ולחפש אחרי כיווני־חקירה נוספים.

על הצח״מ מכבידה העובדה שיש לה הפעם עסק עם אנשי־מיקצוע. שיטת־הרצח המתוחכמת, מיטען־חבלה ממולכד וקטלני שחובר למערכת־ההצתה של מכוניתו של שולמן, חוסר העקבות והשתיקה בעולם התחתון, העידו, כי הפעם תהיה זו עבודה מסובכת וקשה.

בשבועות האחרונים בדקו החוקרים בק־בפרשה נראית־לעין כל שהיא, שבה עשוי היה להיות טמון המניע לרציחתו.

רק כיוון אחד של החקירה לא הגיע למבוי סתום. התפתחויות מפתיעות בכי־וון זה הביאו את החוקרים למסקנה, כי הנחתם הראשונית היתה נכונה, וכי הם עומדים על סף פיענוח התעלומה.

ככל שהלכה החקירה והעמיקה, שוכנעו החוקרים יותר ויותר, כי סיכסוך־הקר־קעות בין שולמן ומישפחת שניר הוא רק קצה הקרחון של פרשה סבוכה מן העבר הרחוק. פרשה זו קשורה בהלאמת חלק בם נוצר מישקע עמוק של התמרמרות ורוגז, שאותו הביעו בהזדמנויות שונות.

כאשר רכש דויד שולמן מן המדינה את האדמות שהולאמו, הפך בעיני המישפחה הסמל למימסד שנישל אותם מאדמות אלה. על רקע זה הביעו בני המישפחה התנגדות לבניית בית מרס. חרף התנגדותם העזה, הקים שולמן את המיבנה.

אולם המצב החמיר כאשר החליט שול־מן, מאוחר יותר, לבנות מיבנה נוסף, ב־אמצעות הקבלן בצלאל מיזרחי. במשך כל זמן הבנייה לא פסקו החבלות, גניבת־

כמת והרצל עוזר שנחשד נרצח השבוע

החומרים והשריפות בבניין ההולך ומוקם. כאשר לא הביאו מעשים אלה להפסקת ה־בנייה, פוצץ טרקטור שעבד בשטח, ב־אמצעות מיטען־חבלה ממולכד. מעולם לא נתגלו האחראים למעשים אלו.

חוקרי רצח שולמן הזמינו למישטרה את בצלאל מיזרחי, וגבו ממנו עדות על אודות איומים שהופנו אליו, בשעה ש־עסק בהקמת הבניין עבור דויד שולמן. מיזרהי נחקר גם בקשר לריב ישיר ש־היה לו, בהלך הבנייה, עם האחים שניר.

צוות־החקירה הגיע למסקנה, כי מיל־בד הסיכסוך בנוגע לדרך היתה לבני ·מישפחת שניר התנגדות גם לעצם קניית האדמות על־ידי שולמן והקמת המיבנים. לצוות נודע גם, כי מישפחת שניר טענה ששולמן סוגר אותה בבנייניו מכל הכיוו־

מוחמד

שניר הוא אחד מבני המישפחה שסביבה מת־נהלת חקירת המישטרה. החוקרים בודקים את מעורבות האחים שניר בפרשת שולמן.

נים, ומפריע את מנוחתה. מילבד זאת הביעה המישפחה כעס רב כאשר נודע לה, כי שולמן מכר חלק מהשטח לבנק דיס־קונט בסכום גבוה. בני־המישפחה טענו, כי שולמן מתעשר מאדמות אשר נגזלו מהם. בני המישפחה נעצרו על־ידי המיש־טרה השבוע.

אגרוף קמוץ

עם תחילת החקירה הגיעה המיש־טרה למבוי סתום עד שחלה התפת־חות מפתיעה, מכיוון שונה לחלוטין, אשר אימצה את ידי החוקרים להמשיך ב־חקירה.

העולם התחתון היפואי מתחלק לכמה כנופיות. אחת מהן היא ערבית והשאר יהודיות או מעורבות. בין הכנופיות קיי־מים יחסים מורכבים, שחלקם באים לידי ביטוי במעשי־רצח על רקע חיסול־חש־בונות. בחברה היפואית יש לבני מישפחת שניר מעמד מיוחד.

מעמד זה של בני שניר בא להם כתוצאה מהמוניטין שיצא להם כגברים קשוחים. היטיב להגדיר זאת הוקר־מישטרה, ש־הישוה את בני־המישפחה, הסגורים בתוך עצמם, לאגרוף קמוץ.

כתוצאה ממעמדה נימנים עם ידידי ה־מישפחה גם עבריינים יהודיים רבים, נוסף על ערבים. עימם נימנים לילו פרג׳יון והרצל עוזר, שני לוויתנים, שדי בהזכרת שמם כדי להטיל מורא על דגי־הרקק ב־עולם־התחתון.

פרג׳יון ועוזר הוזמנו לחקירה ושוחררו. עוזר הציג את האליבי המשכנע ביותר: ביום הרצח הוא היה בכלא, לכאורה לא היתה למישטרה כל אחיזה לחשוד בו.

אולם מה שלא הצליחו חוקרי המישטרה להשיג, אחיזה לקשר של עוזר עם רצח שולמן, בא העולם־התחתון והגיש לה על מגש של כסף. ביום השלישי השבוע נרצח הרצל עוזר על־ידי אלמונים, שירו בו ליד דלת ביתו. עתה משוכנעים חוקרי רצח שולמן, כי הרצח של עוזר קשור קשר ישיר עם רצח שולמן.

בניגוד למה שיכול להראות בעיקבות רצח הרצל עוזר, הרי שאנשי הצח״מ משוכנעים שבעקבות רצח עוזר הם הקרו־בים עוד יותר לפתרון תעלומת רצח שולמן.

האם המת חי?

עם ידידי שניר נימנה גם יוסף לב, ה־מכונה אבו־טוב, הנחשב כמומחה לפי־צוצים. במיקצועו הרשמי הוא, אמנם, דייג, אלא שבמאגר המודיעיני המישטרתי הוא ידוע כסוחר־סמים וכמומחה לפיצוצים. ה־מישטרה החליטה לחקרו. אך הוא הציג אליבי מהימן, ולא נמצאו נגדו כל הוכחות.

כתוצאה מכך פנתה המישטרה אל קבלן פיצוצים אחר, שלמה קלמיס. אולם אותו התקשתה המישטרה להביא לחקירה, שכן הוא נחשב כמת.

קלמיס בן ה־32, המכונה שלום, הוא בעל עבר עשיר בעבירות שונות. מילבד התעסקותו בחומרי־חבלה, הוא ידוע ל־מישטרה גם כסוחר־סמים. הוא נשוי ומת־גורר עם אישתו ברחוב קדם 128 ביפו.

מאז ה־2 בנובמבר 1979 הוא נעדר, ועיקבותיו נעלמו. שמועות, שרווחו בקרב העולם־התחתון, סיפרו, כי קלמיס נרצח על רקע חיסול־חשבונות, וגופתו הוסתרה.

החוקרים נטו לקבל שמועות אלה, כיוון שעל־פי מידע שהיה בידם היה קלמיס אהראי לניסיון־ההתנקשות בחייו של ראש הכנופיה הערבית ביפו, חאג׳ כחיל, ש־מכוניתו מולכדה בכיכר אתרים בתל־אביב. כחיל ניצל בפעם זו, תודות לאמ־צעי־זהירות שנקט, כאשר השאיר את דלת מכוניתו פתוחה בשעת ההתנעה. הוא הועף החוצה, ורק נפצע. את מותו הוא מצא מיריות תת־מיקלע, זמן־מה לאחר מכן. החוקרים הניחו, כי ידם הארוכה של אנשי כנופיתו מצאה את קלמיס ונקמה בו.

שינוי מפתיע בהנחתם של החוקרים חל כאשר הובא לידיעתם מיקרה אחר, שאירע לפני רצח שולמן. שני חברים של שלמה קלמיס, אברהם בן־שמעון ויע־קוב ואקנין, נתפסו סמוך לביתו, כש־ברשותם חומר־נפץ. הם הודו, בשיחות עם חוקריהם, כי קיבלו את חומר־הנפץ מ־קלמיס, אך סירבו למסור על־כך עדות, כנראה מחשש לנקמה. למרות שהוצעה להם עיסקה הם עמדו בסירובם, הועמדו לדין והורשעו.

אחרי רצח שולמן התגלה, כי חומר־הנפץ שנמצא ברשותם זהה לשרידי חומר־הנפץ ששימש למילכוד מכוניתו של שולמן. החוקרים קישרו מייד בין שתי הפרשות, והעלו את הסברה, כי השניים לא שיקרו, וכי קלמיס כלל לא נרצח, אלא ירד למחתרת.

החוקרים סבורים, כי היתה ברשות קלמיס כמות נוספת של חומר־נפץ, מאותו הסוג שנתפס אצל חבריו. את ההשערה הזאת חיזקה גם העובדה, כי מילכוד מכו־ניתו של שולמן היה זהה כימעט לחלו־טין לשיטת מילכוד מכוניתו של חאג׳ כחיל, אשר ביצועו מיוחס לקלמיס.

השערות אחרות, כאילו בוצע המילכוד על־ידי מומחה שייובא מחוץ־לארץ, נפס־לו על־ידי החוקרים, אחרי שהתברר, כי אופן המילכוד היה פשוט יחסית, וכי הוא זהה לשיטות הנקוטות בידי העולם־התחתון הישראלי.

עיקר החקירה מופנה עתה לגילויו של שלמה קלמיס, אם הוא אכן בין החיים ולהוכחת הקשר בין רצח שולמן לרצח עוזר.

יוסי היימן ■

האחים

שניר שנעצרו השבוע, הם בעלי מעמד מיוחד בעולם־התחתון היפואי. בתמונה הם נראים בעת שנעצרו, בשנת 1965, בחשד רצח שריף שאנטי. המישטרה חששה לעצור את האחים שניר כדי שלא תואשם בהתנכלות לערבים.

מי הכשיל את שר־המישפטים, שציווה להפוך

דרך ציבורית לפרטית - ופתח בכך במחול־השדים

דרך המריבה

„חוששני שמי שסיפק לכבוד השר את המידע שעליו ביסס את הו־דעתו האמורה, לא עשה עבודה ראויה וחוששני שהכשיל את שר־המישפטים.״

קביעה חמורה זו קבע שופט השלום בתל־אביב אליעזר כהן בפסקי־דין שנתן בימים אלה במהלך מישפט של בעלי קרקעות באיזור גבעת־הרצל נגד בנק דיסקונט.

סיכסוך בעלי הקרקעות מיקד את תשומת־לב המישטרה בחקירת המניעים לרצח דויד שולמן. השופט סתם ולא פירש מי הוא שהכשיל את שר־המישפטים, ו־מתוך תיק בית־המישפט אין ללמוד מי עשה מעשה חמור זה. דבר אחד ברור: שר־המישפטים, שכאמור על־ידי השופט הוטעה והוכשל, פירסם בדצמבר 1976 צו שבו ביטול את יעודה של הדרך הציבורית המפרידה בין בית מרס לבית בית דיסקונט הסמוך, הפך אותה דרך פרטית ואיפשר את מכירתה מבעלות עיריית תל־אביב ל־בעלות בנק דיסקונט. בכך הוטתה הכף לטובת בנק דיסקונט בסיכסוך הממושך בינם לבין בעלי הקרקעות שבראשם עו־מדת מישפחת מוחמד שניר. מישפחת שניר המורחבת, המונה 7 מישפחות (45 נפ־שות), שוכנת במקום דורות רבים. המיש־פחה היתה בעלת עשרות דונמים הכוללים את מרבית השטח לאורך רחוב הרצל, שעליו שוכנים כיום בית מרס, בית דיס־קונט ובית מרס־מיזרחי שנמכר באחרונה לדיסקונט. השטחים לאורך רחוב הרצל היו בבעלות בן־מישפחה שנמלט למצריים ב־מילחמת־העצמאות והוכרז כנפקד, ואשר כל רכושו הוחרם. הקרקעות נמכרו מרשות הפיתוח לקונים שונים. מיגרש אחד הגיע לבעלותו של דויד שולמן (הרצל 158), שהקים עליו את בית רהיטי מרס. את המיגרש לידו (הרצל 156) רכש בנק דיס־קונט, בשנת 1950. לאחר ההפקעות נותרו בידי המישפחה כ־30 דונמים הכוללים איזור מוסכים, פרדס ובתי־מגורים, ואשר משתרעים בין רחוב הרצל לאיזור קריית־המלאכה ובית־מרכזים של יולי עופר.

הכניסה היחידה לשטח שניר שבו עשרות בעלי־מלאכה, היא באמצעות דרך ציבורית העוברת בין בית מרס לבית דיסקונט וה־קיימת מאות שנים.

בשנת 1973 רשם פקיד הסדר־הקרק־

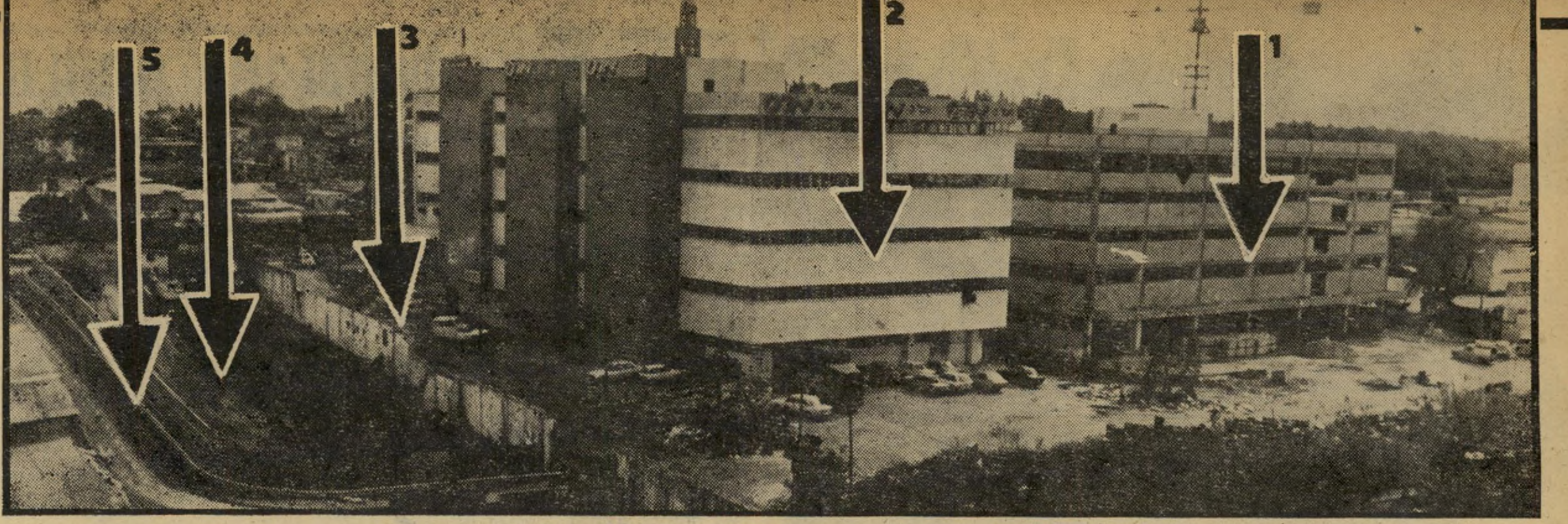

שטח המריבה:

1. בית מרס־מיזרחי־גניש שנרכש על־ידי **דיסקונט** לפני חודשיים. 2. בית **מרס**. 3. הדרך הציבורית שאותה רוצה **דיסקונט** לסגור. 4. הבור על המיגרש הישן של **דיסקונט**. 5. הדרך התחלופית שמציע **דיסקונט**. הבנק הודיע, כי בכוונתו להעביר את משרדיו הראשיים מרחוב יהודה הלוי. אם ירכוש הבנק את בית **מרס**, תהיה בידיו מערכת רצופה גדולה, לאורך רחוב הרצל. עורך הדין יחיאל מכחיש כי בכוונת הבנק לרכוש את בית **מרס**.

רצח שולמן מיקד את תשומת־הלב לסיכסוך הקרקעות המתמשך בין „בנק דיסקונט" למישפחת שניר, בגלל הקמת גוש מישרדים

(המשך מעמוד 39)

עות את הדרך כחלקה נפרדת שייעודה דרך ציבורית. בשנת 1977 החליט בנק דיסקונט **לאחד את הדרך עם החלקה שלו, שהיתה בעלת מיבנה צר וארוך וחזיתה ברחוב הרצל היתה צרה ביותר. הבנק החל בהליכים לרכוש את הדרך ולשנות את יעודה.**

רצח הרוח החיה

בפברואר 1978, בעוד החלקה רשומה כדרך ציבורית, התחיל הבנק לפעול לסגירת הדרך. הבנק סלל דרך אחרת העוקפת את החלקה שלו ומגיעה בעיקול פתלתל אל איזור המוסכים, וטען כי זו תחלופה לדרך הציבורית. מישפחת שניר פנתה למישרד עורך־הדין משה נחשון, ונציגו עורך־הדין דוד קולקר הבהיר לבנק כי הדרך רשומה כדרך ציבורית, וכי הוא לא יתן לסגרה. הוא הציע לבנק להתפשר עם שולחיו ולפצותם בסכום שיאפשר להם לסגור את העסקים, שכן הדרך המוצעת אינה מאפשרת תנועה סדירה ותקינה לאיזור, בעיקר של משאיות גדולות הבאות לאיזור המוסכים. הבנק סירב להצעה ולאחר ששר־המישפטים הוטעה והוכשל וביטל את יעוד הדרך כציבורית, הודיע נציג הבנק, עורך־הדין יצחק יחיאל. לדוד קולקר, כי הבנק מתחיל בעבודות. עורך־הדין יחיאל, שהוא עורך־דין ותיק ומנוסה ואינו עורך־הדין הקבוע של דיסקונט **התמחה במישפטים מסובכים. בין לקוחותיו נמנות רשויות מקומיות שלהן מישפטי מקרקעין רבים וגם חברות מיסחריות. בין לקוחותיו גם חברת** וימפי, **שבעלה הראשון בוריס קישון נסחט על־ידי חבורת פושעים. רצח אילן אשרוב קשור היה בפרשה זו**

ובסופו של דבר התמוטט בוריס קישון וו**ימפי** נמכרה לחבורה בראשות אלי טייסונה.

עורך־דין קולקר פנה לבית־המישפט לבקש צו־מניעה זמני נגד עבודות הבנק על הדרך. הבנק טען בבית־המישפט כי ביטול יעוד הדרך על־ידי שר־המישפטים אינו מחזיר את הזכויות שהיו קודם לבעלי הקרקע שהופקעה. עורך־הדין קולקר טען כי ביטול היעוד הציבורי של הקרקע שהופקעה מחזיר לבעלים הקודמים את זכויותיהם. קולקר קיבל צו־מניעה זמני עד למישפט והדיון בצו הזמני הגיע עד בית־המישפט העליון שאישר את הצו. אולם הצו הורה למישפחת שניר להפקיד 2 מיליון לירות כערבות.

בעת הפקדת הכספים היתה מישפחת שניר באבל. אבי המישפחה והרוח החיה במאבק הקרקעות, עלי שניר, נרצח במהלומות גרזן על־ידי אלמונים. המישפחה סברה כי הרצח הוא חלק ממאבק פנימי של המישפחה. אחת מתוצאות הרצח היתה החלשת רוח הלחימה של המישפחה. המישפחה התקשתה לגייס את הסכום הדרוש

ממלכת שניר

30 הדונם של מישפחת שניר שאותם רוצה עיריית תל־אביב להפקיע עבור החברה לשיקום המלאכה, ו־מסייעת יחד עם המישטרה לחנוק את השטח כדי לכפות על האחים להיכנע.

לערבות, והפקידה 25 אלף לירות פחות ממה שהוטל עליה. עורך־הדין יחיאל החליט כי אי מילוי הוראות הערבות כמוהו כאי־קיום הוראת בית־המישפט ולכן הצו בטל. בנסיבות אלה הועלו על השטח כלים לעבודות־עפר לסגירת הדרך. מישטרת יפו החליטה לסייע בהעלאת הכלים. עורך־דין קולקר הגיע למקום, ב־16 באוגוסט 1979, יום הולדת בנו, והראה לשוטרים את צו־המניעה. השוטרים אמרו לו שהצו אינו מעניין אותם, וכי הוא אינו קיים, והם נשמעים להוראות הצד השני. מישפחת שניר ניצבה לפני הטרקטורים, והשוטרים עצרו את מוחמד שניר, שנעשה ראש־המישפחה אחרי רצח עלי. על מה שאירע אז סיפר עורך־הדין קולקר כי היתה זו הפעם הראשונה שהתבייש להיות ישראלי. סופה של הפרשה, שמישפחת שניר הוסיפה 25 אלף לירות, והבנק נאלץ להפסיק את העבודות. לאחר מכן טענה המישטרה כי כלל לא עצרה את שניר, וכי שוטריה רק הסתכלו על הנעשה.

הצעה להסדר פשרה

לפני כשבוע החליט השופט אליעזר כהן שהאחים שניר אינם צודקים, וכי ביטול יעוד השטח אינו מחזיר לשנירים את זכותם על הקרקע, ולכן המכירה לדיסקונט תקפה. אולם השופט ידע כי הוא פוסק הלכה בתחום שטרם נפסק בישראל — מה דין הזכויות של בעלים קודמים לקרקע שהפקעתה נעשתה בגלל יעד ציבורי שבוטל לאחר מכן. השופט איפשר לאחים שניר להגיש ערעור והורה על המשך צו־המניעה נגד הבנק עד הגשת העירעור. בימים אלה יוגש העירעור. מסתבר שבמהלך המישפט צריך היה להעיד דוד שולמן, ורציחתו מנעה, כמובן, את מתן עדותו.

לפני כשנה, עת עסק בנק דיסקונט בעבודות במיגרש שרכש, וחפר בור ענק, ניסו אלמונים להתנכל לכלי־העבודה. מישהו שפך דבק למיכלי הדלק של הטרקטורים, ונמצאה פצצה ליד אחד מהם. המישטרה חשדה וחקרה את בעלי המוסכים בסביבה. עבודות החפירה הופסקו. באחרונה גם הוחלף קבלן העבודות, ואת בניית בית דיסקונט יבנו קבלנים אחרים.

עורך־הדין דוד ליבאי מייצג את מישפחת שניר במישור הפלילי, ומעיד כי היחס אליהם מעורר בושה בלב כל ישראלי. לדעתו מתנכלת המישטרה אליהם בצורה המעוררת חשד כי היא מסייעת לנשלם מן השטחים שנשארו בידיהם. ליבאי סיפר כי בתקופה שלפני שנה, עת היה המאבק בין מישפחת שניר ליריביה בכל עוזו, הציע נציג היריבים, האחראי על הבניה מטעמם, לשני בעלי מוסכים, דב מוסקוביץ ורוני חרובי, לסיים את הפרשה בדרכי שלום. הוא הציע כי השניים ייפגשו עם מרדכי („מנטש") צרפתי, שיסדיר את הפרשה. ליבאי, המייצג גם את בעלי המוסכים, סיפר כי הוא אסר על שולחיו להסכים להצעה, ואמר כי טרם שמע על מוסד להסדרים פרטיים, וכי כל עוד הוא מייצגם יסתיים העניין בצורה מקובלת בבית־מישפט או בין עורכי־דין. ליבאי פנה לעורך־הדין אמנון גולדנברג (כיום נשיא לישכת עורכי־הדין), שטיפל בעבר בשם **האחים שניר בניסיון להחזיר להם את הקרקעות שהופקעו, ואשר קשור גם עם בנק** דיסקונט. **הוא ביקשו לנסות להביא להסדר פשרה. עורך־הדין גולדנברג נפגש עם מנכ"ל בנק** דיסקונט, **דני רקנאטי, וסיכם עימו כי הוא ועורך־דין הבנק יהושע רוטנשטרייך יהיו בוררים בפרשה. נמסר לעורכי־הדין כי תמורת חמישה מיליון לירות פיצוי לבעלי המוסכים ניתן להגיע להסדר שיאפשר לבנק להתחיל מייד בעבודות. אולם לאחר כמה שיחות בין גולדנברג לרוטנשטרייך, הודיע לפתע הבנק על נסיגתו מההצעה.**

עורך־הדין יחיאל, שנשאל על ניסיון הפשרה, אמר כי ההצעה להסדר לא התקבלה לאחר התייעצות, שכן לדעתו היתה זו דרישה בלתי־סבירה ואסור לבנק להיכנע לדרישות כאלה. יחיאל אמר כי לא ידוע לו שהוצע בשם הבנק כי מנטש יעשה פשרה. לדבריו עורכי־הדין ליבאי וגולדנברג ניסו לעקוף אותו והלכו ישר לדני רקנאטי, אולם אחרי שהוא התייעץ היתה התשובה שלילית.

מנטש ידוע בקשריו עם צמרת בנק דיסקונט. **הוא ומייסד הבנק המנוח, ליאון רקנאטי, מוצאם מסלוניקי, ומנטש עובד עם הבנק שנים רבות.**

מערכת רצופה של מיבנים

מה האינטרסים שיש לבנק דיסקונט **באיזור? הבנק רכש בשעתו את המקום שבו חפר בור, ועתה רכש את הבית מצידו השני של בית** מרס. **במהלך עיסקה זו שילם הבנק 236 מיליון לירות תמורת 18.5 אלף מטר. זהו מחיר של 12.7 אלף לירות למטר. מחיר זה נמוך ביותר ביחס למחירים בסביבה. כשנה קודם לכן הציע** משקיע מאיראן למיזרחי־גניש־שולמן, שמכרו לדיסקונט את הבית הגובל במרס, מחיר של 16 אלף לירות למטר תמורת שתי קומות־קרקע. מאז הצעתו עלו המחירים. כתבו הכלכלי של הארץ, אלעזר לוין, הסביר את המחיר הנמוך בכך שעל הבנק לגמור לבנות את הבניין. זהו הסדר סביר.

אם ירכוש עתה הבנק את בית מרס תהיה בידיו מערכת רצופה גדולה לאורך רחוב הרצל. הבנק כבר הודיע כי בכוונתו להעביר למקום את מרכזיו מרחוב יהודה הלוי. יחד עם בית מרס, אם יימכר, יוכל הבנק להעביר גם את מרכז הנהלתו למקום ולקבל ריכוז במקום נוח. עורך־הדין יחיאל מכחיש כאילו יש לבנק כוונה כל שהיא לרכוש את בית מרס, אולם רכישת הבית כדאית לבנק מבחינה כלכלית מאחר שתיצור רצף מיבנים שיעמוד לרשות הבנק. המישטרה חושבת כי האחים שניר עומדים מאחרי רצח שולמן. אך קשה לראות מה הרוויחו כתוצאה מן הרצח. אולי טמון הפתרון בהרחבת החבורה ובכוונתה לעבר אחרים.

יגאל לביב

במדינה

(המשך מעמוד 31)
בחירות, וככל שעסקני־חרות ברחבי הארץ ישגרו מסר של אס־או־אס להנהגתם, כן יתחזק מעמדו של לוי לעומת הורביץ.

הורביץ יכול לנצח בקרב. אך אם לא יזכה בהצלחה כלכלית מפתיעה, לוי הוא שינצח במילחמה.

פרשות

הזונה, הבן ועורך־הדין

בנה של היצאנית שנישאה לפינחס לבון מתנכר לה, ואילו עורך־הדין צבי לידסקי הוא המלאך הטוב שעוזר לה

בנה של שולמית בופמן, גרושתו של פינחס לבון ז״ל, העומדת עתה לדין פלילי בגין החזקת וניהול בית־בושת בדירתה (העולם הזה 2209), הוא רקדן בלט מפורסם. אולם בעטיו של מיקצועה של האם, אין הבן רוחש לה כבוד רב.

במשך השנים האחרונות אומנם נהג הבן לבקר את אמו, ואף הפריש לה קיצבה חודשית של אלף לירות, אולם מאז מעצרה האחרון בפברואר 1979, והפירסומים סביבה בעיתונות, חדל לבקר אותה ומה שחמור עוד יותר אף הפסיק את קיצבתה.

גרושתו של שר־הביטחון לשעבר נשארה, איפוא, בודדה וגלמודה. גם ידידיה האחרים זנחו אותה. „הייתי חברה במועדון קשישים,״ סיפרה שולמית בופמן (74), „אבל כששמעו שם שעצרו אותי, וכתבו בעיתונים על העבר שלי, הם זרקו

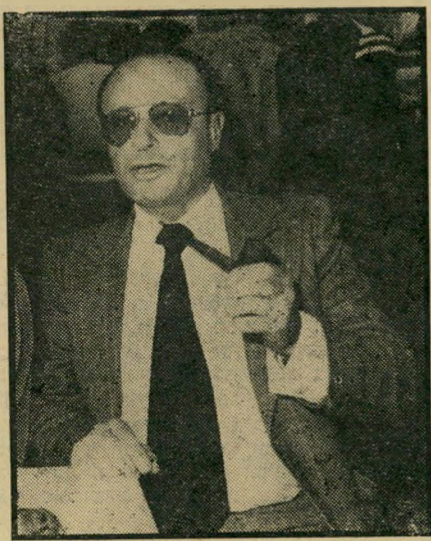

פרקליט לידסקי
התנדבות

אותי. עכשיו אין לי אף אחד. כולם מתעלמים ממני ומתנכרים לי. אפילו הבן שלי לא רוצה להכיר אותי.״

כמו בן. מאז מעצרה הורע גם מצבה הכספי. „העיריה שיחררה אותי במשך שנים מתשלום מיסים,״ סיפרה שולמית, המתגוררת בתל־אביב. „עכשיו הם הזמינו אותי ורוצים שאשלם להם שש אלפים לירות. בכיתי לפניהם שאין לי כסף, אבל הם אמרו לי: ׳קראנו עליך בעיתונים. יש לך בית־בושת ואת מרוויחה הרבה כסף. אז תשלמי!׳״

היחיד שמבין לליבה של שולמית הוא, לדבריה, פרקליטה, עורך־הדין צבי לידסקי. מחוסר אמצעים לא יכלה שולמית לשכור לעצמה את שירותיו של פרקליט, ולידסקי התנדב לייצג אותה בחינם.

„לידסקי הוא כמו בן בשבילי,״ סיפרה שולמית. „הוא היחידי שבאמת איכפת לו ממני. אם הוא לא היה מוכן להגן עלי בחינם אני לא יודעת איך הייתי מסתדרת. כולם חושבים שעשיתי הרבה כסף, אבל אף אחד לא יודע שאת כל הכספים שלי הוצאתי כל החיים על עורכי־דין. עכשיו לא נשארה לי פרוטה.״

היום השחור. שולמית בופמן עמדה בעבר כבר כמה פעמים לדין פלילי בגין זנות וניהול בית־בושת. היא בילתה גם שתי תקופות בנות חצי שנה כל אחת בבית־הסוהר. אולם בימי זוהרה היתה שולמית בופמן שם דבר. סיפרו עליה כי במיטתה בילו כל גדולי היישוב. מאוחר יותר, כאשר פתחה בקאריירה של יצאנית־צמרת, המשיכה לקיים עימם יחסים, אך תמורת תשלום.

בימי זיקנתה ניסתה לכפר על עברה. „התנדבתי תמיד לעזור בזמן מילחמה,״ סיפרה שולמית בופמן. „הייתי הולכת לבתי־חולים ומטפלת בפצועים. עשיתי כל מה שיכולתי כדי לעזור להם. אבל היום אף אחד לא רוצה לעזור לי.

„עכשיו מה שנשאר לו זה לחכות למוות. אין לי עוד בשביל מה לחיות. היום שבו הכרתי את פינחס לבון היה היום השחור בחיי. הפכתי להיות זונה מפני שהוא התגרש ממני. אם לא הייתי מכירה אותו הייתי יכולה להיות היום נשואה למישהו אחר ומעולם לא הייתי מגיעה לאן שהגעתי.

„כל פעם שכתבו עלי בעיתונים הזכירו שהייתי נשואה פעם לאישיות חשובה. אבל אף פעם לא כתבו את השם של אותה אישיות. הזונות החברות שלי תמיד שאלו אותי למה כותבים רק עלי ואותו מסתירים. אני העדפתי שיהיה כך, כי פחדתי מהנקמה של המישפחה שלו. גם היום אני מפחדת. אפילו שהוא קבור באדמה, פינחס לבון יותר חזק ממני.״

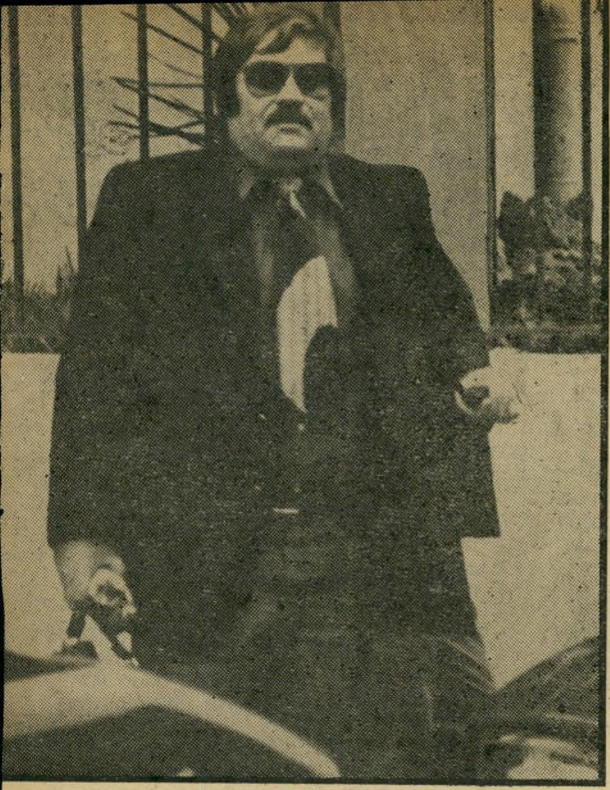

מיהו ארצי וויין, האיש שקיבל משכורת של 180 אלף לירות לחודש - בתוספת מכונית ונהג צמוד?

האיש שהביא את החוצפה הציבורית לשיא חדש הוא ללא ספק ארצי וויין, מנכ״ל חברת עזרה וביצרון, שבבעלות עיריית תל־אביב, ומרכז ועדת ההיגוי של פרוייקט שיקום שכונות־המצוקה בתל־אביב.

בשבוע שעבר אישרו חברי מועצת־המנהלים של חברת עזרה וביצרון משכורת של 90,844 לירות לחודש, לארצי וויין. לא רק

„כמה רוצים ממני?״

שאפילו משכורותיהם של שרי־הממשלה אינן מגיעות לכדי מחצית סכום זה, אלא שדרישתו המקורית של וויין היתה 180 אלף לירות. רק אחרי שהתחוללה סערה בעיריה הסכים וויין להתפשר על מחצית הסכום.

ארצי וויין בנה את מעמדו בתפקידי ניהול בחברות בנייה ציבוריות. כקרוב מישפחה על־ידי נישואין של שר־השיכון המנוח אברהם עופר, מונה וויין, צעיר נמרץ ממוצא רומני, כמנהל מחלקת האחזקה של חברת שיכון־עובדים. מאוחר יותר הלך שמו לפניו כאיש קשוח, המתמחה בניהול משא־ומתן עם תושבי אזורים המיועדים לפינוי. שמו זה הוא אשר סלל לו את הדרך לתפקידיו הנוכחיים.

אולם, נראה כי וויין החליט לנצל עד תום את העובדה שקיימת דרישה לאדם עם כישורים כשלו. הוא הפגין את קשיחותו גם בעת שניהל את המשא־ומתן על תנאי העסקתו. מלבד המשכורת האסטרונומית שדרש, הציג גם תנאים בלתי־מקובלים ובלתי־הגיוניים אחרים. כאשר דרש כי תינתן לו הזכות להמיר את ימי המחלה השנתיים, המוקצבים לו, בכסף, אם לא יפול למישכב, נראה היה כי זהו אכן שיא־החוצפה. אולם לא ארך זמן ווויין שבר גם אותו.

„אני לא חייב דין וחשבון לציבור״

בחודש ספטמבר 1978 נכנס וויין לתפקידו כמנכ״ל עזרה וביצרון. למרות שהמשכורת שדרש היתה כפולה ומכופלת ממשכורתו של המנכ״ל הקודם, עמוס קינמון, הסכים ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, לחתום עימו על חוזה העסקה מיוחד, שלפיו אושרו מרבית הדרישות שהעמיד וויין. נקבע כי משכורתו תהיה 180 אלף לירות לחודש, והוא קיבל מכונית פז׳ו 504 חדישה עם נהג צמוד, והטבות נוספות. רק בנוגע להמרת ימי־המחלה בכסף סרב להט בעקשנות, ווויין הבין כי כדאי לו לוותר.

כאשר הובא החוזה לאישורם של חברי מועצת־המנהלים של חברת עזרה וביצרון, סירבו הללו לאשרו. לא עזרו גם הסבריו של להט, כי המשכורת משולמת גם עבור כהונתו של וויין כמרכז פרוייקט השיקום, ולכן היא כה גבוהה. חברי־המועצה ידעו כי לא קיים כלל תקן לתפקיד זה, וכי בדרך־כלל ממלא אותו ראש־העיריה בעצמו, העושה עבודה זו בהתנדבות.

כך נסחבה ההחלטה בנושא זה יותר משנה, עד אשר הסכים וויין לוותר על מחצית משכורתו. התנאים האחרים בחוזה נשארו כשהיו.

אולם גם המשכורת בסך 90,844 לירות, שאושרה לוויין, אינה עומדת בשום פרופורציה למשכורות המקובלות במשק הציבורי.

„מה רוצים ממני?״ שואל ארצי וויין, „אני העמדתי את התנאים שלי. היה משא־ומתן והגענו לסיכום שהגענו. מועצת־המנהלים אישרה את המשכורת ואם יש טענות הן צריכות להיות מופנות אליה ולא אלי. הם החליטו והם אחראים למה שהחליטו.

„לי היו סיבות טובות לדרוש את המשכורת הזאת. אני אביא לדוגמה גיזבר בחברה ציבורית, המרוויח 15 אלף לירות, ותחת ידיו עוברים סכומים של עשרות מיליוני לירות. איך הוא יכול לעמוד בפיתוי עם משכורת כמו שלו? אין פלא אם הוא מועל. אצלי המצב דומה. אם אין לי רווחה כלכלית אני לא יכול להתמסר לתפקיד שאותו אני צריך למלא. 90 אלף לירות זה המינימום שאני צריך כדי לתפקד. בפחות מזה אני לא יכול לעבוד.

„לא איכפת לי בכלל כמה מקבלים אחרים. אני לא איש טיפש. אני יודע כמה אני צריך לקבל. אני לא חייב דין־וחשבון לציבור ולא לאף־אחד. אני חייב הסברים רק למועצת־המנהלים. הם קיבלו אותי לעבודה והם יכולים לפטר אותי. מה חושבים אחרים לא מעניין אותי.״

ניגוד אינטרסים

לדברי שלמה להט, אין משכורתו של וויין כה מוגזמת, לאור כישוריו והאחריות המוטלת עליו. אולם בכך לא תמה פרשה זו.

היועץ־המישפטי של מישרד ראש־הממשלה התבקש לחוות את דעתו בנוגע לכפילות התפקידים שממלא ארצי וויין. קבע היועץ המישפטי: „בהעסקתו של ארצי וויין כמנכ״ל החברה העירונית בתל־אביב עזרה וביצרון וכמרכז ועדת ההיגוי של פרוייקט שיקום שכונות־המצוקה בתל־אביב, יש ניגוד אינטרסים מובהק, דבר שאינו מקובל בהתאם למינהל התקין.

„בתוקף תפקידו יפקח ארצי וויין על פעולותיה של חברת חלמיש, שהיא חברה מתחרה לעזרה וביצרון, והאבסורד יהיה שארצי וויין יצטרך לאשר את תוכניות השיקום של החברה המתחרה בחברתו.״

בתגובה על חוות־דעת זו של היועץ המישפטי מסרה עיריית תל־אביב כי הנושא נמצא עדיין בבדיקה. עד אשר תסיים העיריה את הבדיקה, אפשר ללמוד על אופיו של וויין מתוך תגובתו לקביעת היועץ המישפטי בעניינו. „לא מעניין אותי מה אומר היועץ המישפטי,״ אמר ארצי וויין, „אני גם לא מתכוון לקרוא את חוות־הדעת שלו. היא כלל לא נשלחה אלי. אני אמשיך לכהן בתפקידים שניתנו לי. לדעתי אין שום התחרות בין חברת חלמיש לחברת עזרה וביצרון ואין שום ניגוד אינטרסים בתפקידים שאני ממלא. אם יש למישהו הסגות הן לא צריכות להיות מופנות אלי. הכתובת היא מועצת־המנהלים. היא תקבע ואני אמלא אחר החלטותיה. מה חושב הציבור לא איכפת לי.״

(המשך מעמוד 35)

חולה חדש, ובכלל זה חיילים, מתקבלים לאישפוז במזרע במחלקה סגורה, שבה מאושפזים חולים פסיכיאטרים קשים. לא כל תגובה פסיכוטית מהווה מחלה סכיזופרנית, ולכן אין צורך לאשפז כל מיקרה במחלקה סגורה. המתח והלחץ הכרוכים בהתמודדות עם מוסד לחולי־נפש, והראיון הפסיכיאטרי, עלולים לגרום לירידה בשיפוט של החייל המאושפז.

„האישפוז במחלקה הסגורה, ואובדן היוקרה הכרוכים בכך, מאיצים ועלולים להאיץ את הנטייה לתגובה פסיכוטית. קיימת שורה של אבחנות נוספות, אשר המרכיב העיקרי שבהן הוא מצבי־בילבול וחוסר־שיפוט, שאינם מהווים מצב פסיכוטי. במיקרים אלה נגרם נזק חמור לחולה המאושפז במחלקה סגורה.

„השהייה במחלקה סגורה, כשהאבחנה היא מוטעית, יוצרת סטיגמה קשה אצל החולה ובני־מישפחתו. לפיכך יש לנקוט מישנה זהירות, כשמחליטים על אישפוז במחלקה סגורה עם חולים פסיכוטיים קשים.”

במילים פחות יבשות קובע הדו״ח: חיילים אושפזו במחלקה הסגורה בבית־החולים מזרע שלא על פי הדין, ולא על־פי שיקולים רפואיים נכונים. לחיילים אלה נגרם נזק עצום.

מישרד־הבריאות אינו יודע להצביע על צעד משמעותי כלשהו שהוא עשה, בעיקבות הדו״ח, לתיקון המצב במזרע. הד״ר גבריאל לני ממשיך לכהן בתפקידו, וזוכה לגיבוי מלא של מישרד־הבריאות.

לני הוא האיש החזק בבית־החולים. מנהל בית־החולים, הד״ר ישראל זוסמן, ידוע כאיש חלש, הנותן ללני לעשות ככל העולה על רוחו בתוך בית־החולים, מבלי שזוסמן מתערב כלל, כפי שהוא חייב לעשות. גם נגד זוסמן לא ננקטו על־ידי מישרד־הבריאות כל אמצעים.

הקצין לא ביקר

ד״ר לני ממשיך להיות היחיד הקובע והפוסק מי מהחיילים, המגיעים להסתכלות במזרע, יאושפז, לכמה זמן, באילו תנאים, ואיזה טיפול הוא יקבל. הוא גם מחליט מתי חל שיפור במצב־בריאותו של החייל, ומתי יש להביאו לפני ועדה צבאית.

כאשר מובא החייל לפני הוועדה הרפואית של צה״ל, לני הוא היחיד הקובע איזה חומר ומיסמכים יובאו לפני חברי־הוועדה. הוא ממשיך להחליט גם כאשר החייל משתחרר מהאישפוז. לני קובע מתי יבוא החייל לביקורת, ובאיזו תדירות. הוא קובע מאלו מהביקורות התקופתיות הוא ישוב לביתו, ואחרי אלו מהן הוא יישאר כלוא במחלקה 4.

לפני יותר משנה פורסמה בידיעות אחרונות הפרשה המזעזעת של החייל לורנס („לארי”) ביאליק, אותו חייל שעמד לפני שבועיים במרכזה של תוכנית־הטלוויזיה. אז שימש כקצין רפואה ראשי תת־אלוף (מיל׳) הד״ר דן מיכאלי. עד שפירסם ידיעות אחרונות את המיקרה של ביאליק, לא ביקר מיכאלי בבית־החולים מזרע, שבו מאושפזים מרבית חיילי צה״ל הזקוקים ושאינם זקוקים לטיפול פסיכיאטרי. אחרי הפירסום ערך מיכאלי, יחד עם הפסיכיאטר הראשי של צה״ל, קצין בדרגת אלוף־מישנה, סיור בבתי־החולים לחולי־רוח שבהם מוקצות מיטות ללובשי מדים. בין השאר ביקרו השניים גם במזרע.

תוצאת הסיור היתה הסכם־השילוב, שנחתם בין צה״ל ובין מישרד־הבריאות. למיכאלי יש תיאוריה, שלפיה צריך לשלב את שירותי־הבריאות של צה״ל בשירותים האזרחיים, כדי שלא ייווצר מצב שבו מגיע חייל חולה או פצוע לבית־חולים שאינו מוגדר כצבאי, ויישלח לביתו. את התיאוריה הזאת החליט מיכאלי ליישם תחילה בשטח בריאות־הנפש של חיילי צה״ל.

הסכם השילוב בין מישרד־הבריאות לצבא קובע, בסעיף 2: „לרשות צה״ל תועמדנה 50 מיטות בבתי־חולים ממשלתיים לחולי־נפש, לפי הפירוט דלקמן: בבאר־יעקוב 30 מיטות, ובבתי־החולים בטירת־הכרמל, איתנים, נס־ציונה ובית־החולים החדש בבאר־שבע, כולם יחד עוד 20 מיטות.”

בית־החולים מזרע אינו מצויין בדו״ח. על פי ההסכם אי־אפשר לאשפז בו חיילים. אולם מאז שנחתם הסכם־השילוב ב־10 באוקטובר 1978, ועד היום, אושפזו במזרע יותר מ־60 חיילים.

על המיסמך חתומים שניים: מנכ״ל מישרד־הבריאות והד״ר מיכאלי. אולם מיכאלי טען השבוע, בתשובה לשאלת העולם הזה, כי הוא אינו חתום על המיסמך: „ההסכם היה בין שני מישרדים ממשלתיים, ולכן חתם עליו מנכ״ל מישרד־הביטחון.”

אולם גם אם לא חתם על המיסמך, מודה מיכאלי כי הוא מכיר אותו, ובמידה רבה גם יזם אותו. מיכאלי גם ידע כי אחרי חתימת הסכם־השילוב עדיין נשלחו חיילים אל תוך זוועת מזרע, ולתוך ידיו של הד״ר לני, מבלי שהוא, בעת שהיה קצין־רפואה־ראשי של צה״ל, ניסה למנוע זאת.

מיכאלי גם ידע שהמיסמך לא שווה את הנייר שהוא כתוב עליו: בית־החולים בטירת־הכרמל לא נפתח כלל, לאמיתו־של־דבר, מילבד מחלקה אחת, וחיילים רבים התגלגלו מבית־חולים אחד למישנהו, אחרי חתימת הסכם־השילוב, עד שהגיעו למזרע, משום ששם דלתות הכניסה כמעט תמיד פתוחות עבורם.

צה״ל מאיים

מיסמך אחר, שלגביו טוען מיכאלי „לא ידעתי לא שמעתי,” הוא דו״ח־ריפתין. דו״ח זה הוגש כאשר מיכאלי היה קצין־רפואה־ראשי, ולטענת מישרד־הבריאות נשלח לצה״ל. קשה להניח שמיכאלי או אחד מפקודיו — וגם אז זו אחריותו של מיכאלי — לא ידעו את תוכנו של דו״ח־ריפתין, ולא ידעו את המימצאים החמורים שבו לגבי ההתעללות בחיילי צה״ל, שעל בריאותם הפיסית והנפשית היה מיכאלי אחראי. אולם ברור שמיכאלי לא עשה דבר כדי להוציא את חיילי צה״ל ממזרע, וגם לא כדי לדרוש שינוי בתנאים שבהם מוחזקים החיילים בבית־חולים זה. מיכאלי גם לא דרש את החלפת לני וזוסמן.

קשר השתיקה בצה״ל סביב הדו״ח הסודי וסביב בית־החולים מזרע נמשך גם כאשר הוחלף מיכאלי בתת־אלוף ד״ר ערן דולב, קצין־הרפואה החדש של צה״ל.

כאשר נודע כי דולב עומד לקבל את המינוי, היתה התעוררות מסויימת בחיל־הרפואה. הכל קיוו לשינוי ולשיפור. דולב היה מפקד הכוח הרפואי שעשה נפלאות במיבצע־אנטבה, והיה קצין־רפואה־ראשי של פיקוד־הדרום בעת מילחמת־יום־הכיפורים.

כמו מיכאלי לפניו, כך גם דולב טען השבוע כי לא שמע מעולם על דו״ח־ריפתין. צוות־הטלוויזיה שביקר אצלו, לפני התוכנית, הציג לפניו את הדו״ח, ודולב קרא אותו. תגובת דולב היתה: „אני יודע שבית־החולים מזרע בסדר.” מאוחר יותר הודה קצין־הרפואה־הראשי של צה״ל כי מעולם לא ביקר בבית־החולים מזרע, למרות שבית־החולים מטפל בחיילי צה״ל.

דולב אמור לקבל את כל התיקים של החיילים המאושפזים בבית־החולים לחולי־נפש. סביר להניח כי הוא קורא גם את כל הנכתב בעיתונים על בעיות רפואיות של חיילי צה״ל. דולב יכול היה לקרוא את הסיפור הקפקאי על לארי ביאליק, אשר לולא היה כה שפוי וחזק, היה הופך למטורף בעזרת ד״ר לני ובית־החולים מזרע.

אולם דולב המשיך במדיניות שנקבעה על־ידי קודמו, מדיניות ההשתקה בכל מחיר. תחת לפתור את הבעיה, ניסה להקהות את עוקצה של תוכנית הטלוויזיה. עוד לפני השידור הוציא הודעה, שלפיה לא יישלחו עוד חיילים למזרע. יומיים אחרי שידור התוכנית, כשלא היה עוד מה להפסיד מבחינת יחסי־הציבור, שונתה ההוראה, וחיילי צה״ל ממשיכים להישלח לקן־הקוקיה, וזאת מבלי שחל שינוי איזשהו בבית־החולים.

תחת לזמן אליו את לארי ביאליק וחיילים אחרים, שעברו את חוויית מזרע, החליט דולב לצאת באופנסיבה נגדית. בתוכנית־הטלוויזיה הוא סירב להופיע וגם העולם הזה לא יכול היה לקבל את תגובתו. תחת זאת הטיל על דובר צה״ל, אלוף־מישנה יעקוב אבן, להוציא את אחת התגובות המוזרות ביותר שפורסמו אי־פעם על־ידי מוסד זה: „בכניסה חופשית יש אווירה של קירקס, והתוכנית נושאת אופי פורימי. זו אינה במה לאנשים רצינים.”

חוגיו של דולב אף איימו איום עקיף ובלתי־מוסרי, על ביאליק, ועל חיילים או הורים אחרים המתלוננים על קשר־השתיקה הגדול: „אם תסירו מאיתו את חובת־הסודיות הרפואית, נגיב!”

בהצהרה זו היה יותר מאשר עזות־מצח.

(המשך מעמוד 37)

אלון, עורך־הדין אברהם בריר להגיש עתירה לוועדת־החוקה של המיפלגה. בריר, בשמו של אלון, ביקש מוועדת־החוקה לקבוע שאסור למרכז לבחור עתה מועמד וכי על המיפלגה לבחור את ראשה רק לאחר הוועידה והמרכז החדשים, שייבחרו בחודש יוני הקרוב.

פרס שלח לוועדת־החוקה את שחל, שגם הוא עורך־דין במיקצועו. שחל ניסה לשכנע את חברי ועדת־החוקה כי המילה „לפני” כוונתה „הרבה זמן לפני”. הגיב על כך מאוחר יותר ישראל גלילי: „לפי שחל כאשר אומרים ,לפני מותו,’ מתכוונים לרגע לידתו.”

ועדת־החוקה לא קיבלה את דעתם של פרס ושחל, וקבעה כי רק הוועדה והמרכז החדשים יוכלו לבחור את ראש־הממשלה הבא של ישראל, אם ינצח המערך בבחירות.

באותו הרגע החליט שמעון פרס להפסיק לשחק במישחקי החוקים. הוא כינס את המרכז, שבו יש לו בשלב זה רוב, כדי שהמרכז ישנה את החלטותיה של ועדת־החוקה, ולאמיתו של דבר ישנה כליל את חוקת המיפלגה.

לפרס חשוב היה להתמודד דווקא עתה. כולם, כולל פרס עצמו, הודו בכך שאפשר יהיה, לאחר הוועידה, לערוך התמודדות נוספת, שתבטל את זו, ותאפשר לכל אדם לנסות ולעמוד בראש המיפלגה. אולם פרס, כמו אלון, ידע את הדינמיקה המיוחדת של מיפלגת העבודה, דינמיקה אותה היא ירשה ממפא״י, שחגגה באותו ערב את יום־הולדתה ה־50. במפא״י לא אהבו הדחות. לא היה מיקרה שראש המיפלגה הודח, שום ראש מיפלגה, גם אם המנסה להדיח היה אישיות כדויד בן־גוריון.

סיגנון אלים

הישיבה היתה קצרה יחסית. רוב אותם שקיבלו את רשות הדיבור תמכו בפרס. מרבית קריאות הביניים וההפרעות כוונו לעומת אותם שתמכו באלון. היה ברור מה שהיה ברור קודם לכן: הצעת שחל־פרס תזכה לרוב. השאלה היתה רק לאיזה רוב.

שלושה הנואמים האחרונים היו אלון, אבא אבן ושמעון פרס. אלון היה נרגש מדי, מליצי מדי ולא השתלב באווירה שיצרו במרכז כמה מתומכי פרס שבאו מהשכונות וקראו את קריאות הביניים. אבן היה מתחסד. הוא לא הבין מדוע היה על פרס לכנס את המרכז, אולם אם כבר כינס, יש לתמוך בו. היתה בכך פזילה ברורה לעבר אלון שאמרה: „פרס כבר הבטיח לי תפקיד של שר אם יבחר. אני תמכתי בו אבל בהסתייגות.” פרס קם לעשות חשבונות, אלגנטיים כדרכו, וענה על דברים שאמר אלון בנאומו, כשהוא לא מקפיד ולא מהסס, לשים בפי אלון דברים שלא נאמרו.

במהלך נאומו של פרס, שהיה מקצועי וחלק, אפשר היה לראות מה יהיה סגנון שלטונו של פרס. כשאחד הצירים, מיכה גולדמן מכפר־תבור, העז לקרוא לעברו קריאת ביניים, הוא שוסע על־ידי תומכי פרס, בצרחות אלימות עליהן ניצח האחראי על המחלקה הגרוזינית במיפלגה, איש פרס מובהק, רפי באלווא־לביא.

כאשר הורמו הידיים להצביע היה ברור, כי לפרס יש רוב עצום. 412 קולות תמכו בו. בין הספירה להכרזת התוצאה על־ידי פרס היה הבדל מסויים, ומספר התומכים צמח ל־424, אולם איש לא שם לב לכך. מול אלה הצביעו רק 19 נגד ו־19 אחרים נמנעו. פרס יכול היה לרוץ ולהתראיין אצל אמצעי התקשורת כמנצח גדול. אולם כאותו מלך פירוס, שאמנם ניצח בקרב, אך ספג אבידות כבדים, חילו רוסק וחייליו נטבחו, הוא יכול היה לומר: „עוד ניצחון כזה ואבדתי.”

אלון לא השתתף בהצבעה. כמה ימים לפני המרכז הורה לתומכיו שלא להשתתף בה כלל. רבים מהם לא טרחו לבוא לבניין האוהל. מתוך 901 חברי המרכז התייצבו באולם האוהל רק 630. אלון יכול היה להניח, במידה רבה של צדק, כי רבים מ־270 הצירים שלא טרחו לבוא הם מאנשיו. כשהוא מצרף אל אלה את ה־200 שהיו באולם וסירבו להצביע בעד פרס, הרי שיש לו לפחות את הגרעין ליצירת המחנה שעשוי להפיל את שמעון פרס עד לבחירות לכנסת.

יוסי ינאי

חבר־הנהלה זולדין
לא רוצה להצטלם

ביום השלישי שעבר, בשעה 3.30 אחרי־הצהריים, עמדתי עם צלם־המערכת, ציון ציפריס, מחוץ לכניסה של בורסת־היהלומים אתגר, הידועה בשם „הבורסה הקטנה”, ברחוב בצלאל 48 ברמת־גן.

בשעה 4.00 עמדה להיפתח במקום אסיפה כללית של חברי־הבורסה, ובדעת הצלם היה להנציח את הבאים לאסיפה, כאשר אנו עומדים מחוץ לבניין.

אחרי כמה צילומים ושיחות, התנפלו עלינו אברכים אחדים בעלי־זקנים, והחלו מכים את הצלם ואותי. הם שברו את עדשת המצלמה, ואחזו בשגינו בכוח, בהודיעם כי לא ישחררו אותנו עד שלא ניתן להם את סרט־הצילום.

סירבנו בכל תוקף, ותוך כדי חילופי הדברים וההמולות, בעיקר עם יעקב ברנט, בנו של שעיה ברנט, נשיא הבורסה כיום, הצלחתי להתחמק ואצתי למישטרת רמת־גן, להזעיק עזרה.

ניידת באה למקום ואספה את הצלם ואת קצין־הביטחון של הבורסה, שהתלונן על הסגת גבול מצידנו.

למנוע פירסום

אנשי מישטרת רמת־גן התייחסו לפרשה בצורה מוזרה. הם סרבו לעצור או להביא את ברנט, ששבר את המצלמה ושהתנהג כלפינו באלימות. הם סרבו שעה ארוכה לקבל תלונה שלי נגד ברנט, על תקיפה ושבירת המצלמה. רק התערבותו של סגן־מפקד מרחב־הירקון, יגאל לושי, הביאה לרישום התלונות של הצלם ושלי, כאשר לושי הבטיח לבדוק אם המקום שבו עמדנו היה כן שטח פרטי של הבורסה, כדברי קצין־הביטחון, שטען כי חדרנו לשם שלא כדין.

אם אכן יבדוק לושי את הדבר, יתברר לו כי הבניין כולו הוא בית משותף, שרק חלק ממנו מושכר לבורסה. חלק אחר שלו מושכר לנשיא הקודם של הבורסה, בן־ציון מוניץ, ועוד חברה זרה בשם

מדוע הוכו כתבי „העולם הזה" בעת שעמדו מחוץ לכניסה של בורסת היהלומים הקטנה על־ידי אנשי הבורסה הקטנה של היהלומים?

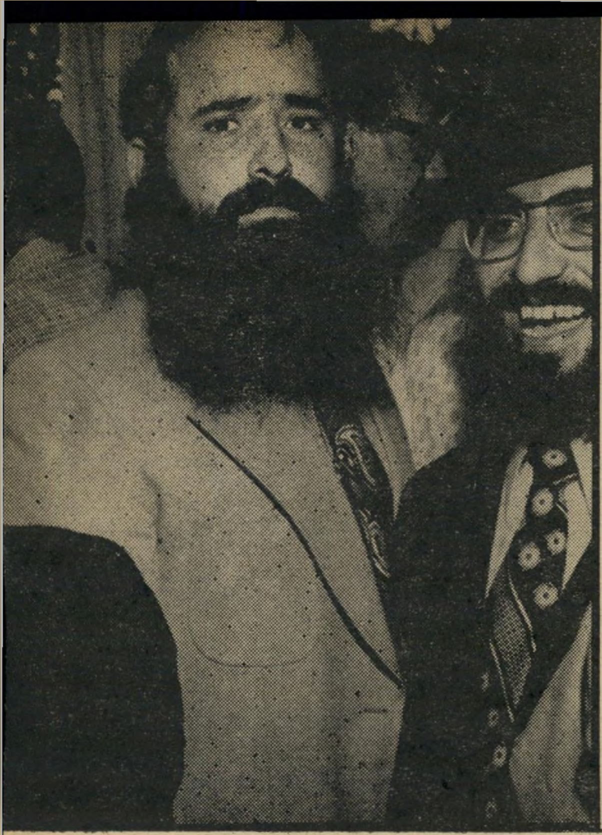

בן־ציון מוניץ
חסות לכתב

יעקב מאיר ברנט
מכות לצלם

מ־ב־א, שנציגה בישראל הוא עורך־הדין אריה וירניק. וירניק הצהיר לפני כי ה־חברות שהוא מייצג הינן בעלות חלק ב־חצר־הבית שבו עמדנו, והוא ייפה את כוחנו לעמוד שם. בחצר עובר מעבר ציבורי פתוח בין שני רחובות.

מה רצו להסתיר?

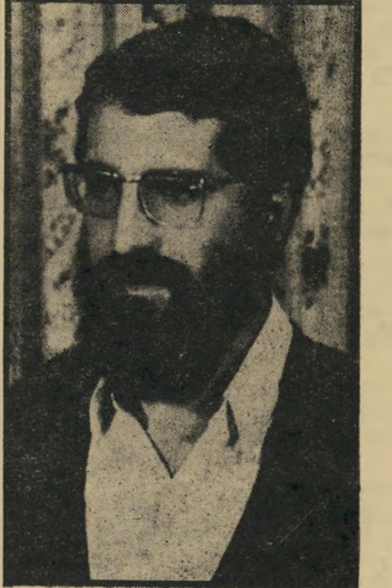

חבר־הנהלה אברהם
בן־דוד של הנשיא

ההתנהגות של יעקב מאיר ברנט ואנשיו אינה מיקרית. היא נועדה לנסות למנוע את פירסום מעשה ההשתלטות של חבורת יהלומנים דתיים מחסידי הרב מבעלז על הבורסה הקטנה, כדי להתעשר באמצעותה במהירות רבה.

מעצר בלוד

הבורסה הקטנה נוסדה בשנת 1973 על־ידי כמאה יצרנים ויהלומנים קטנים, שלא מצאו מקום בבורסה הגדולה. מייסד הבורסה, והרוח החיה בה, היה בן־ציון מוניץ, שאף כיהן כנשיא הבורסה במשך כמה שנים.

לפני כשנתיים נאלץ מוניץ לפרוש מפעילות, בגלל מחלה שרק עתה החלים ממנה, ולהנהלת הבורסה נכנסו אלמנטים חדשים. כנשיא־הבורסה נבחר שעיה ברנט, מחסידי הרבי מבעלז מבני־ברק, אדם ישר אך חלש. עימו נבחר להנהלה בן־אחיו, אברהם ברנט, וכסגן־הנשיא נבחר חיים פוטר שהוא גם חבר הבורסה הגדולה ושל בורסת־היהלומים באנטוורפן. פוטר ואברהם ברנט התחילו לקבל כחברים בבורסה חרדים מקהילת בעלז, שלא היה כל קשר בינם לבין יהלומים. כך הכניסו עד היום כ־10 חרדים משלהם, שהם הקהל הפעיל בין 450 חברי־הבורסה כיום. הנימוק להכנסת החרדים היה הצורך בגיוס הון לבניית בית־הבורסה, שהקמתו טרם הסתיימה.

ב־15 בינואר 1976 נעצרה לחקירה, בלוד,

סגן־יו"ר פוטר
האיש של הינוקא

רוזה פרנס, הותנתו של אברהם ברנט, ביכנסה לישראל, ועל גופה יהלומים בשווי 100 אלף דולר, ועשרות אלפי דולר בהמחאות זרות. היא אמרה לחוקרים כי קיבלה מעטפה סגורה באנטוורפן למסירה לאברהם ברנט ולא ידעה מה תוכנה.

למחרת הוזמן אברהם ברנט ואמר לחוקרים כי היהלומים נועדו לו, וההמחאות לחיים פוטר. לאחר שמיעת הסברו של ברנט החליטו החוקרים שאין עילה לנקוט נגדו ונגד רוזה פרנס הליכים מישפטיים.

ביגלל מעשה זה שוחרר פוטר מהנהלת הבורסה בתקופתו של מוניץ. מוניץ מצא כי פוטר היה משלם לעובדי הבורסה 1000 דולר והוצאות־נסיעה, תמורת העברת יהלומים, וכן כי היה מעורב ברכישות ובמכירות של יהלומים של חברי־הבורסה. עד הליברליזציה במטבע־חוץ, כאשר היה תמריץ לייצוא היהלומים, היה פוטר מעביר דרך־קבע יהלומים, כדי לקבל תמריצים, כמקובל בענף היהלומים.

לשים קץ להשפעה

חיים פוטר למד בכיתה אחת עם הרבי מבעלז, ושולט מטעמו בבורסה, שאותה הפך מכשיר של חסידי בעלז. הוא מנהל, למעשה, את הבורסה עם אברהם ברנט, מחצר הרבי מבעלז בבני־ברק. הוא רושם פסקי־בוררות.

באחת הפעמים התכחש לשטר־חוב של 25 אלף דולר, שנתן לבן־ציון מוניץ. מוניץ הגיש נגדו תביעה בבית־המישפט בתל־אביב, הסכסוך הועבר לבוררים, שפסקו כי השטר היה שטר־טובה, והוא בטל.

בחודשים האחרונים התחילו כמה מוותיקי הבורסה לנסות לשים קץ להשתלטות קבוצת החסידים, והפצירו בבן־ציון מוניץ לחזור לפעילות. לאנשי ברנט־פוטר ברור כי חזרתו של מוניץ תשים קץ להשפעתם הרבה בבורסה, והם החליטו למנוע את הדבר, בתמיכת חברי הנהלה כצבי זולדין.

פוטר וברנט לא הצליחו להשלים את הבניין החדש של הבורסה, וניסו להציג את מוניץ כאחראי לכך. הם טענו כי רצו להתקין טרנספורמטור עבור הבית החדש בחצר הבית הקיים, ומוניץ הוציא צו־מניעה נגד הדבר, בנימוק כי החצר, שבה בנו ללא רישיון חדר־טרנספורמטור, שייכת גם לו, והוא אינו מסכים לכך.

אחרי שמוניץ קיבל בבית־המישפט צו להפסקת הבנייה הבלתי־חוקית, כינסו פוטר וברנט את הנהלת הבורסה ב־13 ביוני 1979, והחליטו להוציא את האחים בן־ציון ואברהם מוניץ מהחברות בבורסה, ביגלל מניעת הבנייה הבלתי־חוקית. הם הקימו קלוב ליהלומנים בשם אתגר, שיפעל במיסגרת החברה של בורסת־היהלומים הקטנה, והחליטו להוציא את האחים מוניץ מחברות בקלוב שהקימו כאגודה וולונטארית.

האחים מוניץ פנו לבית־המישפט באמצעות עורך־הדין אריה וירניק והשופטת חנה אבנור קיבלה את פנייתם ופסקה כי לא קיימים שני גופים נפרדים, וכי הקלוב הוא גם החברה. לכן הוצאת האחים מוניץ כמוה כהפקעת זכויותיהם, הנובעות מבעלות על מניות בחברה, ולכן החברה יכולה לפעול רק על־סמך תקנותיה שלה, ובהן אין כל דרך לפגוע במוניץ.

אחרי כישלון זה זימנו חסידי בעלז אסיפה כללית (זו שאליה הלכתי) והציעו לשנות בה את תקנות־החברה, כך שניתן יהיה להרחיק מן הפעילות את מוניץ. שוב הגיש עורך־הדין וירניק בקשה לצו־מניעה, והשופטת חנה אבנור הוציאה צו סופי, האוסר על הנהלת־הבורסה להכניס כל תיקון אשר יפגע בחברות של האחים מוניץ.

להשיב מילחמה שערה

עתה החליטו האחים מוניץ להשיב מילחמה שערה. ראשית, בדעתם לגרום שגורמי החוק, המישטרה ומס־ההכנסה, יקבלו דיווח מלא על כל עסקיהם של החסידים. עסקים אלה נעשו ברובם ללא פיקוח ממשי של מס־ההכנסה. יהלומנים גילו לאחרונה כי הרוויחו סכומי עתק בלי לשלם אגורה אחת מס־הכנסה.

צעד מקביל הוא החזרתו של בן־ציון מוניץ לפעילות בבורסה ועריכת בחירות חדשות להנהלה. אין ספק שאם יציג עצמו מוניץ לבחירה, כנשיא הבורסה. אז ייגתן להרחיק מן הבורסה את האלמנטים אשר אין בינם לבין יהלומים כל קשר — אלמנטים אלה גם גורמים לתוצאת שם רע לבורסה בין חברי הבורסה הגדולה. כך, למשל, מחלקים לאחרונה רשיונות של מתווכי־יהלומים לכל מיני מקורבים, לפי הוראת הינוקא מבעלז, והתעודה מקנה אפשרות לסוגי־פעילות רבים ומגוונים.

יגאל לביב ■

האם גנבה המישטרה את הזהב?

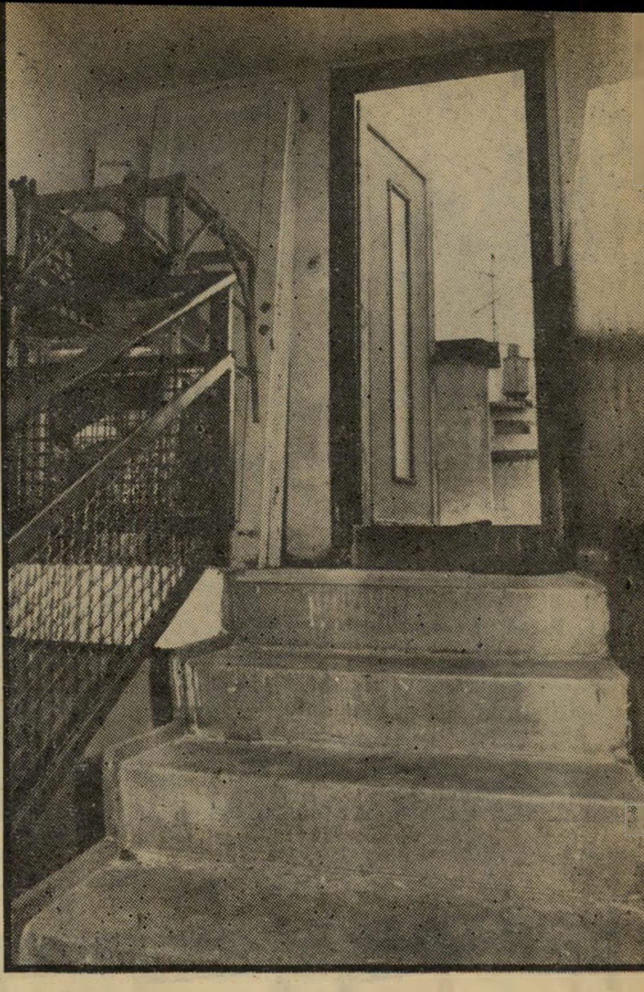

עליית־הגג הפתוחה
חיפוש אחר הרפתקה

כל ילד חולם למצוא את מטמונם הנסתר של שודדי־הים. אורי ארזי ושלמה אברמוב מצאו מטמון. אומנם לא היה זה אוצרם של עלי באבא או של שודדי־ים, אבל בממדים מודרניים היה זה בהחלט מטמון נכבד.

שני הנערים שהיו אחרי הבר־מיצווה שלהם, שוטטו ביום חורף אחד בתחילת שנת 1977 על גגות תל־אביב. השניים הסתובבו בחצרות השכונה ועלו על גגות הבתים בחיפושיהם אחר הרפתקות.

בבית ברחוב נצח־ישראל 7 בתל־אביב, מצאו את הרפתקת חייהם. שם, ליד הדלת הפרוצה לגג ראו חבילה מקומטת עטופה בנייר עיתון ובסמרטוט כחול. הם פתחו את החבילה, ולנגד עיניהם ניצנץ בשמש החורפית משהו „כמו זהב". מטיל כבד וחלק, במישקל קילוגרם, היה מונח ליד שטרות מוזרים המודפסים בשפה זרה. הם הזכירו לילדים את שטרות הכסף של מישחק המונופול. השניים מיהרו לביתו של ארזי הנמצא בסביבה, ופנו אל אריה ארזי האב, שהוא עורך־דין. האב רק הציץ בחבילה וידע מה לפניו.

היה שם מטיל־זהב ועליו הכתובת באנגלית הבנק של אנגליה,

2 ילדים מצאו מטמון - ומשלא התגלו הבעלים סירבה המישטרה להחזיר אותו להם

היו שם יותר מאלפיים דולר של ארצות־הברית, אלף ומאה מרקים גרמניים, לירה שטרלינג אחת, ושני צ׳קים על שם בנק במונטריאול.

גם בימים שלפני בהלת־הזהב העולמית היתה זו מציאה רבת ערך. כראוי לאזרח ישר טילפן ארזי למישטרה והודיע על המציאה. ניידת הגיעה למקום, שוטר עלה עם הילדים לגג, והשוטר הרצל ביבי קיבל את המציאה לידיו, ומסר לילדים דו"ח מציאה כחוק, לפי סעיף 2 לחוק השבת אבידה.

השוטר גם סיפר לילדים כי אם אחרי תום שלושה חודשים, לא יימצא בעל האבידה יקבלו אותה הילדים. גם זאת לפי קביעה של חוק השבת אבידה.

המוצאים הפכו עבריינים

הילדים היו גיבורי היום בבית־הספר. העיתונים דיווחו על המציאה והם חיכו בכליון עיניים לתום שלושת החודשים, כאשר יוכלו להראות לחבריהם את מטיל הזהב המבריק שמצאו. אך הימים נקפו והמישטרה לא הודיעה להם דבר. אחרי לחץ מתמיד מצד הילדים פנה עורך־הדין ארזי למישטרה בשאלה מה קורה עם המציאה, אך הוא נדחה בלך ושוב פעמים אחדות.

יום אחד החליט עורך־הדין שגם מדינת־ישראל ומישטרתה חייבות למלא אחר חוקי המדינה, וכי אם המציאה מגיעה לבנו, הוא ידאג שיקבל אותה. על כן פנה למישרד עורכי־הדין של יצחק ויהודה טוניק, וייפה את כוחם להשיב לבנו את האבידה.

על מיכתבם הראשון של עורכי־הדין ענה רב־פקד שמואל אלון כי המטבע מוחזק כמוצג בתיק פלילי הדן באחזקת רכוש החשוד כגנוב. רק שבועיים אחר־כך נתקבל מיכתב נוסף מהמישטרה. הפעם הודיע ניצב־מישנה בנימין זיגל כי המטבע והזהב הוקנו לאוצר־המדינה.

היתה זו גירסה חדשה ומפתיעה. כבר אז, בחודש נובמבר 1977, לפני שיגעון־הזהב ועליית ערך הדולרים, היה שווי המטמון 144,445 לירות. המוצאים הקטינים פנו לבית־המישפט באמצעות אפוטרופסיהם ועורכי־הדין שלהם וביקשו את השבת המציאה. על שני הצ׳קים החליטו לוותר.

בכתב־ההגנה שהגישו המישטרה והמדינה נטען שהמטמון לא היה כלל בגדר מציאה. הוא לא הופקר על־ידי בעליו, ולא אבד להם. לדברי המדינה מצאו הילדים רכוש אשר בעליו הטמינוהו באותו מקום, ולא התכוונו כלל לנטוש אותו. על כן אין האוצר בגדר אבידה, ואין חוק השבת אבידה חל עליו.

לא זו בלבד, אלא ששני הילדים הפכו אשמים, ולדעת המישטרה הם היו מסיגי־גבול בטיולם החורפי. לדברי המדינה היתה דלת־הגג סגורה, והילדים לא היו זכאים להיכנס לשם. לכן ביקשה המדינה לדחות את תביעת ארזי וחברו, ולחייבם בהוצאות מישפט ושכר טירחת עורך־דין.

מטמון תמורת לירה

הנערים נחקרו בבית־המישפט וסיפרו את קורות המציאה. השוטר ביבי העיד כי הבטיח להחזיר להם את המציאה עם תום שלושה חודשים. גם זיגל הוזמן לדוכן־העדים. בחקירתו סיפר הקצין בעל הגוף כי בדירה שמתחת לגג בבית המטמון, גר אדם בשם שמעיה הררניק עם אחותו. שמעיה זה חשוד על־

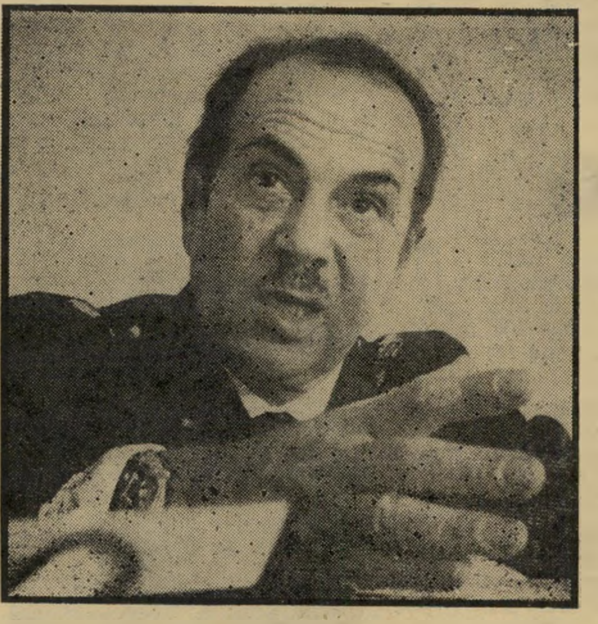

תת־ניצב זיגל
גירסה חדשה ומפתיעה

ידי המישטרה מזה זמן כסוחר במטבע זר. בשנת 1975 נאשם בכך ואף שילם כופר. בעת החיפוש ניסה לזרוק מטבע זר. גם את המציאה הנדונה ייחסה המישטרה לשמעיה. אך זה הכחיש כל קשר לאוצר. „שמעיה אמר שזה לא שייך לו," סיפר זיגל.

עד חודש אוקטובר 1979 לא הוגשה תביעה פלילית כנגד איש על החזקת המטבע הזה, אך מכיוון שהחקירה נמשכת, לדברי זיגל, קיבל צו מימשרד־האוצר להקנות למדינה את הכסף והזהב. תמורת לירה אחת רכשה מדינת ישראל את מטיל הזהב וחופן הדולרים.

המישפט הגיע לשלב הסיכומים. ערכה של המציאה עלה היום לממדי המטמונים שבאגדות וממשיך לעלות בכל יום. שני המוצאים הישרים בגרו בינתיים ועומדים להתגייס לצה"ל.

פסק־הדין שיינתן בעניינם יקבע אם יהיו לצה"ל שני חיילים עשירים, או שחובה הלאומי של מדינת־ישראל יקטן במטיל זהב אחד ובכמה דולרים.

(המשך מעמוד 33)

הקוף העירום היה רב־מכר עולמי. בספרו האחרון, גן־החיות האנושי, הוא מטיל אור חדש גם על פרשת אריק שרון ושות׳.

אצל מינים רבים של יונקים יש מנהיגים, בעלי מעמד רודני, העומדים בראש שבטים המונים כמה מאות פרטים. מבחינה זאת לא היה האדם הקדמון שונה מיונקים רבים אחרים. אלא שאצל המין האנושי הלך השבט וגדל, וגודלו של ה„שבט" מגיע עתה למיליונים.

אפשר להשוות את המין האנושי ל־באבונים — לא רק מפני שהבאבונים הם כמונו גזע של קופים, אלא גם מפני שהם התפתחו כמונו — נטשו את החיים הנוחים והבטוחים־יחסית ביער, ויצאו לחפש חיים מסוכנים וקשים הרבה יותר בנוף הפתוח.

לצורכי ביטחון וכלכלה מאורגנים הבאבונים פחות או יותר כמונו, בשבטים המאפשרים עזרה הדדית והגנה הדדית. בראש כל שבט עומד מנהיג.

הבאבון הראשי, שהוא מס׳ 1 בשבט, שולט ביד רמה ובזרוע נטוייה. אין סייג לשילטונו. אך הוא מוכרח להיות מוכן להגן על מעמדו בכל עת. כי תמיד עלול מס׳ 2 או אחד מעוזריו הבכירים האחרים לנסות להפיל את שילטונו ולרשת אותו. הזקן מזדקן, והצעירים רוצים לעלות ב־סולם הסטאטוס בשבט.

בקיצור, יש חיים פוליטיים ערים בשבט של באבונים, בערך כמו ב־מיפלגה הליברלית.

מנהיג הבאבונים אינו יכול לבזבז את זמנו במאבקים גופניים מתמידים, כדי להוכיח את עליונותו שוב ושוב. יש לו תפקידים חשובים אחרים בהנהלת השבט, בהגנה עליו מפני נמרים ושאר ציידים, ובאירגון כלכלתו. לכן הוא מסתפק ב־איומים. כשמישהו מרים את ראשו (תרתי משמע) בנוכחותו, די בתנועה מאיימת של המנהיג כדי להשליט סדר.

גם זהו מאמץ־יתר, ועל כן דואג ראש־הבאבונים להפגין את עליונותו בדרך פשוטה יותר. הפרווה שלו תמיד מבהיקה ומטופלת היטב, תנועותיו הנמרצות מעידות על מעמדו הרם, אין הוא מראה לעולם סימנים של פחד או הססנות. לרוב הוא גבוה מכל שאר חברי השבט, ועל כן די לו להזדקף כדי שהכל יבינו את הרמז.

מנהיגי אנוש אינם מצויידים ב־אביזרים טיבעיים כאלה.

הם זקוקים לתלבושות מפוארות של בוץ וארגמן, או למדים ססגוניים ושלל עיטורים נוצצים. הם יושבים על כס מורם, המעניק להם גובה מלאכותי. פקודיהם משתחווים להם, כורעים ארצה, מחווים להם קידה.

אלא שבעידן הדמוקרטי החדש, איבדו המנהיגים גם אביזרים אלה. הנשיא לבוש בחליפה רגילה. אין לו כס־מלכות. אין משתטחים לפניו אפיים ארצה.

הוא זקוק לסמלי־מעמד אחרים, מתוחכמים יותר, כדי שהכל יבינו את עליונותו, וכדי לצמצם עד כמה שאפשר את הנסיונות להדיחו.

לכן יושב המנהיג ה„דמוקרטי" בהיכל מפואר, כמו „הבית הלבן". הוא נע בצורה ראוותנית, בשיירות של מכוניות מפוארות, המלוות על־ידי רוכבי־אופנוע המפחידים את הצופרים. הוא טס במטוס מיוחד או במסוק.

ובעיקר: יש לו פמליה. עוזרים, מזכירים, שלישים, ראשי־לשכות, סגנים, משרתים.

ושומרי־ראש.

(בסלנג הצרפתי, השנוא, בצדק, על אנשי־הביטחון הישראליים, נקראים שומרי־הראש „גורילות". הנה כי כן, דווקא מנהיגי הקופים אינם זקוקים לגורילות.)

■ ■ ■

הנה כי כן ברור כי אריק שרון אינו המצאה ישראלית מקורית וחדשה.

הוא ממשיך, בסך הכל, במסורת של כמה מאות מיליוני שנים, ולכן אין כל טעם לכעוס עליו.

עלינו פשוט לראות אותם בדמיוננו כמנהיגים של שבט באבונים — ואז יהיה קל לנו להבין, לפי־לוח — ולשלם.

כמה ח"כים מתעניינים בביוב ובנקיון הרחובות ✱ תופיק טובי לא שמע את הסוד ✱ ממשלה הולכת וממשלה באה, והמפד"ל נשארת

נציב עליון דתי

יש קשר ישיר בין הרצינות של הנושא והרצינות של דיוני הכנסת. זה פועל כך: ככל שהנושא רציני יותר, כן הדיון רציני פחות.

אין נושאים רבים שהם יותר רציניים לגבי חייו היומיומיים של האזרח מאשר מצב הרשויות המקומיות, שהן האחראיות לאיכות חייו היומיים: סדר, תחבורה, ביוב, ניקיון ועוד ועוד. לכן החליטה הכנסת לדון במליאה במצבן החמור של הרשויות המקומיות, לפי הצעתו של ח"כ ז'ק אמיר, שהוא ראש עיריית דימונה. הדיון נמשך שלוש־שעות. במהלכו לא נכחו אף פעם אחת יותר מתריסר ח"כים, וגם אלה היו משועממים לא־מעט.

ניצלתי את ההזדמנות כדי לומר כמה דברים עקרוניים ולהשמיע הצעה מהפכנית שהתגבשה אצלי תוך שיחות עם ראשי עיריות ומועצות. כמו רעיונות רבים שזרקנו במשך השנים לתוך חלל הכנסת, תצוף גם זו באחד הימים, ולפתע תיראה מעשית וחיונית. (אז ישכחו, כמובן, מי העלה אותה.)

זוהי דרך־הפעולה העיקרית של סיעה קטנה, שיש לה מה לאמר: היא משמיעה בכנסת הצעות המעוררות תחילה התנגדות ו/או תמיהה. היא חוזרת עליהן מפעם ל־פעם. בהדרגה חודרים הרעיונות לתודעה, ח"כים אחרים מאמצים אותם לעצמם, עד שהם הופכים נחלת הסיעות הגדולות ו־מתחילות להתבצע.

כל מי שחושב שיש לזרוק את הסיעות הקטנות מן הכנסת, בעזרת אחוז־חסימה מוגדל, מוטב שיחשוב על תפקיד זה. הרבה הצעות, שהועלו לראשונה בכנסת השישית והשביעית על־ידי סיעת העולם הזה — כוח חדש התגשמו בדרך זו: החל בחקיקת חוק־ההפלות והסעה־חינם של חיילים ו־כלה בהנהגת חגורות־בטיחות והענקת עי־טורים לחיילים. רבים מן הרעיונות הנדו־נים כיום בכנסת הועלו על־ידינו אז, לפני עשר או תריסר שנים.

■ ■ ■

על רקע זה יש לראות גם את ההצעה של ועדת־הכנסת לסתום את פי הסיעות הקטנות בדיונים על הצעות־לסדר־היום.

מחוץ לפרוטוקול

בעניין זה שגיתי בשבוע שעבר: אמרתי כי ההצעה הנלוזה נדונה בכוונה בחשאי, מבלי למסור על כך לסיעות הקטנות. חברי־הוועדה הודיעו לי שלא היה זה כך: ב־וועדה יש לפחות חבר אחד השייך לסיעה קטנה: ח"כ תופיק טובי מרק"ח. אלא שטובי לא היה נוכח בכל הישיבות שבהן נדונה ההצעה במשך תישעה חודשים, ועל כן היא נשארה בגדר סוד.

מדוע לא ידע על כל טובי, ולא התעניין בנעשה? הפיתרון לכך טבוע במהותה של סיעת רק"ח, שהיא אולי הגרועה ביותר בכנסת, מבחינה פרלמנטרית. שני ראשי הסיעה, מאיר וילנר ותופיק טובי, נמצאים בתנועה מתמדת, במיסגרת רק"ח־תורס — העולם הקומוניסטי מלא חגיגות, פסטיבלים וועידות, ובכולם מבקרים ראשי רק"ח. נר־אה לפעמים כי ועידה של המיפלגה במיז־רח־גרמניה חשובה להם יותר מאשר ה־כנסת.

שני ראשי־הרשויות הערביים בסיעה, תו־פיק זייד וחנא מואיס, כימעט אינם מבק־רים בכנסת. צ'רלי ביטון עולה על חבריו־לסיעה, אך הוא נטע זר בסיעה. אומנם, הסיעה נואמת הרבה — אך בדרך כלל זהו העתק מדוייק של המאמר האחרון של פראבדה, ואין בכך תרומה לפיתרון ה־בעיות המעשיות של המדינה.

כך קרה כי ועדה, שבה יש חבר מטעם רק"ח, יכלה להכין במשך חודשים את הקנוניה הזאת נגד הסדר הפרלמנטרי, מ־בלי שאיש בסיעות הקטנות ידע על כך, ומבלי שאיש רק"ח הזהיר אותנו. גם הוא לא ידע.

תמנון ושמו מפד"ל

■ **בדיון על מצב הרשויות המקומיות אמר אורי אבנרי:**

...אני רוצה לדבר גלויות, שלא בדרך של סחור־סחור, ולקרוא לילד בשמו.

לפני זמן־מה היו שמועות שהוצע לשר יוסף בורג להתמנות כשר־חוץ, והוא סירב לקבל את המינוי. ליתר דיוק, מיפלגתו הכריחה אותו לוותר על מינוי מכובד זה.

מדוע?

מפני שהיה קיים חשש שהמפד"ל תאבד את מישרד־הפנים. ובשביל המפד"ל — זהו אסון.

במישרד־החוץ יש כבוד, אבל במישרד־הפנים יש כסף, הרבה מאד כסף.

למעשה, מישרד־הפנים הוא הזרוע העיקרית של תמנון המפד"ל, המחבק את המדינה כולה. בעזרת מישרד־הפנים מחזיקה המפד"ל את כל הרשויות המקומיות, העירוניות והאזוריות, בטבעת־חנק.

כל רשות תלוייה בפקידי המישרד, כלומר בשליחי המפד"ל, על כל צעד ושעל. ירצה הפקיד — העיריה תפשוט־רגל. ירצה — תבטל העיריה פרוייקטים. ירצה — יבייש את הראש הנבחר של הרשות המקומית ויפשיטו עירום ועריה.

לכן חייבת הרשות המקומית להתחנף אל פקיד המפד"ל, להתרפס לפניו, לחזור אחריו. המפד"ל רוצה מיקווה — יש מיקווה. רוצה בית־כנסת — יש בית־כנסת. רוצה מועדון מיפלגתי, במסווה של מועדון־נוער — יש. המפד"ל רוצה במשכורות לכמה עשרות מהעוסקנים המקומיים שלה, בתואנה זו או אחרת — יש. המפד"ל רוצה קולות — גם אלה יש. ואנחנו יודעים שערבים, מוסלמים ודרוזים, מצביעים בשביל המפד"ל היהודית, ומעניקים למיפלגה מנדט אחד לפחות, בגלל הלחצים המתמידים האלה.

לפשוט יד ורגל

המישרד הזה, המתנהל על־פי השיטה הזאת, הוא אחד מעמודי התווך של שילטון המפד"ל.

איך זה אפשרי?

זה אפשרי תודות לחוק מימי הנציב העל־יון, חוק היוצר יחס של תלות מוחלטת של הרשות המקומיות של הילידים בשליט הקו־לוניאלי, אלא שבמקום סר אנגלי, בא העסקן המפד"לי.

המצב המעשי הוא ש־80% עד 85% של כספי ה־רשויות המקומיות באים מקופת המדינה, ורק 15% עד 20% באים מקופת הרשות עצמה. פירוש הדבר שהרשות היא שיפחה של מישרד־הפנים, שיפחה של המפד"ל.

ברוב הדברים הרשות אינה אלא סוכנת־מישנה לביצוע פעולות מקומיות.

אפשר לשאול: אם זהו המצב, לשם מה בכלל דרושה הרשות המקומית?

זוהי מדינה קטנה. מבחינת מיספר תושביה. כולה כשכונה אחת של העיר ניו־יורק. ודרך אגב: במדינה כיום, כתוצאה מן הירידה ההמונית, יש פחות יהודים מאשר בעיר ניו־יורק.

מדוע לא לבטל את כל הרשויות המקו־מיות? מדוע לא להניח למישרדי־המדינה, באמ־צעות פקידיהם, לנהל את כל העניינים בעצמם?

ישנה רק תשובה משכנעת אחת לשאלה זו, והיא — שהרשות המקומית יוצרת את התשתית הדמוקרטית, מיסגרת מקומית שבה יכולה לצמוח מנהיגות חדשה מ־למטה, מנהיגות אותנטית אמיתית.

ואכן ישנה שורה של מנהיגים צעירים חדשים, חברי מיפלגות שונות, הצומחים בכמה מן המועצות.

יש גם הרבה שחיתות והתנוונות במועצות המקומיות, בגלל התלות המתמדת בחסדי השילטון. מי שתפקידו העיקרי הוא להתרפס ולחזור ולפשוט יד, כדי שלא לפשוט רגל, יכול להיתפס בנקל לשחיתות ולהתנוונות.

קיימת ביורוקרטיה איומה. יושב כאן סגן ראש־הממשלה, ואני יכול לספר שבילית לפני זמן מה כמה שעות עם אחד מראשי המועצות, איש חרות, והוא סיפר לי על דרך החתחתים של פרוייקט שיקום־השכונות ב־תחום הסמכות שלו. זוהי ממש אגדה של עליזה בארץ הבלהות. זה כרוך בהליכה אל ועדה זו, וממנה אל ועדה אחרת. בכל ועדה יש חילוקי־דעות בין שליחי המישרדים השונים, שליח של מישרד אחד בוועדה אחת אינו חולק רק על דעת שליחי המישרדים האחרים באותה ועדה, אלא גם על דעת שליחי אותו מישרד בוועדה אחרת.

יוסף תמיר: הם צריכים להצדיק את תפקידם.

ייגאל ידין: ישנה רק ועדה מקומית, וועדה שניה עליה. זה הכל.

אורי אבנרי: זה מספיק.

אמנון לין: מי עושה את העבודה?

אורי אבנרי: זה מספיק. אותו ראש רשות מקומית תיאר באוזני את התהליך. אני מניח שהוא דיבר דברי־אמת כאשר אמר שהשפעתו ויכולתו של ראש הרשות המקומית הנבחר לבצע פרוייקט של שיקום השכונה שלו, השכונה שבה הוא נולד וגדל, על־פי הבנתו, היא אפסית, למרות שהכסף לשם כך ישנו.

ייגאל ידין: כל מה שנעשה נעשה לפי — — — לא כל מה שהם רוצים אפשר לספק להם. אבל מה שעושים, זה מתוך — — —.

אורי אבנרי: אדוני סגן־ראש־הממשלה, אני יכול רק למסור את הדברים בשם אומרם, מבלי להזכיר את השם, כי לא קיבלתי ממנו רשות לכך. הוא אמר שה־פרוייקט ישנו, הכסף ישנו, אבל הוועדות מונעות ביצוע הפרוייקט, כי יש בתוכן דיעות שונות על צורות הביצוע של הפרוייקט.

מהפכה אמיתית

אם אנחנו רוצים ברשויות מקומיות יעילות, יש לחולל מהפכה במצב הקיים. שמעתי כאן היום דברי־ביקורת רבים, ולמעשה לא שמעתי אלא דברי־ביקורת, אך הצעות למהפכה אמיתית במצב לא שמעתי. וזה מעלה כמובן שאלה. הרי שר־הפנים הזה לא נולד עם המהפך. הוא היה קיים לפני המהפך, והחוק היה קיים לפני המהפך, והשיטות האלה היו קיימות לפני המהפך.

ממשלה הולכת וממשלה באה, אך שר־הפנים המפד"לי לעולם קיים.

נדמה לי שהרבה מדברי־הביקורת של דוברי המערך היום יכלו להיות מכוונים כלפי עצמם, כלפי ממשלת־המערך.

אני רוצה להציע רעיונות אחדים, שבהם פיתרון אמיתי ורדיקלי למצב הקיים. ואלה הם:

(1) יבוטל לחלוטין כל המיסוי העירוני, ולהשאיר את כל מערכת־המיסים בידי הממ־שלה בילבד.

(2) תעביר הממשלה לרשויות המקומיות סכומים קבועים, על־פי קריטריונים אובייקטיביים מוחלטים שיהיו מעוגנים בחוק, שלא יהיו תלויים בשום צורה שהיא בשרירות־לב וראות־עיניים.

(3) ייקבע סכום קבוע לגולגולת. כלומר: כל רשות תקבל מידי הקופה הממלכתית סכום קבוע, לפי מיספר התושבים, הצמוד למדד. יתכן שיהיה צורך לקבוע שתיים או שלוש דרגות, לפי ותק המקום, ריחוק מהמרכז וכו'.

(4) תהיה הרשות הנבחרת לבדה אחראית להוצאת הכסף, והיא תישא באחריות לפני בוחריה בילבד.

נדמה לי שתוכנית, שתהיה מושתתת על עקרונות אלה, תחולל מהפכה גמורה במערכת השילטון המקומי, ויש בה פיתרון של ממש.

שום תוכנית אחרת לא תפתור את הבעיה. יזרקו עוד מיליארד לתוך החבית־ללא־תחתית, יזרקו עוד כמה מיליארדים, ואחרי שלושה חודשים או חצי שנה ייערך כאן שוב אותו הוויכוח עצמו, באותה נוכחות עלובה, עם אותן תוצאות.

כיוון ששר הפנים אחראי למשא־ומתן על האוטונומיה, אינני יכול אלא לבקש ממנו להע־ניק לרשויות המקומיות בישראל לפחות את אותה האוטונומיה שהוא מתכוון להעניק ל־פלסטינים.

(המשך מעמוד 13)

שמו של הספר הוא „שאלת פלסטין", ולא השאלה הפלסטינית, והוא מתייחס לא רק לעם אלא גם לארץ. כן, סעיד טוען שהיתה פעם ארץ שנקראה פלסטין, ארץ ערבית שאינה קיימת עוד, ואשר הייתה קיימת עד שנת 1948. ואם אין היום ארץ הנקראת פלסטין, זה לא משום שאין עם פלסטיני. אבל הדגש הוא על הארץ ועל ההיסטוריה שלה, ולא רק על האנשים והעם. כפי שכותב סעיד: „העובדה היא שהיום פלסטין אינה קיימת, אלא כזכרון, או, וזה חשוב יותר, כרעיון, חוויה אנושית ופוליטית ופעולה של רצון המוני בלתי נראה." מטרתו של סעיד איננה ליצור מחדש את הארץ שאינה קיימת, אלא להבין את העובדות ההיסטוריות הקשורות בקיומה (בעבר) וברעיון הקשור בה (בהווה ובעתיד).

את ההיסטוריה של העם הפלסטיני בארצו מסכם סעיד כדלהלן: „בארץ הנקראית פלסטין חי, כרוב מכריע במשך מאות שנים, עם, בעיקרו נודד, אך למרות זאת ניתן לזיהוי מבחינה חברתית, תרבותית, פוליטית וכלכלית, ששפתו היתה ערבית ודתו (לגבי הרוב המכריע) איסלאם. עם זה — או אם מישהו ירצה להכחיש שהם ראו את עצמם כעם במשמעות המודרנית, קבוצה זו של אנשים — הזדהו עם האדמה שאותה עיבדו ועליה חיו (בעוני או לא — שאלה בלתי־רלבנטית). הזדהותם זו גברה אחרי שהוחלט באירופה ועל־ידי אירופים, ליישב מחדש, ליצור מחדש, לכבוש מחדש את הארץ ליהודים שיובאו אליה ממקומות אחרים." זהו סיכום ההיסטוריה הפלסטינית לפי סעיד, ואין כל ספק שזהו סיכום ההיסטוריה מנקודת הראות של העם הפלסטיני כולו.

החוויה הפלסטינית הבסיסית היא זו של התנגדות לניתוק הקשר שבין העם וארצו. כך מוגדרת היישות הפלסטינית, והיא תמשיך להיות מוגדרת בצורה זו בעתיד הנראה לעין. לדעת סעיד, סביר מאד להניח שבמקביל להתנגדות הפלסטינית תימשך גם ההתנגדות ההפוכה מצד הציונות וישראל: הסירוב לקבל את קיומו של עם פלסטיני, שאינו רק מיטרד, אלא אוכלוסיה הקשורה לארצה בקשר בל־יינתק.

■ ■ ■

לקורא הישראלי המצוי, שינק את המיתולוגיה הציונית יחד עם חלב אמו (או חלב תנובה), ואפילו לקורא הישראלי יפה־הנפש, שהשתתף בעצרות של שלום־עכשיו וחתם על עצומות, זהו ספר מרגיז ביותר. סעיד משתמש עשרות פעמים במילה המרגיזה ביותר לגבי כל ציוני טוב, מילה האסורה בהשמעה והמעלה חיוורון או סומק של זעם בפניו של כל תועמלן ישראלי, מילה שאינה קיימת בעברית — קולוניאליזם.

לפני זמן רב נתקלתי בביטוי חדש בשפה העברית, כשהיסטוריון של התנועה הציונית דיבר על הציונות כתנועה „מיישבת ארץ". ביטוי חדש זה נולד, כמובן, כדי למנוע שימוש באותו מושג שאין להזכירו — קולוניזטור או קולוניאליזם (כדאי לחשוב לרגע על כמה מילים הקיימות בשפה העברית ועל מקורן. למשל: „מושבה" ו„התיישבות". מאין באו „אוצר התיישבות היהודים" של הרצל?). לסעיד אין כל התנגדות לתיאורה של הציונות כתנועה „מיישבת ארץ". זה בדיוק מה שהוא טוען. הציונות היא תנועה מיישבת ארץ, ובעייתה הקטנה של הציונות היא שהארץ שאותה רצתה ליישב הייתה כבר מיושבת. סעיד מזכיר לנו שוב, אם במקרה שכחנו, שארץ־ישראל, או פלסטין, או ציון, היתה כבר ארץ מיושבת בתקופה שבה טבע ישראל זנגוויל את הסיסמה הידועה „עם ללא ארץ, לארץ ללא עם". העובדות כאן הן פשוטות וברורות, וסעיד מציג אותן בפשטותן. בשנת 1914 היו בארץ 60 אלף יהודים ו־630 אלף ערבים; בשנת 1931 היו בארץ 175 אלף יהודים ומיליון ו־33 אלף ערבים; בשנת 1947 היו בארץ 608 אלף יהודים ומיליון ו־304 אלף ערבים.

הציונות כתנועה היסטורית קמה על רקע המצב ההיסטורי של הקולוניאליזם (ב־1918 שלטו מעצמות אירופיות ב־85% של כדור הארץ. זוכרים את המפות שבהן הופיעה האימפריה הבריטית בוורוד וכיסתה את רובו של העולם?), תוך שיתוף־פעולה עם מעצמות קולוניאליסטיות, ומתוך דרך חשיבה קולוניאליסטית ביחסה לילידים ולזכויותיהם. הצהרת בלפור מוצגת על־ידי סעיד כדוגמה לדרך חשיבה זו.

כפי שיודע כל בוגר תיכון בישראל, הצהרת בלפור ניתנה על־ידי מעצמה אירופית, ביחס לאיזור לא־אירופי, תוך התעלמות מקיומה ומרצונה של האוכלוסיה הקיימת באיזור. תחילתה של הציונות בתקופה שבה התבצעה התפשטות הגדולה ביותר באפריקה ובאסיה, מקונגו ועד הודו־סין. בעזרת ציטטות מדבריהם של אבות הציונות ומנהיגיה, מתיאודור הרצל וחיים וייצמן עד יוסף וייץ ומשה דיין, מראה סעיד כי לא נכונה הטענה שהציונות פשוט לא ידעה על קיומם של ילידים בפלסטין. מנהיגי הציונות, מהרצל ועד ישראל קניג ואריאל שרון, ידעו היטב כי ישנם ילידים בפלסטין, והיו להם רעיונות ותוכניות מגובשות יותר ומגובשות פחות, לגבי מה שייעשה בילידים אלה.

■ ■ ■

תיאורה של הציונות בספר הוא תיאור של הצלחה. סעיד מדגיש את הישגיה של הציונות, ומציין לטובה את המעשיות ותשומת־הלב לפרטים בתנועה הציונית. בעיית ההצלחה הציונית היא בכך, שהיא כרוכה גם בכישלון ובאסון — של הפלסטינים. עיקרו של הספר מוקדש לתיאורה של הציונות מנקודת הראות של קורבנותיה, משום שקוראיו מכירים כבר היטב את סיפורה של הציונות מנקודת הראות של המנצחים. סעיד מסכים עם ישראלים רבים, הטוענים בציניות (או בציוניות) כי „הציונות לא באה לעולם כדי לפתור את בעיות הערבים, אלא את בעיות היהודים". הציונות היתה אמנם טובה מאד ליהודים, אך רעה מאד לפלסטינים. „כל דבר חיובי מנקודת הראות הציונית הוא שלילי מנקודת הראות של הילידים הפלסטיניים". הישגיה של הציונות אינם ניתנים להכחשה, אך אלה היו הישגים שנועדו ליהודים בלבד. ניצחון הציונות שינה את ההיסטוריה של העם הפלסטיני, ולכן הציונות חשובה לעם הזה לא פחות מאשר היא חשובה לעם היהודי.

כמו דוברים פלסטינים אחרים, גם סעיד קורא לבני עמו ללמוד מן הציונות, ובמייוחד מיעילותה ומעשיותה. יש בדבריו מידה ניכרת של התפעלות והערכה, ורצון להזדהות עם היצירתיות והפעלתנות שבציונות. אם הפלסטינים היו ונשארו קורבנות הציונות, בהיותם קורבנות הם למדו להכיר את דרך הפעולה הציונית מקרוב, ומדרך זו הם למדו וילמדו לטובתם הם.

ובכן — אומר כבר הקורא חסר הסבלנות — מה הוא בעצם מציע? האם יש לו פיתרון כלשהו? סעיד אינו נכנס לפרטים של פיתרון אידיאלי לסיכסוך, ואינו חושב שיש פיתרונות קלים, אך הוא מציע כמה צעדים ראשוניים: „הגיע הזמן שפלסטינים ויהודים־ישראליים יישבו יחד וידונו בכל הנושאים העומדים ותלויים ביניהם — זכויות הגירה, פיצויים על הרכוש שאבד וכו', הכל בהקשר של דיון כללי בשלום העתיד לבוא, תוך הודאת הציונות בעובדה, שהשיחרור הלאומי היהודי (כפי שהוא נקרא לפעמים) התרחש על חורבותיו של קיום לאומי אחר, לא במופשט אלא במציאות. צריך להכיר בעובדה, ששאלת פלסטין אינה רק נושא לדיון סגור ותיאורטי בין ציונים, על ההתנהגות הנאורה לישראל ולציונות בארץ שהיתה פעם פלסטין, אלא עניין מדיני חיוני, לערבים וליהודים, החיים יחד בשטח משמעותי לשניהם". ברור שסעיד מקבל את ההגדרה הציונית של ישראל, כמדינתם של כל יהודי העולם. הוא אומר זאת בפירוש, ומדגיש כי כל פיתרון חייב לכלול ויתור של רעיון זה ומעבר למצב נורמאלי, שבו ישראל, כמו כל מדינה אחרת בעולם, תהיה מדינתם של היהודים והערבים החיים בה.

■ ■ ■

סעיד תומך באופן ברור ביותר ברעיון המדינה הפלסטינית ברצועת עזה ובגדה המערבית, והוא מאמין כי מדינה כזו תהיה הצעד הראשון והחשוב ביותר לקראת שלום בין הפלסטינים וישראל. הוא גם אומר בפירוש, כי רעיון המדינה הפלסטינית לצד ישראל כרוך בוויתור על חלומות השיבה ליפו ולחיפה, ולכפרים ולפרדסי החושחש שאינם קיימים עוד. בני הדור שלו בקרב הפלסטינים מוכנים לוויתור כזה על רעיון השיבה, מתוך הכרת המציאות, אם גם מתוך צער וכאב.

ד"ר בנימין בית־הלחמי ■

תקדים חברתי בישראל: האשה הסכימה

לשלם לבעלה במשך שבע שנים מזונות

צמוד לדולר, ולתת לו בית ומכונית

מזונות לבעל

„כבוד השופט, אתה מסכים שאשה צעירה, אשה אלגנטית, אשה יפה שכזו תביא את בעלה לכדי חרפת רעב?" שאלה התובעת ברחמים.

„כן!" ענה השופט.

„כדי שלא יהיה בחרפת רעב, ולא יסבול, אני משאירה אותו בתוך הבית שלו, עם מכונית ב־מ־וו ואני מתנדבת ומתחייבת לשלם לו ארבעת אלפים לירות לחודש צמודים לדולר." אמרה האשה הצעירה, האלגנטית והיפה שעמדה על דוכן בית־המישפט המחוזי לפני כשנתיים.

„לא," אמר השופט. „אני לא מסכים, אך מאידך אני מסכים לאלפיים במקום ארבעת אלפים!"

הדו־שיח היווה את אחד משלבי הביניים לתביעת גירושין ארוכה שבסופה ניתן צו חלוקת רכוש המהווה תקדים חברתי — האשה היא המשלמת מזונות לבעלה, היא הממונה על כלכלת הילדים, והיא המחזיקה בנכס המישפחתי, בחנות.

ג'ולייט ויוסי דן נישאו במרסיי, כשג'ולייט היתה בת 15. על פי חוקי צרפת מותרים נישואין בגיל זה. חתנה היה קרוב מישפחה שאותו לא הכירה לפני כן. הוא הגיע לטיול, קפץ לבקר את הדודה, ושם היו לו שתי אפשרויות: לשאת את ג'ולייט או לשאת את אחותה. הגבר הנאה בן ה־30 בחר בילדה היפה. הם נישאו והיא עלתה ארצה.

מספרת היום ג'ולייט: „הייתי בסך הכל ילדה קטנה, מה שהבנתי זה שהוא היה בן מישפחה, אמרו לי להתחתן, לא חשבתי שאני יכולה לסרב אז התחתנתי."

יוסי אומר: „היא אומנם היתה בת 15 וחודשיים, אבל בכלל לא ילדה, היא נראתה כבת 20, התנהגה כבחורה בוגרת. היא מצאה חן בעיני ואני מצאתי חן בעיניה. רק אחרי כן באנו להורים וגם הם הסכימו לנישואין."

רכוש מוביל לגט

הילדה־אשה התבגרה במהירות, אחרי שנים אחדות ילדה בת, אחרי כן בן. החיים בבית הפכו בלתי־נסבלים. ג'ולייט טוענת: „בהתחלה ניסיתי לאהוב אותו אבל אנחנו פשוט לא מתאימים, אני שונה

אשה דן
„אם הוא רוצה מזונות — בבקשה!"

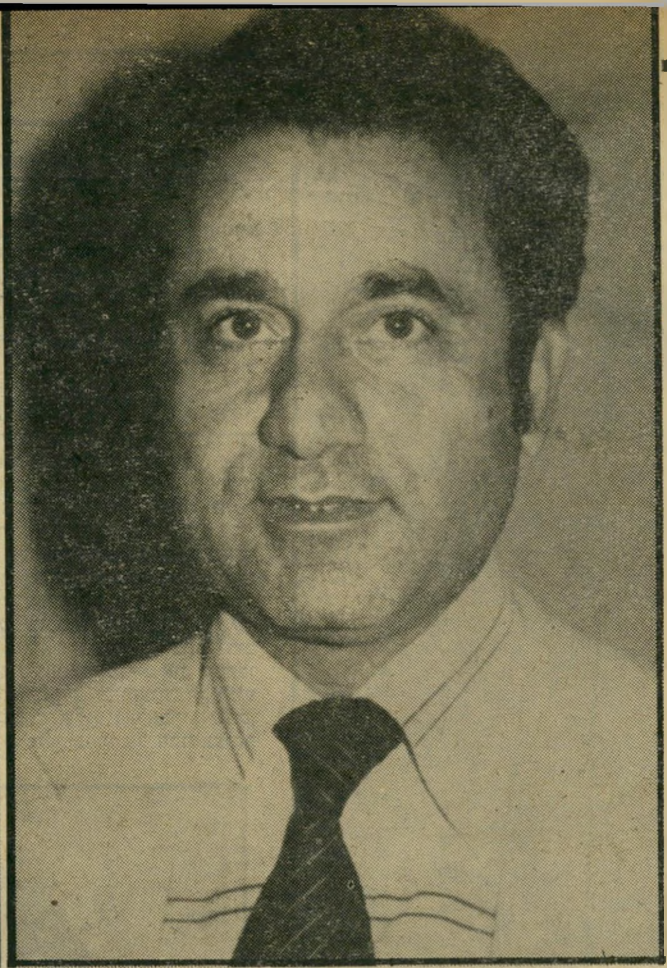

בעל דן
„מזונות זה אסון לבעל"

ממנו, הוא סבל ואני סבלתי." ויוסי אומר: „היא קיבלה חינוך משונה בבית, אמא שלה החליפה בעלים וגם אבא שלה היה גרוש. פעם כשהאם היתה אצלנו בבית והיא ראתה אותנו רבים, אז היא התפרצה ואמרה לבתה: „תזרקי את הבעלים כמו סוליית הנעל שלך."

בינתיים התרבה הרכוש. הם קנו בית בחולון, מכונית חדשה וחנות ללבני נשים ברחוב אלנבי בתל־אביב. עם גדול הרכוש גדלו המריבות. נערכו כמה נסיונות שלום־בית בין הצדדים. עד לימים האחרונים רצה הבעל לחזור לחיים משותפים עם אשתו. ג'ולייט היתה עיקשת בדעתה — להתגרש וזהו.

עורכי־דין רבים הוחלפו, ובאמצע עמדו הילדים. בשלב הראשון עזבה ג'ולייט את הבית ללא הילדים. אחרי כן שבה ולקחה אותם. שני הצדדים טוענים כי הילדים הוס־תו, זה אומר „נגדי" וזו אומרת „נגדי."

באחד משלבי הדיונים המייגעים הוחלט כי, זמנית, ישהה הבן, עם אביו והבת עם אמה. למעשה, נלקח הילד על־ידי האב עוד לפני הדיון המישפטי והועבר ללא ידיעת אמו לייעוץ לעובדת־סוציאלית, תו־שבת חולון, מקום מגורי האב. העובדת־הסוציאלית החליטה, ללא ידיעת האם, כי על הילד להימצא בפנימיה בירושלים. כאשר התקשרה ג'ולייט עם העובדת־הסו־ציאלית אמרה לה זו כי „לא היתה עליה כל חובה להזמין את האם או לשאול ל־הסכמתה או רצונה."

הפניה הראשונה לבתי־מישפט נעשתה דרך בית־הדין הרבני. ושם החלו העיכו־בים. כשנתיים נגרר התיק, מדי פעם הודיע הבעל כי הוא חייב להתייצב לשירות מי־לואים, והדיון נדחה. באחת הפעמים נוכחה ג'ולייט, כי היתה אי־התאמה בין הטיעונים של בעלה לבין המציאות. היא פנתה ל־עורך־הדין שלה ואחרי שזה ניסה „לסיים את העניין במילים יפות" לדבריה, החליטה היא לפנות לפרקליטות הצבאית כדי שזו תחקור אם אומנם שיקר בעלה ובעיקבותיו עורכת־הדין שלו.

„בבית הדין הרבני זה היה ממש חרפה," טוענת ג'ולייט, „הם נותנים לאשה הרגשה שהיא סמרטוט, שרק הגבר שווה משהו. פעם הם ניסו להציע לי שאוותר על הבית, החנות והמכונית, שאקבל 50 אלף לירות וזהו. אפילו על המזונות רצו שאני אוותר. טוב שהיה לי מספיק שכל להגיד לא, ולא לפחד."

אז החליטה ג'ולייט, בעצת עורכי־הדין להגיע לבית־המישפט המחוזי, כדי שזה יפסוק בעניין הרכוש. בכתב־התביעה טענה ג'ולייט כי בעלה מתאכזר אליה, מכה אותה לעיני הילדים. יוסי אומר: „היא אשה עצבנית, כשהיא מתפרצת אי־אפשר לעמוד לידה."

בוטיק־המריבה ברחוב אלנבי
ונוס משלמת מזונות

שילמתי לו את החודשית

המצב בחנות החמיר והלך, הוויכו־חים ביניהם גרמו לכך שהחנות הת־חילה להפסיד כסף. תחילה ניסה יוסי לשקם את העסק ואת חיי הנישואין, אחר־כך החליט להעביר את החנות לניהולה של ג'ולייט, ושזו תתן לו תשלום חודשי.

„הוא רצה להתיש אותי," אומרת ג'ולייט, „חשב שאני הילדה הקטנה שהוא התחתן איתה. הוא חשב שאם הוא ילחץ אז אני אשבר ואתן לו הכל. הוא ידע שאין לי ניסיון במיסחר וחשב שאם אשאר בחנות היא תפשוט רגל ואני אחזור הביתה עם זנב מקופל. הוא היה רוצה אותי ילדה בת 15. כזו שעושה כל מה שאומרים לה, משרתת ועוד מפרנסת.

„לקחתי את החנות, החלטתי להוכיח לו ולעצמי שאני מסוגלת. עבדתי כמו חמור, עם הנשים ועם הסוחרים. ובסוף החודש שילמתי לו את החודשית שלו. שיהיה לו לבריאות."

לפני כחצי שנה החליטה ג'ולייט לפנות לעורך־הדין סמוכה. זה היפנה את עיקר מירצו לבית־המישפט־המחוזי, כדי להוציא את סמכות ההחלטה בעניין הרכוש מידי בית הדין הרבני. היה ברור כי ברגע שה־עניין הכספי יוכרע, יבואו הגירושין. מאז התחילו מתגלגלים אירועים משונים. הדיון נקבע ליום אחד, יוסי ועורכת־הדין שלו, דליה ברקול, ביקשו דחיה. הדיון נדחה, ובו בעת נערך דיון בבית־המישפט הרבני שהחליט אחרי 21 חודשים של היסוסים, שהוא הסמכות לענייני הרכוש.

ביום הדיון בבית־המישפט המחוזי, הו־פיע יוסי עם החלטת בית־הדין הרבני. ברקול לא הופיעה. „תחילה חשבתי כי החלטה זו מסיימת את הדיון שבפני, אולם לאחר שחקרתי קצת במהות ההחלטה וכיצד התקבלה ההחלטה בבית־הדין הרבני ה־איזורי, נחה דעתי כי הסמכות לדיון בענייני רכוש היא בבית־מישפט זה," אמר השופט הלמוט לוונברג והוסיף: „עורכת־הדין בר־קול ודאי היתה מתביישת להציג עמדה זו. נעניתי כי הבקשה ניתנה לבקשתו של האיש בלבד, ובלי שהאשה או הנציג שלה הוזמנו לדיון."

למרות החוק המחייב בית־דין אחד לכבד את החלטות האחר, החליט הפעם לוונברג לסטות מהמקובל ולסרב לקבל את החלטת הרבנים.

כמה מבין הנוכחים בדיון המישפטי סיפרו כי השופט העיר, שלא לרישום בפרוטוקול, כי „לא ייפלא שהרבנים נהגו כשם שנהגו, הם ראו אשה יפה וצעירה, בוודאי חשבו שהיא חייבת להיות פושעת."

מזונות צמודים

ג'ולייט וסמוכה החליטו לזרז את העניינים. „הייתי מוכנה לכל, חשוב היה לגמור, רק לגמור. אפילו שאצטרך לעבוד בפרך ואולי להזניח את הילדים."

ג'ולייט מגיעה לחנות בשעה שמונה בבוקר. מסדרת ומכינה את פתיחת החנות, את הלקוחות היא מקבלת ומשרתת בעצמה. בדרך־כלל נמכרים שם לבני־נשים, לקראת סוף העונה איפשרה לסוחר, שעימו היא בקשרי־עבודה, למכור אצלה את הסחורה שנותרה לו. בקומה השנייה היא מתקנת חזיות לנשים. לזו מצרה ולאחרת מרחיבה.

ימים ספורים אחרי החלטת השופט להע־ביר את הדיון לבית־המישפט המחוזי, החליטו הצדדים להתפשר.

הבעל היה מוכן לתת לאשתו חלק מ־החנות, בתשלום מידי, להחזיק את הדירה ואת המכונית. ג'ולייט ביקשה את החנות. הפשרה: ג'ולייט תחזיק בחנות כשעליה יחולו כל החובות. יוסף יקבל את הבית, המכונית ומזונות בסך 6000 לירות לחודש בצמוד לדולר, למשך שבע שנים.

„אני רציתי לגמור, בשביל השלווה של הילדים. אני לא חושב שכבודי נפגע. ל־דעתי מזונות זה דבר שמסוגל להרוס כל גבר. זה ממוטט את הגברים. הם הופכים לגנבים ונכנסים לבתי־סוהר. הגבר לא יכול להשתקם מיקצועית ומישפחתית, ו־הנשים נהנות מהעניין. אני ויתרתי על החנות, כלומר על הפרנסה שלי, ולכן היא חייבת לתת לי את המיחייה שלי. אני לא עובד. אני כבר שנתיים לא עובד."

ג'ולייט: „אני מאושרת! סוף סוף אוכל להתחיל לחיות נוח. כעיקרון אני נגד גירושין. הייתי מוכנה עשות הכל, אבל הוא רצה אותי כמו בת 15, וזה כבר בלתי־אפשרי. אני התבגרתי, החכמתי.

„אני לא יודעת כמה כסף ישאר לי כל חודש, החנות לא במצב טוב עכשיו. אני חייבת לשקם אותה. אבל הילדים מבינים ואני מבינה. אולי יהיה קשה בהתחלה, הרי הוא יקבל הכל, אחרת יביא לי הוצאה לפועל. את הצימצומים נעשה אנחנו. אני לא מרגישה את עצמי חיילת פמיניסטית, אבל מי זה אומר שלא כדאי לוותר על הרבה דברים בשביל החופש?

„אני יודעת שנשים רבות מפחדות, הן נשענות על הכסף של הבעל, מפחדות להישאר לבד. הגברים והרבנים מנצלים את זה טוב טוב. הם דופקים את הנשים. הרי זה רק בושה בשבילו שאני חייבת לפרנס אותו, אבל אם לא איכפת לו וזה המחיר של החופש שלי, שיהיה לו לברי־אות, ושיהנה מכל גרוש. מי אני שלא אעזור לבעלי לחיות טוב? הוא הרי האבא של הילדים שלי."

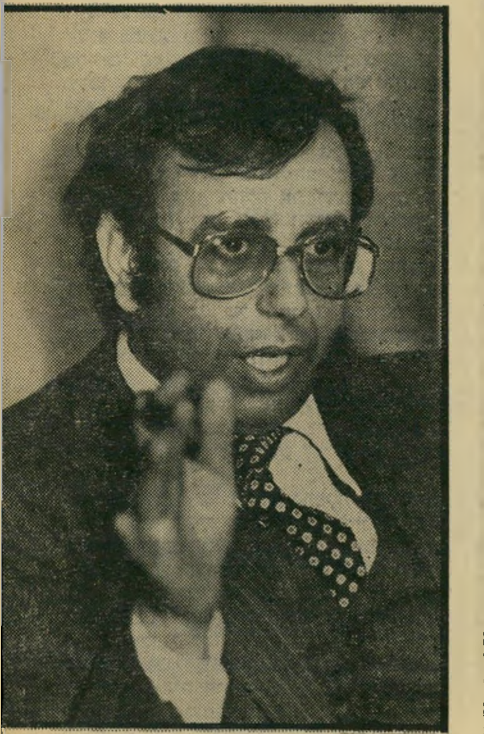

פרקליט סמוכה
סמוך עליו

קולנוע

סרטים

אורחים בישראל

הקולנוע הצרפתי אומנם נתון במשבר, מזה כמה שנים. אבל גם בעת משבר, יש ב־צרפת די כשרונות, המצדיקים התעניינות במה שנעשה שם. אין ספק שהפצת הסרטים הרגילה בישראל אינה ממלאת תפקיד זה כראוי.

משום כך צריך לשבח במיוחד את ה־יוזמה של השגרירות הצרפתית, או ליתר דיוק של מרכז־התרבות בשגרירות זו, ה־דואג לארגן, מדי שנה, שבוע של סרט צרפתי שבו מוצעות לקהל כמה מן ה־יצירות הבולטות יותר של התקופה האח־רונה, שרק חלקן, אם בכלל, מגיעות אלינו, וגם אז באיחור רב.

אחרי שהסתבר בפעמים הקודמות שאולם ההקרנה של מרכז־התרבות צר מהכיל את כל הסקרנים שבאו לראות את הסרטים הצרפתיים בפעם הקודמת, הועבר האירוע, בפעם זו, אל מוזיאון תל־אביב.

את החגיגיות למעמד יעניקו השחקן ז'אן-לואי טרינטיניאן, בתו השחקנית מארי,

פטריק דביר ומארי טרינטיניאן ב„סרי נואר"
הבת־השחקנית באה לישראל

והבמאי אלן זיסואה, שיבואו לישראל במיוחד.

סרטים קאמריים. אשר לסרטים ש־יוצגו במיסגרת זו, החל בשבוע הבא, הם מהווים חתך אופייני למדי לסרטים ש־מייצרים היום בצרפת. אפשר יהיה לראות לראשונה בישראל את מולייר, הסרט של אריאן מנושקין שייצג את צרפת, לפני שנתיים בפסטיבל הסרטים בקאן. הגברת מנושקין, אחת הדמויות הבולטות של ה־תיאטרון בימינו, החלה את דרכה בקולנוע בהעברת מחזותיה ההיסטוריים המהפכניים (כמו 1789) אל הבד. מולייר סרט שנמשך ארבע שעות ונועד להצגה גם כסידרה בת שני פרקים בטלוויזיה, הוא שיחזור מרהיב ומרשים של תקופת המחזאי ה־צרפתי. סרט המתמקד יותר במרכיבים ה־פוליטיים, החברתיים והאמנותיים של אותה התקופה, מאשר במולייר עצמו. המחזאי מוצג בעיקר בהקשר לאירועי התקופה. שם המישנה של הסרט חייו של איש הגון, יכול, אולי, לרמוז מראש על גישתה של אריאן מנושקין.

בקצה השני של מיגוון ההפקה הצרפתית נמצא במאי צעיר יחסית בשם ז'אק דואיון, שלדעת רבים הוא הכישרון האמיתי ביותר שיצא לאור בצרפת בעשר השנים האח־רונות. אל למי שראה סרט קודם של דואיון, שקית הגולות, שהוצג בשבוע הסרט הצרפתי לפני כמה שנים, לחשוב שזה מה שדואיון יכול לעשות. אותו סרט, חביב כשלעצמו, היה היחידי מבין אותם שעשה, שלא כתב בעצמו, ולכן יחסו היה הרבה פחות אישי. בדרך־כלל, גם בגלל קשיי מימון, כל סרטיו הם סרטים קאמריים, המתרכזים בדמויות בודדות ובהתנהגותן תחת לחצים של נורמות חברתיות ומוס־ריות.

הסרט שיוצג הפעם, האשה הבוכה הוא סרט מוזר במיוחד, שבו אשה במשבר מנ־סה להשלים עם העובדה שלבעלה יש מאהבת, והקרע הנפשי שנוצר בין שתי הנשים, הבעל והבת של הזוג הנשוי. צריך עוד לציין שדואיון עצמו מגלם את תפקיד הבעל, ובתו הקטנה, לולה, מגלמת את הבת.

בורגני מן השורה. בין שני קצוות אלה, כמה הפקות מיסחריות, אם כי בנוש־אים קצת פחות שיגרתיים. למשל, כספם של אחרים, סרט המציג שערוריה כלכלית מונומנטלית, העשויה להזכיר לקהל הישׂ־ראלי גם את המציאות שבה הוא חי. הכלבים, סרט על עימות בין נטיה פאשיס־טית, המתגלמת במאמן כלבים, לבין ליבר־ליות של רופא, על רקע עיר־שדה חדשה בצרפת. בסרט בולטים כשרונותיהם של ויקטור לאנו וג'ראר דפארדיה בתפקידים הראשיים. אהבת נעורים מביא את השחקן מישל גאלאברי באחת מהופעות הקולנוע הרציניות המעטות שלו. גאלאברי, שחקן תיאטרון מצליח מאד, נודע על הבד בעיקר

שחקנית מריל סטריפ
חזקה, מבריקה, מבוקשת

כמוקיון, ושיתף פעולה פעמים רבות עם לואי דה־פינס. אולם בשנים האחרונות הצליח לשנות תדמית במידה מסויימת, ובסרט זה, של במאי צעיר בשם רוג'ה אנדריה, הוא מגלם דמות של בורגני מן השורה, שאינו יכול להבין את בנו הגימ־נזיסט ואת בעיותיו, למרות הרצון האמיתי והכן שהוא עושה לשם כך.

התרגום הסביר היחידי לסרט סרי נואר של אלן קורנו, הוא סרט מתח, ולו רק משום שהכוונה היא לסידרת ספרים בעטי־פה שחורה, שיוצאת לאור בצרפת מזה שנים, והמוקדשת כולה לסיפורי מתח. קורנו, שהוא מעריץ מושבע של קולנוע המתח האמריקאי משנות השלושים וה־ארבעים, ניסה בסרט זה, תוך הישענות על סיפור אמריקאי, ליצור הקבלה צרפ־תית לאותו סגנון, כאשר השחקן פאטריק דביר צריך להיות גירסה צרפתית לקשו־חים המפורסמים של הוליווד.

סרט אחר, שייראה בוודאי לרבים כ־צרפתי ביותר מכולם הוא מדוע לא. זהו סירטה העלילתי הראשון של במאית חדשה בשם קולין סארו. במרכזו שלישיה מוזרה — שני גברים ואשה — החיים יחד במה שהצרפתים מכנים „מנאז' טרואה" (משהו כמו מישפחה של שלושה). כל אחד מהם מוצא בסידור זה מענה לבעיותיו האישיות, ואורח־החיים המוזר שלהם נחשף ליחס של העולם החיצוני, כאשר אחד משני הגברים מתאהב בצעירה מן החוץ ומנסה לשלב אותה בסידור הקיים. התוצאות מטי־לות ספק בכושר ההבנה של המוסר הבור־גני, מול תופעה מן הסוג הזה.

לא כל הסרטים שצוינו לעיל הם ברמה שוה, אבל המטרה של אירוע כמו שבוע הסרט הצרפתי היא להציג חתך של המצב היום, ולאו דווקא אוסף של יצירות מופת. למי שאוהב קולנוע, שבוע כזה הוא תענוג.

אריאן מנושקין מביימת מעמד ב„מוליאר"
שיחזור מרהיב של תקופה שחלפה

כוכבים

כוכבת לשנות השמונים

אם הצלחה בהוליווד נמדדת לפי מיספר

הפוסטרים שמסוגלת הכוכבת למכור, צריך להסיק שמריל סטריפ (30) היא כישלון חרוץ. לא זו בילבד שאינה מוכרת פוס־טרים, היא אפילו אינה מופיעה בהם. לא בעבר, לא בהווה ולא בעתיד. ואף על פי כן, מריל סטריפ היא היום המבוקשת שבין הפנים החדשות בעולם הסרטים, ואחת ה־בודדות הזוכה ליחס רציני מכל עבר.

היא כבר זכתה בפרס אמי (האוסקר של הטלוויזיה) על הופעתה בשואה, היתה מוע־מדת לאוסקר על צייד הצבאים, ובשבוע שעבר הוסיפה לארון הגביעים שלה את פרס הביקורת על הופעתה בסרט חדש בשם קריימר נגד קריימר. בין פרס לפרס זכתה בביקורות נלהבות על הופעתה לצד אלן אלדה בפיתויו של ג׳ון טיינן, סאטירה על עולם הפוליטיקה האמריקאי. ועל תפ־קידה הקטן אבל המאד חשוב במנהטן של וודי אלן, שבו היא מגלמת את רעייתו לשעבר של גיבור הסרט, העוזבת את בע־לה כדי לחיות עם אשה אחרת וכותבת ספר ובו כל הפרטים האינטימיים על חייה עמו.

אישיות מבריקה. כשאר כוכבותיו של וודי אלן, מריל סטריפ היא ניו־יורקית בדם, המסרבת לאמץ לעצמה את מינהגי הוליווד או אפילו לעקור לשם. פעם היתה זו מיכשלה בקאריירה, היום באים התפקי־דים לחפש אותה. גבוהה, זקופה ובלונדית, היא יפהפיה לכל הדעות, ועם זאת קשה למצוא תמונה שלה בביקיני.

טראומה קשה. כבת לדור החדש של כוכבות הקולנוע, אותן שהשראתן צמחה לא מעט מן האישיות, דוגמת ג׳יין פונדה, הגברת סטריפ נחרצת בדעותיה על מעמד האשה בחברה, ומטיבה לעמוד על שלה. „היא אחד מאנשים החזקים ביותר שאני מכיר,״ אומר עליה דאסטין הופמן, המופיע לצידה בקריימר נגד קריימר. כנראה שה־גברת לא רק חזקה אלא גם מבריקה — אם הבמאי־תסריטאי רוברט בנטון, שעשה את הסרט (וכתב בעבר סרטים כמו בוני וקלייד) הירשה לה לכתוב במו ידיה חלקים נכ־בדים מן הדיאלוג שברשותה.

מריל סטריפ הגיעה לברודווי לפני ארבע שנים, אחרי שסיימה בית־ספר למישחק, ותוך זמן קצר כבר צברה תפקידים בזה אחר זה. באותם הימים התיידדה וחיה תקו־פה ארוכה למדי, עם השחקן ג׳ון קאזאלה (שותפו של אל פאצ׳ינו באחר־צהרים של פורענות), עד שחלה בסרטן־עצמות. מותו עדיין מהווה עבורה טראומה קשה, אולם נראה שהתגברה עליה, שכן, נישאה ביג־תיים לפסל בשם דונאלד גרומר, וילדה לו בן.

השלב הבא בקאריירה שלה, אחרי שתג־מור את תקופת ההנקה של תינוקה, הוא התפקיד הראשי באשת הקצין הצרפתי, סרט המבוסס על הרומן של ג׳ון פאולס, שהיה אחד הספרים המצליחים ביותר ב־עשור האחרון. ומשם והלאה, שנות השמו־נים מחכות לה ואין עוד מיכשול בדרך לשחקים, כפי שאומרים האמריקאים.

ז׳אן לואי טרינטיניאן
האב־השחקן בא לישראל

הבמאי־שחקן ז׳אק דואיון ובתו ב„אשה הבוכה״
עיצוב מרהיב של דמויות אמיתיות

גבר בגיל־המעבר

10 (אסתר, תל־אביב, ארצות־הברית) — מצחיקון אמריקאי זה זכה בהצלחה מיסחרית מסחררת, אולי משום שהוא עוסק בנושא שרבים מן הצופים מכירים מקרוב: משבר גיל־המעבר אצל הגברים.

הגבר המצוי במשבר, בסרט זה, הוא מלחין בתחילת שנות ה־40 לחייו, עשיר, מצליח ומבוקש, משתכשך בחיים הזוהרים של שכונת יוקרה הוליוודית, כאשר זמרת מהוללת ונאה היא ידידתו המסורה והאוהבת. למרות זאת, הוא חרד, הוא חושש שמא החמיץ את אהבת חייו, שמא המוסיקה שלו אינה יותר מאשר רקע למפקידי כסף בבנק ולנוסעים במעליות, שמא גופו נמצא מעבר לשיאו, וכן הלאה. הוא משתוקק להרפתקה מסעירה אחרונה, שתיתן טעם לחייו, ואין כוח בעולם שיוכל לעצור אותו, כשהוא פוגש בנערת חלומות בת 20, שהיא בעיניו כלילת יופי. כל זאת, רק כדי ללמוד בסופו של דבר, כי ההבדל בין בני ארבעים לבין בני עשרים אינו מסתכם רק במצב הגופני, אלא בעיקר בצורת מחשבה שאינה ניתנת לגישור.

ארבע הדמויות הראשיות — המלחין, ידידתו הזמרת, תמלילן הומוסכסואלי ונערת־החלומות — יוצאים תחת ידיו של התסריטאי־במאי בלייק אדווארדס כדמויות שלמות, אמינות ומעניינות, לא מעט בזכות השחקנים שמגלמים אותם: דאדלי מור, ג׳ולי אנדריוז, רוברט ובר ובו דרק.

לעומת זאת, המקוריות אינה החלק החזק בסרט בין אם מדובר בשימוש במוסיקה כרמז (לא כל־כך עדין), בהמצאות קומיות צפויות מראש (כמו סצנת החתונה) או בניצול המצאה אחת יותר מדי פעמים (הצצה באורגיות השכן), אבל נראה שמול חזותה של בו דרק, שאכן ראויה לציון 10, והכישרון הקומי של דאדלי מור הבריטי, בתפקיד הראשי, מאבדות הטענות את מישקלן הסגולי.

בו דרק: ראוייה לציון 10

סוף צדיק לשיגעון

צדק לכל (מוגרבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — למראה סרט זה, ברור שלבמאי נורמן ג׳ויסון היו כוונות טובות. הוא רצה לחשוף את פרצופה האמיתי של מערכת המישפט בארצות־הברית. אלא שבמקום איזמל־מנתחים, משתמש ג׳ויסון באלה, וכאשר הוא מכה בסרטן שאוכל את הגוף הבריא, הוא הורג את הגוף ואת הסרטן גם יחד.

הסרט מספר את סיפורם של כמה תיקים הנמצאים בטיפולו של עורך־דין צעיר, מצליח, כאריזמתי, בלתי־מתפשר, בקיצור — גיבור. אבל החוטים שבתיקים השונים אינם נרקמים לעלילה הומוגנית אחת, ופחות מזה חייו הפרטיים של הפרקליט. הגיבור נראה קצת יותר מדי תמים לגבי מי שעושה קאריירה מזהירה בהיכלי המישפט, ואולי חמור מכל, מסקנתו הסופית של הסרט היא שכל מי שלוקח את החוק ברצינות, סופו שישתגע.

ג׳ויסון פותח את הסרט בסידרת תקריבים דרמתיים, ואת הגיבור הוא מציג לראשונה בתוך סחי ורפש, בכלא שם הוא מבלה לילה על בזיון בית־הדין. אחרי פתיחה כזאת, מתקשה הסרט להמציא קלפים חזקים יותר כדי להעביר את המסר שלו.

עם זאת, יש בסרט כמה סצנות העומדות בזכות עצמן, רגעים שבהם נלכד הצופה בזרם התמונות הנעות על המסך, גם אם אינן חלק מתמונה כללית יותר. למשל, לקוח של הפרקליט שממליץ להוציא להורג את האיש שהתנגש במכוניתו, או טיול מסוק קצר עם שופט שוחר סכנות, או ארוחת־צהריים של אותו שופט על אדן החלון במרומי היכל־המישפט. אם להוסיף את הנוכחות האישית של אל פאצ׳ינו, שהוא מעניין גם ללא קשר עם התפקיד, ואת הופעתו המשובבת של ג׳ק וארדן כשופט בלתי־קונבנציונלי, הרי בסך הכל, מסתבר שבכל זאת, לא הכל אבוד.

אל פאצ׳ינו: שחקן שכדאי לראות

תדריך

חובה לראות:

תל אביב — **תוף הפח, עולם ללא צל, הבריחה מאלקטרז, נישואיה של מריה בראון, שיער, הנער.**

ירושלים — **שיער, תוף הפח, ה־טאנגו האחרון בפאריס, נורמה ריי.**

תל אביב

****** שיער** (שחף, ארצות־הברית) — מחזמר המחאה של שנות השישים הופך חוויה כלל־אנושית מרשימה בידיו של הבמאי הצ׳כי מילוש פורמן שמעדיף להת־בונן בבני־אדם תחת סיסמות.

ירושלים

****** הטאנגו האחרון בפאריס** (רון, צרפת־איטליה) — דור מתנוון שחי בעולם ערכים מיושן, מול דור צעיר שמניח עתה את יסודות העולם שלו, נפגשים בסרט חריף ונועז של ברנרדו ברטולוצ׳י, עם מארלון בראנדו ומריה שניידר בתפ־קידים הראשיים.

רגליים חשופות באסואן

אופירה מרגלית
לשגע את המצרים ואת הישראלים

הסיפור הזה צריך היה להופיע בו זמנית גם אצלי במדור וגם באל־אהרם, אבל אני משוכנעת שהקולגות המצריות שלי יחוסו על הכבוד הישראלי ולא יפרסמו אותו.

אם אתם חושבים שמה שהרעיש את המצרים בשבוע שעבר, כאשר ראש־הממשלה **מנחם בגין** ביקר באסואן, היתה הגברת **עליזה בגין**, או אפילו אשתו החתיכה של השגריר המיועד **ניצה בן־אלישר**, אתם חיים בטעות גדולה. מה שבאמת שיגע את המצרים, ולא רק אותם, אלא גם את המישלחת הישראלית, היתה חתיכה שהראתה לכלל כמה היא חתיכה, **אופירה מרגלית**.

אני יודעת שלא שמעתם את השם שלה קודם לכן. אופירה היא עיתונאית בלתי־תלוייה, העובדת בעיקר בשביל עיתון חיילי צה"ל במחנה. כאשר במצריים היו שואלים אותה היכן היא עובדת, היא היתה מספרת שהיא מדווחת לחיילי צה"ל. במחנה לא שלח אותה לקאהיר, אבל ידיד עיתונאי שלה, שנסע, הפעיל פרוטקציה גדולה כדי שיקחו אותה גם כן למסע ההיסטורי.

אופירה אומנם חתיכה, אבל במצריים שאחרי **פארה פוסט מייג'רס** ו**אליזבט טיילור** לא מתרגשים מחתיכות. אז על מה השיגעון? אני אספר לכם. אופירה הקפידה במשך כל הטיול במצריים ללכת עם חצאית שלאורכה שני חתכים, או בלעז שניצים, שהגיעו לה כמעט עד למתניים. בכל פעם שהיא היתה מתכופפת היו ה־עיתונאים הישראלים דוחפים את המצרים, ולהיפך, כדי לראות יותר טוב, והאמינו לי שאפשר היה לראות טוב גם בלי שהיא התכופפה.

המצרים היו מנומסים כמו תמיד, ואף אחד לא העיר לה שבארץ־הנילוס העניין הזה הוא חריג. אני רק מתפלאת על ה־ישראלים, בעיקר על אותם שביקרו כבר במצריים, שלא הציעו לה חצאית אחרת.

כשביקרתי בבית־סוקולוב אחרי שחזרה המישלחת ממצריים הבנתי גם למה. ליד השולחנות דיברו הכל על הטיול הגדול, אבל לא על השיחות המדיניות או על העתיקות, אלא על רגליה החשופות של אופירה.

ח"כ בחברה טובה

אתם יכולים להגיד עליו מה שאתם רוצים, אבל הבחור הזה תמיד מפתיע. ה־הפתעה הראשונה שלי היתה כשהוא נבחר לכנסת. כזה פקיד קטן ומשרת של **שמואל תמיר**, ופיתאום חבר־כנסת? נו, אתם כבר יודעים למי אני מתכוונת. לח"כ־המזמר **עקיבא נוף**, עם הזקן והקרחת, והגו השפוף, זה שעיניו מרצדות כל הזמן, כאילו שכל העולם אורב לו.

אחר־כך הוא הפתיע אותי שוב, כאשר התחתן במזל טוב. אבל הכלה, **מירה ויינגרטן**, הגיעה לארץ אחרי גלות ממושכת בארצות־הברית, והבנתי שהיא לא בעניינים.

אחר־כך הופתעתי כשנולד לו ילד. לעומת־זאת לא הופתעתי כאשר עקיבא ומירה התגרשו, וגם לא הופתעתי כאשר מירה החלה להציף את המישטרה בתלונות על מכות שהוא נותן לה. אני מכירה את ה־טיפוס: נגד נשים הוא חזק.

עכשיו הוא ממשיך להפתיע אותי. עקיבא מצא חתיכה המוכנה לצאת עימו למיפגני־ראווה. זוהי **רותי הולצמן**, מרכזנית במלון דן, גרושה בריאת־גוף, המוכנה לצאת עם עקיבא לאירועים חברתיים. אני לא יודעת למה היא עושה את זה, אבל אני בטוחה כי לעקיבא חשוב שהעם ב־ישראל יראה אותו בחברה טובה.

הם מופיעים באירועים שבהם המעמד מחייב לבוא עם בת־זוג, ויש הטוענים שהם אפילו הרחיקו לכת ומתגוררים ביחד.

ומי יודע, אולי גם רותי תתחתן איתו? בעולמנו הכל אפשרי.

עקיבא נוף ורותי הולצמן
חזק נגד נשים

הרופא־מנתח התרכך

סיפורים כאלה אני אוהבת. אני מתכוונת לסיפורים שבהם מנצחת האהבה אפילו את המרובעות של ההורים. הפעם ניצחה ה־אהבה אצל הזמר **שימי תבורי** והיפהפיה הניצחית שלו, **רונית בן־בסט**.

אז מי שלא זוכר, הסיפור היה סיפור קבוע. השניים נראו בכל מקום ביחד, אם כי היו גם מיני שמועות על כך שהאבא היקר של רונית, רופא חשוב ומפורסם, לא כל־כך מבסוט מסיפור האהבה של הבת שלו.

תחילה היה זה רק עניין של שמועות, אבל אחרי ששימי הסתבך קצת עם החוק, הפעיל הפאפא את כל מה שלימדו אותו השנים ורונית עזבה את שימי.

עתה יש לי חדשות טובות. אפילו אבא, שהוא רופא־מנתח, יכול להתרכך. הוא הבין כי הבת שלו ושימי מאוהבים על אמת, והתיר את החבל. עכשיו אפשר לר־אות אותם שוב פעם ביחד — אוהבים, חבוקים ועם המון תיקוות לעתיד.

רחל מרחלת על כל העולם

להתרגל לחיים הטובים

מה שהניו־יורק הזו עושה לבנאדם! לפני איזה חמש שנים עברה משפחת הפסל **יגאל תומרקין** להתגורר בניו־יורק. יגאל, אשתו **נעמי** ובתם הקטנה החליטו להתגורר כמה שנים בעיר, שהיתה אז הכעבה של האמנות בעולם.

שנתיים לקח ליגאל להבין, שניו־יורק היא לא בשבילו, והוא חזר לארצנו הקטנטונת והנחמודת. נעמי נשארה שם. הסיבה, הרשמית לפחות, היתה: הבת עדיין לומדת בבית־ספר ולא צריך להפריע ללימודים שלה.

לפני כמה חודשים הגיעו השתיים ארצה, נעמי והתומרקינית הקטנה, שהיא כבר בת 18 וסיימה את הלימודים. הן מצאו יגאל חדש. נכון יותר: יגאל רווק. הוא אהב את הבדידות, אהב את החתיכות, אהב את שייט המיפרשיות, ולא הסכים לוותר על כל אלה רק משום שאשתו ובתו החליטו פתאום לחזור הביתה.

לא שהוא לא ניסה. דווקא כן. אבל התוצאות הן מה שחשוב. בשבוע שעבר עזב יגאל את דירת־הפנטהאוז שלו בלב תל־אביב, ועבר להתגורר בדירה שכורה. לבד.

מלכה ומועדון לילה

יש המון חתיכות יפות ומשגעות בתל־אביב, אבל **רינה מור**, שהיא גם יפה אמיתית וגם מיס־תבל אמיתית, יש רק אחת. מי שדאג לחיי־האהבה שלה, שלמען האמת היו קצת מחוץ לכותרות בזמן האחרון, יכול להירגע. אני, בכל אופן, לא דואגת, כי פשוט יש מי שדואג לה.

רינה מור
אפשר לאהוב בארץ

הנערה היפה, בעלת הטעם הטוב, מתפרנסת עתה בכבוד כמנהלת יחסי־הציבור של מלון הילטון בתל־אביב, ויש לה המון מחזרים, בכל השפות.

כנראה ש**בשוקי בן־פורת** יש יותר מאשר בכל יתר המחזרים. עובדה, רינה בחרה בו. שוקי, שנפרד זה עתה מאשתו, הדוגמנית **ציפי לוין**, והמנהל מועדון־לילה, הבטיח לעצמו מקום בליבה של רינה, והשניים נחשבים עתה כזוג הכי יפה בארץ.

תבוסה או פסק־זמן?

כדורסלנים הם גם בני־אדם, בניגוד לדעה הרווחת בעיר, שהם סתם אלילים. התכונה הבולטת אצל מרבית הכדורסלנים היא, כמובן, הגובה שלהם. ואם הם מצליחים גם לקלוע לסל, הם זוכים בהערצה המונית והופכים אלילים, בלי בעיות. אך לא רק קליעות לסל נחשבות, צריך גם לקלוע בול אצל האשה. זאת למדו על בשרם שני אלילים אמריקאים, שעלו ארצה בעיקבות הכדור.

שחקן הכדורסל של הפועל תל־אביב, **בארי לייבוביץ**, ושחקן מכבי תל־אביב לשעבר והנבחרת הלאומית **אריק מנקין**, ניחנו בתכונות של כוכבי־כדורסל. הם גבוהים, והם יודעים לקלוע לסל. זה שהם במיקרה גם יפי־תואר זה אקסטרה, לא חובה. בקיצור, שני החתיכים האלה עשו מה שחתיכים אחרים עושים — התחתנו עם נשים ישראליות. וכאן התחילו צרותיהם.

בארי לייבוביץ ודינה ברכה
הדרך לרבנות עוברת —

בארי לייבוביץ הכיר לפני כמה שנים את הדוגמנית היפה **דינה ברכה**, שהתגרשה אז מגבוה אחר, **טדי שאולי**, שאמנם אינו קולע לסל, אך מצליח בעסקים. דינה ובארי התאהבו ונישאו, ועד כאן הכל בסדר. אך לאוזניי גונבו שמועות עקשניות, שבחיי הנישואים של השניים מתחוללות סערות. הם נפרדו וחזרו זה אל זה. והפעם, לפי מקורות האינפורמציה שלי, הם נפרדו בפעם נוספת. יש הטוענים כי פרידה זו תדחוף את הזוג לרבנות וכי הקרע רציני. הוא עזב את הבית והיא חיפשה לה עיסוק אחר, מילבד הדוגמנות. בימים אלה היא עובדת במועדון־חברים של האקס שלה.

גם אריק מנקין המשגע הכיר את **פנינה**

פנינה ואריק מנקין
— דרך כפר־גילעדי

שלו בארץ. היא היתה כה צעירה כאשר התחתנו, שצה"ל הפסיד אותה. פנינה אהבה את אריק, ובעיקר את העובדה שהוא היה כוכב כדורסל, והשניים התחתנו.

כל זמן שהתגוררו בתל־אביב, הכל התנהל על מי־מנוחות. אך כשהחליט מנקין לעבור לקיבוץ כפר־גלעדי ולאמן שם את שחקני־הכדורסל המקומיים, גילתה פנינה שתל־אביב חסרה לה. היא נטשה את הקיבוץ ואת הבעל היפה שלה, וחזרה לתל־אביב ולחברה ולעבודה באותו מועדון־חברים שבו עובדת דינה.

אני מאד מקווה שכל זה אינו אלא סידור זמני בילבד — מה שנקרא „פסק־זמן".

פיצוח האגוז הקשה

זה הסיפור של השבוע. ממש סקופ. אתם מכירים את **יעל חן**? מי שמכיר אותה אוהב אותה, ומי שלא מכיר אותה

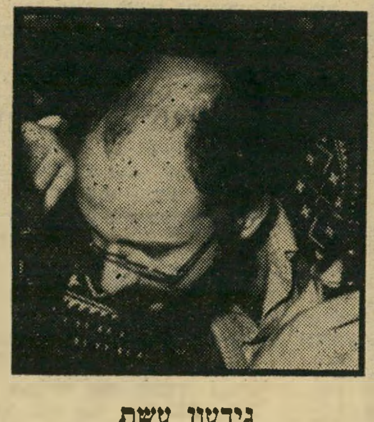

גידעון עשת
הסבלנות משתלמת

— מפסיד. יעל, עורכת השבוע — יומן אירועים בטלוויזיה, ואחת מעורכות־החדשות הטובות ביותר שהיו לנו, היא סיפור בפני עצמו. בעוד שהחיים המיקצועיים האירו לה פנים, הרי שהחיים הפרטיים לא כל־כך. אבל הקוראים הוותיקים שלי בוודאי זוכרים, שאני תמיד אמרתי שהכל יהיה בסדר.

יעל התאלמנה במלחמת ששת־הימים,

יעל חן
חדשות טריות

ואחר־כך היה לה רומן משגע ביופיו עם **יונתן** („יוני") **נתניהו**, גיבור אנטבה. היתה זו יעל שלה כתב יוני את המיכתבים הכי יפים שלו. השניים היו ממש ידידים טובים.

מאז נפילתו של יוני לא שמענו על יעל ועל רומנים. מדי פעם היה איזה סיפור, אבל יעל הסבירה מהר מאד שזה סתם, לא רציני. כאשר לפני כמה חודשים היא נסעה לחוצלארץ, קיוו כל החברים הטובים כי היא תחזור משם עם התן. אבל לא, היא חזרה לבד, ממש כפי שנסעה, לכל החברים שלה היה קצת עצוב בגלל זה.

והנה מסתבר שלא צריך לנסוע לחוצלארץ. אפשר פשוט להתבונן בסביבה הקרובה. בירושלים. אחרי חיזורים עקשניים הצליח סוף־סוף **גידעון עשת** לזכות ביעל.

תשאלו: מי זה גידעון עשת? אני אומר לכם. עשת הוא עיתונאי. פירסומו הרב בא לו כאשר סירב לשרת בשטחים הכבושים בשרות־המילואים האחרון שלו, לפני מיספר חודשים, ובעקבות זאת הוא זכה בכמה ימי־מחבוש.

אותו גידעון, שהיה פעם נשוי במשך תקופה קצרה עם צעירה חיננית בשם **רותי בטלר**, התאהב סופית ביעל. יעל, כפי שהספקתם להבין, היא אגוז קשה לפיצוח, אבל העקשנות של גדעון במיקרה הזה השתלמה.

מדי פעם אני עוד רואה את גידעון בלי יעל, אבל די שאני רואה את העיניים המבריקות של יעל. כבר חודש שלם, ככה, מבלי שאף אחד ידע, מתגורר הזוג החדש הזה ביחד, בדירתה של יעל.

שידור

הרגישות הכפולה

אחת הכתבות המעולות ביותר ששודרו בטלוויזיה הישראלית היתה הראיון שערך שליח הטלוויזיה בלונדון **צבי** („צבה") **גורן** עם הצ'לנית **ז'קלין דה־פרה**, רעייתו של המוסיקאי **דניאל בירנבוים** אשר לקתה במחלה האיומה, הטרשת ה־נפוצה.

עצם העובדה שדה־פרה העניקה ראיון טלוויזיוני במצבה עוררה פליאה. הרגישות

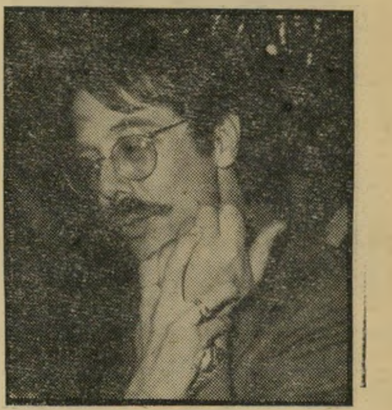

כתב גורן
טרגדיה אישית

הרבה שהיתה בסגנון ניהול הראיון על־ידי גורן והכימיה שנוצרה בין השניים עוררו התרגשות רבה אצל הצופים.

רק ידידיו של גורן יודעים את הסוד שמאחרי הראיון. רעייתו של הכתב, **שו־שנה** („שושי") **גורן**, לקתה אף היא בטרשת הנפוצה, וגורן חי את נוראות המחלה שפגעה ביקירתו כבר שנים אח־דות.

הדובר לא דייק

עוד לא הספיק עיתונאי דבר לשעבר **אריה ארד** לחמם את כסא דובר־המיש־טרה שעליו התיישב, בעיקבות ידידותו רבת השנים עם רב־ניצב **הרצל שפיר**, וכבר פרצה שערוריה סביב עבודתו.

כמו כל דובר, יודע ארד ששידורי־טלוויזיה חשוב הרבה יותר משידור־רדיו. אולם ארד אינו יודע כי צריך לגווט בין שתי המדיות כך, שאף אחת מהן לא תיעלב ולא תחרים את המישטרה. היוזמה הראשונה של ארד היתה ליזום סיקור לישיבת צוות החשיבה של המישטרה ב־ראשותו של שפיר. הוא הזמין את הטל־וויזיה ולכתב הרדיו לענייני מישטרה, **שמואל** („שמואליק") **טל**, הוא הודיע רק ברגע האחרון.

טל לא יכול היה להזעיק טכנאי בזמן כה קצר, והטלוויזיה זכתה בסיקור הבל־עדי. אצל טל התעורר חשד כי ההודעה של הרגע האחרון נמסרה בכוונה, כדי שהוא לא יוכל לשדר, ולטלוויזיה תהיה בלעדיות. בהתייעצות עם מנהלו, **גדעון לב־ארי**, הוחלט כי הרדיו יחרים את סיקור פעולות המישטרה.

לגבי דובר־המישטרה ולגבי המפכ"ל ה־חדש היתה זו מכה רצינית. כמעט אין מהדורת חדשות שבה לא משודר חומר על המישטרה, וביומני־החדשות יש „פריי־צות" המביאות דיווחים ישירים מהמטה הארצי.

תחת להתנצל ולשייך את הטעות שלו לעובדה שהוא דובר חדש, הוסיף ארד חטא על פשע. הוא ניסה להסביר את העובדה שהוא אחר בהזמנת הרדיו, בכך שאין הוא בקיא בסדרים הפנימיים של הרדיו: „אני עבדתי בגלי צה"ל. שם אין עניין של טכנאים. הכתב לוקח איתו סוני ומקליט," הוא הסביר.

ארד שכח דבר אחד: שרבים מעובדי קול ישראל זוכרים, כי הוא עבד, לפני ששידר בתחנה הצבאית, גם בקול ישראל. במשך שנתיים תמימות „אכל" ארד את אותן הבעיות שעמדו בפני טל כאשר הוא קיבל את ההודעה ברגע האחרון.

ההסבר הלא־מדוייק הרגיז עוד יותר את טל ואת לב־ארי, שהחליטו כי עד שלא יוסקו מסקנות חמורות נגד הדובר שנכ־של, תמשיך המישטרה להיות מוחרמת מעל גלי־האתר.

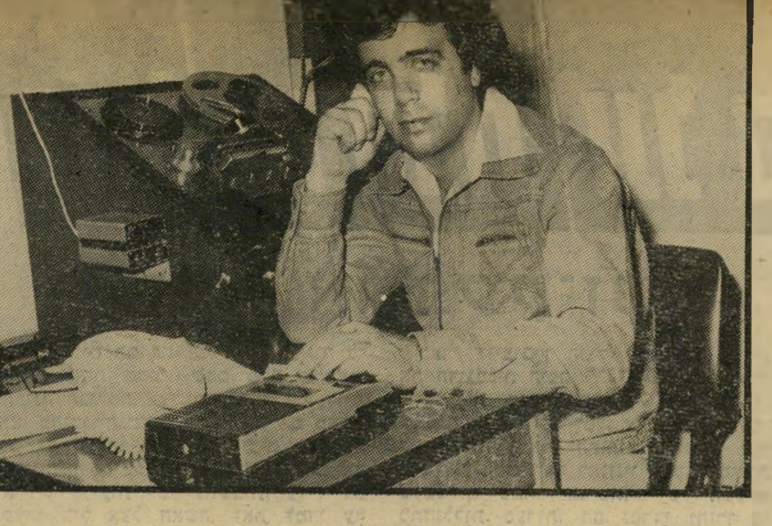

כתב טל
חרם על המשטרה

עורך אחימאיר
בלי בשר

חדשות מימיות

כאשר יוצא עורך מבט **יעקב אחי־מאיר** לחופשה, או שהוא נמצא בשליחות בחוץ־לארץ, ממלא את מקומו מנהל מח־לקת־החדשות **חיים יבין**.

בשבוע שעבר היה אחימאיר עם ראש־הממשלה **מנחם בגין** באסואן, ושבוע קודם לכן הוא סיים חופשה בת ארבעה ימים. אחרי שחזר מחופשותיו הביע אחי־מאיר, בישיבות הבוקר של מחלקת־החד־שות; ביקורת על סגנון עריכת מבט. בשפתו העדינה והמנומסת הצליח אחי־מאיר לטעון כי מהדורות מבט של יבין הן „מימיות, חסרות־ברק ועמוסות בכת־בות־חוץ במקום כתבות בנושאי־פנים."

צוקרמן נכנס לעסקים

מי שהיה מנהל־הטלוויזיה, **ארנון צו־קרמן**, נשאר בכל זאת במיקצוע. צוקרמן דחה הצעות קוסמות של חברות מיסחריות רבות לבוא ולנהל אותן, והחליט תחת זאת להקים חברה פרטית להפקות טלוויזיה.

לשם הקמת חברה זו הצליח צוקרמן, שחזר לא מכבר מארצות־הברית, לגייס הון זר והוא נמצא עתה במשא־ומתן עם טובי הכוחות בארץ כדי שיבואו לעבוד בחברה שלו. למרות שכוונת צוקרמן להכין סרטים ותוכניות עבור הטלוויזיה, הוא מקים את חברתו כך שתוכל להתחיל ולפעול מיד כאשר יוקם הערוץ השני.

פסילה חדשה באופק

שערוריית פסילה חדשה עומדת לפרוץ בטלוויזיה, הפעם בגלל סירטו של **אלי כהן** מוסיאון 79, או בשמו האחר פרשת איילנד. תסריטו של כהן מבוסס על ביקו־רת על מערכת־החדשות בטלוויזיה ופא־רודיה על נושא ההתיישבות. בסרט רמזים עבים על **אריק שרון**, ועל הכתב ל־ענייני התיישבות של הטלוויזיה, **יגאל גורן**.

בישיבה האחרונה של הוועד־המנהל טען עורך־הדין **אהרון פאפו** כי אסור לשדר את הסרט. יושב־ראש הוועד־המנהל, ה־פרופסור **ראובן ירון**, תמך בו, אולם הוחלט לדחות את ההכרעה עד לישיבה הבאה.

קרב

המר - לפיד

המילחמה הגדולה על תפקיד מנהל־ה־טלוויזיה הפסיקה כבר מזה זמן רב להיות המילחמה של המועמדים השונים. היא הפכה מילחמת־איתנים בין האישים הבכי־רים המופקדים על רשות־השידור, בראשם שר־החינוך **זבולון המר**.

אל המיכרז שנפתח השבוע ייגשו כמה מועמדים. הבולט בהם, ומי שנראה כבעל הסיכוי הגדול ביותר, אם אומנם תהיה הכרעה במיכרז הפנימי, הוא סמנכ"ל רשות־השידור **שלמה עבאדי**.

מנכ"ל לפיד
— נוצץ יותר

עבאדי אינו אהוד במיוחד על עובדי רשות־השידור, ובכללם עובדי הטלוויזיה. תפקידו, האיש שעל הכספים ועל התקנים, הוא תפקיד קשה שאינו זוכה בדרך־כלל לאהדת העובדים, אולם גם סגנונו הגס של עבאדי לא הוסיף לו ידידים.

אולם לעבאדי יש תכונה חשובה ביותר. הוא יודע להתחבב על מנכ"ל הרשות, יהיה המנכ"ל אשר יהיה. כאשר היה **יצחק ליבני** מנכ"ל רשות־השידור, הוא נתן גיבוי מלא לעבאדי. כאשר נכנס **יוסף** („טומי") **לפיד** לתפקידו, חשבו הכל כי ימיו של עבאדי ספורים. אולם תוך ימים אחדים הצליח עבאדי לכבוש את לפיד.

לפיד הוא גדול התומכים בעבאדי כ־מנהל־הטלוויזיה. למרות שלפיד אינו חבר הוועד־המנהל, הפורום המהווה ועדת מיכ־רזים הבוחרת את המנהל, יש לו השפעה רבה על חברי הוועד. תמיכתו בעבאדי מבטיחה לסמנכ"ל, הרוצה להיות מנהל, סיכוי סביר. לפיד מעוניין בעבאדי כמנהל־הטלוויזיה כדי שהוא, לפיד, יוכל להמשיך ולשלוט על הצד התוכני של השידורים. לדעת לפיד יעסוק עבאדי בעיקר בנושאים המינהליים וביחסי־העבודה, ואילו לפיד יוכל להמשיך ולפקח על תוכן השידורים.

מי שמכיר את עבאדי יודע כי החישוב של לפיד אינו מדוייק. מיד לאחר שייבחר, אם ייבחר, ירצה עבאדי לנהל את כל מערכות הטלוויזיה וכן לשלוט על הצד התוכני של השידורים.

אולם לפיד יודע כי עבאדי מסוכן פחות לשלטון שלו בטלוויזיה מאשר המועמד שהוצג על־ידי שר החינוך זבולון המר, כתב הארץ **דן מרגלית**. כדי שמרגלית, שאינו עובד רשות־השידור, ייבחר, חייבת ועדת־המיכרזים לפסול את כל המועמדים במיכרז הפנימי ולפתוח מיכרז חיצוני.

המר לוחץ על חברי הוועד־המנהל לבחור במרגלית. לדעתו, ולדעת רבים אחרים, מרגלית מוכשר יותר מעבאדי, ואין כל ספק שלמרגלית ידע רב בעיתונות, בעוד של־עבאדי אין כל קשר לנושא. מאחרי ה־קלעים נלחם לפיד נגד המר בעניין זה, אם כי עד כה לא העז להתייצב נגד השר שלו בגלוי. לפיד יודע כי מרגלית כמנהל־הטלוויזיה פרושו שללפיד לא תהיה דריסת רגל בכל הנוגע לעצם השידורים ולתוכנם.

עתה ממתינים הכל לראות כיצד יפול דבר. מי ינצח, המר או לפיד? ללפיד באה תמיכה ממקום שלא ציפה לו כלל: שני חברי המערך בוועד־המנהל, **דניאל** („דני") **בלוך** ו**ניסים אלמוג**. כבמטה קסמים שלף עבאדי ברגע הנכון את תעודת־החבר שלו במיפלגת־העבודה, וזה, נוסף לעצם התמיכה של המר במרגלית, הספיק לבלוך ואלמוג כדי לתמוך בעבאדי, שעד כה היה שנוא נפשם.

חבר אחר של הוועד־המנהל, **מיכה ינון** מהמפד"ל, תומך, כמובן, במועמד השר שלו, דן מרגלית. יושב־ראש הוועד־המנהל הפרופסור **ראובן ירון** ועורך־הדין **אה־רון פאפו** מתנגדים לעבאדי, אך עדיין לא החליטו אם לתמוך במרגלית. ירון העלה את שמו של **צבי גיל** כמועמד של פשרה, וינסה ללחוץ כי גיל ימונה כ־מנהל־הטלוויזיה. המועמד של **אריאל וינ־שטיין** עדיין לא נודע. וינשטיין ידוע כמי שאפשר ברגע האחרון ללחוץ עליו כדי שישנה את דעתו.

שר המר
מרגלית —

יום רביעי

16.1

● **מגזין לנוער (6.32).** עפאף עווד מביאה דיון על עבודת בני־נוער ותלמידי־תיכון ערביים בהתנדבות. הנערים הערבים עוזרים בשעורים לנערים נכשלים, עוזרים במיבצעי־התרמה, בעבודות בבתי־חולים בבתי־נוער ובמיסגדים. אולי הכתבה תתן רעיונות לילדים יהודיים.

● **על אדונים ומשרתים (8.00).** שנת 1918, ובריטניה סובלת מכות אנושות במילחמה. אדוארד מגיע לחופשה ומתאר את המפלה הגדולה. האדסון אוסר על המשרתים לדבר על ההפסד במילחמה. אל סיר בלאמי מגיעים שני אורחים. גברת המילטון, אלמנה של קצין סקוטי ועורך־הדין סיר ג'פרי דילן. בנה של המילטון עומד לדין בעוון גילוי פחדנות, והיא באה לבקש עזרה. בלאמי מציע את שירותיו של דילן. בעת המישפט נאבקים קשה התובע ודילן על כבודו וחייו של המילטון הצעיר.

● **רחשי לילה (10.05).** פורץ מתכנן מיבצע־ראווה אחרי שיחרורו מהכלא. לשדוד את הקאזינו בעיר הריביירה קאן. לאחר ששותפו המקורי עוזב אותו, הוא מצרף אליו עוזר חדש וצעיר, ויחד הם יוצאים לקאן כדי לנסות לממש את התוכנית, שעל הנייר אינה יכולה להכשל. הבמאי הוא הנרי ורנאי ובסרט משתתפים ז'אן גאבן ואלן דילון.

יום חמישי

17.1

● **מועדון החתול שמיל (5.30).** שידור חוזר של התוכנית עם אריק ושושיק שני ועם בנותיהם נועה ויעל.

● **סיפורי ח'ליל (6.32).** שוכבים במחסני הטלוויזיה כבר חודשים רבים, בגלל הריב בין מנהל הטלוויזיה בערבית, יוסף בראל, לבין מנהל מחלקת־התוכניות שלה, סלים פתאל, לא שודרו עד כה. הסידרה שתוקרן כל שבוע עוסקת בחנות ישנה מלאה מציאות הממוקמת בשכונה שגם היא משמשת במה לכמה מפירקי הסידרה. בכל פרק ישולבו אגדות־עם, שני שירים שנכתבו והולחנו במיוחד לסידרה זו והרבה מלאכת־יד. את התסריט לפרק של הערב, הנקרא חדר להשכיר, כתב ישראל („פוצ'ו") ויסלר והוא מתאר פגישת היכרות עם ח'ליל, בעל חנות המציאות, ועם אשתו לטיפה המזכירה לו מדי פעם שהחנות נועדה בראש ובראשונה לעסקים. ג'מיל מגיע לחנות במיסגרת מאמציו לשכור דירה והוא נשאר בה כשותף. האגדה המסופרת בפרק זה היא אגדת המסמר מתוך סיפורי ג'וחא.

● **כדורסל (8.00).** שידור ישיר של מישחק הכדורסל בין מכבי תל־אביב לבין ריאל מדריד במיסגרת תחרויות הגמר על גביע אירופה לאלופות.

● **החיים על כף המאזניים (9.40).** הסידרה המשחזרת אירועים דרמטיים שבהם נשקפה סכנת חיים לגיבור, חוזרה למסך הקטן. בפרק של הערב משוחזר מעשה החטיפה של מורה צעירה

קמליות: נליגן
יום שישי, שעה 10.05

ותלמידיה, שאירע בשנת 1972 בוויקטוריה שבאוסטרליה.

● **המובחרים (10.30).** סידרת־מתח מיוחדת במינה שבה במקום מכות ויריות מתנהלת מילחמה מדעית בעזרת מחשבים ושאר שכלולי הטכניקה. הסידרה נסובה על שלוש דמויות המנהלות חיים כפולים. הם עוסקים בעבודת ניירת משעממת וגם בטיסה למקום מרוחק להרפתקה בלשית. בראש החוליה עומד וילי קיין, שאותו מגלם השחקן ריי לונן, צנחן לשעבר וסוכן־ריגול מוכשר החושש מאלימות. דמות נוספת להם ראש אגף־המיבצעים של החוליה, ניל ברנסייד, אותו מגלם השחקן רוי מרסדן, גם הוא קצין צנחנים לשעבר. דמות נוספת בסידרה הוא M ראש שירותי־הביון. סידרה אנגלית מיקצועית וטובה.

● **בועות (11.20).** צ'סטר שב הביתה, אך אינו זוכר דבר. ג'ודי עוזב את דניס שאינו מוכן להשלים עם הפרידה שלהם ומנסה להשפיע על ג'ודי לשנות את דעתו. דאז' ויוניס מחליטים לברוח ביחד. קורין מבשרת לג'סיקה שהיא בהריון, אך חוששת מהעתיד. הפרופסור־המחזר של מרי שוב מביא אותה הביתה, אך הפעם מתנפל עליה ומשכיב אותה בכוח. באותו הרגע נכנס ברט לחדר. ברט חושב שמרי שיתפה פעולה עם המרצה שלה והולך להטביע את יגונו במשקה. את הלילה הוא מסיים בביתה של סאלי.

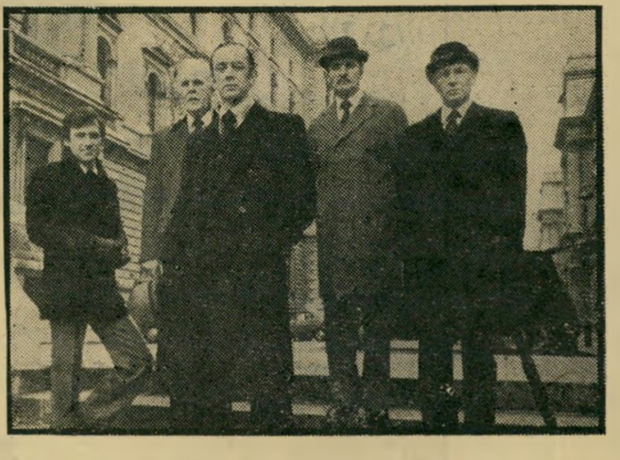

המובחרים: לונן, וורנון, מרסדן, ווילים ומק־נוטן
יום חמישי, שעה 10.30

יום שישי

18.1

● **שתי פנים לאשה (5.32).** הסרט הערבי של השבוע הוא סיפור מצרי על סוחר תכשיטים שהוא גם דון ג'ואן המסתובב בעולם ומגיע לביירות, שם הוא מתאהב בנערה מצריה. הוא משכנע אותה להתחתן איתו. לאחר השיכנוע הוא טס לקאהיר עם אהובתו, אולם שם מצפה לו הפתעה. אשתו החוקית, שראתה שאין הוא חוזר הביתה, התחפשה. הילד היקר התחיל לחזור גם אחריה, ורק בסוף הסתבר לו שהוא בגד באשתו עם אשתו. השחקנים הם כמעט כמו בכל שבוע, חוסיין פהמי, וסוהיר ראמזי.

● **ימי טבת (9.20).** עוד תוכנית של נעמי שמר. הערב מארחת שמר את אושיק לוי, ירדנה ארזי, אפי בן־ישראל, אודי בוכמן וקבוצת הזמר של קיבוץ בית־אלפא.

● **הגברת עם הקאמליות (10.05).** הפרק הראשון בסידרה החדשה על פי סיפרו של אלכסנדר דיומא הבן. מרגריטה גוטייה, שאת תפקידה מגלמת קייט נליגן, נמצאת כבר בשלבים מתקדמים של שחפת, כאשר מתאהב בה ארמאנד דובל הצעיר. את תפקידו של דובל מגלם השחקן פיטר פירת, מי שכיכב יחד עם ריצ'ארד ברטון בסרט אקווס. הוא משכנע אותה לעזוב את חיי העושר ולבוא איתו לגור בכפר, אך יום אחד הוא מגלה כי היא עזבה אותו. הוא מגלה אותה, שוב הם ביחד, עד שהוא מגלה כי היא בגדה בו. הוא שולח לה דמי אתנן ועוזב את הארץ. רק אחרי מותה נודע לו כי היא נכנעה לדרישות אביו ולכן עזבה אותו.

● **קווינסי (10.55).** חוטפי מסוס מסרבים להישמע לקווינסי המסביר להם כי הם חשופים לווירוס קטלני. לא רק החוטפים ניצבים נגד קווינסי, אלא גם אדם ביל, שאת תפקידו מגלם ג'ראלד אולוהאלין, המנהל את המאבק נגד החוטפים בשם הממשלה הפדראלית.

שבת

19.1

● **מיסה (6.15).** במקום התוכנית חידושים והמצאות מביאה הטלוויזיה בשידור־לא־ישיר את מהלך המיסה של הנוצרים הארמנים בירושלים.

● **בצאת השבת (8.00).** מקדים את ט"ו בשבט בשבועיים. הפרופסור אליעזר גולדשמידט מהפקולטה לחקלאות ברחובות קושר דת לחקלאות, ואילו פרופסור עמנואל וליקובסקי, שנפטר מאז הוקלט הראיון עימו ועד לשידור, מציג תיאוריה חדשנית לגבי הניסים המתוארים במיקרא. לדעתו קריעת ים־סוף ושמש בגבעון דום היו אירועים קוסמיים שתוארו גם בתעודות של עמים אחרים. את החלק הקליל תגיש להקת גבעתרון.

● **אייק (10.05).** הפרק השלישי והאחרון על הגנרל דוויט אייזנהאואר. הפרק מתאר את ההימור הגדול שבפלישה לאירופה ואת נצחונו של אייק. החל בשבוע הבא יוקרן סידרה חדשה בשם מחיר העוצמה על מאבק סווארים בארצות־הברית. בסידרה ישתתפו

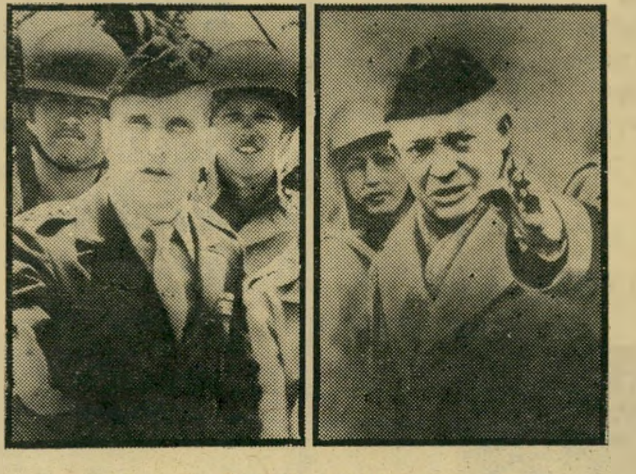

אייק: אייזנהאואר
שבת, שעה 10.05

בראיין קייט, האבא המפורסם של באפי וג'ודי, וקארין בלאק היפהפיה שהופיעה בנמל תעופה 75 ובנאשוויל.

● **המלאכים של צ'ארלי (10.50).** שלושה שדדו כמות גדולה של אבני־חן. כאשר אחד מהשלושה בגד בחבריו וברח עם האבנים, שוכרים השניים האחרים את שרותיהן של שלוש היפהפיות ומעמידים אותן בבעיה מצפונית חריפה.

יום ראשון

20.1

● **תיבת נועם (5.30).** תוכניתו המוסיקאלית לילדים של נועם צור מוקדשת ליצחק („צ'רצ'יל") קלפטר ולשם־טוב לוי המנגנים את באך.

● **נגד הרוח (10.00).** במשך שנים נלחם ג'ונתן גארס, הוא השחקן ג'ון אינגליש, להקים לו חווה מתוך מחשבה לשאת את מרי מולוון, השחקנית מרי לארקין. מרי הפכה להיות ממש נכס למישפחת ווילשייר, שם היא עובדת, עד שבעלת־הבית חוששת מהרגע שבו יסתיים עונשה והיא תעזוב. לשם כך היא גם מרחיקה את ג'ונתן ממרי, אבל זה לא כל כך הולך לה, והשניים ממשיכים להיפגש. ג'ונתן מציע למרי נישואין, אך היא משיבה לו כי עליה לשוב לאירלנד, אבל לאחר מחשבה נוספת היא מחליטה לקבל את ההצעה. בעלת־הבית של מרי מתכננת לספר עליה ועל ג'ונתן שקרים לממונה עליהם, אבל אז מתערב הכומר דיקסון ועוזר לה.

יום שני

21.1

● **מורשה (8.00).** חידון חדש שבו יכול הזוכה לזכות ב־8000 לירות. החידון בנושאי דת ויהדות והמנחה הוא מרדכי („מוטקה") פרידמן.

● **מסך גדול מסך קטן (8.30).** ניסים דיין חזר לתוכנית, ועכשיו אפילו הוא נראה ככוכב על המסך הקטן. הערב הוא מביא לקט מסרטיו של השחקן אל פאצ'ינו.

● **המיקצוענים (10.40).** ארבעה טרוריסטים גרמניים אשר כל מישטרות אירופה מחפשות אחריהם מגיעים לאנגליה. הם רוצחים איש־עסקים ועל המיקצוענים מוטל לתפוס אותם לפני שיבצעו עוד מעשה רצח.

יום שלישי

22.1

● **למישפחה (7.00).** אמל סמען מראיינת את הרופא של הטלוויזיה הערבית, הד"ר נאפז נובאני על גיל המעבר של האשה. יהודה פרדיס מלמד איך לעשות כוננית־מיטבח לתבלינים ולחסוך כסף, ומדריך

תיבת נועם: צ'רצ'יל
יום ראשון, שעה 5.30

הקראטה עומר חוסיין אגברייה מדגים כיצד הוא מלמד את בני הכפר קראטה.

● **חטף פתח (9.30).** יעקב גויטע היה מחסידי השפה העברית בארץ מולדתו לוב, ומספר על מאבקיו למען השפה שם. כן מסביר גויטע למאיר שלו את הפיתגם „שוקט על שמריו".

● **קונצרט (9.40).** שידור ישיר מבנייני האומה בירושלים של קונצרט בביצוע התזמורת הסימפונית ירושלים רשות־השידור בניצוחו של יאנוש פירסט. התיזמורת תנגן את הסימפוניה הספרדית של לאלו וסוויטת מחול מאת בלה בארטוק.

● **אשר (11.15).** עוד סרט קצר, ואולי הפעם סרט שאפשר יהיה להתבונן בו. סרג' אנקרי, יוצר הסרט, גייס לשם־כך את השחקן שלמה בר־אבא.

לקנות סטריאו-
שאלה של אמון.

אל תיקח שאנס!!!

אל תבזבז יותר ממה שהינך צריך
עבור הצליל שהינך רוצה לשמוע. ברשותינו
עשרות מערכות מפירמות בינלאומיות בתצוגה מתמדת,
החל מהזולות ביותר ועד המתוחכמות ביותר.

ברשותנו מערכות:
AKAI, J.B.L, SANSUI
MARANTZ PIONNEER,
SHARP, A.R, DUAL, J.V.C,
BOSE, MOREL, PHILIPS,
SHURE, LEAK, L.G, K.L.H,
MICRO, ROTEL, BSR, ADC.

אורית מוותיקי וחלוצי
ענף הסטריאו בארץ
26 שנות וותק.
מחירים
זולים במיוחד.
אפשרות
השוואה בין
המערכות
השונות
יעוץ והדרכה
ספיציפי.

נסה ותיווכח.

אורית orit
AUDIO SYSTEMS
מערכות צליל
ת"א רח' אחד-העם 19 טל. 615507

יורם יעקבי שרותי פרסום

סוף העונה באבנעל
10-20-30%
הנחה על מלאי החורף
מבצע אבנעל ברשת
חנויות **אבנעל** בארץ

הצלחה
אחרי
הצלחה

הקניה הטובה ביותר 1980

שוב נבחרה
מכונת כביסה קריסטל
הנמכרת ביותר בישראל

קריסטל על בטוח - שאל כל לקוח
150,000 לקוחות מרוצים
יאשרו זאת

קריסטל
מכונות הכביסה הנמכרת ביותר בישראל

בואו ל"גחלת"

חינוך גבוה - זו כל תוחלת
להגשימה ב"גחלת", רבה התועלת.
נוח וקל לחסוך בבטחון
לצעוד לעתיד בכיוון הנכון.

בואו ל"גחלת" את התוכנית לאמץ
אחר לא יעשה זאת בלעדיכם,
ועשו זאת מיד, מבלי זמן לקמץ
למען ילדיכם ונכדיכם.

כי ב"גחלת" נעזר כל פרט
להגיע עד לדוקטוראט,
וכל המתרשל להרשם ב"גחלת"
יצטער כל ימיו על האוולת.

למען הילד חיסכו ב**גחלת**

גחלת גמול חסכון לחינוך גבוה
מיסודה של עירית תל-אביב-יפו

ההרשמה - בכל לשכות המודיעין העירוניות וב"גחלת" אלנבי 109 ת"א

איל־היהלומים נתן לפקידה בבורסה סטירה מצלצלת - ומישפחתה - מישפחת צארום מכרם התימנים - תתבע ממנו פיצויים

סטירת הנשיא

פקידה צארום
„זה היה בכל היד!"

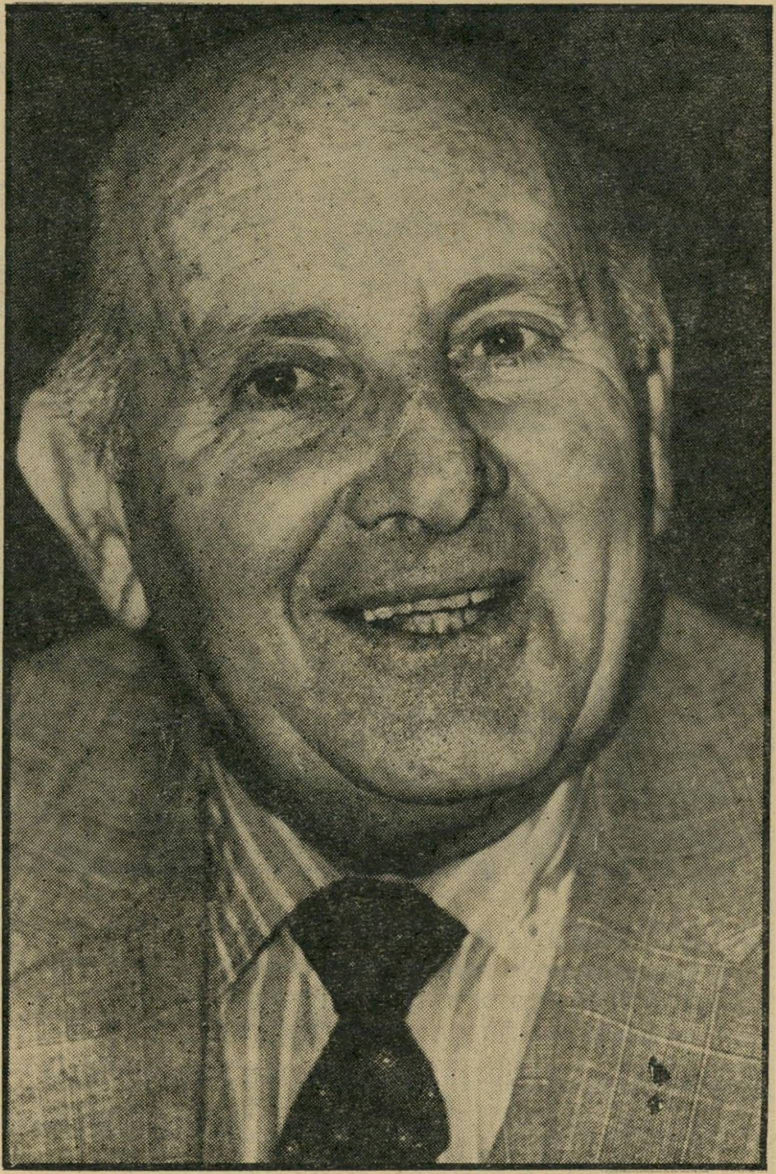

נשיא־התאחדות־תעשייני־היהלומים, קצף
„רק הניירות נגעו!"

דלתות **המעלית** בבניין בורסת ה־יהלומים ברמת־גן נפתחו בקומת ה־קרקע. אנשים רבים, במקום ההומה יהלו־מנים ומשקיעים למיניהם, נדחקו לעבר המעלית הדחוסה. אחד מהם היה אריה קצף, נשיא התאחדות תעשייני היהלו־מים. לפתע פרצה במקום מהומה, שבמהל־כה הוחלפו מילים חריפות בין קצף ובחו־רה צעירה שעמדה בסמוך לו. תוך כדי כך ראו הנוכחים כיצד מרים קצף את ידו אל עבר פניה של הצעירה.

פרשה זו, שהתרחשה לפני כשלושה חודשים, היכתה גלים בין חברי הבורסה. מפה לאוזן נודע, כי אותה בחורה, שעימה הסתכסך נשיא תעשייני היהלומים, אינה אלא עופרה צארום, בתו של שמואל צארום, בעל המיסעדה הידועה בכרם התימנים בתל־אביב, העובדת כפקידה בבורסה. מיש־פחת צארום הענפה חולשת גם על רשת איטליזים ועסקים שונים אחרים בשוק הכרמל.

עד מהרה נפוצה השמועה, כי מישפחת צארום מהכרם כועסת על הפגיעה בכבודה של בת המישפחה והיא דורשת מקצף תשלום פיצויים בסך חצי מיליון לירות. השמועות ידעו לספר, כי לקצף הוגש אול־טימטום בנושא זה.

אריה קצף, המכהן כנשיא תעשייני ה־יהלומים מזה עשר שנים, הכחיש את ה־שמועות.

סיפר השבוע אריה קצף:

אני בכלל לא יודע מאיזה מישפחה ה־בחורה הזאת ואם הם קשורים באנשי הכרם או לא. אני לא רוצה עניינים. כל השמועות האלה עוד יכולות באמת להכ־ניס להם רעיונות לראש.

שטויות שלא מעניינות

כל **מה** שקרה זה שחזרתי לבורסה מפגישה עם פקידי ממשלה. הייתי טרוד ומיהרתי למישרדי. בכניסה למעלית היו שתי בחורות צעירות, שאמרו לי „מה אתה נדחף?" או משהו כזה, אבל לא יחסתי לכך חשיבות.

נכנסתי למעלית ושתי הבחורות נכנסו אחרי. פתאום נשמע הזימזום של עומס־יתר והמעלית לא זזה. שתי הבחורות יצאו, אבל הזימזום לא הפסיק. יצאתי גם אני והזימזום נפסק.

בזמן שיצאתי אמרתי לשתי הבחורות: „אתן רואות, לא רק שאתן לא נוסעות, גם אני לא נסעתי בגללכן." אחת מהן אמרה לי בתגובה „חוצפן שכמוך!" אני השבתי לה שעם כל הכבוד, לפחות לפי הגיל היא עוד פישרקה בשבילי. היא הגי־בה בקול רם ואמרה לאנשים מסביב: „תיראו איזה פושע גדול!" והצביעה עלי. לי היו שתי קבלות ביד, אז עשיתי תנועה עם היד בכיוון הפנים שלה ואמרתי: „תסתלקי מכאן!"

כל העניין היה יכול להיגמר בכך מצדי. אני לא מכיר אותה ואף פעם גם לא ראיתי אותה לפני כן. אחרי המיק־רה עליתי למישרדי ושכחתי מכל העניין.

למחרת צילצל אלי קצין מישטרה וסי־פר לי שהבחורה התלוננה נגדי במישטרה וטענה שאני הכיתי אותה. הקצין הציע שהוא יבוא אלי למישרד לגבות ממני עדות, כדי לחסוך ממני את הטירחה לג־שת למישטרה. אני סירבתי. לא רציתי שיגידו אחר־כך שלאריה קצף יש פרוטק־ציה במישטרה.

תוך עשר דקות הייתי בתחנת המישטרה ברמת־גן ומסרתי להם בדיוק מה שקרה. הייתי צריך לנסוע לחוץ־לארץ וחששתי שיהיו לי בעיות. אחרי שהקצין שמע הכל הוא אמר לי: „אדון קצף, אתה יכול לנ־סוע בשקט לחוץ־לארץ. אנחנו סוגרים את התיק הזה. שטויות כאלה לא מעניינות אותנו".

עד כאן סיפורו של אריה קצף.

לעומת גירסתו של קצף עומדת גירסתה של עופרה צארום. עופרה בת ה־24 עובדת במישרדו של היהלומן אליעזר לבבי, ב־בניין הבורסה. אחיה הוא עורך־הדין צדוק

(המשך בעמוד 60)

כפית פולנית עושה טוב לכל אחד מבני המשפחה מקטן ועד גדול. הפולנית, מוצר המורכב מפולן (אבקת פרחים), מזון מלכות ודבש ובעל טעם מעניין. הפולן, המרכיב הזכרי של הפרח, הינו מזון עשיר בפרוטאינים, מינרלים, חומצות ואנזימים חיוניים לגוף.

עם כל כפית פולנית, אתה מרגיש איך גופך מתחזק והרגשתך הכללית משתפרת.

הפולנית מיוצרת במעבדת ״גליל״ מפרחי הגליל צמחיה עשירה ורעננה נקיה מכל פגעי הריסוס וזיהום האויר המאפיינים את מרכז הארץ.

מומלץ לקחת כפית אחרי כל ארוחה, כ־3–4 כפיות ליום

להשיג בשופרסל, בסופרמרקטים בצמחוניות ובחנויות המובחרות.

פולנית - להרגשה מצוינת

ממוצרי מכוורת קיבוץ שמיר טל. 067-41826

גליל מזון טבעי

מסחר

אנשים ללא ראש

התמונות נמכרו על־ידי בעלת הגלריה, אך תמורתן ביקשה לקבל תמריצים עבור ייצוא שלא עשתה

אשה יפה ומטופחת ישבה על ספסל־הנאשמים. עיניה היו מושפלות והיא הק־שיבה לסיכומי התובעת הנמרצת, שולמית אמיר, כאשר היא סוקרת את ציפורניה. ה־תובעת אמרה דברים קשים על תלמה זכאי. לדבריה, עברה בעלת גלריה תלמה עבירות פיסקאליות רבות וחמורות בשנים 1973—1974.

בכתב־האישום שבו הודתה זכאי, נאמר, כי בטענה שייצאה תמונות לאמריקה, ביק־שה וקיבלה במירמה תמריצים, עבור יצוא, שלא הגיעו לה. לדבריה, ייצאה תמונות

מנהלת־גלריה זכאי
פרנקים במקום דולרים

של הצייר הדתי יוסף רוזנשטיין לארצות־הברית. את תמורתן בסך כעשרת אלפים דולר, ביקשה להמיר ולקבל תמריצים. חשדו של האוצר התעורר כאשר שילמה בפרנקים בלגיים במקום בדולרים. הס־תבר אחר־כך, כי פרנקים אלה קיבלה ב־ישראל תמורת מכירת תמונות בארץ, ולא הציעה סכום זה לאוצר כפי שהיתה צרי־כה לעשות.

את הכספים שקיבלה בארצות־הברית תמורת התמונות, הוציאה שם. לדבריה נזקקה לטיפול רפואי בסנטוריום בשווייץ, וכך הלך כל כספה.

אפקט של הרתעה. אחרי משא־ומתן ממושך בין הסניגור יעקב קמר לבין התובעת, צומצם כתב־האישום לממ־דים סבירים, ותלמה הודתה בו.

גם אז עמד השופט חיים דבורין בפני ערימה של עבירות על חוקי המכס והמי־סים. מאחר שהדולר היה שווה בזמן ביצוע העבירות 4.20 לירות, ומחירו הנוכחי ב־שוק יותר מ־37 לירות, כל קנס כספי ש־יוטל על הנאשמת לא יתקרב לנזק ש־נגרם לאוצר־המדינה. לכן ביקשה התוב־עת, כי בית־המישפט יגזור על הנאש־מת גם עונש מאסר על תנאי, כדי שיהיה לעונש אפקט כלשהו של הרתעה.

קשה היום לדעת מה היה היקף העס־קים שניהלה בעלת הגלריה, אבל ברור, כי תמונותיו של רוזנשטיין, המצייר בסג־נון הריאליזם הפנטסטי, בנושאים תנ״כיים, ואינו מצייר לעולם את פניהם של אנ־שים, מחשש „לא תעשה לך פסל ותמונה" נמכר טוב מאד בארצות־הברית.

לאנשים בציוריו של רוזנשטיין אומנם לא היו ראשים, אולם היה נחוץ ראש טוב מאד כדי לעשות את כל הפעולות המסוב־כות של מכירה וייצוא, שעשתה תלמה זכאי. את העונש יפסוק השופט דבורין בימים הקרובים.

פשעים

מחפשים את המטמון

איזו כמות של סמים מסוגלת אשה להסתיר במקום אינטימי?

התובע המזוקן הידוע בחוש־ההומור שלו, אברהם לנדשטיין, הציע לרשום שיא חדש בספר־השיאים של גיניס. שולמית אלבז נאשמה על־ידי המישטרה בכך שהחזיקה בתוך גופה 191 מנות הרואין עטופות בניילון, אשר מישקלן היה יותר מ־42 גרם. באותו מקום־סתרים החזיקה הגברת גם קופסת פלסטיק ובה 22 טבליות מתאדון.

המטמון, ששוויו בשוק־הסמים הישראלי הוא קרוב למיליון לירות, נתגלה בחיפוש שערכה שוטרת על גופה של שולמית ב־בית־המעצר. הכמות האדירה של הסם, אשר נמצאה בגופה של שולמית הפתיעה את כל המומחים. יש מי שאמר כי הגברת משתמשת בחלק זה של גופה גם בעבודתה הנוספת (לשולמית 14 הרשעות על ניהול בית־בושת), וכך אולי אפשר להסביר את כושר הקליטה העצום שלה.

שולמית נתפסה במכונית יחד עם חברה לחיים מצליח עיישה. המישטרה ערכה מעקב אחר תחנת־סמים מסויימת ביפו, וכאשר יצאו משם השניים נתפסו על־ידי המישטרה. את הסמים מצאו רק אחרי חיפוש אצל שולמית. על גופו של מצליח נמצאו רק 44 אלף לירות. הוא הסביר את מקורן במכירת עופות.

המישטרה עצרה את השניים והגישה

מבריח־סמים עיישה
לא ללכת יחף

נגדם כתב־אישום. כאשר הועבר מצליח מבית־המעצר אל בית־הסוהר ברמלה, טען כי סנדליו הישנים קרועים. אחד העצירים מסר לו בטוב ליבו את סנדליו החדשים.

עקבים ממולאים. שמח וטוב לב עבר לו עיישה על סנדליו החדשים בחודש ספ־טמבר בשנה שעברה לבית־הסוהר ברמלה, עד לבירור מישפטו. בכניסה לבית־הסוהר נערך חיפוש על גופו. החיפוש לא העלה דבר, אבל הסנדלים החדשים עוררו משום מה את חשדם של הסוהרים. חיטוט קל בעקבים גילה שהם משמשים בעצם, כמחסן־סמים. בתוך כל עקב התגלה מטמון קטן בצורת קוקטייל סמים מעולה. היו שם רבע גרם הרואין, חמישה גרם חשיש, קצת מתאדון ו־18 גרם אופיום. נראה שעיישה התכוון להיות מצוייד בבית־הסוהר בכל טוב.

התובע הביא לבית־המישפט כראיה את צילומי העקבים הממולאים. מסיבות ברורות לא הביא לנדשטיין את צילומי המטמון של שולמית.

שולמית נידונה השבוע לשנה וחצי מאסר
(המשך בעמוד 58)

מבצע במחיר ללא תקדים!

הכלים שיעשו לך חיים קלים

1. ארגז כלים
2. שני מברגים גדולים
3. מברג פיליפס
4. מברג בקורת חשמל (טסטר)
5. מספריים
6. פלייר מבודד
7. משור מתכת ועץ
8. שמכטל
9. מפתח שבדי
10. פטיש
11. סכין חיתוך יפנית
12. דיבלים פלסטיים
13. חוט נגדן לפקק חשמלי
14. ברגים שונים
15. סרט בידוד
16. מסמרי פלדה שונים
17. מטר מתקפל (2 מ׳)

גזור ושלח

לכ׳ ״מרום״ סוכנויות שיווק תל-אביב, רח׳ מלצ׳ט 32, טל. 288260

אנבקש לשלוח לי במסגרת המבצע ארגז כלי עבודה לבית.

☐ מצ״ב המחאה ע״ס 996 ל״י ובנוסף 60 ל״י דמי אריזה ומשלוח.
☐ מצ״ב המחאה ע״ס 300 ל״י וכן 3 המחאות בתשלומים חודשיים שווים ע״ס 300 ל״י כל אחת, ובנוסף 60 ל״י דמי אריזה ומשלוח.

שם ________ כתובת ________

טל. ________ ת״ז ________ חתימה ________

אם לא תהיה מרוצה - תוכל להחזיר את ארגז הכלים תוך 10 ימים.

ניר טום רץ

אסטרולוגיה

במכון ״בל״ נפתח חוג לאסטרולוגיה בהנחיית האסטרולוגית רות אלי. המרצים הם חברי האגודה לקידום האסטרולוגיה בישראל, בראשותם של אילן פקר והרצל ליפשיץ

עולם חדש יתפרס לפניך כשתלמד אסטרולוגיה. האסטרולוגיה תעניק לך כלים שבעזרתם תוכל:

★ **להגביר את המודעות האישית.**
★ **להכיר סימפטומים פנימיים שמסתתרים מאחרי תגובות חיצוניות.**
★ **לעבוד על בעיות אופי ולשנותן.**
★ **להיטיב את יחסי האנוש שלך לאחרים ושל אחרים אליך.**
★ **לנתח את כל בעיות הסביבה.**
★ **לשפר את יכולת ההתמודדות.**
★ **לחשוף זרמים תת־הכרתיים.**
★ **לנצל תקופות זמן מתאימות לפעולה לפי מערכת הכוכבים.**

במשך החוג תרכוש מספיק ידע על־מנת לנתח כל הורוסקופ אישי באופן עצמאי.

במכון ״בל״ מבוססת שיטת הלימוד על עבודה מעשית מתחילת הקורס, ולכן מובטחת לך התקדמות מהירה בתקופה קצרה יחסית.

הלימודים יתקיימו בסמינר הקיבוצים ברמת־אביב ובבית־ספר אריאל בראשון־לציון

פרטים והרשמה במזכירות מכון ״בל״, רח׳ דיזנגוף 228, ת״א, יום יום, בין השעות 16.30—8.00. ביום שישי מ־ 13.00—8.00, או בסמינר הקיבוצים, רמת־אביב, בימי א׳, ב׳, ד׳. בין השעות 20.00 – 18.30.

בל- מכונים להשכלה

רח׳ דיזנגוף 228, תל־אביב, טלפון 220420, 245986.

(המשך מעמוד 57)
על חלקה הגופני בעיסקה. ומצליח נידון לשלוש שנות מאסר. אך יש לשער כי שניהם יודעים היטב שעדיין לא שילמו את מלוא המחיר. גיסה של שולמית, סוחר־חשיש ידוע מיפו, בשם שלום קלאמיס, שבביתו התגוררה, נעלם לפני כשלושה חודשים ולא נמצאו עיקבותיו. הוא, כנר־אה, שילם את מלוא המחיר.

עליה

לא מורידים מכנסיים

„האמנתי כי כיהודי זכותי וחובתי הלאומית היא לעלות ארצה," אולם לא היה די באמונתו זו של העולה־החדש כדי שיכירו בו בארץ כיהודי

„מלאתי כאן את כל חובותי. התגייסתי, עשיתי מילואים, שילמתי מיסים. אבל כש־רציתי להתחתן אמרו לי: תתגייר, אתה לא יהודי." כך מתמרמר ייבגני פבזנר (34). עולה חדש מרוסיה, שגר עתה ב־מעון־עולים בבית־שאן.

הוא עלה ארצה לפני חמש שנים מרוסיה דרך וינה. כבר שם, כך הוא טוען, סיפר כי אביו יהודי ואמו נוצריה, אולם איש לא טרח לתאר בפניו את הקשיים שיהיו לו בארץ. „אם הייתי יודע שלא יכירו בי כאן כיהודי, הייתי נוסע ישר לקנדה."

לדבריו, תמיד ראה את עצמו כיהודי.

סיפר פבזנר:

זה התחיל באנטישמיות ברוסיה. בארץ אולי לא מבחינים בזאת, אבל ברוסיה הסגירו אותי תווי פני. זה התחיל בבית־הספר, אחר־כך בצבא. תמיד לעגו לי על צורתי היהודית. בצבא נתנו לי עבו־דות מלוכלכות. קראו לי בשמות גנאי. אף פעם לא הייתי ממש דתי, אבל היו לי הרבה חברים יהודיים, חגגתי את כל החגים היהודים ושמעתי קול ישראל מגיל קטן. לא העליתי בכלל בדעתי שיבוא יום ולא אחשב כיהודי.

לא יכולתי לסבול יותר את המצב ב־ברית־המועצות. ניסיתי לחצות את הגבול לתורכיה עוד כשהייתי בצבא הרוסי. הייתי עם עוד חבר. לקחנו חופשה ונסענו לעיר לבוב. הכנו לנו אמצעי שיט, טסנו לקרים, הצטיידנו בדלק והמתנו לרדת החשיכה.

ספינת מישמר גילתה אותנו במרחק קטן מהחוף. נעצרנו ונשפטנו. אני קיבלתי את מה שהם קראו „שלילת החופש למשך שנתיים, במחנה עבודה להחזרה למוטב."

שמו אותי ב„כלא שמונה" בקרים ואחר־כך ב„מחנה 58". הייתי בצינוק הרבה זמן, כי ניסיתי לארגן מרידות בגלל התנאים. כל פעם שהיתה מרידה היו נכנסים 50 שוטרים או אחים לחדר ומכים באכזריות את העצירים. היו תוקעים בהם ארבע זרי־קות, שגורמות לעליית החום ולאדישות. הלעיטו את המתפרעים בכדורי־הרגעה. אותי הכניסו כמה פעמים לאישפוז בבית־חולים לחולי־נפש. אני לא מסוגל לדבר על הדברים שעשו לנו שם, וכל זאת למה? בגלל שהאמנתי כי כיהודי זכותי וחובתי הלאומית היא לעלות ארצה.

השתחררתי בשנת 1972 ואז פניתי ריש־מית לקבל רישיון להגירה. אז כבר היה הדבר מותר. בשנת 1974 עליתי ארצה.

יהודי מבחינה לאומית. כשהגעתי לארץ קיבלתי תעודת־זהות. על התעודה לא היה מצויין לאיזו דת אני שייך. החזר־תי מייד את התעודה למישרד־הפנים. אחר־כך קיבלתי פינקס־מילואים. הכניסו אותי ליחידה קרבית בתותחנים. מאז אני עושה מילואים כל שנה.

לפני שנתיים הכרתי עולה חדשה מאר־צות־הברית. יצאנו שנה ורצינו להתחתן. כאן פיתאום התחילו הבעיות. ברבנות דר־שו ממני להתגייר. סרבתי. למעשה אני רואה את עצמי כיהודי מבחינה לאומית, אבל אינני רואה כל צורך לעבור את התהליך המשפיל של ברית־מילה ושל לימוד הדת, כי אינני דתי. אינני מוכן שיחייבו אותי לכך.

נאלצתי להיפרד מהחברה שלי. היא לא רצתה לחכות לי. התייאשה מהמצב בארץ וחזרה לארצה. אני פניתי במיכתבים ל־סוכנות־היהודית בירושלים. כתבתי להם כי אני רואה את עצמי כיהודי, אבל המצפון שלי אינו נותן לי להתגייר.

מכל המיכתבים שכתבתי לא קיבלתי תשובה. בטלפונים שלחו אותי ממישרד אחד לשני. כרגע, אם לא אמצא את מקומי כאן אני חושב לפנות לבית־הדין־הגבוה־לצדק שיכריע בשאלה אם אני יהודי. אם אינני יהודי אין לי מה לעשות פה בארץ.

עד כאן סיפורו של פבזנר.

מנהל הסוכנות־היהודית בתל־אביב, ירי־ימהו אשד, מכיר את הפרשה: „אני מכיר את בעייתו של פבזנר. הצענו לו כמה פעמים דיור, והוא סרב. הוא מתמרמר על שאין מכירים בו כיהודי. הוצע לו לעבור תהליך גיור והוא סרב. אנחנו מגיירים גם אנשים בגיל מבוגר, אבל איננו יכולים לעשות דבר שהוא בניגוד

שופט טלגם בחיים
חובב אמנות

שופט טלגם בציור
השוואה משכנעת

לחוק ולרשום אותו כיהודי."

דובר הסוכנות־היהודית צבי איל טוען: „כשהסוכנות מעלה אנשים ארצה היא אינה טורחת להוריד לאיש את המיכנסיים ולבדוק את יהדותו. מעלים אותם על סמך הצהרתם כי הם יהודים. אנחנו לא הב־טחנו לו שום דבר, ולא קיימנו. עובדה שהוא גם קיבל אזרחות ישראלית. כנראה שמישרד־הפנים, למרות שהוא בשליטת אנשי הדת, החליט להשאיר את עניין יהדותו פתוח."

דרכי חיים

הסניגור המצייר

כל עורכי־הדין רכונים על תיקיהם. רק לאחד מהם עיסוק מתמיד ומייוחד

לפעמים משעמם לעורכי־דין בעת מיש־פט. מה הם עושים אז? אחדים מעמידים

לפעמים כאב-גרון
זו התחלה של מחלה.
קח פרוגרון כבר בהתחלה.

פרוגרון מחטא את הגרון
ומרגיע את הכאב.
אל תזלזל בכאב גרון,
קח פרוגרון
מיד עם הכאב הראשון.

progaron
פרוגרון

מארון התרופות
של
אביק

פרולקס
נגד עצירות

סטילה
הטיפות הכחולות

דוליקל
נגד כאבי שרירים

איתן עמיחי
הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים),
תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
בשמירה על בריאותך ורכושך.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס'21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-3012-059

STEAK HOUSE
אם סטייק
אז בסטייק האוס
מבחר עשיר של סלטים ומשקה קל-חופשי.
דיזנגוף 193 תל-אביב טל: 239209,232386

פני מעוניינים, ובעיניים בוהות עושים את חשבון־נפש השבועי, אחרים מעיינים ב־תיקים המונחים לפניהם על השולחן, ויש אפילו שקוראים בחשאי עיתון, דבר ה־אסור באיסור חמור מפני כבוד בית־המישפט.

אומנם בדרך־כלל עובדים עורכי־הדין בעת המישפט, אבל מה לעשות כאשר ב־מישפט יש הרבה נאשמים, ואותו מיספר של סניגורים, וכאשר חוקר סניגור אחד את עדיו שאין להם נגיעה כלל לשאר ה־נאשמים, אפשר להשתעמם. לפעמים מבק־שים עורכי־הדין רשות לצאת מהאולם בנסיבות כאלה, והשופטים המבינים לנפ־שם מתירים זאת בדרך־כלל. לפעמים הם אפילו אומרים: „בסדר, צא ואנו נעלים עין, זה מחוץ לפרוטוקול.״

במישפט רצח חאג׳ כחייל, אשר נהרג ביפו לפני חודשים אחדים, נאשמים חמי־שה אנשים. כולם צעירים יהודים, ה־חשודים, כי עשו זאת על רקע מילחמת כנופיות סמים. לכאורה עמד חאג׳ בראש כנופיה ערבית, והיהודים חיסלו אותו לטובת הכנופיה היהודית.

היה זה רצח מתוכנן היטב. מלבד יריות על הקורבן נורתה לעברו גם פצצת ררנ״ט, אולם זו לא התפוצצה.

מקור חסוי. על דוכן־העדים עוברת גלריה שלמה של אנשים. היה עד אשר

פרקליט־צייר זיו
לפעמים משעמם

חזר בו מעדותו הראשונית, שהפלילה את הנאשמים. הוא כתב מיכתב לבית־המישפט, וחזר להעיד „את האמת״. אך איש לא הבין בסופה של העדות מהי האמת מבין דבריו הרבים והמבולבלים של העד עאדל עשור. ליתר ביטחון נכלא גם הוא, אם כי בבידוד מהנאשמים.

עד נוסף היה יוסי בר, העיתונאי הזריז אשר מקור חסוי מסר לו שהיתה התנקשות בחייו של האח השני, עארף כחייל, השו־כב בבית־החולים. הוא לא גילה גם ב־בית־המישפט את מקורותיו העלומים.

עד נוסף היה עורך־הדין הנודע אליהו קידר. הוא היה פרקליטו של הקורבן, וי־מים אחדים לפני הרצח, פנה אליו חאג׳ וביקש ממנו להתערב בתביעת ביטוח מסויימת לטובת אחד הנאשמים ברצח. סני־גורו של נאשם זה הביא את הפרקליט כדי להוכיח, כי הקורבן היה מיודד מאד עם לקוחו, ולא יתכן שהיתה לו סיבה לרצחו.

נערה קטנה, בת 12, שהיתה שמרטפית בביתו של אחד הנאשמים, עלתה גם היא על דוכן־העדים, כדי לתת אליבי למעבי־דה. לשאלת בית־המישפט אם היא יודעת מהו החודש בשנה, אמרה הילדה: „חודש שבט״. אף אחד בבית־המישפט לא ידע לתקן אותה, ולומר לה, כי החודש הוא עדיין טבת.

פני השופט. כל עורכי־הדין הידועים המופיעים בתיק, יושבים במהלך החקירות רכונים על תיקיהם, וחלקם מביטים בפני העדים והשופטים, כדי לראות מה יהיה גורל המישפט. רק לאחד הסניגורים יש עיסוק מתמיד ומיוחד. שמחה זיו, הצנום והחיוור, יושב רכון על ניירותיו ומשר־בט. רק מי שיושב מאחוריו יכול לראות שאין הוא רושם את עדויות העדים, ואף לא רשמים מישפטיים. הוא פשוט מצייר להנאתו את פניהם של האנשים סביבו.

אחת האיורים המוצלחים ביותר שהס־פיק לצייר במישפט הוא של השופט חו־בב־האמנות משה טלגם.

אחרי עבודת־שיכנוע ממושכת הצליח העולם הזה לקבל איור אחד. השוואתו עם תמונת המקור משכנעת ביותר.

מישפט

שתי כתובות קעקע

אפשר היה לשער כי שתי כתובות־קעקע יהיו זיהוי מספיק לאדם, אולם מסתבר שבית־המישפט לא חשב כך

סעיד בלעום (אולי מצאצאיו של בלעם) הוא בעל שתי כתובות־קעקע, והוא נושא אותן בגאווה על זרועותיו החשופות. אולם בבית־המישפט נראה היה כי דווקא מקור גאוותו זה יהיה בעוכריו.

מרדכי סאלם, שימש כשוטר מתחזה, ה־מגלה סוחרי־סמים באיזור המשולש הקטן. הוא ישב בבתי־קפה בטירה ובטייבה וני־סה לקנות חשיש אצל סוחרי־הסמים שם. באחד המיקרים, הוביל אותו, לדבריו, צעיר ערבי אל כפר טייבה. שם מכר לו בלעום חשיש במחיר 300 לירות.

כאשר חזר לתחנה כתב דו״ח, ובו פי־רט את תכונותיו הגופניות של האדם ש־ממנו קנה את הסם, וביניהן ציין שהיה זה בעל שתי כתובות־קעקע על זרועותיו.

אחרי שהשוטר המתחזה מילא את מלוא מיכסתו, היה כדאי למישטרה לחשוף אותו ובכך לגמור את אפשרות המשך עבודתו. אחרי שלושה חודשים בערך מיום הקנייה אצל בלעום, באה המישטרה עם סאלם לטייבה, והוא זיהה בבית־הקפה את הבחור שמכר לו את החשיש.

שרוולים ארוכים או קצרים? בבית־המישפט העיד השוטר שזיהה את בלעום ללא קושי. „כיצד זיהית אותו?״ שאל הסניגור דרור מקרין, „על־ידי כתו־בות־הקעקע על ידיו?״ „לא,״ אמר השו־טר במפתיע, „באותו יום ישב לו הנאשם דווקא בחולצה ארוכת שרוולים, ואני זי־היתיו לפי מראה פניו. רק כאשר הגענו לתחנת־המישטרה, הרמנו את שרווליו והס־תבר כי אכן הוא בעל שתי כתובות־קעקע.״

הסניגור לא התעקש, אבל כאשר לדוכן־העדים עלה הממונה על הניידת שהביאה את סאלם באותו יום לזיהוי הנאשם ב־בית־הקפה בטייבה, שאל אותו מקרין: „איזו חולצה לבש הנאשם בעת הזיהוי?״ השוטר ענה: „חולצה בעלת שרוולים קצ־רים.״

השופט ישראל גלעדי היה נבוך, אבל רק לרגע, הוא החליט שיש ספק באשר לצורת הזיהוי, ולכן זיכה את הנאשם, למרות שתי כתובות־הקעקע שנראו בבי־רור על זרועותיו בבית־המישפט.

דירה לשניים

„סביר שעורך־הדין נתן ידו לכריתתו של הסכם בלתי־חוקי, ואולי אף קיבל כספים מתחת לשולחן״

תיקווה מאירוב שמחה שאחיה עורך־דין. כאשר רוצים למכור דירה אח כזה הוא ממש עזרה מהשמיים.

באמצע שנת 1978 מכר פנחס מאירוב את דירת אחותו למישפחת מרטין ואהוד גפני. המחיר שננקב בחוזה היה 450 אלף לירות, ואופן התשלומים פורט בחוזה. אחרי שהקונים שילמו 350 אלף לירות, שלח להם מאירוב מיכתב שבו ביטל את העיסקה בגלל הפרת החוזה ואי־תשלום של 100 אלף הלירות הנוספות.

ימים אחדים אחר כך מכר את אותה הדירה לגברת חנה פרי, קיבל את הכסף ומסר לה את הדירה. עורך־הדין ואחותו מסרו את הדירה פעם אחת, אבל את מחי־רה קיבלו פעמיים.

במישפט שנוהל בעיקבות העיסקה ה־כפולה התגלתה עובדה נוספת. גפני, הקו־נה הראשון, שילם סכום של 100 אלף לירות נוספות, אשר לא נזכרו בשום מקום, לעורך־הדין מאירוב.

מדוע לא טען זאת הקונה עד המיש־פט? „התביישתי לספר על הכסף השחור

(המשך בעמוד 65)

לפני שתבחר מערכת סטריאו בחר בחנות שתעזור לך בבחירה

★ החנות היחידה בישראל בעלת חדר השמעה אקוסטי.
★ עשרות דגמים מטובי היצרנים ובכל המחירים.
★ צוות מומחים עתיר נסיון לרשותכם.
★ אפשרות לטרייד אין.
★ תשלומים ומחירים מהזולים בארץ.

סטריאו קלאב־
רשת חנויות מקצועיות בישראל
תל־אביב, רח׳ ארלוזורוב 15, טלפון: 221751
כפר־סבא, רח׳ וייצמן 96, בפסג׳ טלפון: 052-22545

ציוד בטחון בע״מ
משווקי תוצרת
מגן גולדמן בע״מ
מציע לרגל הפתיחה:
כספות ביתיות, קופות פלדה, ארונות חסיני אש, תאים מיוחדים ליהלומנים.
בתנאים ובמחירים מיוחדים
פרטים:
תל־אביב: ציוד בטחון בע״מ, אבן גבירול 9, טל. 244093
ירושלים: וילשטיין בע״מ, יפו 30, טל. 02-223610
חיפה: נין נין, דרך העצמאות 61, טל. 04-524302

תן טרמפ לחייל

יעקב שרת / איש ממאדים

מנחם איסטראטגוס

הם ישבו שם על גְדת הנילוס, רכונים על שולחן מוצל שימשיה־רבתי, ואני יודע שעל השולחן היתה פרושה מפת־העולם.

„תראה", אומר האיסטראטג שלנו, „אם הם יבואו מ פ ה, אז נכניס להם הכנסה שכזאת מ כ א ן, שהם ימציאו קללה רו־סית חדשה!"

— „הממממ... ואם הם יבואו משם?"

„אם הם יבואו משם — אומר האיסטראטג שלנו — הו־הו־הו, רק שיבואו! ש י ב ו א ו! אנחנו נכניס להם הכנסה שכזאת מ פ ה, שהם לא יהיו מסוגלים לקלל בכלל!"

— „הממם... זה מה שאתה חושב, או גם הגנרלים שלך?"

„מה, אתה לא קורא עיתונים? לא קראת מה שהרמטכ"ל שלנו אמר? סמוך עלינו, אנחנו נעשה מהם קציצות! תראה פה, המפה מדברת בעד עצמה! המרחק מהקווקאז לגליל העליון הוא בדיוק כמרחק מהגליל העליון לקווקאז!"

— „הממם... זה מזכיר לי משהו..."

„מזכיר־שמזכיר. למה אתה מעוגן בעבר הלא־מנורמל? עכשיו אתם עם הנפט, ואנחנו עם הכוח, יכולים לשלוט בכל האיזור! בכל המרחב! ואם הרוסים יעזו לנקוף אצבע, הם יקבלו שטוזה שכזאת, ש..."

— „הממם..."

„שוב פעם הממם, ושוב פעם הממם! אולי תגיד לי כבר מה ההממם הזה אומר?"

— „הממם... אברשה לא אמר לך? ליתר ביטחון, אירגנתי לי גם איזה בסיסון עם האמריקאים. אתה מכיר אותם, החלשלושים האלה..."

„חלשלושים זה לא מילה!"

— „הממם... נכון, אבל אם ה ם עצרו את הצבא האדיר שלכם לפני קאהיר ודמשק, אם ה ם לא הניחו לכם להשמיד את הארמיה השלישית, אולי לא כדאי להתעלם מהם לגמרי..."

— „הממם... אברשה!!!"

לעצמו, או היה יכול להיות כזה, אילמלא נשטף מוחו בדרכם, דרך הכנסיה הגדולה, כל ימות השנה.

אתה צופה בהם ממרחק בטוח בעד המירקע, ומהרהר איזה פוטנציאל גנטי גנוז בהם! כמה ביאליקים, כמה בובּרים, כמה וייצמנים, כמה פרוידים — והרשימה ארוכה — מסתתרים ביניהם, מאחורי חומות השחור והשיער המגודל, אובדים בים הדמיון המוחלט והאחידות המהממת מדי דור בדור; ועוד אתה מהרהר, כי לשבטיותם יש מקבילה מובהקת לאו־דווקא בתנועות לאומניות וקנאיות במערב ובמיזרח, הדוגשות אחידות וגוזרות על ייחוד ומטפחות פולחנים מאחדים משוויינים, אלא אי־שם במעבה ג'ונגלים, מקום ששבטים, שאנו מכנים אותם בגודל־לבנו „פרימיטיביים", „פראים", מתקיימים בכוח אחידות שבאורח־חיים, בכוח צמידות לאי־השתנות, בכוח אמונה ב ג'ו ג'ו ש ל ה ם (כלום ה ש ם משנה?) אלפים בשנים, בתנאי־חיים קשים הרבה יותר מאותם ששוררים במאה־שערים ובוויליאמסבורג.

ועוד אני מהרהר, כי עובדה, אני ואתה והוא נחלצנו מן המצב הכנסייתי הזה תודות לאיזה אב או סב או רב־סב, שנמצא בו כוח נפשי לעצור רגע ולהתחיל לחשוב בעצמו.

טוב לזכור זאת, ברגעים של תדהמה או חרדה או שתיהן גם יחד.

עניין בסיסי

ועשיתי על הששים / להעניק לזרים בסיסים:
אילולא הופתענו לקלון ולגנאי,
אפשר לא איבדנו את כל סיני.
אך עכשיו כל רומז לסם: „בסיס הקם!"
מזמין רק: „סורי, היכן נתמקם?"

על מים רבים

(א) הבעיה

אני מעתיק פה בשלמותו קטע שכותרתו „חלב — ומים" שראה אור לפני ימים מספר במדור רכילות ב„מעריב". אבקש קצת ריכוז, רבותי, כן, ככה! ועכשיו אני מתחיל:

„בביקור בבסיס צבאי הגישו לשר־הביטחון עזר וייצמן קפה בלי חלב. ביקש עזר מאחת החיילות קצת חלב. החיילת יצאה וחזרה ובידה ספל קפה עם חלב.

העיר השר: „מים שאל, חלב נתנה."

שאלה החיילת הנדהמת: „סליחה, כבוד השר, אתה רוצה מים?"

(ב) הניתוח

במהלך הפיסקה הראשונה לא קורה שום דבר מיוחד או יוצא־דופן. שר־הביטחון מתכבד על־ידי חיילת בקפה מהביל, בלי חלב. הוא נוטל ככל הנראה את הספל או הכוס, עם תחתית או בלי תחתית, בידו השמאלית, כפי שיש לשער, אבל בהושיטו את ימינו אל הספל או הכוס כדי להגיש את המשקה המהביל אל פיו הוא נוכח לדעת, לפתע, שלא נמזג בקפה המהביל חלב. השר, בעל המחשבה המהירה כברק, אומר מייד לאותה חיילת — מה טוב שיש לנו חיילות בצה"ל! — משהו מעין „אולי אפשר לקבל קצת חלב?" החיילת יוצאת וחוזרת, ופה לא ברור בדיוק אם היא לקחה את הספל ומזגה בו חלב אי־שם, או הביאה ספל חדש עם קפה מהביל בחלב, אבל העיקר שמבוקשו של השר נתמלא.

אלא שבשלב פרוזאי זה מתעוררת בעיה. השר מרגיש צורך להגיד משהו לחיילת. סוף־סוף, היא טרחה טירחה כפולה למענו, וראוי לפרנס אותה באי־אילו מלים מעודדות. המחשבה המהירה עובדת: מה לומר? מה לומר?

השר נטרד על־ידי תחושה מעורפלת, שבאיזה מקום נאמר משהו על חלב. כן, בוודאי! בשירת דבורה! אה, זה יהיה פגז! ועכשיו, בשימחה ובביטחה, הוא פולט לעברה: „מים שאל, חלב נתנה!"

עזר מבסוט עד הגג. זה היה פגז! ממש כמו בפרשת בסאם אל־שכעה, כפי שדווח לנו בעיתונות מהמסע החיוני אמריקתה, הוא יצא עכשיו בתפנית חדה ממצב סיחרור! „מים שאל, חלב נתנה!!!"

רגע, רגע! מה קרה? החיילת הוכתה תדהמה! אין כמוך, חיילת! מגיע לך צל"ש, אם לא בביקורת המיקרא, לפחות בתורת ההגיון, שהרי הוא ביקש (שאל, בלשון המיקרא) חלב, לא מים, אז מה הוא אומר לי „מים שאל"? לא נעים. מצד אחד, מי אני, סתם איזו חיילת, שתתקן לשר את אורח־החשיבה שלו? ומצד אחר, ההגיון הפנימי פשוט לא מאפשר לי לחמוק. האיש הזה ביקש ממני חלב, אז מה פיתאום הוא אומר ההיפך? רק מפני שבאיזה פסוק מדובר על חלב? אוי, מה עושים, אה, יהיה מה שיהיה. מוכרחים להטיח פעם את האמת בפרצופו: „סליחה, כבוד השר", (הצידה: מה אתה מבלבל לי את המוח בפסוק שלא מן העניין? מדוע אתה תמיד חושב, שאתה צריך לדבר מן המותן ולהפגיז חוכמות?) „סליחה, כבוד השר, אתה רוצה מים?" (הצידה: נו, מה דעתכם, יצאתי מזה לא רע, הה?)

(ג) סיכום

לא, השר לא רצה מים! השר רצה חלב! והוא קיבל חלב! ואנחנו קיבלנו קטע רכילות פנטסטי. איך אומרים אצלנו? בלתי־רגיל! בלתי־רגיל!

מסתרי המיברק המיסתורי

האמינו או לא — בתגובה על רשימתי „איך לגמור אותם", שהובאה פה בשבוע שעבר, ובה הרהבתי להציע לג'ימי קארטר להניח לרוסים להשתלט על פקיסתאן והודו, שכן שם תהא קבורתם, הגיע אלי בדרכים עקלקלות שדר ממוסקבה, ובו תודה על העצה הפרו־סובייטית. „איך לטפל בשתי הארצות האלה תניח לנו," נאמר שם בין היתר, „אבל אם אתה כל־כך נחמד אלינו, אולי תוכל לעזור לנו לפענח שלושה מיברקים מיסתוריים, שאוניית־הביון שלנו, העומדת מול רחוב הירקון, בדיוק בין מיספר 110 והשגרירות האמריקאית, קלטה במשובש, ואנחנו פה שוברים את הראש עד סיכלון! המיברקים מצורפים."

ואלה שלושת המיברקים המשובשים שקיבלתי:

1) „...היקרה נקודה... זאת נקודה... בדרך... להודו... סובייטית נקודה... בראשותי נקודה"... ע...ר...ס

2) „... גאנדי... נקודה... עשית... נקודה... האישי... נקודה... אציע... אנטי... נקודה... שתקום... נקודה" י...ל... ל...ן

3) „לאינדירה... נקודה... איך... נקודה... שליחי... בתמורה... ברית... נקודה שתקום... נקודה"... ח...רב...ן

נו, מה נגיד? לשבור צופן זו מומחיותי מאז ומתמיד. ישבתי וחשבתי, ישבתי וחשבתי, ולפתע נתחוור לי הכל בהבזק אחד! פה מדובר ב ש ל ו ש ה מ י ב ר ק י ם ז ה י ם, שנוסחו על־ידי שלושת משתפי־הפעולה הנודעים בשם מיפלגתם (בעזרת אשף־הניסוחים המפורסם), אך שלא כמוסכם נשלחו כמובן על־ידי כל אחד מהשלושה אישית, בהסתר משני האחרים. שימו לב לנוסח המלא:

„לאינדירה גאנדי היקרה נקודה איך עשית זאת נקודה שליחי האישי בדרך נקודה בתמורה אציע להודו ברית אנטי־סובייטית נקודה בממשלה שתקום בראשותי."

את שלושת החותמים בוודאי כבר זיהיתם, הקוראים (ואתם, ידידי בקרמלין, הזקוקים אולי לסעד נוסף, דעו כי הללו הם שימעון פרס, יגאל אלון ויצחק רבין), ולהשתמע אחרי המיברק הבא.

המצב הכנסייתי

לא, לא הצבע השחור־משחור מרתיע ומחריד. צבע הוא צבע הוא צבע, ואין לו משמעות מהותית. אילו היו כולם צהובים, כולם אדומים, כולם לבנים היה היעל (אפקט) אותו יעל.

ואינני דש פה בנדושות כגון צבע עור, אם למישהו היה נדמה. ובכן, לא צבע המלבושים, אלא אחידות ההופעה, אחידות המבע, אחידות הנוהג, וגרוע מכל, אחידות המחשבה, הם המרתיעים, הם המחרידים.

והרי לא מוצרים עשויי מיבלט לפניך, אלא בני־אדם חיים, שלכל אחד אם ואב משלו, שכל אחד מהם יחיד ומייוחד

סטירת הנשיא

(המשך מעמוד 55)

צארום. אחרי המיקרה פנתה אליו והוא יעץ לה כיצד לכלכל את מעשיה.

סיפרה עופרה צארום:

חיכינו, אני ועוד בחורה, ליד המעלית. בינתיים התאספו עוד אנשים וביניהם קצף. כשהגיע המעלית הוא נדחף ונכנס לפנינו. אחרי שהזמזם של עומס־יתר נדלק, יצאנו, הבחורה השנייה, קצף ואני. כשנכבה הזמזם הוא ניסה להיכנס עוד פעם. הוא חשב כנראה שהפעם לא יידלק הזמזם. אבל הזמזם נדלק. הוא יצא שוב, הצביע עלי ואמר: „זו היא שקילקלה לי. תסתלקי מפה! פישרקה! מלוכלכת! מי את שבגללך אני לא אכנס!"

אחת על כל לחי

עד אז אני לא אמרתי לו דבר. רק כשהוא צעק אמרתי לו שלא ירים עלי את הקול. הוא המשיך לצעוק והתקרב אלי. אני התרחקתי והפלטתי מהפה את המילה פברכר. אני לא יודעת את הפירוש של זה. בשבילי פברכר זה בן־אדם שלא מתנהג בסדר.*

קצף ניגש אלי ונתן לי שתי סטירות חזקות עם כף יד, אחת על כל לחי. היו שם הרבה אנשים שראו את זה, אבל אף אחד לא התערב. רק כשהוא הלך נגשו אלי ושאלו אותי למה לא הגבתי.

הייתי המומה. עליתי למישרד והתחלתי לבכות. שאלו אותי מה קרה, אבל לא רציתי לספר. רק אחרי שיצאתי לרגע הם התקשרו בטלפון ובירורו מה קרה. כשחזרתי קרא לי הבוס שלי, אליעזר לבבי. הוא שאל אותי אם אני מתכוונת להתלונן במישטרה או שאני מעדיפה שהוא יעלה את הנושא בוועד היהלומנים — בבורסה נהוג להביא כל סיכסוך לבוררות לפני הוועד — ולקבל את ההתנצלות של קצף. אמרתי ללבבי שבשום אופן אני לא מוכנה להסתפק בהתנצלות על דבר כזה.

אני נפגעתי מאד מהפרשה הזאת. כשחזרתי הביתה סיפרתי הכל לאחי צדוק. הוא יעץ לי להתלונן קודם כל במישטרה. הלכתי למחרת והגשתי תלונה נגד קצף. אבל זה לא עזר לי באופן אישי. הרגשתי מושפלת מאד ואיך שהוא אני חושבת שלא קיבלתי די גיבוי בבורסה.

עד כאן סיפורה של עופרה צארום.

בתשובה על תלונתה נגד קצף קיבלה עופרה מיכתב מן המשטרה, שבו נאמר: „הננו מתכבדים להודיעך, כי המעשה שעליו התלוננת מהווה, לכאורה, עבירה לפי סעיף 379 לפקודת החוק הפלילי, אך החלטנו, כי אין נסיבות המיקרה מצדיקות הגשת תביעה מישפטית על־יד המישטרה. בהתאם לסעיף 62 לחוק סדר־הדין־הפלילי הזכות בידך לפנות לבית־המישפט ולהגיש קובלנה פלילית פרטית."

עניין רב לציבור

עורך־הדין צארום, המייצג את אחותו, הגיב על הודעת המישטרה במיכתב אל ראש אגף החקירות במישטרת רמת־גן. במיכתבו הוא אומר, בין השאר: „אמנם, על־פי החוק מוסמכת המישטרה שלא להעמיד לדין מן הטעמים שאין במישפט עניין לציבור או שלא נמצאו ראיות מספיקות. במיקרה זה אכן כן נמצאו ראיות כנגד אריה קצף, ובאשר לחוסר עניין לציבור במישפט כזה — לא אטעה אם אומר, כי אכן עניין רב לציבור בו."

לדברי צדוק צארום קיימת אפשרות שהמישטרה סגרה את התיק משום שהמעורב בו הוא נשיא היהלומנים. לדבריו, יתכן, כי במיקרה דומה, שבו היה מעורב איש אחר, לא היתה המישטרה נוהגת כך.

צארום הכחיש, כי מישפחתו פנתה בצורה כלשהי לאריה קצף וביקשה פיצוי, אך טען, כי בעתיד הדבר יתכן. לדבריו הוא מתכוון, אם לא תשנה המישטרה את החלטתה, לפנות לבית־המישפט בקובלנה פלילית פרטית ולהגיש גם תביעת נזיקין אזרחית נגד קצף.

---

* „פרברכר" פירושו, בגרמנית, פושע.

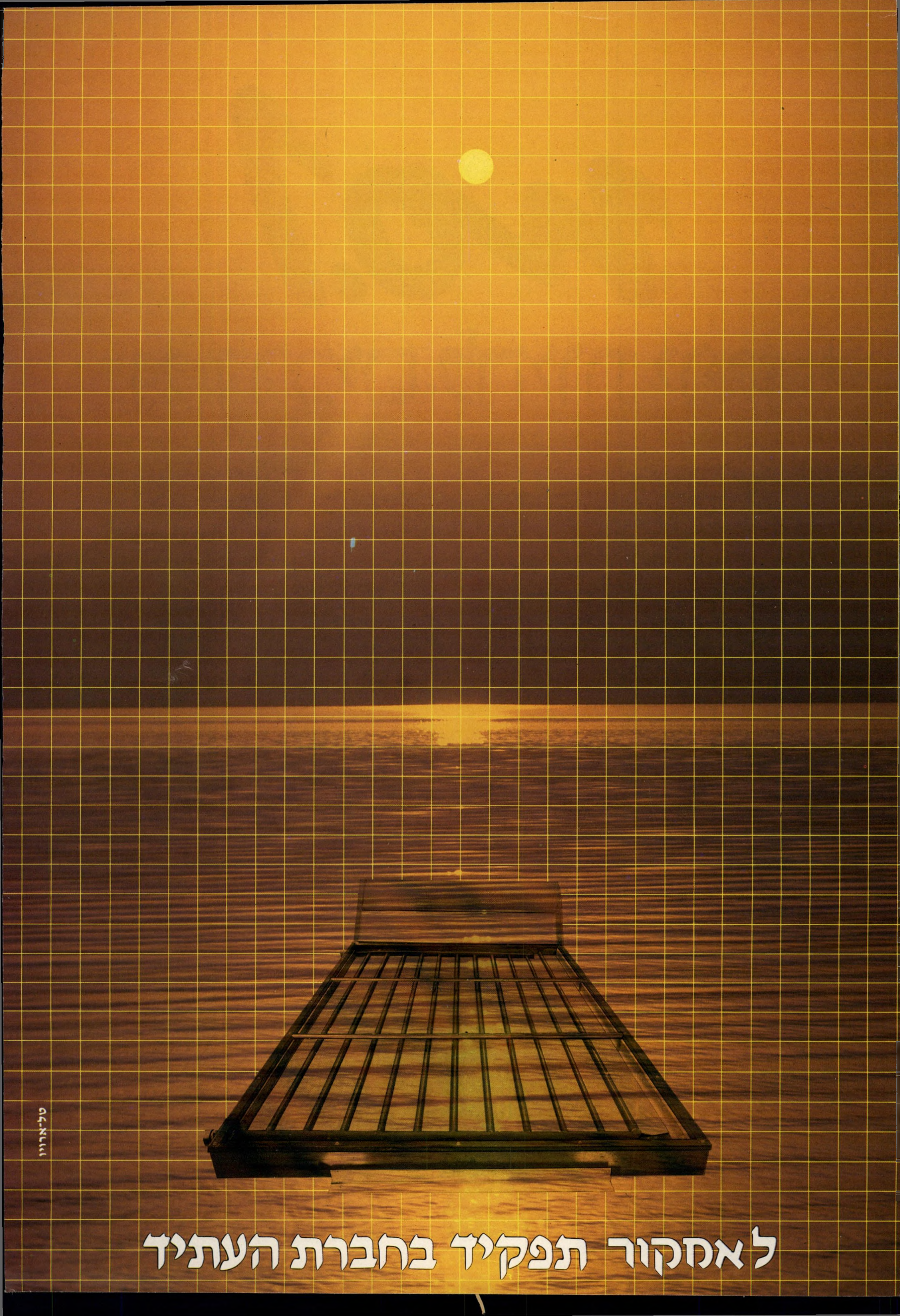
לאמקור תפקיד בחברת העתיד

ורשבסקי פרילינג

24 דרכים להיות יפה.

No. 1 מגישה לך היום סידרה חדשה של לכות ושפתונים: 12 גוונים לשפתיך, 12 גוונים לאצבעותיך ועוד אחד שקוף המשמש כשכבת בסיס (BASECOAT). שפתוני Q נעימים למגע ומדגישים את הקו הנשי של שפתיך בקשת של גוונים אופנתיים ובמראה החושני המבריק.

לכל שפתון תוכלי להתאים את הלכה המתאימה לו לפי טעמך, מצב רוחך או לבושך.

הלכה של No. 1 מיוצרת לפי נוסחה מדעית חדישה: היא גמישה, מתיבשת מהר ועמידה יותר.

את תופתעי כל יום מחדש מהגוון האחיד והזוהר של הלכה, הנשמרת זמן רב ואינה מתקלפת.

עכשיו יש לך 24 דרכים להיות יפה – וכולן מתחילות ב-Q.

ממולא ע״י תיא.

נמר של נייר

אל המאה ה־21 ✶ העברית החדישה של המחר

✶ „על שוליו הבלויים של הזמן" ✶ „גברים, נשים וקופים"

✶ אסימופיליה ✶ גרפומניה־בידיונית

חלק ב'

חלק ב' של „נמר של נייר", ש־הוקדש בשבוע שעבר למבול ספרי המדע־הבידיוני (מד"ב), שראה־אור בשנה האחרונה, בתירגום ל־עברית.

התנחלות

מייפלואר

מייפלואר **היתה אוניה שהפליגה ב־6 בספטמבר 1620 מנמל פליימות, כאשר על סיפונה 102 פוריטאנים, מהם 74 גברים ו־28 נשים. מטרתם היתה ניו־אינגלנד. אלה נחשבים האבות־המייסדים של אר־צות־הברית. סיפור זה עמד לנגד עיניו של אחד מבכירי המחברים, בדור־הקשיש של סופרי המדע־הבידיוני, רוברט היינ־לין,** בסיפרו אל המאה ה־21 *.

מייפלואר **של היינלין היא כלי תחבו־רה חללי, ענק, שנועד להוביל מהגרים לכוכב־לכת חדש, שיישובו החל זה עתה. העולם ממנו יוצאים המהגרים הוא עולם השרוי במשבר של מקורות מזון, משהו בנוסח אירופה של המאה ה־17. מטרת פניהם של המהגרים הוא הכוכב גאנימיד, הירח השלישי או הרביעי של צדק. היינ־לין מצליח לאפיין דמויות בתוך סיפור עלילה, שהוא העתקה כימעט מדוייקת של הפרובלמטיקה שניצבה בפני המהגרים ש־ייסדו את ארצות־הברית.**

אב ובנו, אם ובתה, מקימים מישפחה חדשה, ויוצאים לעבר גאנימיד. כל מהגר רשאי להוציא עימו 25 קילו. מנמל מוהאב יוצאים המהגרים בחללית בייפרוסט, ב־עוצמה של 6־ג'י (שש פעמים כוח־הכובד השורר על כדור הארץ) לעבר המייפלואר. הקברניט הינו בעל סמכויות שפיטה במייפלואר, **והוא דן אשה שסרחה, בפסק־דין חסר־תקדים: „את עומדת להדיח כלים לאורך שש מאות מיליון קילומט־רים."**

החללית נוהלה עד מהרה בידי מועצת מבוגרים. המסע לגאנימיד עשוי לארוך כחודשיים, לעומת שנתיים ותשעה חו־דשים בכלי־התחבורה הקודמים. קרוב ל־6000 איש הצטופפו על סיפוני המייפלואר.

ביום ה־53 למסע נפרצו דפנות המיי־פלואר **בכמה מטיאוריטים, והמספר הצעיר הופך גיבור, כאשר בדומה לנער ההולנדי, שסתם את הסכר באצבעו, הוא סותם במעילו אחד מחורי המטיאוריטים, עד שצוות התיקון בא לסתום את החור.**

הארץ המובטחת. שבעה ימים מאו־חר יותר מגיעים המהגרים אל הארץ ה־מובטחת — החללית שלהם. והם מגלים

סמל אפולו 2
האבות המייסדים

עד מהרה עולם חקלאי המייצר את התו־צרת החקלאית לעצמו, תוך הימנעות מ־כבילה ליצרני אקולוגיה שלילית. מתרחש גם אסון טבע איום ונורא, שאינו מונע את המהגרים מלהעמיק את שורשיהם בקרקע כוכב־הלכת הרחוק.

בספר זה מציג היינלין היבטים טכניים רבים, העוסקים ביצירת תנאים שיש בכו־חם להתאים לחיים בכוכב־לכת מרוחק וקר. הקריאה **באל המאה העשרים ואחת מזכירה את** סיפורי הפוני האדום **של ג'ון סטיינבק, שבאחד מהם מספר הסבא לנכדו כיצד דורו כבש את היבשת, מה־אוקיינוס ועד לאוקיינוס, והנכד אומר לסבו: „ואנחנו נכבוש את הים." ספר זה של היינלין מתאר את כיבוש החלל, שבא אחרי כיבוש הים.**

* רוברט היינלין — **אל המאה העשרים ואחת**; עברית: ישעיהו לוויט; 174 עמו־דים, הוצאת מסדה (כריכה רכה).

אלפון־בידיוני

מאטמף עד תמנוע

הקצב המואץ של תירגום ספרי מדע־בידיוני לעברית, בשלוש השנים האחרונות, הביאו לעברית מילון של מילים העוסקות באפשרויות הלשוניות של המחר — הן מהצד הלשוני והן מהצד התיאורי. בשנת 1955, כאשר ניסה המשורר־בלשן יונתן רטוש, באנתולוגיה שערך בנושא המד"ב, תחת הכותרת היה היה בעתיד, הוא נכשל בטביעת מטבעות־לשון חדשות. ודומה כי מתרגמי־הווה כעמוס גפן העבירו את השפה העברית לממדים חדשים, ללשון המחר שלהם.

כמה ממילות העברית של המד"ב מובאות בזה:

אטמף (מתקן לאיטום האף); **אקדחור** (אקדח מחרר); **אשראיון** (כרטיס־אשראי חללי, מעין אמצעי תשלום במחר); **בגדומאט** (מיתקן להתאמת בגדים; **בוזמניות** (בעת ובעונה אחת); **דיוקנפש** (דיוקן המופק באמצעות מקרן, ומקרין את תמצית הנפש); **היזון־חושים** (טיפוח החושים); **הנדסת־זמן** (שליטה בזמן); **השחיה** (השעיית־חיים); **חוצגופית** (תופעה מחוץ לגוף); **חליפות־זקק** (לבוש צמוד המאפשר לגוף לתפקד למרות היותו הרמטי); **חללנים** (אנשי־חלל); **חללנוע** (מכשיר תנועה בחלל); **טפטפת־אוויר** (מכשיר לאספקת אוויר במקומות שאין אוויר); **כנפנוע** (כלי־טיס הנע באוויר באמצעות תנועת כנפיו, בדומה לציפור); **רובוחיים** (רובוטים־חיים); **רולייזר** (רובה־לייזר); **רחרחן** (מיתקן לריחרוח כימי); **תאימהירים** (תאים־מהירים); **תלתמונה** (תמונה תלת־ממדית); **ועוד מילים רבות, שקצרה היריעה מלפרטן.**

נוסטלגיה

זמר עיוור

ספר אחר של רוברט היינלין,* שראה אור באחרונה, הוא הגבעות הירוקות של **הארץ, העוסק בניכור האדם, בן המאה ה־21, המפוזר בכל כנפות החלל, מנוכר כולו. את דיוקנו של אדם זה ניתן ללמוד מתוך שירים, שאותם שר ריייזלינג, ה־זמר העיוור של מסילות החלל. כמו: „לנחיתה אחרונה אתפלל, / לאל שיעמיד לי כפרץ / ויתן לי לראות רק עוד פעם אחת / את הגבעות הירוקות של הארץ..."**

או שיר הסילון המספר: **כשהשדה פנוי, הבית רחוק, / תא־הלחץ נסגר, האור הופך ירוק, / כשתמות הבדיקות, כהגיע עת תפילה, / הקברניט מניד ראש, המנוע בפעולה — / הסכיתו לסילון! / הסכיתו לו נוהם, הסכיתו לו נרגש, / חושו את גופכם נמעך אל הדרגש..."**

היינלין פותח כאן צוהר לעולם של אנשים מלאי כמיהה לעבר הרחוק, לעבר שהוא ההווה שלנו, העבר של אנשי המחר המצוי בכדור־הארץ שלנו.

רייזלינג, הזמר העיוור של מסילות החלל, מפזר את עצב הנוסטלגיה במילים מרגשות, כמו: נרקב בעיבש של נוגה, /

* רוברט היינלין — **הגבעות הירוקות של הארץ**; עברית: עמוס גפן; הוצאת מסדה; 187 עמודים (כריכה רכה).

אנתולוגיה חללית

מתוך „כוכבי־שמים רחוקים" לשאול טשרניחובסקי

כּוֹכְבֵי־שָׁמַיִם רְחוֹקִים, כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם כֹּה קְרוֹבִים,
אוֹרוֹת רְחוֹקִים־רְחוֹקִים מֵעַיִן בָּהֶם מִתְבּוֹנֶנֶת,
אוֹרוֹת קְרוֹבִים־קְרוֹבִים לְלֵב הַמִּתְבּוֹנֵן בָּהֵמָּה!
אֵיפֹה אֲנִי רְאִיתִיכֶם, וְאֵיפֹה זֶה לֹא רְאִיתִיכֶם,
בְּנַעֲדִי בְּאֶרֶץ הָרְחָבָה, בִּמְלֹא כָל הָאָרֶץ הַגְּדוֹלָה,
בְּדַרְכִּי הַצְּנוּעָה הַצְּנוּעָה מִשְּׂדֵה כְּפַר מוֹלַדְתִּי הַשָּׁקֵט,
תְּחוּם אַנְשֵׁי לֵב וּתְמִימִים, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יָצָאתִי
עֲלֵם רוֹקֵם חֲלוֹמוֹת עִם גְּדוֹלוֹת וּנְצוּרוֹת לֹא בָאוּ,
נוֹשֵׂא בַּלֵּב כְּמִכְמַנִּים אוֹצַר הַלֵּחוֹת הַטְּמוּנִים,
שֶׁפַע לֵחוֹת נְעוּרִים תּוֹסְסִים בְּעֶצֶם יִפְעָתָם.
עַד שֶׁהִגַּעְתִּי לְכָאן, עַד שֶׁעָמַדְתִּי... לֹא עָיֵף
אַף לֹא יָגֵעַ מִמַּעַשׂ — בְּאֶמְצַע הַדֶּרֶךְ מִלֶּכֶת.

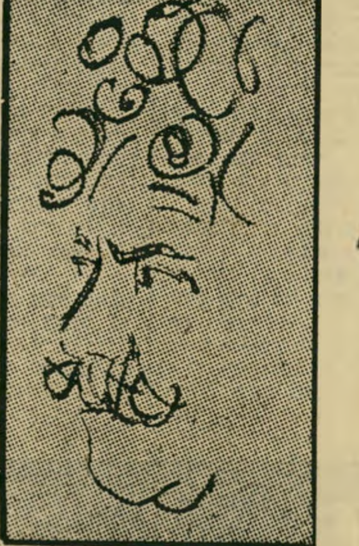

כּוֹכְבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל! בְּיוֹם בָּרָא אֶרֶץ וְשָׁמַיִם
כֹּהֵן כִּבְיָכוֹל בְּקֹדֶשׁ וְעָלָיו הָאֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן —
אַתֶּם הֱיִיתֶם קְבוּעִים עַל אוֹתוֹ הַחֹשֶׁן, אַתֶּמָּה!
כּוֹכְבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כּוֹכְבֵי סָבָא יִשְׂרָאֵל!
כָּל יְמֵי חַיָּיו עֲלֵיכֶם חֲרוּתִים — כִּי בוֹ הִסְתַּכַּלְתֶּם.
נָשְׂאוּ אֲלֵיכֶם עֵינֵיהֶם אֲבוֹת הָאֻמָּה לְעֵדוּת.
מִמְּסִלּוֹתֵיכֶם אַף אַתֶּם נִלְחַמְתֶּם לוֹ בִּימֵי קֶדֶם,
אַתֶּם רְאִיתֶם מִלְחַמְתּוֹ, אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת גָּדְלוֹ,
אַתֶּם רוֹאִים בְּעָנְיוֹ. בָּכֶם נִצְמְדוּ יַחַד
עָבָר וְהֹוֶה וְעָתִיד. הוֹי, הַמַּרְחִיקִים כֹּה לִרְאוֹת,
אוּלַי רוֹאִים אַתֶּם גַּם עַתָּה עֲתִידוֹ, הַגִּידוּ:
מַה הַחִזָּיוֹן וּמָתַי קֵץ הֶחָזוֹן — הַגִּידוּ!

(המשך מעמוד 63)
מקיא נשמתי כשרץ. / באוויר המתועב, הממלאני ערגה / לגבעות הירוקות של הארץ..." או: „שמי הקשת שבים וקורים / את אנשי־החלל למשמרת. / למקומכם! אנו שוב ממריאים! האדמה מריחיקה ומחוורת. / בניה יצאו לחלל, / על גב סילונים רבי־כוח, / וכל מי שהדרך סלל / לעולם לא יהי לו מנוח." ומסיים הזמר את פיזמונו בנוסח המרגש: „לנחיתה אחרונה אתפלל, / לאל שיעמוד לי בפרץ / ויתן לי לראות, רק עוד פעם אחת / את הגבעות הירוקות של הארץ..."

הגבעות הירוקות של הארץ הוא עוד ספר מרתק של עולם חדש ונועז, המצמיח גיבורים ובלדות, אגדות ותלומות.

מתח

הנוסע בזמן

כרוח־רפאים נע כרצונו אדוואדר בוש דרך העידנים הבלתי־נודעים של התקופה הגיאולוגית. הוא חי בעולם של סוכנים־חשאיים, הנעים מעידן לעידן.

אדוואדר בוש, צייר, סוכן־חשאי, הוא גיבור סיפרו של **בריאן אולדיס** „עידן הסוד" *. עולמו של בוש הוא עולם של יכולת תנועה עצומה: „האופנועים היו מן הדגם קל־המשקל שאיתו יכלו רוכביהם לשאת עימם בשעת מסע־מוח...".

יום בהיר שב בוש לעולמו הטבעי, ומגלה שהערכים השתנו והתהפכו בו: „יעדי המכון הזה השתנו מאז זמנך, בוש. אתה לא מעודכן — יש לנו עניינים חשובים יותר לראות להם מאשר 'ההבנה המדעית הרבה יותר' שלך..." וכמו במדינות טוטאליטריות של המאה ה־20, הרי שבוש מגלה מצב שבו „אנחנו נמצאים בשעת־חירום? — איש אינו רשאי לעזוב את עבודתו." ומוסבר לו כי בינתיים: „שמע בוש, אני אומר לך בגלוי — המשק נהרס משום שכל האנשים הללו יצאו למסעות־מוח, באלפיהם, במאות אלפיהם! הם משיגים סי־אס־די מוברח; הוא מגיע מחוצלארץ. אלה הם היסודות המגוחרמרים, והם מהווים איום למישטר — לך ולי, בוש. אנחנו זקוקים לאנשים שיצאו אחריהם לשם ויבדקו מה קורה... אתה צריך לוותר על הרעיון לרדוף אחרי האישיות שלך במורד העידנים... שכח עם העסק הזה לרצות להיות אמן..."

ואדוואדר בוש מגוייס מחדש למחנה־אימונים, לקורס החייב להדריכו למשימותיו החשאיות. מאמנים אותו לרצוח, ובתום הקורס הוא נשלח למסע בזמן, במטרה לבצע רצח־פוליטי של בכיר מתנגדי המישטר. המטרה היא: „סילברסטון הוא אוייב המדינה משום שתורתו תבלבל את כולנו — לא אותנו, כמובן, אבל את אחינו החלשים יותר. היא תוכל ליצור מבוכה, הבה נאמר. אם תוכל למצוא את סילברסטון ולהרוג אותו, אדאג לכך ששמך יוזכר בפני האדמירל. אל תראה את עצמך כרוצח, ראה את עצמך כמוציא־לפועל, כשליחות המדינה. חופשי!"

במהלך נסיעתו בזמן, בעיקבות סילברסטון, עוקבות אחריו האשה האפלה, המציגה ומעוררת שאלות מוזרות ולעיתים תמוהות. ובתיסבוכת של תככי כל מישטר, מגיע הסיפור לסופו המפתיע, כאשר אדוואדר בוש מפריח תפילה: „אוה, אלוהים, ברחמיך האינסופיים..."

* בריאן אולדיס — **עידן הסוד**; עברית: עמוס גפן; הוצאת מסדה; 179 עמודים (כריכה רכה).

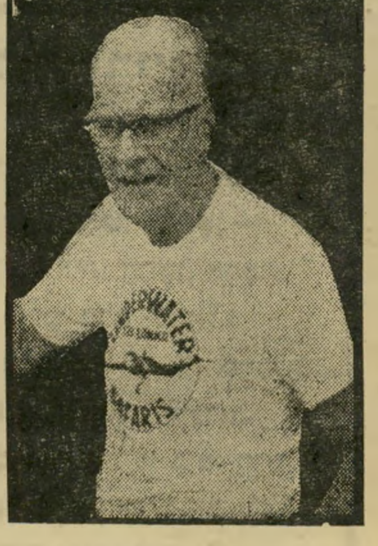

ארתור סי. קלארק
חוסר עניין בעולמות המוכרים

משבר בינחללי

ספר נוסף ומרתק, העוסק במיפגש הראשון של בני־אדם עם תבונה המגיעה מעולמות רחוקים, הוא מיפגש עם ראמא מאת **ארתור ס. קלארק** *.

המיפגש מתרחש בשנת 2130, כאשר כוכבית מספר 31/49 ששייטה מחוץ למסלולו של צדק, קלטה במכ"מה ראמא, אשר קוטרו מתקרב ל־20 ק"מ והוא נע במסלול מטורף לחלוטין, תוך שהוא עשוי למוטט את האיזון העדין של מערכת־השמש כולה. מיפגש עם ראמא הוא סיפור המיפגש בין ראמא לבין אנשי ספינת־החקר החללית שנשלחה לעברו.

לחוקרים מתברר כי ראמא הוא דמוי גליל, ואינו כוכב או מטיאור, אלא חללית־ענק עשויה מתכת, מעשה ידיהם של יצורים אינטליגנטים ומפותחים עשרת מונים מאשר האדם.

„המסה של ראמא הגיעה לפחות למיליון מיליוני טונות; לאיש חלל לא היה זה רק חזון־פלצות, אלא גם מחשבה מייראת... לשסבב ראמא החליקו צללי הבניינים הנמוכים, המסתוריים, ליד הצירים, על־פני מישטח המתכת. פניו הצפוניים של ראמא היו שעון שמש ענק, המודד מהלכו המהיר של יומו בן־ארבע־הדקות..."

מישלחת חוקרים נוחתת על ראמא בחללית שלהם. תפקידי העזר בחללית נעשים בידי קופים שאולפו במיוחד לכך, והתפקידים המיכאניים הם בידי גברים ונשים, ככותרת הפרק גברים, נשים וקופים. ואנשי הצוות נכנסים אל נבכי ראמא, ומגלים עולם תמוה ומוזר, עולם מיסתורי שתוכנן בידי יצורים שאינם נראים לאורכו של הספר, אך מפעילים רובוחיים בשליחותם.

בנבכי ראמא מוצאים החוקרים תבנית ומערכים, להם הם מדביקים כינויים השאולים מנופים גיאוגרפיים של כדור־הארץ. החוקרים עורכים את האודיסיאה שלהם ביניהם. באותה עת מקיימת ועדה בינלאומית ובינכוכבית פגישות לשם ניתוח הנתונים המתקבלים מחוקרי ראמא: „תוך ארבעים ושמונה שעות נורה ראמא מן השלב של הקרם־צומח אל השלב של הצומח הפוטוסינתטי. תוהה אני מה יביא מחר..."

ולבסוף מגיעה שעת־האמת והנסיגה, ואז מתרחש הנס־החללי: „מהר יותר ויותר גלש ראמא סביב החמה, כשהוא נע עתה מהר יותר מכל עצם שנמצא אי־פעם במערכת השמש. במשך פחות משעתיים השתנה כיוון תנועתו ביותר מתשעים מעלות, והוא הוכיח סופית, כימעט בבוז, את חוסר־העניין המוחלט שלו בכל אותם עולמות שבנסות רבה כל־כך עירער את שלוות־נפשם. הוא החל יוצא את הבועה, למטה אל שמי הדרום, הרחק מתחת למישור שבו נעו הכוכבים כולם. אף שזה, כמובן, לא יוכל להיות יעדו הסופי. ראמא דהר עתה בכיוון כללי של הענן המגלאני הגדול, ואל הזרמים הבודדים שמעבר לשביל החלב..."

כך נמנע משבר־בינחללי בין תושבי שמש לבין תושבי כדור־הארץ, או, כמאמר קצינת־הרפואה בחללית: „גם אם משברים בינחלליים באים וחולפים, חורקים גלגלי הביורוקראטיה על מאדים כרגיל..."

* ארתור סי. קלארק — **מיפגש עם ראמא**; עברית: שלמה פרנקל; 208 עמודים; הוצאת מסדה (כריכה רכה).

בעולם

קיטלוג הבידיוני

●● החודש ראתה אור אנציקלופדיה למדע־הבידיוני בהוצאת דאבלדיי. באנציקלופדיה: 2800 ערכים 1,800 סופרים ועורכים, רישום 200 כתבי־עת, 170 מסות ופירוט רישום סרטים, עיטורים וקריקטורות בנושא החלל. העורך: **פיטר ניקולאס** וצוות עובדי המכון למדע בידיוני שליד הפוליטכניון של צפון־מיזרח לונדון. אנציקלופדיה זאת נחשבת בעיני מומחים לעבודה החשובה ביותר שנעשתה עד היום בתחום סיפרותי זה.

●● שני קבצים אחרים, במגמה קיטלוגית זו, הם: סיפרות הפנטסטי — אוסף מתומצת וקיטלוגי (הוצאת בוקר) מאת **מרשל ב. טימן, קנת י. זהורסקי** ואחרים, מדריך לקורא במדע הבידיוני (הוצאת אבון), בעריכת **ביירד סרלס, מרטין לאסט** ואחרים, ערוך בסדר אל־פאביתי.

ביטול המחר

שלושה סוגי מציאות קיימים בספר קץ כל זמן מאת **אייזק אסימוב** *, שראה אור באחרונה: המציאות של **הזמן**, המציאות של **הבלזמן**, והמציאות של

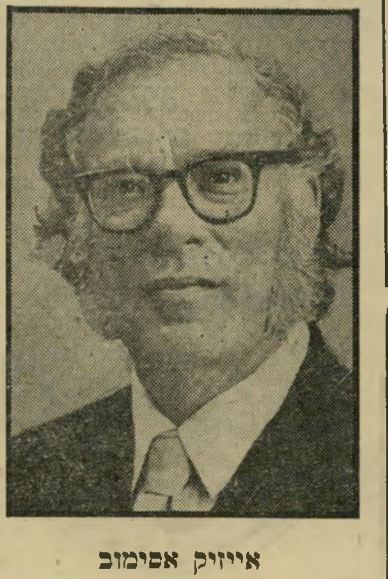

אייזיק אסימוב
הוא פגש בעצמו

המאות הנסתרות. בין שלוש מציאויות אלה מתנהלת הרפתקתו של **אנדרו הארלאן**, אשר נכשל בנורא שבחטאים, בפשע שאינו נסלח: הוא מתאהב / התאהב / יתאהב.

מומחיותו של אנדרו הארלאן, שהוא טכנאי, בשינויי המציאות. בהדרגה הוא הופך למעורב־אישית במתרחש סביבו ומתאהב **בנוים לאמבנט.**

ספר זה נופל בהרבה מספרים אחרים של אסימוב שתורגמו לעברית, ולעיתים דומה כי הספר מסורבל בהרבה מאשר יצירות אחרות של מחבר עתיר ספרים זה, שהמבקר **הנרי(ך) אונגר** הדביק לו את הכינוי: אסימפויליה.

הארלאן מגיע לשיא, כאשר הוא פוגש במסעותיו בין מישורי הזמן: „בפעם הראשונה ששמע הארלאן את הרחש בבית היה זה הוא, הארלאן, שצחק בקול, וצחוקו הופרע בשל קול חבטה שבקע מן החדר הסמוך. בפעם השניה צחק מישהו בחדר הסמוך והוא, הארלאן, שמט מידיו את התרמיל בקול חבטה. בפעם הראשונה זה הוא, הארלאן, שסב לאחור וקלט את מראה הדלת הנסגרת. בפעם השניה הוא, הארלאן, סגר את הדלת בעוד הזר שבחדר השני סבב לאחור.

הוא פגש בעצמו!

באותו זמן עצמו, כימעט באותו מקום עצמו, עמדו הוא ועצמו הקודם בכמה ימי־גוף, כימעט פנים אל פנים. הוא מעה בכיוונון, הביא עצמו לרגע שבו כבר השתמש קודם לכן והוא, הארלאן, ראה אותו, את הארלאן..."

* אייזק אסימוב — **קץ כל־זמן**; עברית: עמוס גפן; 215 עמודים; הוצאת מסדה (כריכה קשה).

בחטף

ס. יזהרסקי

●● בשיחה לפני ראיון שהקליט המבקר **מיכאל הנדלזלץ** עם השחקן **שימעון פינקל**, שאל המראיין את השחקן מדוע כינה אותו באחד מספריו בכינוי „המבקר שאיננו ראוי שאזכיר את שמו". השיב פינקל להנדלזלץ, שבאותה תקופה קיצצו בטלוויזיה קטע מראיון עמו, שבו כינה אותו הנדלשמלץ. „אתה רואה," הגיב הנדלזלץ, „אני אף פעם לא כיניתי אותך פינקל־שמינקל" ●● בין בשורותיו של סופר־החצר הפלמ"חאי **אהרון מגד** לשנות ה־80' היתה אחת כזו: „שתהיה הרגשה של מצור מוסרי..." הגיב על כך משורר, שמגד פסל בשעתו משיריו, בשל טענה שהשירים ניהיליסטיים: „ממוסר למוסר, מעשור לעשור, מצליח מגד למסור את המצור המוסרי שלו..." ●● משורר צעיר הגיב למיקרא סידרת מאמריו של ס(מילנסקי) **יזהר** במעריב, על חדוות הקריאה, שעסקה בסיפור אצל מאת **אורי ניסן גנסין**, אמר המשורר: „יש ליזהר אומץ־לב ספרותי רב, כשהוא מציג בפני קוראיו את מקור ההשראה העיקרי של יצירתו, יצירת גנסין — חבל רק שיזהר אינו משנה עכשיו את שמו לס. יזהרסקי..." ●● בדיחה המהלכת החודש באכסדרות היכל־התרבות בתל־אביב, בין נגני התיזמורת הפילהרמונית, מציעה לגלם את הדולרים במשכורתו של המנהל האמנותי של התיזמורת, **זובין מהטה**, בדומה לאנשי צוותי־האוויר של אל־על. העיר אחד הכנרים של התיזמורת: „זובין מהטה אינו חיוני למדינת ישראל יותר מאשר אל־על..." ●● כאשר טילפן המשורר **דויד אבידן** למישרדי המועצה לתרבות ולאמנות בירושלים, לברר עניין כלשהו, הבהירה לו מזכירת המועצה, **נילי כהן**, שהדבר נבצר ממנה, מאחר „והיום הוא יום ביעור עכברים..." המשורר התל־אביבי נותר המום, ועד היום אינו יודע אם הכוונה ל„ביעור עכברים, אותם בעלי־חיים קטנים המכרסמים גבינה..." או ל־„עכברי ספרות..." ●● תגלית מדהימה מצויה בין דפיו של ספר חדש של הסופר האמריקאי ממוצא יהודי **נורמאן מיילר**, שירת התליין, העוסק בגרי גילמור, האיש שתבע להיתלות. הסופר מגלה, כי גילמור היה נכדו של הקוסם היהודי המפורסם **הרי הודיני** ●● מנכ"ל הוצאת דביר, **אלכסנדר ברוידא**, יצא לגימלאות. תחתיו בא, לראשונה בתולדות המוסד, מו"ל פרטי, **עמנואל הויזמן**, מנהלו של כרטא, בית־הוצאה שהתמחה בפירסום מפות, קטלוגים, ספרי־שיאים. העיר על כך סופר קשיש, הזוכר את הוצאת דביר עוד מימי ביאליק: „עכשיו יפרסמו בוודאי בדביר ספרי־מפות על שירת ביאליק, ספרי־שיאים של שירת טשרניחובסקי, ולכסיקון שירת פיכמן..." ●●

תשליל

גראפו־חללומניה

●● בדומה לכל ז'אנר של סיפרות, הרי שגם ז'אנר סיפרות המדע־הבידיוני ריכז סביבו את סוג הסופרים שיצירתם מכונה גראופמניה, ומסיבות בלתי ברורות ישנם מו"לים ישראלים, אשר מתפתים להשקיע בתירגום ספרים שכאלה, המשחיתים טעמו של הקורא הישראלי, אשר טרם עוצב סופית. הוצאת זמורה, ביתן מודן סיפקה לקורא הישראלי ספר בתת־רמה זו, בשם קו־החירום של אופיוקי, מאת **ג'ון וארלי**, שנושאו כדור־הארץ הכבוש בידי פולשים, שמוצאם מכוכב צדק ●● **ריצ'ארד וודלי**, תסריטאי אמריקאי, ניסה את כוחו בחיבור ספר מד"ב/מיפלצות, והוא מנפק בסיפרו האיש מאטלנטיס את גיבורו הבנאלי, המתקיים מתחת לפני המים, ללא כל אמצעי־צלילה. ספר נטול כל קסם וברק, שראה אור בסידרת המד"ב של הוצאת כתר, וחבל ●●

מאת דן עומר

במדינה

(המשך מעמוד 60)

מתחת לשולחן,״ אמר גפני בבית־המישפט.

אז העלה בית־המישפט מיוזמתו את הטענה, כי החוזה היה נגוע באי־חוקיות. גם הקונה וגם המוכר עברו עבירה, כאשר מסרו סכום נוסף זה בלא שהצהירו עליו. שכן, בכך התכוונו לרמות את שלטונות המס. עיסקה כזו נגועה באי־חוקיות. האם אפשר לכפות ביצועה של עיסקה בלתי־חוקית? הרי פסילתו של חוזה כזה תעניק פרס לצד הטוען זאת, שכן, גם הוא עצמו שותף לעיסקה הבלתי־חוקית.

עם ריבית והצמדה. השופט אליהו ויננוגרד התלבט מעט בשאלה זו. אך לבסוף מצא מוצא אלגנטי. המבקשת בתיק זה היתה גברת פרי, הקונה השנייה, על־ידי בא כוחה עורך־הדין דני צימרמן ממישרד טוניק. העיסקה שלה לא היתה נגועה באי־חוקיות. היא קנתה את הדירה בתום לב, מבלי שידעה על העיסקה הקודמת, והיא גם יושבת בדירה כבר כמעט שנה. לכן פסק בית־המישפט שהדירה תישאר בחזקתה. בית־המישפט קבע שלכאורה נפל הקונה הראשון, גפני, קורבן לעורך־הדין מאירוב. הקונה הפסיד גם את כספו וגם את הדירה. לכן פסק בית־המישפט שיש לו זכות להגיש תביעה להשבת הכסף ששילם בתוספת ריבית והצמדה. בית־המישפט אף גרס שלולא זכויותיה של הגברת פרי, היה כופה על ביצוע החוזה עם גפני, למרות הכספים ששולמו מתחת לשולחן.

בית־המשפט המליץ, כי פסק־הדין יובא לפני לישכת עורכי־הדין אשר תחליט על סמך העובדות אם אומנם נתן עורך־הדין מאירוב את ידו לכריתתו של הסכם בלתי־חוקי, ואולי אף קיבל כספים מתחת לשולחן.

אבות על בנים

האב ביצע מעשים מגונים בגופו של בנו בן העשר. בית־המישפט מיצה את הדין וקבע כי זוהי התנהגות בהמית ואכזרית

הקטין (שמו אסור לפירסום) נולד לחיי גיהינום. אביו דניאל ג׳וארי (37) הינו עבריין מועד. מגיל 18 הוא יוצא ובא בבתי־סוהר ומכור לסמים. האם שימחה בת 30, נראית כבת חמישים. גם היא מכורה לסמים, ובעלה טען, כי בתקופה מסויימת בחייה עבדה כפרוצה.

באחת הפעמים, כאשר האב ישב בבית־הסוהר, „שרכה האם את דרכיה״, כדברי השופט חיים שטיינברג בפסק־דינו, וילדה שני ילדים לגברים זרים. עקב כך התגרשו בני הזוג. אולם בכל פעם שג׳וארי שוחרר מבית־הסוהר היה מתגורר בבית גרושתו בלוד.

שלושת הילדים נשלחו למוסדות. היה ברור שאין זה בית מתאים לגדל בו ילדים. גם הבן הבכור, שהוא כיום כבן 11, היה במשך כל אותה תקופה במוסד. אולם המוסדות הללו נסגרים בעת החופשות. וכך היה הקטין חוזר לביתו בלוד בחופשות הפסח ובקיץ.

אין למי לספר. ביולי 1979 מצאה ניידת מישטרה את הקטין רץ ובוכה ברחוב. על ראשו היה שפוך לבן, והוא נראה מזועזע. השוטרים שחשבו כי נקלעו למריבה מישפחתית רגילה ניסו להחזיר את הילד הביתה, אך הוא נכנס לפאניקה וביקש שלא להחזירו לשם. כאשר ניסו השוטרים להתעקש, החל הילד מספר להם את אשר קרה לו. לדבריו מכה אותו אביו בכל פעם מכות איומות, ולפעמים הוא גם מבצע בו מעשי סדום. השוטרים לא האמינו למישמע אוזניהם. הם הזמינו חוקר־נוער מיוחד שהמשיך בחקירה, ונתגלתה פרשה אשר לא תאמן.

האב, הנראה כג׳ון טרוולטה מזדקן, סובל, כנראה, מסטיות קשות. כאשר הנער, בנו עצמו ובשרו, היה חוזר הביתה לחופשות, היה האב משביע בו את יצריו המיניים. הנער פחד להתלונן, וגם אילו רצה בכך, לא היו לו לפני מי להתלונן. לאם אין כל אפשרות לעזור לו, מפני שגם היא פוחדת מהאב, ונמצאת כעת בתהליך גמילה מסמים.

בחילה עמוקה. משום מה לא נגע האב בשני הילדים האחרים שאינם בניו, הוא התעלל רק בבנו שלו. השוטרים אשר קיבלו את כל העדויות מחוקר הנוער עצ־

(המשך בעמוד 68)

לונדון

חברות התעופה מוזילות את הטיסה.
חברת קופל מוזילה את האירוח.

חברת קופל מאפשרת לך להתארח במלון First Class ולקבל הנחה משמעותית.
הסתכל במפה של לונדון ותראה שמלון THE ROYAL HORSEGUARDS נמצא במרכז לונדון, על־יד TRAFALGAR SQUARE.
הזמן חדר בקופל ותשלם רק
15.- לי״ש ליחיד בחדר זוגי.
24.- לי״ש לחדר ליחיד.
(לשהייה של 5 ימים לפחות).

קופל נסיעות
תל־אביב, רחוב פרישמן 14, טלפון 246121

חנייה בחניון קופל בת״א
מובטחת לנוסעים עם קופל לחו״ל.
תמורת - 10 ל״י ליום (כולל מ.ע.מ.)

תה מלרוז
שותים אותו יותר. בטעם נענע, לימון, ארל־גריי, רגיל ועוד.

בואו אל האוכל הטוב
בואו אל הטעם הטוב
ג׳חנון • חילבה • מלוואח
דגים • ומאכלי גריל
בית רצון רח. בן יהודה 73, ת״א. טל: 235607
BEIT RATSON בית רצון

יש לך השבוע יום הולדת? פרטים בחידון הסמלים.

אנחנו פועלים לשינוי!
איננו רוצים לשנות את המדינה. אנחנו החלטנו לשנות את עצמנו ולהיות פחות אנוכיים, יותר מנומסים, יותר סובלניים, יותר מתחשבים ויותר...
נשמח לשמוע ממך
אזרחים למען איכות חיים ת. ד. 1097 גבעתיים

תן טרמפ לחייל

רחל אללי: שוטרת נוקשה ואשה רכה

הצגת בכורה

מלכת

קשר וקראה נואשות: „הצילו, הצילו.”

זה קרה בכפר שלם לפני כחצי שנה. אנשי הכפר הנואשים הפגינו בתביעה ל־דיור הולם. הם היו מסוגלים לכל דבר.

פקד רחל אללי, הקצינה שבמכונית, ידעה זאת. רק במיקרה נקלעה למקום. היא והסמל ביקשו תיגבורת. אחרי שעה ארוכה של פחד חולצה רחל מהניידת בשן ועין. קצינה וקצין ממרחב דן עזרו לה להחלץ. אולם היא לא נסעה, אלא נשארה וניסתה להרגיע את הנשים ההרות שהפ־גינו. תוך כדי חילופי דברים היא הות־קפה.

מאוחר יותר כתבו בעיתונים כי קצינה עם שלושה פלאפלים תקפה נשים בהריון וכי אחת מהן הפילה, דבר שהיה רחוק מהמציאות.

„בכיתי עם התינוקת”

אין זאת הפעם הראשונה שרחל אללי נקלעת למצבים כאלה. הקצי־נה הנאה משרתת כבר 17 שנים במישט־רה. במיסגרת תפקידה הקודם כקצינת שוטרות, וגם עתה כשהיא משמשת סגן־ראש־לישכת־תנועה במרחב יפו, עליה לספק שוטרות לאירועים מיוחדים, שב־הם נמצאות נשים, כמו התפרעות בלישכת־סעד, פינוי דירות, הפגנות, חיפושים וטכסים.

בשבוע שעבר הוזמנה רחל עם קבוצת שוטרות לעקל טלוויזיה ברחוב לה־מרטין ביפו. היא הגיעה עם סמלת ועם מפקדה רב־פקד יעקב חן־ציון. במקום היו שלוש נשים — אם ושתי בנותיה. הגברים שב־מישפחה הגיעו מאוחר יותר והתנהגו ב־שקט, אולם הנשים התפרעו. רחל ניסתה להסביר בעדינות כי יש צו מבית־מישפט, אך האם החביאה את הטלוויזיה באחד הח־דרים. היא איימה כי אם יעקלו את הטל־וויזיה היא תתאבד או תשרוף את ביתה. תוך כדי דיבורים בלעה האשה כדורים.

פקד אללי הבהילה את האשה לבית־חולים. היא ציוותה לפרוץ את החדר ול־הוציא את הטלוויזיה. הגיעה תיגבורת של שוטרים. הרוחות התלהטו. הבנות זרקו על השוטרים מכל הבא ליד — מחבתות, כלים ומכשירים לייבוש שיער, הן תפסו מכשירי־קשר מאחד השוטרים והיכו אותו.

רב־פקד ציון־חן נפצע בראשו ובביטנו. רחל נשרטה ונחבלה. „כשקיבלנו פקודה לבוא למקום,” סיפרה רחל, אמרתי לעצ־מי כמו בפירסומת: ‚לא נעים לא נורא.' אבל זה היה נורא. נקרעתי מבפנים. ב־עצם ריחמתי על המישפחה הזאת. הטל־וויזיה זה כל מה שיש להם בחיים. אבל אני שוטרת. היה לי צו מבית־מישפט. מה יכולתי לעשות?

„תמיד זה כך. לפעמים אומרים שאני קשוחה, אבל בפנים אני כמו חמאה. זה קשה. למשל, לפני שנתיים, יומיים אחרי שנעלמו שני הילדים מירושלים ונמצאו בתעלה, היה ביפו המיקרה של התינוקת שנעלמה. הייתי בין המחפשים. הרגשנו שהתינוקת נמצאת בבניין. הבוס אמר לחפש בכל הדירות, ואם יש דלת סגורה לפרוץ.

„עלינו קומה, סרקנו חדר חדר. בקומה שמעל לדירת המישפחה היתה דלת סגו־

גיהוץ לפלאפלים

עושה רחל לפני כל יציאה למישמרת. היא אוהבת להיראות מטופחת בעבודה וגם בבית. את דירתה הקטנה ברמת־גן צבעה בעצמה. הדביקה טאפטים במיטבחון, ובנתה מדפים.

לצופה מרחוק זה נראה כמו קומ־זיץ של ל״ג בעומר: מדורות, עשן סמיך והמוני־אדם הרוקדים מסביב למדו־רות. מי שהתקרב למקום נדהם — המ־דורות לא היו אלא צמיגים בוערים. המו־ני האנשים רקדו וצעקו בהיסטריה. במר־כז ניצבה ניידת, שהיתה מוקפת עגלות־זבל מברזל. שני צעירים ישבו על גגה ותופפו ברגליהם. שתי נשים הרות פיזזו על המיכסה הקדמי. כמה אנשים בעטו בכל כוחם בחלונות וניסו לשברם.

בתוך הניידת ישבו סמל וקצינה עם שלושה „פלאפלים”. הקצינה הבלונדית היתה חיוורת. היא החזיקה בידה מכשיר־

בג'ונגל האספלט

מקפידה רחל לשמש דוגמה לפקודיה. כשיש בעייה, והיא נקלעת במיקרה למקום, היא מזנקת מהמכונית ויוצאת במלוא ההתלהבות לעבודה. בתמונה מכוונת תנועה בצומת עמוסה.

מי הבוס

כשיש מיבצע מייוחד יוצאת רחל עם המפקד רב־פקד חן־ציון. „היא משמשת עזר כנגדי,” הוא מודה, ולא איכפת לו לפעמים לשמש כנהג, בזמן שרחל מפקחת על המיבצע באמצעות מכשיר הקשר.

רה. פרצנו אותה. אני נכנסתי ראשונה. ראיתי את התינוקת בלי תחתונים, מרוחה כולה בנוזל אדום סמיך.

„המחשבה הראשונה היתה פשע מיני. התרגשתי. בכיתי עם התינוקת. רק אחר־כך התברר לי שהנוזל הוא לכה אדומה. התינוקת עלתה עם אחיה ערב קודם ל־חדר. היא נשארה בפנים ושיחקה, שפכה פחית לאכה ונצבעה כולה. למסור את ה־ילדה לאמה היה רגע נהדר.”

נשיקה מאשת הנשיא

מפקדיה אומרים על רחל שהיא „גבר לעניין” מתוך התבדחות. רחל היא הקצינה היחידה המכהנת בתפקיד סגן־ראש־לישכת־תנועה בארץ.

„היא כמו אש להבה,” אומר עליה מפקד אגף־המיבצעים, סגן־ניצב אליהו כהן. היא עובדת כ־17 שעות ביום, וכמעט לא נותר לה זמן לבילויים. אולם בשעות ה־מעטות הפנויות שלה, היא קוראת רומאנים. רחל היא אשה עדינה ומטופחת, בשנות השלושים המוקדמות. היא אומנם איננה נשואה אולם, כדבריה, משוגעת על ילדים.

בחודש מארס השנה, אף שלא היה זה מתפקידה, שמעה רחל באלחוט על בית העולה באש. היה לה רכב. היא נסעה למקום. היה זה המיקרה של שני הילדים שנשרפו חיים בביתם.

„מכבי־האש התמהמהו,” סיפרה. „אי־אפשר היה לגשת לבניין. היה מלא עשן. האם עמדה בחוץ ובכתה. ניסיתי להרגיע אותה ואז הורידו את הילדים. ידו של אחד מהם זזה כנראה תוך כדי הורדה. חשבתי שהוא חי. שמחתי. אמרתי לאם בשמחה: ,הוא חי, הוא חי.׳

„הורידו אותם, השכיבו אותם על ה־ריצפה. ניסו להנשים אותם. בא אמבולנס. אחר־כך סיפרו לי שהם מתים. ביקשו שאודיע לאם. אמרתי שאינני יכולה, הלא לפני כן הרגעתי אותה ואמרתי שהם חיים. ביקשתי שיתנו לה זריקת־הרגעה וסיפרתי לה.”

כאשר היא נאלצת, בתוקף תפקידה, לפנות נשים מדירותיהן או לעצור מהפרעות, היא מתקשה בכך. לעתים היא מתאמצת להסתיר את הדמעות החונקות את גרונה. בסך הכל גם היא אשה כמותן. „מה הן אשמות? אז הן צעקו, קצת התפרעו, אבל הן בהריון. יש להן הרבה ילדים. יש להן בעיות. לפעמים אני שמחה שיש לי ניסיון. שוטרת אחרת היתה מתקשה בכך. לכן אני נוהגת ללוות שוטרות שלי לכל המקומות האלה. כדי שלא ירגישו שהן לבד.”

במדים ובלא מדים

פעם היא רכבה על קטנוע כשוטרת־תנועה. לפעמים היא נזכרת בזמנים הקשים ו„לוקחת סיבוב” (מימין). ליום־הולדתה קיבלה רחל מתנות מהשוטרות שלה, שרואות בה אם שנייה. כל אורח שבא אליה זכה בפרוסה מהעוגה שאפתה אמה של שוטרת (משמאל). „היתה לי הפתעה עצומה,” סיפרה רחל.

רחבות

לישכות־התנועה במרחבים הוקמו לפני שלושה חודשים. במיסגרת תפקידה מטפלת רחל באכיפת החוק בדרכים, הדרכת שוטרים, הדרכה בבתי־ספר, מתן רשיונות למוסכים ובתי־ספר לנהיגה. גרירות רכב, לווי טפסי וערעורי נהגים.

היא הופקדה על בטחונה האישי של הגברת נבון וליוותה אותה יום שלם. בערב קיבלה מאשת הנשיא ספר עם הקדשה, זר־פרחים ענק ונשיקה. „אלה הפרסים הקטנים שיש לנו בעבודה,” מחייכת רחל.

רחל ומפקדה ציון־חן עובדים בשיתוף־פעולה מלא. רב־פקד ציון־חן שקט מטבעו, רחל תוססת. „לפעמים אני מנסה לשחרר אותה להפסקת צהריים, אבל היא לא שומעת,” מספר ציון־חן. „כשיש מישחק כדורסל או כדורגל בבלומפילד עלינו להסדיר את התנועה במקום. היא כבר מתכננת תוכניות יומיים מראש.”

רחל זכתה בנשיקה מאופירה נבון, כשביקרה אשת הנשיא בשכונת־התיקווה.

מלוות הנשיא

כשביקר הנשיא יצחק נבון בשכונת־התקווה הופקדה רחל (ראשונה מימין) על צוות שוטרות מלוות. ביום ביקורה של אופירה נבון היתה רחל בת לווייתה האישית. אופירה העניקה לה ספר, שכתב הנשיא.

היא אינה בוחלת בעבודות שחורות כמו הכוונת התנועה, ורישום דו״חות. במיבצע מיוחד היא נוהגת לצאת עם חן־ציון כשהוא משמש נהג והיא מטיחה הוראות ב־מכשיר הקשר.

רחל וחן־ציון ניהלו את מיבצע הפיקוח על התנועה בליל הסילווסטר. היא הדריכה את השוטרות והשוטרים שבפיקודה והסתובבה בשטח כדי לשמור שהכל יתנהל כשורה.

רחל נולדה בעיראק. הוריה התייתמו בהיותם ילדים. אביה אומץ על־ידי מישפחה אמידה בשם אללי. בשנות ה־30 עלו ארצה. לרחל עשרה אחים ואחיות.

היא שירתה שלושה חודשים בצבא ו־התגייסה למישטרה. את הקאריירה המישטרתית שלה התחילה כשוטרת־סיור פשוטה. בשנת 1965 היתה השוטרת רוכבת הקטנוע היחידה בארץ. אז גרה בירושלים. היא עברה השתלמות קצינים והתחילה לעבוד כמפקדת־שוטרות. בענייני מישמעת, תילבושת, ומיבצעים היא יכולה להיות קשוחה, אבל כשאחת השוטרות חולה או הרה או שיש לה בעייה מיוחדת, חורגת רחל, לעתים, משעות העבודה ה־מקובלות, מבקרת את השוטרת, דואגת לה ומשתדלת לפתור את הבעיות. לכן מבקשות שוטרות תנועה רבות לעבור למרחב יפו ולעבוד תחת פיקודה.

מאז שנכנסה לתפקידה החדש בשיתוף עם חן־ציון חל שיפור עצום בנושא ה־תנועה ביפו. באוגוסט ’79 הוגשו 800 דו״חות נהיגה. באוקטובר 1400. באוגוסט נרשמו 157 עבירות אי־ציות לתמרורים, באוקטובר — 442.

„אינני יודע מה הייתי עושה בלעדיה,” אומר מפקדה. „אנחנו משלימים האחד את השני. היא אחת הקצינות הטובות שאיפעם עבדתי איתן. אנחנו צמד טוב, יעקב ורחל. ממש זיווג מהשמיים.”

רומאן

היא קוראת בשעות הפנאי המעטות שיש לה. היא עובדת כשבע־עשרה שעות ביממה.

תכשיטאי דזנשווילי
אין אשראי

ה צעירה שניצבה לפני חלון־הראווה, היססה. על כן־התכשיטים, שבחנות המפוארת ג׳וייה, בדיזנגוף־סנטר, הוצג שעון שבו חשקה מזמן. אך היתרה בחשבון הבנק שלה לא הגיעה לסכום הנדרש. לרווחתה, הבחינה כי על חלון החנות הודבקה התווית: „כאן מכבדים אשראית!״ השימוש בכרטיס־האשראי שברשותה היווה פיתרון נוח, שכן בדרך זו יחוייב חשבונה רק אחרי חודש, אחרי שמשכורתה תגיע לבנק. כך, חשבה, תמנע ממשיכת־יתר.

היא נכנסה לחנות בשימחה, ולאחר שבחנה את השעון מקרוב והחליטה על רכישתו, הציגה את כרטיס־האשראי שלה.

מכאן ואילך התרחשו הדברים שלא כצפוי. „אינני מכבד כרטיסים אלה,״ קבע בפסקנות בעל העסק, שסירב להזדהות בשמו: „כשהאינפלציה דוהרת, ושער הזהב משתנה פעמיים ביום, אני מקבל את כספי מן הבנק רק כעבור חודש, ללא ריבית ובתוספת עמלה.״ הצעירה עמדה על זכותה, והפנתה את תשומת־ליבו של בעל העסק לתוויות שעל חלון חנותו, המהווה לדבריה הסכם מחייב. בשלב זה הציע בעל החנות את העיסקה הבאה: תשלום בצ׳ק דחוי לכמה ימים, או תוספת קנס תמורת הסכמתו לכבד את הכרטיס.

חנויות הכשיטים אחרות הגדילו לעשות. למשל: יצחק דזנשווילי מתכשיטי אופל, שברחוב אלנבי 79 בתל־אביב, גובה מן הלקוח המתעקש להשתמש בכרטיס כעשרה אחוזים מערך התכשיט: 7% עמלה, ותוספת סמלית עבור האינפלציה. לטענתו, לקוחותיו מבינים אותו ואינם מתעקשים לשלם באמצעות הכרטיס. אך מי שהפרוטה אינה מזומנת בכיסו, מוכן לשלם את הקנס הלא־חוקי שהוטל עליו; בהשוואה לריבית הבנקאית על משיכת־יתר, זה עדיין בגדר מתנה. כך מתנה־

תכשיטאי נחמד
הלקוחות מבינים

במדינה

(המשך מעמוד 65)
רו מיד את האב הסוטה. הוגש כתב־אישום בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב נגד האב. כתב־האישום האשים אותו בביצוע מעשים מגונים, ופירט כי בחופשת הפסח ובחופשת הקיץ עשה בבנו מעשה מגונה בכך ששיפשף את איבר מינו על חלק גופו האחורי של הבן.

התובעת הלנה ביילין לא הרגישה נוח כאשר היתה צריכה לטעון לעונש בתיק זה. הנאשם אומנם הודה באשמה, ולכן כמעט שלא הועלו בפני בית־המישפט פרטים על המעללים של האב. אך עדיין היה זה תיק שעורר בה בחילה עמוקה.

להגן על הבן. ישנם בחברה אנשים, ששיפוטם המוסרי (אם קיים כזה) הינו לקוי ביותר, אשר מגיעים לאכזריות בלתי־אנושית. אלה הם האבות האונסים את בנותיהם, או אנשים כמו חיים קקון, שהרג את בנה התינוק של אהובתו במכות רצח, או כמו ג׳וארי שביצע מעשים מגונים בבנו עצמו ובשרו.

מאחר שהסניגור רפאל אריה לא הביא כל עדות פסיכיאטרית באשר למרשו, אין שום מושג מה גורם לאב להתנהג בצורה בהמית כזו אל ילדו. מהן המחשבות והדחפים העוברים בנפש אדם הגורמים לו לפגוע בצורה כזו בבנו. הנימוק היחידי שהביא הסניגור להקלת העונש היה כי לפני המגע היה האב לוקח סמים ומעשן חשיש, ולכן לא היה במלוא חושיו בעת מעשה, ואולי טשטוש־חושים זה הוא שגרם לו לסטות מהנורמות החברתיות הקבועות.

התובעת שטענה ברגש, ושניכר בה כי המעשה נגע לליבה, ביקשה מהשופט בקשה בלתי־שגרתית. מאחר שהעונש המירבי על העבירות הוא חמש שנים, ביקשה כי ייפסק העונש כולו. לדבריה זהו מיקרה המצדיק את הפעלת ניקמת החברה. „ילד מצפה וזכאי להגנה מאביו ומאמו, הם האפוטרופסים הטבעיים שלו ומגיניו בפני החברה,״ אמרה התובעת, „ואילו הנאשם מעל בתפקידו זה, והיה צורך לפנות אל מוסדות החברה שיגנו על הבן מפני אביו, שעשה בו מעשים נוראים, שרישומם ישאר עליו כל ימי חייו.״

השופט שטיינברג קיבל את עמדת התביעה. הוא הטיל על הנאשם ארבע שנות מאסר בפועל. הילד נשלח למוסד סגור אחר, השאלה שנשארה פתוחה עדיין. לאן ילך בחופשות?

מישטרה

צושק מי שצועק אחרון

האחות וארוסה באו „לצעוק״ לאחות הכלואה באבו־כביר ומצאו את עצמם עם העצורה

נצחיה סיטון נעצרה באשמת אחזקת סמים. היא הוחזקה במעצר באבו־כביר, ואחותה מרים עם ארוסה, אורי כהן, הלכו לבית־המעצר כדי „לצעוק״ לנצחיה. מינהג המקובל במישפחות עצורים.

יתכן שנצחיה אינה בקיאה עדיין בסידרי ה„צעקות״ מהכלא. על כל פנים, „בחוסר זהירות״, כפי שכתב בהחלטתו השופט דוד וולך, צעקה לאחותה מרים ש„תוציא את הכסף מהתנור״. כאשר האחות לא הבינה צעקה זאת שוב ושוב.

כאשר הגיעו מרים ואורי לבית שבו הם מתגוררים יחדיו בחולון, הם חיטטו מאחרי התנור ומצאו שם חבילה. הם החביאו את החבילה במקום אחר. החבילה הכילה שלוש קופסות ובהן יותר מ־300 כדורי מתאדון.

זמן קצר אחרי כן הופיעה בבית סיטון נערה צעירה ושחרחורת. היא סיפרה למרים שהיתה עצורה בתא אחד עם נצחיה. וכי זו שלחה אותה כדי לקבל את מה שהיה בחבילה מאחרי התנור. בכסף שתשיג תשתמש לשם מימון הגנתה המישפטית של נצחיה. מרים האמינה לנערה, אך ביקשה ממנה לבוא בשעות הערב כאשר ארוסה, אורי, נמצא במקום, והוא יתן לה את החומר.

בשעות הערב חזרה הנערה וקיבלה מאורי את הכדורים. באותו רגע פרצה המישטרה ועצרה את אורי ואת מרים. הנערה, הסתבר, היתה שוטרת מוסווה, יונה אלמליח, אשר נשלחה לקבל את הסמים עקב ה„צעקות״ ביום הקודם.

שוב לא נזקקה מרים ל„צעוק״ לאחותה, השתיים היו כלואות יחדיו.

BOSE
Direct/Reflecting® speaker.
הרמקולים הטובים ביותר בעולם
תוצרת ארה״ב
5 שנים אחריות
Model 301

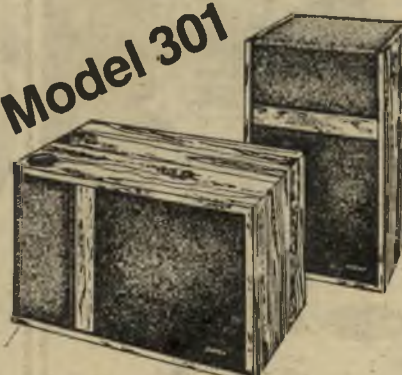

* ה־301 מתאים למגבר בעצמה בין R.M.S. w 75—5.
* ה־301 פועל בשיטת צליל ישיר ומוחזר.
* ה־301 מתוכנן ומיוצר ע״י BOSE ארה״ב.
* ה־301 ניתן להרכבה על הקיר או על מדף הספרים.
* ה־301 כולל קיר מלאכותי הניתן לתכוונה.
* ה־301 כולל 5 שנים אחריות ושרות.

מערכות הגברה לבמה: „טל הגברות״ BOSE
טל: 456394

נציגים בלעדיים בישראל: Elmor
אלמור סוכנויות יבוא ושווק בע״מ ככר המדינה,
רח׳ ה׳ באייר 52 תל־אביב טלפון 455620,455938

★שני מיליון ועוד חצי
2,500,000 ל״י פרס ראשון!
מאות אלפי זכיות בהגרלת הפיס!
30 ל״י — מינימום זכיה בזוטא ובהגרלה!
קנה את כרטיס המזל שלך עוד היום!
עוד חידוש בפיס
233,600 זכיות מיידיות בזוטא!
14,406,000 ל״י —
סך כל הזכיות, בכל שבוע!

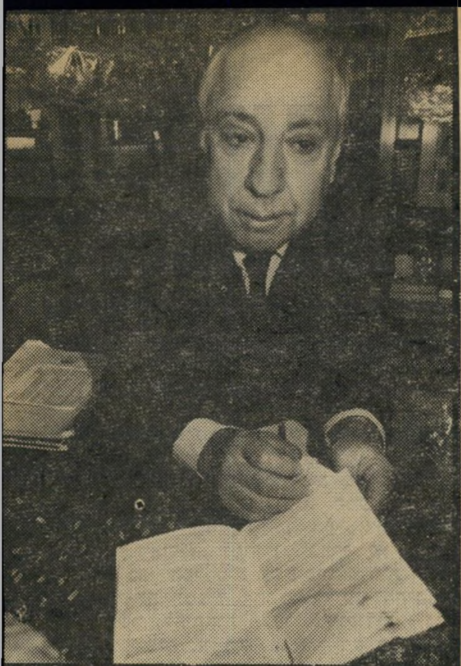

מרחיק-שערות שרון
רשימות פסולים

כדי למשוך לקוחות ולזכות בפירסומת מציגים בעלי עסקים תוויות של כרטיסי־אשראי, אך בעת התשלום מסרבים לכבדם

אשראי ורע לי?

עובדת בחנות „ג'וייה" עם הצהרות האשראי
הנחה או קנס

לים העסקים גם אצל חנות התכשיטים של בני ממר, נחמד, ברחוב אלנבי 31.

זו השיטה הפועלת ברוב החנויות האח־רות. ללקוח המציג כרטיס־אשראי מו־צעת הנחה של עשרה אחוזים, בתנאי שלא ישתמש בכרטיס. כך, למשל, נוהגת רויטל, שחששה לגלות את שם־מישפחתה מחנות התכשיטים קוטלר, ברחוב בן־יהודה 11 בתל־אביב. שיטה זו פורחת בעיקר בחנו־יות ההלבשה וההנעלה. המישפט הפופו־לרי בהקשר זה הוא: „למה שהבנק ירוויח על חשבוננו? בוא נתחלק בינינו — הנחה מסויימת תמורת כסף מזומן."

בימים אלה, כשמכירת סוף־העונה הו־מוקדמת החלה, וההנחה על מוצרי הלבוש היא 40%—20%, אין בעלי הכרטיסים נה־נים ממנה. לכבודם מוקטנת ההנחה, שוב, בעשרה אחוזים. זה הנוהג בבוטיקים, פנגל ולי ברחוב אלנבי, או בלה בון טון שבלב דיזנגוף. בעל הבוטיק שיגעון, ב־אלנבי פינת הס, מרוצה מאד מכרטיסי האשראי: „זה כסף בטוח, אין בעיות של צ'קים חוזרים." אך גם על דעתו לא עולה שעבור שירות זה עליו לשלם: „ללקוח כזה אני מפחית מן ההנחה של סוף ה־עונה." בהסכם שבין הבנק, או חברת האשראי, לבין הסוחרים נקבע במפורש, כי אין להעלות את מחיר המוצר כאשר התשלום מתבצע באמצעות כרטיסי־אשראי.

עידכון כל שבוע

בעליו של שרון, מכון להרחקת שיער, מסרב בכל תוקף להזדהות בפני לקו־חותיו. המקום ספק מכון קוסמטי ספק חנות למימכר מזכרות, אינו יוצא דופן בעניין האשראי. אלא שהוא מתלונן לא רק על ההפסד הכספי, אלא גם על סירבול השיטה. „מדי שבוע אני מתעדכן ברשי־מת פסולים חדשה." כלומר, כרטיסים ש־נפסלו על־ידי הבנק, ושעל הסוחר החובה לזהותם. מרגע שעודכן, כיבוד כרטיס פסול הוא על אחריותו ועל חשבונו. לטענתו, הרשימה ארוכה, ובמייוחד זו של דיינרס־קלאב הכוללת מספרי כרטיסים מכל העולם.

רשימת הפסולים, שמורכבת מכרטיסים גנובים ומזוייפים, הינה הכרחית. זו הדרך היחידה שבה ניתן לאתרם, ובכך להוציאם מן המחזור. אולם, הסבר זה אין בכוחו לשכנע את בעלי החנויות, שאינם יכולים להתרשם מן העריכה ההגיונית של הרשי־מה. שיטה זו רק מחזקת את טענתם, ש„העסק הזה הוא לא בשבילנו".

כתוצאה מכך, אין חנויות אלה מכב־דות את ההסכם מצידן, אף־על־פי שהן נהנות מן היתרונות שהוא מקנה להן: פירסומת־חינם ברשימת בתי־העסק, הנש־לחת ללקוחות הפוטנציאליים, והרחבת חוג לקוחותיהם כאשר בעל כרטיס מעדיף לבצע את קנייתו בחנות המכבדת כרטיס זה.

טענה נוספת, המושמעת בעיקר מפי בעלי־עסקים בעלי מחזור כספי גדול, היא באשר לחובתם להתקשר עם הבנק, כאשר גובה סכום הקנייה עולה על שלושת אל־פים לירות. רבים מהם עוקפים התחיי־בות זו על־ידי רישום שני טפסי־קנייה בסכומים נמוכים יותר, עבור אותה עיס־קה, ובלבד שלא יאלצו להמתין ליד הטל־פון כחצי־שעה, בנוכחות הלקוח, אם זה לא התייאש ועזב בינתיים.

מנכ"ל-ויזה עמית
כמו בדרום-אמריקה

חריקות בתחילת הדרך

מצב כזה צריך להדאיג את מנהלי חברות־האשראי, וצעדים דרסטיים היו צריכים להינקט כלפי הסוחרים הנהגים משני העולמות. לדיברי מנכ"ל דיינרס־קלאב, ישראל גורל, בתי־העסק הקטנים הצטרפו לחברה בתנופת ההתרחבות המא־סיווית שחלה באחרונה. אלה, מהווים כ־שני שלישים ויותר מכלל בתי־העסק ה־רשומים בחברה, אך חלקם במחזור העסקי הוא כשלושה אחוזים בלבד. בתי־עסק רבים מאד מוכרזים כמכבדים כרטיסי־אשראי, אך כמעט שאינם מבצעים עסקות כאלה.

לדעת גורל, מצב זה הינו רע הכרחי בדרך לתודעה ציבורית בנושא כרטיסי־האשראי. „בתחילת כל דרך יש חריקות, עד שנכנסים למסלול. איננו מתכוונים לשנות את התנאים בגלל האינפלציה, אלה הם התנאים בכל העולם, וכמו ששם השי־טה עובדת, כך תעבוד גם אצלנו." ואילו משה עמית, מנכ"ל ויזה טוען: „במדינות מרכז־דרום־אמריקה הסובלות אף הן ממכת האינפלציה פועלת השיטה בהצלחה כבר שבע שנים."

גדעון רוס, מנהל השיווק של דיינרס־קלאב, ערך אומנם, לאחרונה, מעין סקר־שווקים בקרב חנויות הרשומות בחברה, הממוקמות בכמה רחובות מרכזיים בתל־אביב. הדו"ח, שהינו חסוי, לא הצליח לח־שוף את המצב האמיתי. כשליח החברה, הוא לא זכה כי הסוחרים יתוודו לפניו על תכסיסיהם ושיטותיהם. כך, למשל, לגבי חנות התכשיטים אופל, נרשם בדו"ח כי היא „עובדת במיסגרת החברה". בדי־קת המחזור העסקי שלה מעלה כי במח־צית השנה האחרונה הוא כלל 12 אלף לירות בלבד. סכום מגוחך לגבי חנות תכ־שיטים, בפרק זמן כה ארוך, אולם מס־פיק כדי שלא תתחייב בדיקה נוספת. מה שלא ידוע לחברה הוא כי גם סכום נמוך זה כולל 10% עמלה של הלקוח לבעל החנות, וכי רק בתנאי זה כובד כרטיס־האשראי.

מנכ"ל-דיינרס גורל
עד שנכנסים למסלול

הפסדים מכל הכיוונים

את הקולר של אי־שימוש בכרטיס אין לתלות בלקוחות, שכן הם הנהגים מן ההסדר, וכמעט כל אחד מהם נושא בכיסו לפחות כרטיס־אשראי אחד. בימים אלה הסיסמה הפרדוכסאלית היא: „כל אחד יכול לקבל קרדיט־כרט, אך כל מי שיש לו כזה, הוא אינו כל אחד" אי־נה רלוונטית עוד. כל אחד יכול אומנם לקבל קרדיט־כרט, ולכל אחד גם יש.

גורל מציע לכל לקוח הנתקל בקשיים בתשלום באמצעות הכרטיס, להתלונן ב־חברה. זו מצידה תבדוק את התלונה, „ובמקרה הצורך אף תזהיר את בעל ה־חנות." חברות־האשראי אינן נוקטות סנ־קציות מרתיעות כלפי בעל־העסק שאינו מכבד התחייבות הקבועה בהסכם.

במצב זה הלקוח — מפסיד מכל הכיוונים. ראשית, החזקת הכרטיס ברשותו מחייבת אותו בסכום שנתי קבוע, בין אם השתמש בו ובין אם לא. הוא מפסיד גם את האשראי הבנקאי הניתן לו בזכות. הציפיה שלו כי ישלם באמצעות הכר־טיס שבידו, אינה מתממשת, ודבר זה מת־ברר לו רק בעת התשלום לאחר שכבר בחר את המוצר, והוא מעדיף לסיים את הקניה.

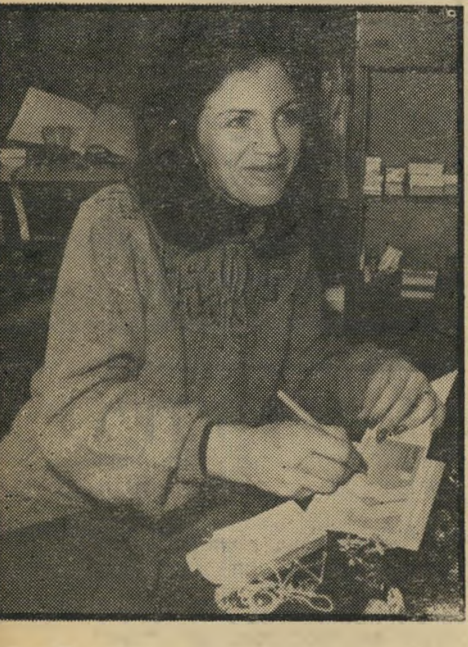

תכשיטאות רויטל
למה שהבנק ירוויח?

על המסלול

להזהר ביער

מלבד אנגורה משמשים נגד החורף גם חומרים סינתטיים. כשבחורף קר, מעונן ורוח עזה נושבת, לובשים מעיל וצוחקים מהגשם. הידעתם, לובשי המעילים, שיש חדש גם בתחום זה? הפלסטיק, למשל, חזר לאופנה, ומחירו לגמרי לא מבוטל. על גבי הפלסטיק מדפיסים צורות שונות המשוות למעיל את מראה עור־החיה. כך אפשר להיראות כמו קרוקודיל, נחש־הקשקשים או ברדלס. אני רק מציעה לך לא להסתובב כך ביער, שמא יתקל בך

מצמר אנגורה פריטי לבוש לסובלים מקור ומכאבים. חגורה המיועדת לחלק התחתון של הגב, ואנפילאות • לחימום כפות־הרגליים.

גופיית שרוול ארוך מאנגורה, לחימום איזור הכתפיים. וגטקאס קצרים לו ולה. לאיזור פרק־היד יש אביזר מיוחד שנקרא מגן שורש כף־היד.

ג'ירפה עור־נחש, קרוקודיל, ועוד דמויי עורות של חיות שונות, הם ההדפסים האחרונים שנראים על מעילי הגשם מפלסטיק.

אחד מבעלי־החיים האלה ויחשוב לתומו שאת בת־זוגו, הוא יכול לטעון שמאחור כולן נראות אותו דבר, לא נעים.

יש גם מעילים מפרווה מלאכותית שחזרו לאופנה. ואם בעבר אסור היה להזכיר, אפילו, את הדברים המלאכותיים מחשש לקיטש, הנה השתנו הזמנים. אז התלבשי חם ושלא תתקררי לי.

ליאופרד מפרווה מלאכותית בסיגנון מעיל קצר ספורטיבי מציג האופנאי האיטלקי ורסצה.

בריאות מימית

אותם שהפרוטה מצויה בכיסם והבריאות בראש דאגתם שמעו בוודאי על העיר וישי שבצרפת המרכזית. שם אפשר למצוא מים, שהמאמינים בטוחים שהם מי־מרפא. האחרים סתם אוהבים את טעם המים או שחושבים שזה טוב לשתות את מי וישי.

בווישי קיים המיפעל הנושא את שם העיר, והוא קנה לו פירסום בין־לאומי במוצרי הקוסמטיקה שלו. עיקר המוצרים מיועדים לטיפוח ולשימור העור, והם משווקים בבתי־המירקחת, לא בפרפומריות. אחת המעלות החשובות של מוצרים אלה היא העובדה שהם מיוצרים על בסיס של מים, לא על בסיס של שומן. ולמים, חשיבות עליונה ביציבותו ובטיבו של מוצר לטיפוח העור.

בעלת העור־הרגיש שואלת בוודאי אם תכשירים אלה טובים גם בשבילה? היצרנים משיבים בלא היסוס בחיוב. הם טוענים שהמרכיבים השונים הכלולים בכל התכשירים שלהם הופכים אותם מתאימים אף לבעלי עור־רגיש הנוטה לתגובות אלרגיות. בוודאי ידוע לכל כמה חשוב לשמור על נקיון הפנים, בריאותם ומראם המלבב. אפשר להשיג זאת על־ידי טיפול יום־יומי. מיפעל וישי מייצר חלב־פנים המיועד לנקיון העור מהשומן מהפסולת, מי־פנים לניקוי העור מחלב־הפנים משאריות השומן והפסולת, לייצוב המראה, קרם־יום להגנה על העור במשך היום, וקרם־לילה להזנת העור והחייאתו.

באחרונה חדרו מוצרי וישי גם לשוק הישראלי, ואפשר להשיג אותם רק בבתי־המירקחת. לבריאות.

לספר לסבתא

בואי נשאר עוד דקה בבית־המירקחת. גם את המוצר הבא אפשר להשיג בעזרת הרוקח. הוא מיועד בעיקר לאותם שסובלים מן הקור, ובעצם, מי אינו סובל מהקור? אז לטובת כל אלה שמחפשים דרך כיצד להתגבר על הקור ולהרגיש בנוח, יש עתה מוצרים חדשים העשויים מצמר ארנבות אנגורה. זהו צמר רך מאד, נעים למגע הגוף, ואינו מגרד. אותם שעוסקים בנושא מספרים שכל שערה של צמר אנגורה מכילה תאי־אוויר רבים, מה שגורם לבידוד מצויין, ושומר על חום־הגוף מפני קור ולחות. צמר האנגורה סופג את הזיעה ודוחה אותה החוצה, מתכבס בקלות ושומר על יציבות הצבע.

אלו פריטי לבוש מייצרים מצמר אנגורה? גופיות בעלות שרוולים קצרים או ארוכים, תחתונים קצרים וארוכים לגברים ולנשים, סוודרים, כפפות ואנפילאות — הלוא הן נעלי־בית. ויש גם מגיני־קור, מגיני־כתפיים, המיועדים לחימום איזור הכתפיים, חגורות רחבות לחימום גב וכליות, ומגיני מרפקים וברכיים. המוצרים הם בלבן ובז׳, והם טובים לנשים, גברים • וילדים.

אם תשאלו את הסבתא איך היא מתגוננת בפני הקור היא בוודאי תאמר שהיא עושה זאת על־ידי לבישת גופיה ארוכה ועוד גופיה ואולי עוד גופיה, אחר־כך חולצת פלנל ואחר־כך סוודר ועוד משהו שיהיה חם.

אז ספרו לסבתא על פריטי הלבוש העשויים אנגורה, שתיהנה גם היא.

חניתה צנטנר

תל אביבי קטן, ו"ירושלמי" גדול - נועדו אחד לשני.

הוא יגדל, אבל ה"ירושלמי" שלו תמיד יראה כאילו נולד במפעל רק אתמול. כי השטיחים מקיר לקיר של ירושלמי מציעים לך איכות מיוחדת, סיבים עמידים בשחיקה, רחיצים, רכים ונעימים, ב־3 סוגים של שטיחי ניילון ואקרילן, בגדלים שונים, ובמבחר עצום של גוונים. צוות מעצבים ומתכננים נמצא במפעל ועומד לשרותך בכל רגע, כדי להתאים שטיח לאולמות, משרדים, בתי מלון, בתים פרטיים ומוסדות.

ומרגע שתחליט – עד שיבואו אנשינו אליך להדביק את השטיח – הדרך קצרה.

שטיחי ירושלמי מיועדים להחזיק מעמד שנים על גבי שנים.

עובדה: מספיק להכנס למשרדים ולבתי מלון מפוארים ביותר ולראות איך ירושלמי נראה אחרי כל כך הרבה זמן. כמו חדש!

והמחיר? אם כבר חפשת בהרבה מקומות, ודאי אתה יודע שהוא ללא ספק, תחרותי.

ועכשיו, אתה יכול למצוא את כל ה"ירושלמים" האלה על רצפה אחת: באולם התצוגה החדש של ירושלמי שנמצא במפעל, ברחוב הירקון 1 פינת מודיעין 7 ברמת גן. שעות פתיחה: 08.00 - 19.00.

כ"ז טבת תש"ם, 16.1.1980 מיספר 2211 שנה 44 המחיר: 35.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

בית-המישפט פסק:

ג'ולית דן

האשה תשלם מזונות לבעלה